

109

A 345 / 411

+
J. M. J.

Proter, qui adiuvatur a fratre,
quasi civitas firma.

Prov. ch. XVIII. v. 19.

Vir amabilis ad societatem,
magis amicus erit, quam frater.

Prov. cap. XVIII. v. 24.

J. Durval

Die XXI Decembris 1872.

BIBLIOTHEQUE S. J.

Les Fontaines

60500 CHANTILLY

39

MEMORIALE
VITÆ
SACERDOTALIS

BIBLIOTHÈQUE S. J.

Les Fontaines

60 - CHANTILLY

BIBLIOTHÈQUE S. J.
Les Fontaines
60 - CHANTILLY

Besançon. — Impr. d'Outhenin-Chalandre fils.

MEMORIALE

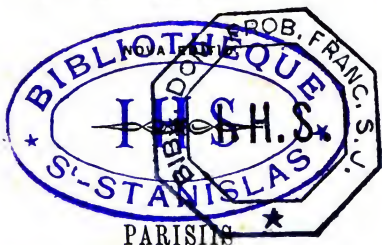
VITÆ

SACERDOTALIS

A CLAUDIO ARVISENET

Canonico

et Vicario generali Trecensi.

APUD A. JOUBY ET ROGER, EDITORES

Facultatis theologiæ bibliopolas

VIA MAJORUM AUGUSTINIANORUM, 7

—
1868

AD SACERDOTES GALLICANOS

O vos qui fortes fuistis in bello, et pug-
nastis cum antiquo serpente! o gloriosi
Dei nostri et Christi ejus Confessores, qui-
bus datum fuit non solum ut in eum cre-
deretis, sed ut etiam pro illo pateremini!
Vos qui tot opprobria subiistis! vos qui
regiam et arctam crucis viam, plauden-
te Cœlo, mirante terra, exsules secuti es-
tis! ecce ego ad pedes vestros provolutus:
sinite me in osculo sancto vos salutare.
O quam speciosi pedes eorum qui Do-
mino testes fuerunt usque ad ultimum
terræ!

Et vos qui horrendam tempestatem
tumentesque fluctus contemnentes, im-
pavidi retia mittere non cessastis! vos

qui quasi in camino ignis positi, benedicere Domino, benefacere hominibus, providere ovibus non quievistis ! vos lucernæ ardentes et lucentes quæ, cum super candelabrum ultra non staretis ut luceretis omnibus qui in domo sunt, quoscumque potuistis sub modio quo operiebamini congregare, quasi gallina sub alas, conati estis ! vos sacrum fermentum quod massam a pessima corruptione præservavit ! vos, beatissimi Sacerdotes, quibus Dominus spiritum heroici roboris ad commorandum inter maxima pericula dedit ! salvete, veri Christi Milites, salvete, sancti Presbyteri duplici honore digni. Deo immortalis gratias qui dedit vobis hanc victoriam, per Dominum nostrum Jesum Christum.

Vos quoque qui ad hæresim et schisma declinaveratis ! vos qui cæcos duces secuti eratis, et cum ipsis in foveam misere cecideratis ! vos qui erraveratis et multos forsitan in errorem miseratis ! vos qui recesseratis longe ab ovium supremo Pastore, sed tandem rediistis et facti estis

prope ! vobis quoque salus , gratia et pax. Benedictus Deus qui secundum misericordiam suam magnam vos requisivit : benedicti vos qui requirentem non contempsistis. Gaudete jam et exultate, carissimi Fratres ; quia ad ovile estis reduces ; qui jam non estis advenæ ; sed, sicut, nos domestici Dei. Agite nunc , agamus in unum : sapiamus, sanctificemus nos , et oves Christi concordibus conatibus requiramus, docemus , erudiamus , hortemur, salvemus.

Fas etiam mihi sit ad vos verbum facere , ad vos qui olim nobiscum cor unum et anima una eratis , sed vosmetipsos segregastis et adhuc segregati perseveratis. Eheu ! oportet quidem hæreses et schismata esse. Quare autem per vos hæc ! Quare non permansistis in unum nobiscum consummati ? Quare recessistis a nobis ? Ecce nos non tantum Petrum novimus , sed ipse Petrus novit nos : vos autem non sic , repellit enim vos. Nos intravimus per ostium, nobis ostiarius aperuit : vos autem per ostium non introivistis , nec vobis aperuit ille

qui aperit, et nemo claudit, claudit et nemo aperit. Ecce in orbem terrarum exsules ivimus: ubique Catholicos unanimes in uno ovili, sub uno vidimus pastore. Qui de ovili sunt, ubique dixerunt nobis: Fratres sumus; et cum illis in oratione et communicatione fractionis panis fuimus ac perseveravimus. De vobis autem dicebant: Non fratres sunt; at extranei qui ex ovili quidem prodierunt, sed de ovili jam non sunt. Interrogate vos ipsi ab ortu solis et occasu, quærite ab aquilone et mari; respondebitur undique vobis: Nescimus vos. Non omnis qui dicit: Domine, Domine, de ovili est; sed illi soli quos supremus Ecclesiæ pastor, Petri successor, episcoporum corpore non contradicente, pro veris habet ovibus. Redite igitur tandem, convertimini ad verum animarum vestrarum pastorem et episcopum: nolite ultra juxta vias vestras ambulare. Venite: benignissimus est Dominus qui vos vocat. Dicite: Erravimus, et continuo vos suscipiet, et eritis ex ovibus ejus. Venite: errare humanum fuit: non in-

decorum erit, sed gloriosum, errorem fateri. Eia! eruite oculum tenebrosum qui totum corpus vestrum in tenebras mittit et gehennam. Venite: concupiscit ovile Christi reditum vestrum. Exsultantibus angelis super pœnitentia vestra, jubilabit et totus Christi grex. Deinde nos cum vobis, vosque nobiscum invicem perfecte uniti, sicut Pater et Filius unum sunt, una ambulabimus indesinenter in semitis Domini et campi Ecclesiæ replebuntur ubertate: et pinguescent speciosa deserti, et exsultatione colles accingentur, et valles abundabunt frumento. Clamabimus simul et hymnum dicemus in via quæ ducit ad vitam: tandemque una coronabimur, fulgebimusque quasi stellæ in perpetuas æternitates.

Nunc iterum sermo ad vos, o venerandi Catholico-Romani Sacerdotes! Multa quidem passi estis, sed nondum accessistis ad civitatem Dei viventis, Jerusalem cœlestem, et multorum millium angelorum frequentiam; ubi Pater Domini nostri Jesu Christi glorificavit quos

in persecutione vocavit, et in effusione sanguinis pro fide justificavit. Liceat hic, optimi et venerandi admodum Fratres, flores aliquot super martyrum nostrorum tumulos et cineres conjicere. O beati ! o felices nimis Sacerdotes illi quos misericordiarum Dominus sic in momento, in ictu oculi, et quasi pro nihilo, salvos fecit ! Felix tribulatio persecutionis, quæ contulit illis tantam palmam remunerationis ! Beatæ contumeliæ quæ fuerunt illis causa gloriæ ! Beati carceres per quos superna palatia ingressi sunt ! Beata mors quæ vitam ipsis donavit æternam ! O Patres sancti ! O Fratres gloriosissimi, qui nunc Agni thronum læti circuitis ! respicite de Cœlo, et opem vestris confratribus, vestris ovibus, vestris concivibus mittite. Ecce adhuc inter pugnas et prælia sumus, dum vos in jucunditate quiescitis. Non precibus juvate.

O vere necessaria nobis sanctorum martyrum nostrorum suffragia ! Coursus enim noster nondum consummatus est, optimi et venerandi Fratres. Vos scitis

quid dixerit Deus noster et æternus Rex Jesus : Ille solus qui perseveraverit usque in finem salvus erit. Quid prodesset igitur nobis cœpisse, si ad culmen non perveniremus? Misimus manum ad aratrum, ne respiciamus retro; sed Deo gratias agentes, qui eripuit nos de potestate tenebrarum, et transtulit in regnum Filii dilectionis suæ, oremus, ut qui cœpit in nobis opus bonum, perficiat usque in diem Christi Jesu; et ejus qui erga nos adeo dives est in misericordia, gratiæ cooperantes, cum metu et tremore salutem nostram perficiamus. Justi adhuc justificemur, ne cum aliis prædicaverimus, ipsi reprobi efficiamur!

Videamus ergo et caveamus, ne aurum templi obscuretur, ne color optimus mutetur, ne lapides sanctuarii dispersi, virtutis formam amittant : imo perfectiorem adhuc acquirere satagamus.

Idcirco, liceat mediocritati meæ, Fratres optimi et venerandi, leve hoc exilii mei opus vobis offerre, in quo præcipua regularum sacerdotalium capita memorantur. Sentio quidem, et candide fateor

opus esse scopo nimis impar, et viris adeo apud Deum et homines gloriosis minus dignum, minus eruditionis habens, minus pietatis spirans. Verum animo benevolo parcat certius vestra benignitas. O si scirem loqui! o si verba mea quasi facula arderent, et possent esse virtutis incentiva, sanctitatisque stimuli!... sed quod inanis non potuit homo, efficiat potentissimus luminum Pater, qui facit ministros suos ignem urentem.

APPROBATIONES ROMANÆ

Datæ anno 1797

REIMPRIMATUR :

Si videbitur Reverend. Patri Magist. Sacri Palatii Apostolici.

Fr. Xav. PASSERI,

Archiep. Laris vices gerens.

Jussis obtemperans Rmi. Patris Mag. Sac. Pal. Apost. attente ac perlibenter expendi opus cui titulus : *Memoriale vitæ Sacerdotalis, etc.*, illudque nedum catholicæ Fidei veritatibus prorsus conforme, sed et ad Ecclesiastici Hominis vitam recte, sancleque instituendam apprime utile, prudens, sciens affirmo : maxime cum doctus æque ac religiosissimus ejusdem operis Auctor stylo ac verbis ex sacris Liberis fere ubique depromptis, necnon clara ordinataque methodo utatur. Quare dignissimum arbitror quod typis mandetur.

LAURENTIUS, *Canon. LAURI, Revisor.*

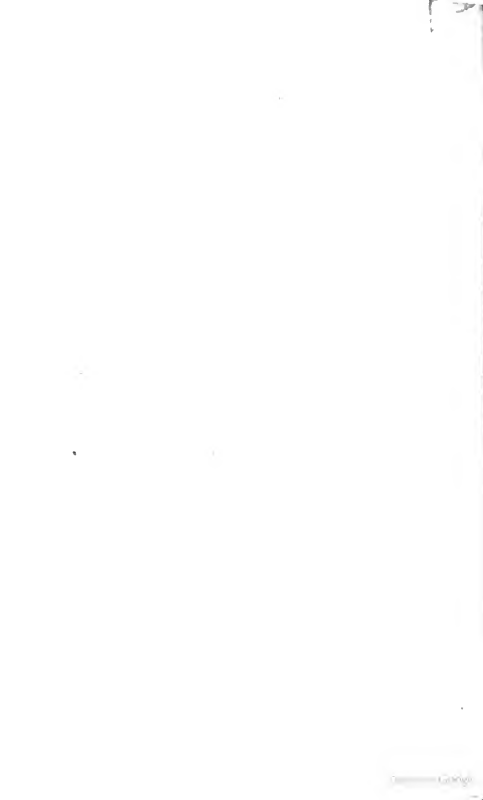
Ex commissione Rmi. Patris Mag. Sac. Pal. Apost. secuta attentione perlegi opusculum inscriptum : *Memoriale vitæ Sacerdotalis, etc.*, et quantum in eo Auctoris ingenium Scripturæ sacræ phrasî semper loquentem sum admiratus, tantum omnium Sacerdotum utilitati conferre plurimum censeo, si typis demandetur.

Fr. Thomas Augustinus PELLINI,
Ord. Præd. Lec. et Revisor.

REIMPRIMATUR :

Fr. Vincentius PANI.

Ordin. Prædicat., Sacri Palatii Apost. Mag.

MEMORIALE

VITÆ SACERDOTALIS

CAPUT PRIMUM.

De vocatione ad statum sacerdotalem et sacrum ministerium.

1. DOMINE virtutum, quam dilecta tabernacula tua ! Deus meus concupiscit et deficit anima mea in atria tua.

O quam bonum et quam jucundum est hostiam sanctam tibi in tabernaculo tuo immolare, cantare et psallere tibi !

Quam bonum est enarrare justitias tuas, et prædicare pœnitentiam in remissionem peccatorum !

Quam bonum est docere gentes et baptizare, dæmones ejicere, infirmos curare, servos tuos et ancillas tuas multiplicare, erudire, perficere, sanctificare !

Quis mihi det, Deus meus, ut sic possim tibi universum mundum subicere, et efficere ut omnis terra adoret te, et psallat tibi, ut omnis caro nomini sancto tuo benedicat, ut omnis creatura tibi serviat !

2. Verum est, fili : si sacerdotium, si munus pastorale desideres, bonum opus desideras : grandem dignitatem ambis.

Sed diligenter attende : grandis hæc dignitas, grandi etiam exponit ruinæ.

Idcirco, quantumcumque ardentem ad ipsam animus tuus anhelet, noli præsumere tibi hunc honorem, nisi a me voceris tanquam Aaron.

Nec iste, nec apostoli mei me elegerunt : sed ego elegi eos et posui, ut fructum afferrent in patientia.

Meæ sunt oves, meum est ovile. Ego ipse sum ostiarius : mei est aperire.

Ille solus cui aperuero, recte ingreditur, secure egreditur, et pascua inveniet.

Qui vero aliunde quam per me introierit, ille fur et latro erit : et sibi, et ovibus meis nocebit.

Utique, fili, qui post me vult venire, ut piscator hominum fiat, sciat hoc non esse in potestate volentis, neque currentis ; sed in arbitrio mei miserentis et eligentis.

Pave, pave ad sanctuarium meum, fili. Quantumlibet mundus sis, si non vocatus accedas, temere accedis : Ozæ crimen incurris, ejusque punitioni te exponis.

3. Et vere, fili : nonne sacerdotii, nonne curæ pastoralis onus, onus est angelicis humeris formidandum ?

Et quomodo illud portare poteris, nisi ego manum meam supposuerim : nisi gratiis meis specialibus te confortaverim ?

Nescis, fili, quod ego nonnisi iis qui a me vocati sunt talia auxilia promitto?

Noli igitur eos imitari qui non a me, sed a semetipsis exaltantur.

Nescio eos, fili: ego cum eis non ædifico, et idcirco in vanum laborant ædificantes.

Ego ovile eorum non custodio: idcirco frustra vigilant custodientes illud.

Ego ut recte jaciant non jubeo: idcirco per totam hujus sæculi noctem laborantes, nihil capiunt.

Ego eos contra bellantes non protego: Idcirco infirmi sunt et cadunt: idcirco peccant et pereunt.

4. Satage ergo, fili, ut certam tuam vocationem et electionem facias.

Si de hoc non cautissime curaveris, per totam vitam tuam in anxietate eris:

Nesciens utrum per ostium introieris; utrum juxta Dei voluntatem progrediaris;

Utrum a Deo tuo in arte artium adjuvandus sis; utrum a Deo tuo non repellaris, ne sacerdotio ipsi fungaris.

Si vero de vocatione tua securus ad sacerdotium accesseris, et pastoris officium susceperis, quietus et tranquillus inter media pericula ambulabis: sciens quia ego eos quos vocavi dirigo, duco et defendo.

Lætus et fidelis munera tua adimplebis: credens quia hæc faciendo, quæ mihi placita sunt semper facies.

5. Verum est, bone Domine. Velle tibi in

sacerdotio deservire adjacet quidem mihi; perficere autem non inveniam, nisi tu dixeris, invitaveris et præceperis.

Dignare ergo mihi voluntatem tuam notam facere: Deus meus, ostende mihi utrum me elegeris.

6. His, fili, mediis meam voluntatem cognoscere, tuamque vocationem discernere poteris.

Ante omnia quære, pete, pulsa: id est, me Patrem luminum suppliciter, ardentem et perseveranter invoca: ut intellectui tuo detur sensus.

Secede paulisper in solitudinem: ut ibi serio recollectus, et a terrenis segregatus, devotius me interroges, et attentius responsa mea audias.

Et quia ego homines per homines ducere soleo, tu a sapiente sanctoque viro consilium perquire.

Huic vero sapienti, ut securius judicare et definire possit, tuæ conscientiae latebras omnes, actus, passionem, desideria, intentiones, candide expande.

Nihil omnino, fili, præ oculis habe, nisi gloriam meam et salutem tuam. Hæc purissima gressus tuos dirigat stella.

Perpende quem statum coluisse voluisses, si jam modo moriturus esses.

Diligenter observa omnes mentis tuæ dotes, omnes cordis tui inclinationes;

Vide utrum tales sint, quales sanctus et sublimis sacerdotii status exposcit, quales periculosum pastoris animarum munus requirit.

Cave præsertim ne te Satanas decipiat, tibi ex industria suadendo, ut presbyteratus bonum quidem opus ambias, sed turpis lucri gratia, otii cupidine, dignitatis et sublimitatis appetitu.

Propter hoc enim multi sanctuarium ingrediuntur, sed ad suam perniciem.

7. Si autem, re sic mature perpensa, cognoveris te a gravibus criminibus esse immunem, vel observatam feliciter innocentiam, vel obperactam rite pœnitentiam;

Si videris te a prudentibus et sanctis viris judicari ad ecclesiastica munia aptum et idoneum;

Si ad ea obeunda te agnoveris dispositum, et interiori inclinatione ductum;

Si perspexeris te ad sacerdotium et animarum curam pura, non vitiosa aut terrena trahi intentione;

Si te præsertim prælatus tuus vocaverit, et in ministerium assumere voluerit; aut saltem tibi ad sanctuarium trepidanti dixerit, ut fiducialiter ingrediaris:

Tunc, fili, scito tibi voluntatem meam manifestam esse; tunc prompte, et sine ulteriori consultatione aut dilatione vocationi tuæ te redde.

Humiliter quidem; sed quantumlibet præ sancto timore invitus sis, noli pertinaciter recusare.

Accede, fili, accede confidenter: sciens quia ego qui te vocavi ad tuam tenuitatem et exiguitatem respiciam.

Ne desperes, neque deficias : at præsume non de te, sed de me, qui operabor in te.

8. Si vero, fili, jam sancti sacerdotii honorem sumpsisti, si jam pastorale munus suscepisti; et intra te recogitans, observes te temere sanctuarium meum fuisse ingressum :

Vel quia puritatem et sanctitatem congruam non habebas; vel quia requisitis dotibus carebas; vel quia temporalium appetitu, non gloriæ meæ siti trahebaris :

O fili ! dole, ingemisce. Vere errasti sicut ovis quæ periit : vere peccatum grande peccasti.

Fac, dilectissime, fac dignos pœnitentiæ fructus.

Quod ex parte tua defuit, accepto viri sapientis consilio, supplere satage : cuncta deinceps ad gloriam meam dirige, et in timore et cum amore exsequere.

Et sic confide : sciens quia non est impossibile apud Deum, ut tandem vas electionis fias.

Utique, fili, ego qui neminem volo perire faciam tecum misericordiam.

CAPUT II.

De statu sacerdotali.

1. Quid est homo, fili, et ad quid conditus est ? Utique ut Deum timeat, mandata ejus observet, illum adoret, illi soli serviat.

Quid es tu, fili? ad quid sacerdos fuisti constitutus? Ad hoc certe, ut illo præcelsissimo quæ hominibus præesses, me ab illis timeri, adorari, coli faceres. O grandis dignitas! O sublime ministerium!

Ego in cælo, fili, homines super terram; et tu medius inter me et eos, ut illos in nomine meo dirigas, et ipsi tibi tanquam mihi obediant.

Ego Deus creator, homines creaturæ meæ; et tu super eos positus, ut satagas eos mihi reddere quod mihi debent.

Ego luminum Pater, homines in tenebris, et tu medium candelabrum, ut per te eis lux vera luceat.

Ego donorum cœlestium largitor, illi egentes; et tu dispensator, ut unicuique per te gratia detur.

Ego Dominus sanctissimus, isti peccatores; et tu mediator, ut per te mecum reconcilientur.

Ego Pater Unigeniti Filii in æternitate, homines filii adoptandi in tempore; tu pater in terris, ut per te adoptentur in cælis.

Ego sacrificiis honorandus, homines victimam holocausti non habentes; tu medius victimam sanctissimam in promptu habens, Filii mei corpus, ut iuribus meis hominumque debitis satisfacias.

Ego ignis urens, homines in terra accendendi; et tu medius per quem accendantur.

Ego summus medicus, homines infirmi; et tu

medius minister, fomenta mea possidens, ut ea unicuique distribuas.

Ego tandem Dominus gregis in cœlis, grex in terris; tu pastor super illum, ut per te proficiat et multiplicetur.

2. Non est, fili, non est sub cœlo sublimitas, aut potestas, quæ tuæ possit comparari. De diis es, de filiis Excelsi.

Humana est dignitas regis, divina sacerdotis. Decus et potentia regem morientem relinquunt; morientem sacerdotem sacerdotium in æternum manet.

Imperat rex hominibus, Deo ipsi sacerdos. Vincit hostes rex fortis; vincit mundum sacerdos verus.

Potest rex corpus in carcerem mittere vel aliter punire; potest sacerdos ipsam animam ligare.

Potest rex captivos a corporis vinculis solvere; potest sacerdos ab ipsa diabolica tyrannide, a peccatorum laqueis animas expedire.

Nihil potest rex, nisi in terra; potest sacerdos vel in ipso cœlo. Thesaurus mundi rex possidet, thesauros cœli sacerdos tenet.

Mittit rex ad reges munera; extollit ad Deum cœli sacerdos sacrificia. Aurum rex offert; Deum offert sacerdos.

Cœlum vox ejus penetrat, inde gratias deducit; ibi Deum placat et flectit, ibi jus super homines dicit.

Præcedit quinimo sententia ejus sententiam Dei: quod remiserit vel retinuerit in terra, remissum vel retentum erit in cœlo.

O fili ! agnosce dignitatem tuam ; et divinæ consors factus naturæ, noli in pristinam vilitatem degeneri conversatione redire.

3. Domine, quis sum ego, ut memor fueris mei, et tanta mihi contuleris ?

Ecce ego, cum sim pulvis et cinis, factus sum homo Dei, minister tuus, secundum dispensationem gratiæ tuæ.

Pater amantissime, quantum tibi amorem debeo pro amore isto quo me sic prior dilexisti, sic elegisti, sic consignasti !

Quantum humiliare me debeo pro tanta dignatione qua me egenum de pulvere suscitasti, ut solio gloriæ tuæ assisterem, vices tuas gererem, loco tui judicarem, solverem et ligarem !

Ego vilis, ego impurus, ignarus, imperfectus, cæcus, semper ad malum pronus ; ego miserri- mus debeo vices gerere infinitæ majestatis tuæ !

O Deus meus, ipsa sanctitas, sapientia, bonitas, gloria et immensitas ! Cum sim taliter exaltatus a te, quomodo non essem summe confusus et conturbatus ?

Conforta me, Domine, gratia tua, ut possim tantum onus digne ferre.

Dignare, Deus meus, sic animum meum interiorius componere, sic mores meos exteriorius dirigere, ut verus fiam sanctissimi Filii tui imitator, repræsentemque vere fidelibus illum qui misit me, sicut tu miseras eum.

4. Eris imitator illius, fili, si, sicut ille voluit et conatus est ; tu velis quoque et coneris invenire, et salvum facere quod perierat.

Veni itaque , fili , veni , et sequere eum : veni , et esto post eum piscator hominum.

Evangeliza pauperibus , surdos fac audire verbum ; cæcos fac videre lucem veram : mutos fac loqui Dei laudem ; claudos fac currere mandatorum viam : errantes reduc in semitas justitiæ ; fac detur gloria Deo , et salus hominibus.

Filius meus sanguinem pro eis fudit ; tu pro ipsis te totum impende.

5. Dilata , fili , cor tuum. Omnes ad cognitionem veritatis et salutis convoca ; omnes compelle intrare in domum meam , ut impleatur.

Inopem et divitem , nobilem et ignobilem , sapientem et idiotam , servum et dominum , masculum et feminam , ad me sine distinctione trahere studens.

CAPUT III.

De necessitate perfectionis in sacerdotibus.

1. Tu , fili mi , qui sacerdos effectus es , procul dubio onus tuum non alleviasti ; sed e contra supra sarcinam communem , onus angelicis humeris formidandum suscepisti , arctiorique alligatus es vinculo disciplinæ.

Sacerdos es , novorum credentium pater es , per quem homines ad fidem oportet adduci ;

scito igitur ad te magis, quam ad priscorum credentium patrem Abraham, dictum fuisse : Ambula coram me, esto perfectus.

Sacerdos es, forma gregis esse debes : et ideo plus cæteris omnibus sanctum te esse oportet, quatenus cum Paulo dicere queas : Imitatores mei estote, sicut ego Christi.

Sacerdos es, sal terræ es : si perfectionem non sapis, evanescis, jamque ad nihilum vales ultra, nisi ut mittaris foras et conculceris ab hominibus.

Sacerdos es, lux mundi es : non debes lucere tantum, quod vanum est ; neque ardere tantum, quod parum est ; sed lucere et ardere, quod perfectum est.

Sacerdos es, homo Dei es : plus cæteris omnibus debes esse perfectus, sicut Pater tuus cœlestis perfectus est.

Sacerdos es, minister Christi es ; oportetque ut talem te exhibeas in omnium virtutum cultu.

Sacerdos es, dispensator mysteriorum Dei es, sub meliori testamento : tibi itaque multo magis quam Aaroni jubetur ut sanctus sis ; quia Dominus Deus, qui te sanctificavit, sanctus est.

Sacerdos es, templum es, sanctuarium es in quo quotidie plenitudo Divinitatis corporaliter inhabitat : quomodo autem complacebit Domino in te ? Quomodo gaudebit super te Deus tuus qui ter sanctus est, nisi vere sanctus fueris ?

Sacerdos es, mediator inter Deum et homines es ; o qualis te decet sanctitudo, ut in cœlo exaudiaris, et in terra tanquam legatus Dei honoreris !

Fili mi, sacerdos meus, sanctus meus, ambula coram me, et esto perfectus.

2. Non utique tibi satis esset quasi a facie colubri peccata gravia fugere, aut præcipua bona præscripta facere; sed oportet te ab omni specie mala declinare, et ad summitatem virtutum omnium anhelare.

Oportet te quotidie eniti, non tantum ut non deficias, sed ut etiam proficias.

Oportet te de virtute in virtutem ire, et in dies humilior, purior, magis sobrius, mansuetior, ferventior fieri.

Oportet de die in diem in terrenorum contemptu, in caritatis operibus, in zeli conatibus, in orationis ardore crescere.

Oportet te jam justum magis adhuc justificari, et sanctum plus sanctificari.

Fili mi, fili mi, jam non panes propositionis tibi dispensandi committuntur, sed caro, sed sanguis Christi.

Non amplius littera tantum quæ occidit tibi concredita est, sed gratia Spiritus qui vivificat: non amplius umbræ, sed veritatis debes esse apostolus.

Utique, utique quanto melioris testamenti minister es, quam Aaron et levitæ antiqui, tanto sanctiorem et perfectiorem te esse oportet.

3. At audi, carissime, quale ego vidi malum in domo mea. Multi de iis qui comedunt panem angelorum, siliquis delectantur porcorum. Multi qui enarrant justitias meas et assumunt testa-

mentum meum per os suum, oderunt disciplinam, et projiciunt sermones meos retrorsum : currunt cum furibus et portionem suam cum adulteris ponunt.

Quid hoc, fili? capis istud? Illi sunt qui in sacerdotio constituti, non quæ sursum sunt sapiunt, sed quæ super terram.

Qui animales sunt, carnales sunt, quietem, convivia, mundanorum consortia, vana delectamenta amant et sectantur; dum ad orationem, studium, sacrum ministerium frigescunt.

De incremento temporalium solliciti sunt : de progressu in virtutibus nequidem cogitant. Nedom proficiant, quotidie deficiunt, et sic tandem ipsis filiis hujus sæculi pejores fiunt.

O Domine ! grandis, pergrandis sane est dignitas sacerdotalis : grandem et pergrandem certe perfectionem requirit.

Grandis, pergrandis utique ruina sacerdotum, si ad perfectionem non anhelantes, non vereantur de die in diem deficere, sicque in profundum tandem descendere.

Deus meus, adjutor meus, Deus meus, quid faciam? Debeo sanctus et perfectus esse; homo autem sum, impotens homo, cæcus homo, ad omnia mala pronus, ad omnia bona tardus. Quid faciam? hoc unum, Domine, mihi super est ut levem oculos meos ad te, ut de profundis clamem ad te, Deus, rogans ut veniat auxilium mihi.

Domine, ædifica; secus in vanum ædificabo. Domine, custodi me; secus in vanum custodiam.

Domine, eripe me de inimicis meis; secus frustra bellabo. Domine, deduc me de virtute in virtutem; secus frustra conabor.

Domine, custodi me ut pupillam oculi: ut me Satan nunquam vincat, caro nunquam seducat, mundus nunquam decipiat.

Domine, in adiutorium meum intende, ad adjuvandum me festina: ut ambulem recte coram te, et sim perfectus; ut sim sanctus et perfectus sicut tu sanctus et perfectus es.

CAPUT IV.

De possibilitate perfectionis in sæculo.

1. DOMINE, audiui auditum tuum, et timui; attendi ad eloquia tua, et expavi.

Tu dixisti per Filium tuum: Esto perfectus sicut et Pater tuus cœlestis perfectus est. O altitudo! Et quomodo potero ad eam pertingere?

Da mihi, Domine, pennas sicut colom bæ, et volabo. Sed si mihi relinquer, humiliata manebit anima mea, et conglutinator in terra venter meus.

Quomodo, Domine, tot passiones, adversus animam meam continuo militantes, perfringam? quomodo tot vitia mihi undique parata et occurrentia superabo? quomodo tot virtutes legi membrorum meorum repugnantes colam?

Ecce jubes ut in medio corruptionis sim purus; in medio honorum humilis; in medio divitiarum pauper; in mediis peccatis sanctus; in mediis hostibus invictus.

Jubes ut in mundo vivens de mundo non sim; ut in terra degens de cœlis sim.

Domine, audiivi auditum tuum, et timui; attendi ad eloquia tua, et expavi.

2. Fili, ne terrearis. Verum est: regnum cœlorum vim patitur, et violenti rapiunt illud.

Magnum quidem est onus sacerdotis, sed magna gratia imponentis. Ego Omnipotens imposui tibi onus; Ego Omnipotens juvabo te, ut ipsum facilius feras.

Numquid quidquam est mihi difficile! aut similis ero dicenti, et non facienti?

Hostes times? ego sum Dominus exercituum. Pericula formidas? ego eruo sperantes in me.

Abraham in Chaldæa protexi, Josephum in Ægypto, Loth in Sodomis, Job inter infideles, Daniele in Babylone.

Borromæum, Salesium, Vincentium, innumerosque alios, qui nunc exsultant in gloria mea, medios inter peccatores sanctificavi.

Vide, fili: volui ut illi omnes in medio nationis pravæ perfecti essent; ut tu disceres neminem debere, in quacumque vocatione, animum despondere.

Euge ergo, fili, fac quod in te est: ego supplebo, ego dirigam, ego perficiam.

3. Ecce venio, Domine, ut faciam voluntatem

tuam : volo perfectus esse. Verum ad hoc magna requiritur gratia.

Illam quidem amicis tuis promittis : sed ego indignus, qui toties iram tuam merui, quomodo potero securus expectare domum quod amicis tuis præstas ?

Ego qui toties in minoribus periculis perii, quomodo potero maxima pericula evadere ?

O Domine ! melius forte mihi foret et tutius, si fugiens mundi scandala quibus vae dixisti, in solitudinem discedens, ibi amplecterer statum religiosi famulatus in quo homo securius fit sanctus et perfectus.

4. Quid ? fili, numquid venit lucerna ut sub modio ponatur, aut sub lecto ? nõnne ut super candelabrum ponatur ?

Fili, non tu me elegisti, sed ego elegi te et posui te, ut eas et fructum afferas in patientia : gratiam tibi promitto.

Indignum te dicis : scito, fili, quod gratia mea non detur propter merita, alioquin jam non esset gratia.

Amas me ? pasce oves meas. Pascendo amorem exhibebis : et diligentibus me omnia cooperantur in bonum, ipsa pericula, ipsique hostes.

Pasce oves meas. Pascendo amabis, amando proficies, et fies perfectus.

Pasce oves meas. Pascendo imitaberis Pastorem bonum, Jesum Filium meum.

Illi vero sunt perfecti et prædestinati, quos præscivi conformes fieri imaginis ejus.

CAPUT V.

De mediis ad perfectionem assequendam.

1. FILII, vis perfectus esse? dilata os tuum, et implebo illud; esuri et siti justitiam, et saturaberis; opta, et dabitur tibi sensus; vir desiderio-
rum esto, et veniet in te spiritus sapientiæ.

Si ardentem desideras perfectionem, hoc vehementi desiderio, quasi stimulo perurgente excitatus, de virtute in virtutem ibis; usquedum perveneris ad fastigium montis Sion, ubi cum Deo tuo intima frueris unione.

Desidera ergo vehementer: propone firmiter; et desiderium illud et propositum de die in diem, de hora in horam renova. Sic brevi accenderis, brevi flammesces.

2. Si vis perfectus esse, in omni opere tuo stude mihi soli placere. Actus ergo tuos præcedat semper pura intentio beneplaciti mei et amoris mei.

Si ita ex affectu mihi placendi semper operari cures, sciam quod ames me ex toto corde, ex tota anima, ex tota mente, ex totis viribus.

Tunc vives et perfecte vives. Qui enim diligit, legem implevit.

Cave, fili, attende ne justitiam tuam facias coram hominibus, ut videaris et habeas gloriam:

acciperes quidem apud eos, sed perfectionem abjiceres.

Cave, fili, attende ne negligenter in servitio meo te geras. Non perfectus, sed maledictus qui facit opus Dei negligenter.

3. Si vis perfectus esse, cura, fili, ut me semper intuearis præsentem, et te sub oculis meis constitutum.

Recordare et recordare semper me esse Deum cuncta prospicientem, scrutantem corda et renes.

Si ergo loquaris, si cogites, si aliquid desideres, aliquid velis aut agas, id coram me loquere, cogita, propone et age.

Sic coram me sicut Abraham, Enoch, Noe, Ezechias, in veritate et corde perfecto ambulabis.

4. Si vis perfectus esse, cura, fili, ut in omni opere te geras quasi statim esses moriturus, quasi esset ultimus actus vitæ tuæ.

Oh! si hoc faceres, fili, quanto fervore missam celebrares! Quanto fletu peccata tua plangeres! Quanta cum attentione orares!

O fili! grandia et impossibilia a te non ex-posco, ut perfectus fias.

Sacerdos es; debes orare, conscientiam examinare, sacramenta ministrare, horas legere, sacrificium offerre, studere, laborare. Hæc perfecte facias, et perfectus eris.

5. Si vis perfectus esse, cogita frequenter, fili, ad quid venisti, et cur sacerdos factus es. Nonne ut mihi placeres, et certus salutem tuam operareris?

Hac cogitatione te excita ; continuo excitatus age ; semper incipe ; teporem excute ; passiones vince ; appetitus inordinatos frena.

Sic jugis conatus ad perfectionem , perfectio tibi reputabitur.

Si tamen labaris, fili , si minus proficias quam optares, animo ne concidas.

Humiliare tantum et ingemisce. Gradus ad perfectionem tibi erit , non invenisse te perfectum.

6. Si vis perfectus esse , descende, fili , ad ima animæ tuæ, et ibi coram me in sinceritate secretioria cordis tui scrutare.

Vide et diligenter considera obices qui te impediunt ne curras , ne progressus facias : hos remove.

Vide quæ tuorum sit origo vitiorum , quæ imperfectionum. Habent enim semper radicale quoddam caput.

Ecce Goliath ; interime eum, et vicisti : id est, curam omnem impende ut hoc capitale vitium eradices.

7. Vide , fili , mercatores lucro intentos : vide quomodo de die in diem pecuniis suis aliquid adjiciant. Sic et tu thesauris quos tibi in cœlo thesaurizas quotidie aliquis addas.

Vide pictores quomodo imagines quas pinxerunt quotidie perficiant. Ita et tu vitia corrigas , virtutes augeas.

Fili , illi quidem ut corruptibilem coronam accipiant, tu autem incorruptam.

8. Domine, da ut sicut jubes proficiam : da ut me sine adulatione discutiam.

Domine, da ut mihi semper displiceat quod sum, ut perveniam ad quod nondum non sum. Da ut non retro redeam, ne deviem, ne in via remaneam. Scio enim quia si dixero, Sufficit, perii.

CAPUT VI.

De paucitate electorum.

1. O FILII, quam pauci sunt sacerdotes qui arctam viam sequuntur! Quam pauci qui per angustam portam intrant! Oh! quam multi declinaverunt a semitis meis!

Veni et vide: profecto extra viam arctam sunt superbi qui, inani scientia sua tumidi et inflati, cæteros despiciunt, et in clero amant dominari.

Modo exaltantur sicut cedri Libani: sed postmodum cum Lucifero in infernum cadent.

Sed nec per angustam portam intrant ambitiosi qui seipsos, non me, nec animas amantes, beneficia et honores mendicant, quasi venantur et cumulant; cæterum de idoneitate sua parum solliciti, de obligationibus et muneribus vix curantes.

Certe quemadmodum temere ad dignitatum cælos ascendere festinarunt, descendant confusi usque ad abyssos tormentorum.

Extra viam quoque sunt qui mammonæ, non mihi servientes, nil nisi turpe lucrum in clero sectantur.

Certe loculos cum Juda habentes, etiam cum illo proditore peribunt.

2. Profecto per angustam portam non intrant qui, se negotiis secularibus nimis implicantes, non orationi, non studio, non suæ nec aliorum saluti sollicite vacant; sed litibus, sed bonis temporalibus, sed negotiationibus, de mane ad vesperam sunt intenti.

Certe terram quam toto corde diligunt in morte amittentes, cælum quod non quæsiverunt non suscipiunt.

Sunt etiam extra viam qui confabulationibus inanibus, vel lusibus dediti, toto die remanent otiosi.

Certe, quando veniet Dominus vineæ non dabit illis mercedem.

Nec intrant per angustam portam qui, cum castitatem voverint, se immunditiæ vel cogitatione, vel verbo, vel opere, mancipare non formidant.

Certe isti sacrilegiis et sordibus repleti non recipientur in regno meo, ubi nil coinquinatum admittitur.

3. Non dubium, filii, quin extra viam sint qui de mundo sunt, mundum amant, de mundo loquuntur, de mundi vanitatibus gloriantur, de mundi deliciis inebriantur, de mundi gaudiis recreantur.

Certe, cum lætati fuerint cum mundo, non poterunt postea regnare cum Christo.

Profecto nec per angustam portam intrant qui tepidi sunt, nunquam ad cor redeunt, nonnisi gravissima crimina fugiunt.

Certe non admittentur in æterno convivio qui provocant vomitum ori meo.

Nec recipientur illi qui bona patrimonii mei in sumptuositates, vanitates, delicias dissipantes, erga pauperes meos fuerint parci, et minus misericordes.

Certe dicam illis in furore meo : Discedite a me, maledicti, in ignem æternum.

4. Extra viam quoque sunt qui, cum ad populi mei correctionem sint positi, ovibus meis dant exempla pravitatis.

Certe tanquam necatores animarum peribunt illi per quos scandalum venit.

Nec per angustam portam intrant qui non regulas sanctas, sed consuetudines corruptas sequentes, non desiderant nec conantur esse laxius meliores.

Certe non coronabuntur nisi qui legitime certaverint.

Extra viam pariter sunt qui, prælatis non obediens et de mandatis ipsorum non curantes, Ecclesiam per illos præcipientem non audiunt.

Certe isti meipsum spernunt, et idcirco a Patre meo in iudicio condemnabuntur.

Nec per angustam portam intrant qui plebem meam non instruunt; de peccato non arguunt; confessiones non nisi ægré, cursim et sine cura audiunt; indignos absolvunt; ecclesiastica mu-

nera sine pietate obeunt; missam imparati et festini celebrant.

Certe maledicti sunt illi qui opus meum vel non peragunt, vel negligenter faciunt.

Sunt similiter extra viam qui templa mea sordibus et pannis dedecorari patiuntur, et nullo domus meæ zelo moventur.

Certe illi me non diligunt, neque partem habebunt in regno quod Pater diligentibus præparavit.

O fili, quot sacerdotes nomine! quam pauci opere! jam magnus censetur, si quis transgressor non fuerit.

O quot sacerdotes externa veste! quam pauci interna perfectione! quam paucae lucernæ accendentes et lucentes!

Quam rara vera innocentia! quam rara perfecta pœnitentia! quam rara pura caritas! quam rara sincera humilitas!

Quam rarus indefessus labor! quam rara assidua oratio! quam rara vera sanctitas!

Contende, fili, intrare per angustam portam. Satage ut per bona opera certam tuam electionem facias.

5. Pauci electi. Configat, fili, timor veritatis hujus carnes tuas.

Time ne, si pauci sint salvandi inter oves, pauciores sint adhuc inter sacerdotes.

Time: pertransiit enim sacerdos, pertransiit levita, dum Samaritanus laude dignus fuit.

Time, fili, quia multi erunt novissimi primi, et primi novissimi.

Time, quia multi de longe venient, et recumbent cum Abraham, Isaac et Jacob, in regno cœlorum; dum filii regni ejicientur in tenebras exteriores.

O! si veritas hæc ad cor tuum transiret, non dubium quod non peccares, sed cum metu et tremore salutem tuam operareris.

CAPUT VII.

De gravitate peccatorum in sacerdotibus.

1. FILII, quodnam est peccatum grande nimis coram me? Est certe peccatum sacerdotum meorum.

Propter hoc compleo ego furorem meum; effundo iram indignationis meæ: propter hoc succendo ignem in Sion.

2. O Domine! loquar ad te, cum sim pulvis et cinis.

Scio, Domine, quod non sis personarum acceptor; quod non sit barbarus, neque advena, neque Græcus, neque Arabs, neque masculus, neque femina in conspectu tuo.

Scio quod omnes unum sint in Christo Jesu. Quomodo ergo plus irasceris in delinquentem sacerdotem? quomodo minus parcis?

3. Fili, utique non est apud me personarum acceptio, neque dives plus paupere, neque prin-

ceps plus subdito, neque sapiens plus idiota in oculis meis est.

Verum justus sum, et pondus iniquitatis scio appendere, judicare et punire.

Justum est ut plus delinquentem sacerdotem irascar, quia major est ejus iniquitas.

4. Audi, fili, quale sit malum ejus. Grande sane crimen est, si unus de plebe audeat optimi regis mandata spernere, insolenter contra ipsum insurgere, armatisque manibus rebellare.

. Sed gravius est certe facinus si minister ipse regis, si negotiorum ejus administrator id faciat.

Intellige, fili, parabolam: quando sacerdos peccat, mandata mea spernit, obedire renuit, tunc audacter insurgens dicit: Non serviam.

Et quid est, fili, ille sacerdos qui sic recalcitrat et rebellat? minister meus est: dispensator mysteriorum meorum est. O iniquitas grandis nimis coram me!

5. Grande crimen est, cum filius optimi patris imperio se subducens in regionem longinquam abit, ut ibi luxuriose vivat.

At grandius sane crimen, si sponsa legitimum sprenens sponsum, alteri viro adhæreat.

Intellige, fili, parabolam. Anima sacerdotis se mihi in ordinatione voto desponsavit; illa vero, peccatum perpetrando, a me discedit, ut mundo, aut carni, aut diabolo, infensissimis meis hostibus, se tradat.

O infidelissima! o adultera sponsa quæ divino sponso peccatum, diabolum ipsum præponit! o iniquitas grandis coram me!

6. Grande crimen fuit Judæis, me ad mortem postulare et violentas in me manus injicere.

At certe grandius fuit crimen Judæ qui, cum esset apostolus meus, ipsis consentiens me vendidit et prodidit.

Hoc, fili, parabola non est; verum ipsa de qua tibi loquor, veritas.

Sane scis quanta sit iniquitas christianorum, quando per peccatum me rursus crucifigunt, et ostentui habent.

Intellige ergo quantum sit sacerdotis scelus, cum ipse per peccatum violentas in me injicit manus. O iniquitas grandis nimis coram me!

7. Amen, amen dico tibi; multa sustineo a cæteris peccatoribus et impiis; nullum tamen majus præjudicium quam a sacerdotibus peccantibus patior.

Non ergo mireris, si contra eos plus accendatur ira justitiæ meæ: si cum furore clamet, veniat mors super illos, et descendant in infernum viventes.

Inimicos maledicentes sustineo: notos adversantes non fero.

8. Contremiscant ergo iniqui sacerdotes, quia eos districtius et inexorabilius judicabo quam cæteros.

In terra sanctorum iniqua gerunt, non videbunt gloriam meam: sed potenter tormenta patientur.

Meminerint Nadab et Abiu. Erant ministri mei: vidi illos ignem alienum in thuribulis suis

imponentes : statimque ignem de cœlo misi super eos, et consumpti sunt.

Meminerint Ozæ levitæ. Vidi eum indebito modo arcam fœderis mei tangentem ; et subito eum percussi, dum Philistæis temere tangentibus peperci.

Meminerint filiorum Heli. Vidi eos prævaricantes , et interemi.

O fili ! memento tu ipse et time judicia mea, expavesce iram meam. Vigila, fuge peccatum.

9. Aperi, Domine, aperi cor meum, ipsique horrorem peccati et odium iniquitatis magis ac magis infunde. Confige timore tuo carnes meas, ut non peccem tibi.

Verumtamen vide , Domine , infirmitatem meam ad malum adeo proclivem. Sacerdos quidem sum ; sed et homo sum in iniquitate conceptus.

Adjuva me, dirige me, tene manum dexteram meam, et in voluntate tua deduc me.

Vide, Domine, furorem Satanæ inimici mei. Ecce continuo rugiens ut leo, circuit quærens quem devoret. Eripe me de inimico illo.

Deus meus, ad te confugio : nisi tu me custodieris, frustus vigilabo, frustra me me custodire conabor.

In te confido : protege me, defende me : et non peribo in infirmitate mea.

CAPUT VIII.

*De malis oriundis ex improba sacerdotum
vita.*

1. FILI, plorans ploravi, et lacrymæ meæ in maxillis meis; quia amicus meus, quem super omnia bona mea constitueram, mutatus est mihi in crudelem.

Attende, fili, et vide si est dolor sicut dolor meus.

Emi oves a Patre meo pretio sanguinis mei. Illas perpetua caritate diligo; et idcirco servo meo commisi ut eas, in nomine meo et in caritate mea, regat, servet et salvet.

Dixi illi : Amice, tibi commendo oves meas, educ eas, ante eas vade, cognosce eas, animam tuam da pro eis.

Alias oves habeo, quæ nondum sunt ex hoc ovili quod tibi committo : amice, adhuc eas, ut fiat unum ovile et unus pastor.

Dixi ovibus meis : Sequimini pastorem hunc, noscite vocem ejus; alienum autem ne sequimini, sed fugite ab eo.

2. Quid factum est, fili? ille servus cui adeo amanter oves meas commiseram, factus est quasi mercenarius, ad quem non pertinet de ovibus.

Vidit lupum venientem, et dimisit oves, et fugit : et lupus venit, rapuit, et dispersit oves meas.

Quinimo, fili, servus ille nequam factus est, fur et latro ; et mactavit ipse, et perdidit oves meas pro quibus veneram ego ut vitam haberent, et abundantius haberent.

3. Audi, fili, audi quomodo servus ille pessimus factus sit in grege meo singularis ferus depascens eum.

Debebat oves meas ducere in uberrima fidei pascua, instruere debebat, catechizare, prædicare.

Neglexit vero : inde fames. Brevi vidi macidum meum esse pecus, et vix vultum ejus agnovi.

Visitare debebat oves meas, uniuscujusque speciem attendere per assiduam confessionum auditionem.

Non fecit : brevi morbi et vulnera, et creverunt, et multiplicata sunt et multæ oves interierunt, quia non fuit qui curaret.

Vigilare debebat super oves meas, ne dispergerentur, et abeuntes requirere : et non respexit, et non intendit, et dispersæ sunt.

Oves illæ animæ sunt, fili : in ignorantia, in peccatis, in erroribus ab improbo sacerdote relictæ sunt.

O pastor infidelis ! o serve nequam ! o pastor et idolum, derelinquens gregem meum !

4. Initium doloris mei hoc, fili. Audi adhuc et plange mecum : malus sacerdos devoravit

oves meas, interfecit eas. Peccavit ipse et delinquere fecit animas.

Viderunt enim eum peccantem et dixerunt : Iste angelus Domini est, sciens bonum et malum ; non plus Deum timere debemus quam ille, non plus mandata servare, non plus peccata fugere.

Quid ergo ? nobis non liceret quod ipsi licet ? quid ! non faceremus quod ipse facit ? sequamur eum et per vias ejus progrediamur.

Sic per ejus exemplum tractæ sunt in malum animæ : sic in vitiis et sceleribus corroboratæ.

5. Quid adhuc, fili ? fæx calicis crudelitatis ejus nondum est exinanita.

Audi, audi ; et obstupescant cœli super hoc, et portæ ejus desolentur vehementer.

Vident oves meæ mores ejus non esse cum doctrina conformes : modo dubitant utrum ipse ea credat, utrum vera sint. Modo dicunt intra se : Doctor ipse, pastor ipse, apostolus ipse non credit ; cur crederem ? infernum non timet ; cur timerem ? hinc incredulitas, hinc impietas.

Sic, fili, sic malo propheta egreditur pollutio super terram.

O sacerdos, non pastor, sed seductor gregis mei ! Oculum pro oculo, dentem pro dente restituet ille nequissimus ; erit anima ejus pro animabus illorum.

6. O improbi sacerdotes ! quot et quantorum estis causa malorum !

Quid non passus sum a principe vestro Juda qui me Judæis tradidit ad crucifigendum ?

Quid non ab Ario, qui totam meam desolavit Ecclesiam?

Quid non a Luthero, qui tantam gregis mei partem in errorem duxit et perditionem?

Quid non a tot aliis sacerdotibus, schismatum et hæreseon patronis?

O scelestissimi sacerdotes per quos venerunt tot scandala, per quos tot populi, tot gentes a fide et unitate Ecclesiæ meæ recesserunt, sponsæ meæ castissimæ crimina vestra injuste imputantes!

Propter vos, propter scelera vestra, mundus feritur; propter vos, percussionibus perit; propter vos catholici superantur exercitus.

Væ vobis, progenies viperarum! absorbebit vos, præ cæteris iniquis, profundum inferni; urgebit super vos cum furore puteus tormentorum os suum.

CAPUT IX.

De bonis oriundis ex sancta sacerdotum vita.

1. BEATA gens, beatus populus, cui Dominus dedit pastorem juxta cor suum!

Sub ipsius regimine, fiunt prava in directa, aspera in vias planas, videt omnis caro salutare Dei.

Campi replentur ubertate, pinguescunt spe-

ciosa deserti, exultatione colles accinguntur.

2. Beatus mundus qui a misericordissimo Domino duodecim Apostolos accipit !

Vide, fili, quanta sit sancti sacerdotis vis, energia et efficacia. Vide : duodecim fuerunt, et in omnem terram exivit sonus eorum, et in fines orbis terræ verba eorum.

Cum essent agni, mundum lupis plenum vicerunt ; cum essent piscatores, mundum tenebris opertum doctrina illuminaverunt.

Cum essent sine baculo et sine armis, idola et templa subverterunt ; cum essent ignobiles, a mundo ipso honorati sunt.

Sed erant sancti ; sed erant immaculati, castitate pleni, in oratione assidui, ministerio dediti, imitatores Christi, spiritu ejus zeloque repleti.

O beata tellus quæ hos duodecim habuit Apostolos ! heu ! misera hodie terra quæ sub tot millium sacerdotum ministerio perit !

3. Beata urbs Mediolanensis quæ, cum vitiis et ignorantia scateret, Carolum pastorem adeptam est !

Carolus curavit clerum : et multi sacerdotes de fæce vitiorum ad sanctitatis apicem, quasi de morte ad vitam, translati sunt.

Curavit populum : et populus qui prius in tenebris et umbra mortis sedebat, in via veritatis et virtutis ambulavit.

Urbs ipsa quasi totaliter immutata et innovata fuit. Quin et in regionibus multis Carolus Sathanæ regnum destruxit, Christique imperium mire propagavit.

Demum vita discessit, universum mundum suæ fama sanctitatis replens, et quasi hodieum per æmulationis incitamentum sanctificans.

Tanta est sancti sacerdotis virtus, ut non sit fere qui se abscondat a calore ejus.

4. Beati Chaballicenses qui Salesium suscepunt ! Quot ab hæresi reduxit ipse ! quot in viam pietatis induxit ! quot in ipsum cœlum per lenitatem suam intrare compulit !

Beatæ Indiarum gentes quæ Xaverium habuerunt apostolum ! Quot regna, quot reges, quot populos ad Christi fidem adduxit ! vix lingua sufficit enarrare.

Beata Gallia quæ Vincentium obtinuit ! Quot per ipsum pauperes fuerunt evangelizati ! quot impii conversi ! quot cæci illuminati ! quot infirmi in fide sanati ! quot pueri eruditi ! quot sacerdotes sanctificati !

5. Fili, ecce quanta potest verus et sanctus sacerdos, orationi, verbo et exemplo intentus.

Isti dati sunt tibi in exemplum, et plus te provocare debent ad proficiendum, quam tepidorum numerus ad relaxandum.

Vide ergo quomodo impleverint ministerium quod tu ipse accepisti, et cura ut illud similiter impleas.

Vide quomodo per sanctitatem suam oculos omnium ad se traxerint : vide qualiter verbum Dei prædicaverint : vide quomodo et quantum oraverint.

Vide quales fuerint in habitu, gestu, sermone ; quam graves et moderati in moribus ;

quam mansueti et humiles in conversationibus ;
quam mortificati et misericordes ; quam parum
solliciti de temporalibus ; quam ardentes ad
spiritualia.

Vide quantum fuerit in ipsis odium vitii,
quanta æmulatio virtutis.

Vide, et fac similiter. Fac et doce cum illis,
et cum illis magnus eris in regno cœlorum.

CAPUT X.

De differentia inter spiritualem et terrenum sacerdotem.

1. FILII, si spiritus ejus qui suscitavit me a mortuis habitat in te, vivificabit te et mortale corpus tuum propter inhabitantem spiritum ejus in te.

Quicumque enim sacerdotes spiritu Dei aguntur, filii Dei sunt, et repromissionem accipient æternæ hæreditatis ejus.

Qui vero spiritui Dei non ducuntur, sed post concupiscentias suas eunt, quæ sunt carnis sapiunt.

Isti utique in sacerdotio quæ sua sunt quærentes, eadem inveniunt, sed ad suam perniciem : recipiunt nunc mercedem suam, sed æternam remunerationem amittunt.

Vide igitur, fili, et considera quo spiritu ducaris. Num spiritualis es ? num terrenus ?
Vide et attende diligenter.

Etenim valde contrarie et subtiliter movent spiritus et terra : vixque observabis a quo ex his duobus ducibus dirigaris, nisi plene te recollegeris.

2. Omnes enim sacerdotes bonum appetunt, et aliquid boni in sacro ministerio prætendunt : verum sub specie boni multi falluntur.

Natura, quæ callida est, multos trahit, illaqueat et decipit.

Audi, fili, et erudire, ut non præoccuperis ad ea, et fallaris.

Terrenus sacerdos se pro fine habet, et quasi vacuum putat ministerium, si ex eo aut honor, aut lucrum, aut aliud temporale bonum sibi non proveniat.

Spiritualis autem recto corde præditus nil terrenum prætendit : sed omnia pure propter Deum et animas agit.

3. Terrenus ad pinguiora beneficia anhelat ; de defectu et mediocritate crebro conqueritur.

Spiritualis divino beneplacito se committit : habens alimenta et quibus tegatur, his contentus est.

4. Terrenus invite onus portat ; laborem timet ; ad studium torpet ; ad cathedram et tribunal nonnisi coactus accedit ; disciplinam regularem ægre fert ;

Melioribus, sapientioribus, doctioribus, dignioribus, ditioribus, invidet ; superiorum monita et reprehensiones sustinere nequit.

Spiritualis vero libenter in labore et fatigatione vivit ; sudores non reputat ; prælatis liben-

ter obedit; libertatem suam piis regularum vinculis constringit.

Nulli dominari cupit : sed propter Deum ultimum et humillimum locum tenere paratus est ; quinimo novissimo se adhuc indignum judicat.

5. Terrenus sacerdos desiderat agnoscí, et id agere unde laus et admiratio procedit ;

Pro opinata sua pietate, doctrina, fama, libenter honorem et reverentiam accipit.

Spiritualis vero, cum omnia fecerit, omnem gloriam et honorem Deo fideliter attribuit ; seque de cætero servum inutilem credit.

6. Terrenus confusionem timet et contemptum ; obscura officia dedignatur.

Infantulos catechizare, rudes per simplicitatem sermonis erudire, et ad pietatem informare erubescit.

Crimina potentum reprehendere, ne irrideant, aut, inimici fiant reformidat.

Spiritualis vero omnibus omnia fit : et si ex humili ministerio aut iniquorum correptione contumelia sibi proveniat, gaudet eam pro nomine Jesu pati.

7. Terrenus sacerdos quietem corporalem amat.

Spiritualis vero vacuus esse nequit : semper in pastu est, donec formetur Christus in ovibus suis.

8. Terrenus in domo, supellectili, vestibus curiosa et pulchra quærit : vilia et communia abhorret.

Spiritualis vero simplicibus et humilibus delectatur ; pretiosiora et exquisitora refugit.

9. Terrenus sacerdos ardet ad stipendia ; gaudet ad ovium dona.

Tristatur si abest retributio, si lucrum cessat, si damnum aliquot temporale emergit.

Irritatur vel exigua contradictione, vel levi injuriæ verbo.

Sed spiritualis sola æterna respicit : non inhæret temporalibus : mundum ipsum contemnit.

Nonnisi pro Deo offenso aut animabus perditis turbatur : nullis verbis durioribus acerbatur.

10. Terrenus parcus est ad dandum, tenax ad retinendum.

Spiritualis vero libenti animo egenus fit, ut pauperes vivant : dispergit, dat libenter, hilari-ter, abundanter.

11. Terrenus sacerdos amat currere, videre, videri, delectari, vane loqui, ludere, delicate potari et enutrir.

Sed spiritualis ad Deum et virtutes unice tendit : fugit eos qui de mundo sunt ; concupiscen-tias carnis spiritu mortificat.

Erubescit in publico vel otiosus, vel vagus apparere : solitudinem et silentium diligit.

12. Terreno sacerdoti cœlestium meditatio afflictio est ; piæ exercitationes, tædium ; officii recitatio, onus.

Illas leviter omittit : hoc festinanter et perfunctorie persolvit.

Spiritualis vero, quia in solo Deo delectatur, cum ipso per varia devotionis exercitia conversari, delicias reputat.

13. Terrenus multum ponderari sua gesta concupiscit.

Si bene se præfuisse credat, remunerationem in tempore vult habere.

Et si prælatus aut majoris dignitatis, aut pinguioris beneficii coronam ei non conferat, intra se murmurat et conqueritur.

Spiritualis vero nil temporale quærit : ne aliud præmium quam Deum solum pro mercede postulat.

14. Terrenus sacerdos divitibus et potentibus hujus sæculi præesse amat : de eorum laude, reverentia, dilectione, familiaritate, protectione delectatur.

Spiritualis autem de magnatum turba sibi subjecta aut devota non extollitur : nec locum reputat, nisi virtus sibi major fuerit.

Personas non accipit ; divitem et inopem, potentem et ignobilem æquali intuetur oculo :

Quinimo favet magis inopi quam diviti : plus compatitur innocenti quam potenti. Amat pauperibus evangelizare.

O ter quaterque beatus, fili, ille sacerdos qui talis est ! Iste utique accepit à Deo suo speciale donum.

Non enim vocationis tantum, sed electionis proprium habet signaculum.

15. O fili ! confitere sincere ; si te in hoc tibi modo objecto speculo considerasti, fuisti certe profunde humiliatus.

Procul dubio cum rubore clamasti : Heu mihi ! quam terrenus sum ! quam parum spiritualis !

Bene, fili. Et si aliter sentires, temetipsum certe non nosceres.

Reformare igitur, dilectissime, in novitate spiritus : exue veterem hominem : conare, et arden-ter conare ut fias vere spiritualis.

Sed cum ad hoc sine speciali gratia pervenire nequeas, roga et obsecra Deum tuum, ut spiritum rectum innovet in visceribus tuis, et spiritu suo principali te confirmet :

Quatenus terrena contemnas, et quæ sursum sunt unice sapias : sic bene ministrabis.

CAPUT XI.

De morte.

1. QUIS est homo qui vivet et non videbit mortem? Nullus sane, fili ; et experientia nosti neminem esse qui semper vivat.

Tu igitur, tu, etsi sacerdos etsi de diis, de filiis Excelsi, sicut cæteri homines morieris ; et quidem in die qua non putas, et hora qua nescis, et modo quo ignoras.

Appropinquat velociter ad te, fili, ille qui super equum pallidum sedet, ille cui nomen mors ; et brevi eris inter interfectos.

Forsan non vides illum, non attendis, illum adhuc elongatum credis ; uno tamen gradu tu ab illo divideris !

Modo conculcabit te : et tunc quid proderit

tibi, si mundum universum lucratus fueris, animam vero tuam salvare non curaveris?

2. Oh! qualiter aperientur oculi tui, quando audies ascensorem equi terribili voce clamantem : Finis super te ! Finis super te !

Tunc longissimæ vitæ dies videbuntur tibi sicut umbra velocissima declinasse ?

Tunc divitiæ et opes, honores et dignitates, deliciæ et voluptates apparebunt tibi vacuæ omnino et inanes.

Tunc confiteberis insaniam esse in illis bonis spem suam ponere, quæ mors post horam venit ab invito tollere.

Tunc agnosces sapientiam esse in cælo tantum thesauros sibi thesaurizare.

Tunc lugebis super tot gratiarum jacturam, super tot sanctis inspirationibus resistentiam.

Tunc dolebis te per bona opera certam non fecisse tuam electionem : vel non anhelasse ad majoris perfectionis culmen.

Tunc surgent peccata tua, et fient in conspectu oculorum tuorum exercitus grandis nimis : et irruent super te formido et pavor.

Tunc super justitias quoque tuas turbaberis, et expavesces multum, nesciens utrum amore an odio dignus sis.

Tunc non de tua tantum vita anxaberis, sed de cura ovium tuarum præ ratione reddenda sollicitus eris.

Tunc multi actus tui videbuntur tibi noxii, qui alias præ inconsideratione apparebant tibi recti et boni.

In multis concupiscentiam carnis, concupiscentiam oculorum, superbiam vitæ, vel solam naturæ inclinationem perspicies : in paucis perfectionem invenies.

3. Tunc videbis, fili, excessum comessationum, vanitatem indumentorum, luxum supellectilium, otium dierum;

Defectus orationum, parcimoniam eleemosynarum, nimiam curam facultatum, delicta conversationum ;

Ambitionem desideriorum, invidias et odia aversionum, tepores piorum exercitiorum, defectus confessionum, negligentias in celebratione missarum.

Venient tibi in mentem tot oves ignaræ, non edoctæ ; tot errantes, non requisitæ ; tot peccatrices, non reprehensæ : tot pusillanimes, non confortatæ ;

Tot lapsæ, non erectæ ; tot infirmæ, non curatæ ; tot bona inter eas omissa, tot mala permissa.

Quid eris miser tunc dicturus ? dic hodie, fili, et eris securus.

4. Dic : O mors ! bonum est iudicium tuum. Sicuti tunc sentirem, volo nunc sentire : sicuti tunc agerem, volo nunc agere : disponam domui meæ vivens, necnon possim disponere moriens.

Ab omni specie mala deinceps abstinebo me ; nilque perpetrabo quod possit me in hac terribili hora remordere.

Dum tempus habeo, operabor bonum, seminabo, metam, congregabo ; ut, cum venerit Do-

minus ad poscendam rationem villicationis meæ, servus fidelis cum gaudio appaream, portans manipulos meos.

5. Verum, ne sis, fili, similis homini consideranti vultum nativitatis suæ in speculo, qui considerat se et abit, et statim obliviscitur qualis sit.

Id est, non sufficiat tibi, una vel altera vice, hanc salutarem mortis ruminare cogitationem, votumque sanctificationis consequenter elicere, posteaque statim oblivisci.

Rumina semper mortem, et elice semper novam voluntatem mortem præveniendi, non in futurum, sed nunc, sed actu.

Beatus, vere beatus, qui horam mortis suæ semper ante oculos habet!

Hoc sancti mei sciverunt, et idcirco omni modo mortis memoriam sibi in mentem revocare curabant; alius ossa mortuorum contemplando, alius sepulcra aspiciendo, alius in feretro recumbendo.

5. Tu vero, sacerdos, extraordinario signo non indiges, ut tibi frequentissime mortis cogitatio in mentem veniat.

Vix enim est aliquod diei intervallum, in quo non detur tibi speciale mortis monitum.

Modo enim vocaris ad ægrotum sacramentis muniendum; modo ad agonizantem juvandum; modo ad mortuum sepeliendum; modo ad obitus testimonium describendum; modo ad officium pro defunctis persolvendum.

Si campana pulsatur, annuntiat funus: si intras in ecclesiam, sepulcra et tumulos calcas:

si librum pro horis sacris persolvendis aperis, exhibet tibi orationes pro mortuis; si missam celebras, defunctorum tibi facienda est commemoratio.

Uno verbo, ubique tibi se mors offert; sic statui: et quare?

Quia cum sis præ status tui celsitudine et periculis plus cæteris expositus, et ideo necesse sit ut ad novissima tua attendas frequentius, volui ut ferme continui essent tibi in sacro ministerio, ad saluberrimam mortis cogitationem et memoriam, stimuli.

7. Ne itaque mentis oculos claudas, aut avertas, cum hæc tristis quidem, sed necessaria mortis se tibi offert imago.

Ne aures cordis indures ad vocem ejus, sed e contra attente, audi, excipe, et absconde in sinu tuo eloquia ejus, ut carnes tuæ maneant timore meo confixæ.

Nonne, fili, stulti sunt et insipientes illi sacerdotes qui inter mortuos semper ambulantes, de morte tamen vix cogitant, et ad ejus frequentes minas facti sunt præ consuetudine omnino insensibiles?

Mortem ubique comitantur, et vivunt quasi nunquam essent morituri; caduca mundi possident, quasi nunquam essent peritura; et jam ægroti, jam moribundi, vix credunt fratri dicenti: Dispone domui tuæ, quia morieris tu.

O qualis vita illorum, fili, qualis mors? vita utique secundum carnem, et mors fere semper, præ defectu præparationis, subita.

Absit a te, fili, absit hæc finis tui oblivio ejusque lugendi fructus! Quotidie morere per cogitationem, ut Paulus; et gaudebis cum illo, quando liberaberis de corpore mortis hujus.

CAPUT XII.

De judicio extremo.

1. Post mortem, fili, dormies in terræ pulvere: sed ~~evigilabis~~ ^{evigilabis}; consurges; venies in vallem Josaphat, quando ibi sedebo ut judicem omnes gentes.

Ibi me videbis in carne tua, et ego renes tuos et cor tuum scrutabor.

Illuminabo abscondita tenebrarum tuarum; manifestabo consilia cordis tui; appenderis in statera, et reddam tibi juxta opera tua.

2. Finis omnis rei tunc erit, fili, remuneratio omnis justitiæ, et vindicta omnis culpæ.

Intellige quæ dico, et sapienter tibi provide, ut in illa die iræ securus sis et beatus.

3. Dixi tibi sæpius, fili: Contemne terrena; transit enim mundus et concupiscentia ejus.

Noli diligere mundum, neque ea quæ in mundo sunt; præterit enim figura hujus mundi.

Vis servare, fili, mandatum hoc quod tibi toties iteravi? vis vincere pessimam naturam tuam ad hæc sensibilia te fortiter allicientem?

Habe sæpius in mente hanc horam extremam, in qua elementa et orbis universus calore soluta ruent.

4. Finge tibi sæpe in animo intimo te videre jam signa horrenda in sole, in luna et in stellis ; motus magnos in terra quam habitas : confusionem sonitus in mari ; audire novissimam tubam.

Certe tunc vetus homo tuus , arescens præ exspectatione iudicii quod superveniet tibi, jam non audebit adeo fortiter concupiscere adversus spiritum.

Certe non dices : Bonum est nos in hoc mundo esse : faciamus hic dulcissimam nostram mansionem, quando attendes mundum hunc non esse mansuram civitatem.

Certe omnia regna mundi et gloriam eorum quasi vera bona non æstimabis, quando cogitabis illa in interitum itura.

Certe ab honorum ambitu non vinceris, quando considerabis diem illum, in quo omnis vir humiliabitur.

Certe non desiderabis thesaurizare super terram, quando attendes quod omnes divitiæ in momento, in ictu oculi evanescent.

Certe non indulgebis carni, quando cogitabis carnem delicatius nutritam fore in die iudicii inimicam pessimam.

Respice finem, fili ; et omnis terrena arbitra-beris ut stercora ; et de solo cœlo lucrando sollicitus eris.

Respice finem, et dices : Utique, Domine,

cognovi, quia omnia vanitas, præter amare te, tibi servire, me et alios sanctificare.

Beatus ille solus quem inveneris in illa hora sic facientem.

5. Finge tibi sæpe in animo tuo, fili, te videre a latere tuo sacerdotes è monumentis resurgentes; hos in gaudio, gloria, subtilitate, claritate, agilitate, incorruptione, quia sancti sunt; hos autem in squalore, in opprobrio, in luctu, in furore, in dentium stridore, quia perversi fuere.

Sine te ab istis terreri, ab his vero ad virtutem stimulari; et tanto spectaculo commotus, dic sapienter tibi : O anima mea ! vide quam bonum sit sacerdoti, cum portaverit jugum.

Vide quam bonum sit presbytero, cum fecerit et docuerit.

Vide quanta gloria maneat eos quorum vita apud iniquos æstimatur insania.

Vide quomodo computantur inter filios Dei, et inter sanctos sors illorum est.

O beati presbyteri, duplici honore decorati ! Curramus, anima mea, post ipsos, sicut servus ad fontes aquarum.

Curramus post ipsos in patientia, in tribulationibus, in necessitatibus, in plagis, in carceribus, in seditionibus, in laboribus, in vigiliis, in jejuniis, in castitate, in scientia, in longanimitate, in suavitate, in Spiritu sancto, in caritate non ficta.

Curramus per gloriam et ignobilitatem, per infamiam et bonam famam.

O anima mea ! verbum veritatis quod te-

nuerunt, tenemus; arma justitiæ, cum quibus pugnaverunt a dextris et a sinistris, possidemus; pugnemus, curramus, anima mea, curramus.

Si renuit adhuc anima, si sanctum laborem recusat, perge, et dic: Vide, anima, quod ducat iniqui sacerdotis ignavia et perversitas.

Vide quam horrendum sit post vitam peccaminosam resurgere, et postea in manus Dei viventis incidere.

Vide quomodo scelera sacerdotis cum ipso sint, quomodo iniquitates suas et iniquitates cæterorum portet.

Fuit in vita aries in capite gregis; est in resurrectione hædus in capite damnandorum.

O anima mea! declinemus a malignis istis, scrutemur mandata Dei nostri, et ejus faciamus voluntatem, corde magno et animo volenti.

Caveamus a diaboli laqueis, a desideriis nocivis, quæ nos cum istis mergerent in perditionem.

5. Finge quoque tibi sæpius in animo, fili, te videre jam signum meum parens in cælo, crucem meam desuper coruscantem, et dic: Ecce statera in qua tunc appendar! o me beatum si in ipsa Christo meo confixus inveniar!

Me beatum, si crucem post Jesum portaverim! erit mihi tunc amica et propitia.

Me beatum, si per illam factus fuerim conformis imagini Flii Dei! Tunc certe accedam ad Christum judicem cum magna fiducia.

Me vero miserum, si per peccata mea Jesum
rursus crucifixerim !

Me miserum, si sanguinem in cruce pro me
effusum pollutum duxerim !

Me miserum, si per vitam carnalem inimicus
crucis fuerim !

O anima mea ! abnegemus nos ; tollamus
crucem nostram et sequamur Jesum ; patiamur
nunc cum illo, et resurrectione conglorifica-
bimur.

7. Finge tibi adhuc sæpe in animo, fili, quod
videas me Filium hominis venientem in nubibus
cœli, cum virtute multa et majestate ;

Et considera sacerdotes coram me stantes,
alios quidem a dextris super thronos, judicantes
tribus populi mei : alios autem a sinistris, cum
diabolo et angelis ejus.

Respice libros apertos, ut judicentur mortui,
ex his quæ in illis scripta sunt.

Audi quomodo nil sit absconditum, quod non
sciatur.

Audi Judicis ad sanctos presbyteros dulcissima
verba : O benedicti Patris mei ! amici mei, qui
fecistis omnia quæ præcepi vobis ;

Servi fideles, qui pondus diei et æstus porta-
vistis ; qui me in membris meis, in minimis
meis esurientem, sitientem, infirmum, nudum,
in carcere detentum, per tot labores, sudores,
verba, exempla, orationes, sacramenta, cibastis,
potastis, juvastis, operuistis, liberastis ;

Venite, dilecti filii, possidete paratum vobis
regnum a constitutione mundi.

Numquid non dices hic, fili: Vale, tellus, valet, omnia mundi: absit a me, ut me ultra secularibus negotiis implicem? Soli Deo per veram pietatem et fidele ministerium militabo.

Euge, anima mea! Si labor terret, quanto plus merces invitat!

8. Verum audi adhuc, fili, quid ad perversos sacerdotes dicatur:

O maledicti filii perditionis, qui nomen habebatis quod viveretis, et mortui eratis, erubescite nunc, et confundimini.

Audite pudenda vestra in facie vestra: sciat plebs quam vobis commiseram; sciat universa domus mea quantum fueritis pleni dolo et fallacia.

Noscat sacrilegia scelera vestra; sciat quod mea sit vindicta, et ego retribuam.

Ite, perditissimi et præ omnibus maledictis maledicti: ite, discedite a me in ignem æternum.

O fili! ad multos certe sacerdotes dirigetur hæc terribilis sententia; numquid et tu ex illis eris?

Time, fili, time; vix enim justus in illa die salvabitur.

Time: et si cor tuum te in aliquo reprehendat, statim, et sine mora, dum lucem habes, præoccupam faciem meam in confessione, in pœnitentia et in omni opere bono.

CAPUT XIII.

De inferno.

1. Tu scis, fili, quod peccatores in ignem æternum ituri sint, ut ibi urantur et sentiant usque in sempiternum, cum diabolo et angelis ejus.

Tu scis, tu credis hoc; tu annuntias ovibus meis, ex mandato meo, terrificam hanc veritatem.

Verum tu scis etiam, fili, non pro solis ovibus iniquis puniendis constitutum fuisse istum tormentorum locum, sed pro perversis sacerdotibus, sed pro pravis pastoribus illum fuisse imprimis conditum.

Etenim pro Lucifero et sociis ejus fuit creatus, et statutum est ut ibi potentiores potentius tormenta patiantur.

O Lucifer nove, qui per status tui sublimitatem es de cœlo cœlestis! time ne cum primo Lucifero cadas, et in stagnum ardens cum ipso tandem detrudaris.

O tu, qui dives es de cœli thesauris! time ne, abutens illis, cum divite moriens in inferno sepeliaris.

O tu, cui commissa sunt pretiosissima sacerdotii mei talenta! time ne cum servo inutili projiciaris in tenebras exteriores, ubi erit fletus et stridor dentium.

2. Ubi est, fili, ubi Judas? ubi cæteri qui ipsum imitati sunt sacerdotes, et sicut ille in peccatis suis mortui sunt?

Ubi? sepulti sunt in inferno, et ibi jacent eo profundius, quo in cœlis collocari debuissent excelsius.

Ibi eo majori confusione replentur, quo in terris majori honorum culmine decorabuntur.

Ibi eo magis a Satana contemnuntur, illuduntur, conteruntur, quo plus in terra fuerant ab angelis et hominibus honorati.

Ibi eo amplius draconum fel, aspidumque venenum bibunt, quo plus de sanguine meo in altari indigne sumpserunt.

Ibi eo acrius ab antiquo serpente punguntur et devorantur, quo plus in terris debuissent ei esse, per sacrum ministerium, infensi et nocivi.

Ibi eo pauperiores et nudiores sunt, quo plus ab ovibus meis, sine labore, necessaria et superflua receperunt.

Ibi eo magis uruntur, quo plus a curis consuetis, præ status sui sanctitate, liberi tranquillorem in mundo vitam duxere.

Ibi eo ardentioribus stimulis perurgentur, quo plures per ignaviam et acediam suam permiserunt oves perire.

Ibi eo majori fame et siti cruciantur, quo magis in bonis duxerunt dies suos.

Ibi eo foetidiori pice et sulphure perfunduntur, quo plus secundum carnem in statu summe spirituali et sanctissimo vixerunt.

Ibi eo plus ut furiosi canes ululant, quo plus in Evangelii cathedra siluerunt.

Ibi eo horrendioribus tumultibus et clamoribus aures eorum fatigantur, quo minus eas in tribunali voluerunt pœnitentibus præbere.

Ibi eo horribiliora monstra intuentur, quo minus oculos super gregem meum tenuerunt apertos, quo minus vultum pecoris sui attenderunt.

Ibi eo abundantior est eorum fletus, quo minus peccatores ad conversionis lacrymas conati sunt movere.

Ibi eo major eorum desolatio, quo minus desolatas oves in terris consolati sunt.

Ibi eo sævior illorum cruciatus, quo minus patientibus ovibus compassi sunt, et auxiliati.

Ibi eo plus dilacerantur carnes eorum, quo plurimum, per scandala sua, fuerunt necatores animarum.

Ibi eo minus exaudiuntur eorum gemitus, quo minus in terris voluerunt necessariæ orationi instare, quo negligentius opus meum perfecere.

Ibi tandem eo rigorosius justitiæ meæ flagella sustinent, quo minus mandata mea quæ populis annuntiabant, servarunt, et quo sic plus cæteris, Spiritui sancto restiterunt.

4. Ita est, fili: fuerunt homines mei, amici mei, ministri mei, impinguati, dilatati de bonis meis: et recalcitraverunt contra me, et proderunt me, et Spiritui meo contumeliam fecerunt, et meipsum conculcaverunt.

Plus vindicor de ipsis quam de cæteris iniquis,

et plus vindicabor: fæx calicis iræ meæ super eos non exinanietur.

Omnia excelsa et fluctus furoris mei super ipsos transeunt, et transibunt, et manebunt in æternum.

4. O fili! time me, qui possum animam et corpus perdere in hanc gehennam.

Vide: ante te vita et mors, cœlum et infernus. Elige.

Fili, num poteris habitare cum igne devorante, tu qui non potes vermis infestationem, ignis scintillam, acus puncturam sustinere?

Habitabis tamen, si velis in bonis ducere dies tuos. Hæc est enim via lata, quæ ducit ad perditionem.

Habitabis, si nolis naturæ vim facere: nam soli violenti, regnum cœlorum rapientes, infernum vitabunt.

Habitabis, si remaneas otiosus; nam sine labore non datur merces: servus inutilis ejicietur in tenebras exteriores.

Habitabis, si non sis sanctus: soli quippe sancti ibunt in vitam æternam, et ab igne æterno præservabuntur.

5. Fili, cave tibi, attende tibi: quid mereris? Qua nescis hora ego Filius hominis veniam.

Si cras venirem, si cras moriendum tibi esset, quo ires? Respondeat cor tuum.

Si hodie dignus es inferno, quomodo cras eris dignus cœlo?

Fili, cras est dies incerta; et quid scis si crastinum habebis?

CAPUT XIV.

De gemitu Sacerdotis in inferno.

1. AUDI, fili, perditum fratrem tuum sacerdotem : sed non dico, miserere ejus ; neque enim compassio tua posset illum juvare : quoniam in inferno nulla est redemptio.

Audi : Crucior in hac flamma. Quid est, fili ? quare non dicit, de hac flamma ? sane, quia, præter ardorem ignis, alium doloris cruciatum in flamma patitur.

Et revera, inclina aurem tuam, et audi eum. Me insensatum ! lassatus sum in via iniquitatis et perditionis.

Me miserum ! ambulavi vias difficiles ; viam autem Domini quam cæteris indicabam, non sum secutus.

Me miserum ! quid mihi profuit superbia ? et divitiarum jactantia quid contulit mihi ?

Me stultum ! transierunt tanquam umbra fallacia bona quæ amavi.

Me infelicissimum ! nunquam videbo faciem optimi Patris mei qui in cœlis est. Hæc requies mea, et nunquam ad illam pertingam. Sitio, et nunquam bibam ; esurio, et nunquam manducabo.

Mihi in æternum nihil aliud superest, nisi luctus, nisi clamor, nisi dolor.

Væ mihi ! væ mihi ! perditio mea opus meum est, fructus est iniquitatum mearum.

O anima mea ! quis te fascinavit , non obedire mandatis Dei mei , quæ cæteros edocebam ; non obtemperare gratiæ quæ me indesinenter incitabat ?

Ecce peccata cæterorum toties dimisi , et mea in æternum retenta sunt.

Ecce Agnum Dei benignum toties accepi, toties cæteris dispensavi ; et mihi in æternum in crudelem eum mutavi !

Ecce animas defunctorum toties e purgantibus flammis per sacra sacrificia eduxi ; et per hæc sacrificia me ipsum in æternis flammis sepelivi.

Ecce per damnatorum pœnas toties Dei plebem ex officio terrui : et me pœnis illis per incuriam et scelera mea devovi !

O si sapuissem ! o si intellexissem ! o si novissima prævidissem ! Væ mihi ! væ mihi !

Justus es, Domine, et rectum iudicium tuum ! nihil est quod debueris facere pro salute mea, et non feceris. Perditio mea opus meum.

2. Attende, fili, et audi adhuc. Pater Abraham, miserere mei, et mitte Lazarum, ut intingat extremum digiti sui in aquam, et refrigeret linguam meam.

Vos apostoli, vos sacerdotes sancti, quorum fui successor ! mittite tot oves meas, quæ per ministerium meum ad societatem vestram pervenerunt , ut auxilientur mihi.

Quid respondetur , fili ? Audi. Recordare quia recepisti bona in vita tua : isti autem cruces et

mala. Justum est ut hi nunc consolentur, tu vero crucieris. Chaos impenetrabile inter te et nos firmatum est.

O dolor! o cumulus doloris! non datur amplius auxilii spes, non consolationis expectatio, non pœnitentiæ locus, non redemptionis prospectus; sed miserrimæ æternitatis superest solum terribile pondus.

O vermis sæve! ecce quos salvavi, et in æternum erunt beati! culpa mea perii, et in æternum torquebor!

3. Attende, fili, et audi tandem. Pater Abraham, vos gloriosi cœlorum incolæ, sancti sacerdotes, rogo vos, mittite saltem quemdam ad fratres meos presbyteros in terra adhuc viventes, ut testentur illis, ne et ipsi veniant in hunc locum tormentorum. Si quis enim ex mortuis ierit ad eos, pœnitentiam agent.

Quid respondetur? Audi. Si Moysen et prophetas non audiunt; neque, si quis ex mortuis resurrexit, credent.

O fili! ecce terribile mysterium audisti. Talis est pravi sacerdotis perversitas, ut nequidem per resurrectionem mortui ad pœnitentiam et conversionem sit adducendus.

Et revera, fili, nonne principes sacerdotum et scribæ viderunt Lazarum a me ex mortuis suscitatum? Certe.

Tamen cum nec verbis, nec operibus meis crediderant, neque etiam ad visum mortui illius suscitati in me crediderunt: sed facti e contra mihi magis infensi.

Fidem certe noscit pravus sacerdos, et comminanti fidei resistit : gratiis cumulatur, et gratiæ trahentī obedire renuit.

Obcæcatur, induratur, et in obcæcatione sua ac induratione moritur : itque tandem in locum tormentorum.

Time ergo, fili, iterum dico, time ne unquam similis ei efficiaris.

Hodie si vocem Domini audieris, noli obdurare cor tuum : sed vide si via iniquitatis in te est ; et si sit, eam continuo amove a te.

Exsurge, et arctam viam ingredi, quæ sola ducit ad vitam.

CAPUT XV.

De cælesti gloria.

1. FILI, ascendi in cælum, et in sempiternum ad dexteram Patris mei sedeo.

Fili, ascende et tu ; sume tibi pennas sicut columbæ ; vola.

In domo Patris mei mansiones multæ sunt. Una signata est pro te : præcessi te, ut præparem tibi hunc locum.

Hæc requies tua in sæculum sæculi : elige eam, ut tandem ibi inhabites, et simul mecum requiescas.

Veni, dilecte mi, in hortum meum, veni : ego ero merces tua magna nimis.

2. O fili! si haberes oculos cordis tui illuminatos; si scires quæ sit spes vocationis meæ, et quæ divitiæ gloriæ hæreditatis meæ in sanctis!

Si nosceres cælum ad quod voco te, in quod compello te intrare; tu sane me prævenires, et ex nunc usque ad ultimum vitæ tuæ halitum clamares, et indesinenter et cum vehementissimo desiderio clamares:

O Pater bone! adveniat mihi regnum tuum: o Domine! da mihi aquam ejus, ut non sitiam amplius.

Domine, aperi mihi portas regni tui: concupiscit enim, et deficit anima mea in atria tua valde.

3 Scis, fili, quam dulce sit homini diuturnis laboribus fesso quiescere.

Scis quam jucundum sit ægroto ab acutissimis doloribus liberari.

Quantumcumque tamen tibi grata et jucunda videatur talis requies, non est figura quietis quam ego militibus meis paravi.

Quies mundi hujus brevis est, et vix ad perditas vires pro nobis laboribus reparandas sufficit.

Mea autem æterna est, nec aliis ultra turbanda motibus.

Quies hujus imperfecta est, et ab humanis miseriis non liberat.

Mea vero absoluta est, et ab omni dolore, luctu, clamore, angore, sanctos meos facit immunes.

Quies hujus mundi leve est hominis peregrinantis solatium.

Mea vero est exsultantis animæ perpetuum otium ; est mei ipsius summe beati gaudium.

O fili ! quando venerit hora hæc felix ubi in illam sanctam quietem intrabis, ab omni necessitate, timore et pœna vere et perfecte liber eris !

Non erit tibi amplius colluctatio adversus carnem et sanguinem, adversus principes tenebrarum : non amplius per multas tribulationes erit procedendum.

Non amplius peccatum, pericula, angustias, famem, persecutionem, gladium timebis.

Non amplius habebis ecclesiarum sollicitudinem ; non amplius clamabis : Quis infirmatur, et ego non infirmor ? quis scandalizatur, et ego non uror ? Tunc enim videbis priora abiisse.

Nonne, fili, digna est hæc tuis laboribus quies ? Ergo tolle, in spe quietis hujus, jugum meum super te : et suave, et leve tibi videbitur.

4. Scis, fili, quid sit in ardentissimis desideriis plene satiari ?

Non sane, fili : quia hæc in terris satietas dari non potest ; et, primis extinctis desideriis, novis continuo succedentibus cor hominis cruciatur.

Verum, fili, nosis saltem quid sit in fame saluari ; quid sit in siti potari ; quid sit homini cupido ditari ; quid sit homini superbo exaltari ; quid sit voluptuoso jucundari. Istud apud homines stultos felicitas vocatur.

Verumtamen si aliquis omnibus desideratis abundantissime sic fruatur, nonne ipsius felicitas poterit tibi sanctorum felicitatem adumbrare ?

Non, fili, certe non ; neque enim oculus vidit, neque auris audivit, neque in cor hominis ascendit, quæ præparavi ego diligentibus me.

Ibi anima sitiens inebriatur ab ubertate domus meæ : ibi torrente voluptatis meæ potatur.

Ibi edit de dulcissimo vitæ ligno : ibi audit vocem citharædorum citharizantium et canticum novum ante sedem Dei.

Ibi fulgent iusti sicut sol ; ibi exsultant sicut victores capta præda, quando dividunt spolia.

Ibi jam non per speculum et in ænigmate, sed facie ad faciem, me omne bonum eis ostendo.

O fili ! si cognosceres ea quæ nunc sunt abscondita ab oculis tuis, sed quæ palam tibi fient, quando in lumine meo lumen videbis ! si scires !...

Adhuc multa haberem tibi dicere ; sed non posses portare modo, quia adhuc es sine intellectu.

Sufficiat tibi igitur, fili, quod credis : satis sit tibi scire vitam æternam tibi reservari ; in vita æterna hominem vere beatum fieri, et in hac vita sanctos sacerdotes cæteris aliis multo gloriosius coronari.

5. Gaude, fili, gaude ; quia complacuit mihi dare tibi regnum istud.

Gaude, si pauper sis spiritu ; beatus es, quia ad te pertinet regnum meum.

Gaude, si sis mitis ; beatus es, quoniam possidebis terram cæli.

Gaude, si luges peccata tua, et peccata fra-

trum; beatus es, quoniam in æternum consolaberis.

Gaude, si per zelum tuum esuris et sitis justitiam: beatus es, quoniam saturaberis.

Gaude, si misericordiæ meæ sacramentum erga pœnitentes diligenter administras: beatus es, quia tu ipse misericordiam consequeris.

Gaude, si mundo corde me suscipis et recto corde nihil nisi gloriam meam quæris: beatus es, quoniam me videbis.

Gaude, si pacem caritatis inter oves meas firmare niteris; beatus es, quoniam inter filios meos in cœlo lætaberis.

Gaude, si persecutionem propter fidem aut zelum pateris: beatus es, quoniam tuum est regnum meum.

Gaude, si maledixerint tibi homines et si dixerint omne malum adversum te, mentientes, propter me: beatus es; exsulta, fili, quoniam merces tua copiosa est in cœlis.

Euge, serve bone, converte peccatores; fideliter labora in vinea mea: et ego Dominus vineæ, et ego Princeps pastorum veniam tibi obviam, et imponam capiti tuo immarcessibilem gloriæ coronam.

6. O fili! frequenter cogita de hac jucundissima hora in qua cœli porta tibi aperiatur.

Exspecta eam, saluta eam, concupisce eam: clama præ desiderio: Heu mihi, quia incolatus meus prolongatus est!

Inclina cor tuum ad faciendas justificationes meas, propter hanc pretiosissimam retributionem.

Multo certe plus lætaberis, quando venies et coronaberis, quam lætaretur ille qui ad regnum suscipiendum de teterrimo educeretur carcere.

CAPUT XVI.

De devota consideratione divinæ Majestatis.

1. O Deus invisibilis ! O Ens infinite perfectum ! O incomprehensa Trinitas ! Fas mihi qui pulvis et cinis sum, debita tibi obsequia in animo profunde humiliato reddere.

Fas mihi, qui ad serviendum tibi in ministerio Christi tui et dispensatione mysteriorum ejus destinatus sum, coram te summæ tuæ majestatis altitudinem aliquantulum contemplari.

2. Credo, Domine, et confiteor quoniam tu, et tu quidem solus, æternus es, qui fuisti semper, qui es, et eris semper.

Tu es qui fecisti cælum, terram et omnia quæ in eis sunt : qui omnia creasti, cum a nemine factus sis ipse.

Tu es qui, cum in infinita sapientia tua mundum hunc visibilem disposueris et ordinaveris, opera alia millies pulchriora et mirabilia efficere potes.

Tu es qui, cum in omnipotentia tua dixeris, fiant, et subito omnia facta sunt ; vales adhuc multitudinem orbium, et majorum et meliorum, eadem facilitate condere.

Tu es qui sidera sustines, solem luce donas, lunæ cursum dirigis, terram digito portas, fluctus maris contines, omnibusque existentibus rebus ortum et incrementum impertiris.

3. Tu es qui vitæ et mortis habes potestatem, omnia pro nutu vivificans et mortificans : qui ventos producis de thesauris tuis, qui per fulgura tonas;

Qui imbres effundis, qui rorem spargis, qui nivem disseminas, qui per gelu corripis, et rigescere facis, qui per calorem foves et fecundas.

Tu es ille cujus nomen, Dominus exercituum, faciens bellum et creans pacem, sicut tibi placuerit.

Tu es Rex regum, et Dominus dominantium, in cujus manibus omnium sortes sunt; in cujus voluntate universa sunt posita, cuique resistere nemo potest.

4. Tu es qui specialiter in cœlis sedem tuam statuis, thronum igneum occupans, ineffabilibus circumdatus quos emittis splendoribus, innumerablem stipatus exercitu Cherubim, Seraphim et aliorum spirituum incessabili voce proclamantium :

Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Deus Sabaoth : pleni sunt cœli et terra majestatis gloriæ tuæ.

Tu es qui venturus es judicare vivos et mortuos cum infinita virtute, cum incomprehensibili majestate.

Tu es qui fideles servos tuos in æternum summe beabis; et inimicos tuos, scabellum pedum

tuorum positos, in æternum terribiliter punies.

5. O altitudo ! o Dei sublimitas ! Credo et confiteor : immensus es tu et absque termino : nec est ullus locus adeo secretus, absconditus et tenebrosus, quem præsentia tua non occupes.

In te omnia et moventur, et vivunt, et sunt : omnia intueris, omnem scientiam possides : oculis tuis nuda et aperta sunt omnia.

Providentia tua suaviter omnia disponit, vi-
litoris vermiculi sicut et nobilioris animalis vi-
tales motus ordinans, unius arenæ sicut et totius
orbis statum disponens.

Summa justitia tua nec levissimum delictum
absque pœna, nec modicissimum bonum opus
absque mercede relinquit.

Misericordia tua, cujus non est numerus, nihil
nobis vult, nisi bonum, salutem et felicitatem ;
nolens aliquos perire, sed omnes ad pœnitentiam
reverti ;

Et idcirco eum qui erravit patienter expec-
tat, sollicite requirit inventum amanter com-
plexatur, benignissime parcens illi quem pec-
casse pœnitet.

Natura tua bonitas illa immensa quæ filios
hominum tot bonis gratisque cumulat in terris,
illisque æternam beatitudinem et gloriâ præ-
parat in cœlis.

6. O Ens summe perfectum ! en ego in faciem
profundissime prostratus, ex corde confiteor quo-
niam te satis laudare, benedicere, glorificare et
adorare nequeo.

Quantum autem in me est laudo te, super-exalto et benedico.

O Ens potentissimum et altissimum ! confiteor quoniam in manibus tuis totus sum : et in hoc gaudeo, rogans ut de me juxta beneplacitum tuum absolute disponas.

O summum bonum ! sentio et confiteor quoniam immensæ bonitati tuæ congruas agere nequeo gratias, nec, ut æquum esset, tantum amantem redamare.

Da mihi, obsecro, ut saltem te Dominum meum diligam ex toto corde meo, ex tota mente mea, ex tota fortitudine mea.

7. O suprema justitia ! confiteor cum tremore quoniam tu justitias ipsas judicabis.

Dimitte, quæso, delicta mea mihi, antequam ex hoc mundo abeam ; quatenus judicante te non confundar. Non intres in judicium cum servo tuo, Domine : quia non justificabitur in conspectu tuo omnis vivens.

O Dei immensitas ! confiteor quoniam, cum omnia impleas, nullus est locus ubi possim a conspectu tuo secure peccare.

O Providentia summa, quæ omnibus tam paterne prospicis ! omnem sollicitudinem meam in sinum tuum fiducialiter projicio, me totaliter tibi committens.

O infinita misericordia ! confiteor quoniam neminem ad te revertentem repellis ; idcirco sincere dolens quod te tam sæpe, tamque enormiter offenderim, veniam, gratiam et gloriam firmiter sperans a te exspecto.

8. Quam æquum, quam justum est, o magne Deus ! o supreme Domine ! ut serviam tibi et diligam te !

Quam honorificum mihi est, quod vili adeo et abjectæ creaturæ servitium amoremque tuum permittas, imo et præcipias ! o me ingratum si hæc tibi denegarem !

O Pater noster ! o patrum optime ! utinam omnes creaturæ tuæ, utinam cuncti filii tui in confessione magnitudinis tuæ coadunati et prostrati, debitas honoris, benedictionis et adorationis laudes ex intimo corde tibi persolvant, atque incessanter rependant !

O supreme Domine ! dominare super universum quem condidisti orbem : nihil in eo nisi tua voluntas fiat.

Hic sanctississima voluntas sit, quæso, cogitationum, desideriorum, actionumque nostrarum finis unus, una regula.

CAPUT XVII.

De Confessione divinitatis Jesu Christi Salvatoris nostri.

1. In nomine tuo, Jesu Domine, omne genu flectatur cœlestium, terrestrium et infernorum : et omnis lingua confiteatur quia tu es in gloria Dei Patris.

Tu enim Verbum es, quod in principio erat

apud Deum, et quod Deus erat, per quem omnia facta sunt.

Tu es ille quem Pater a sæculo per os prophetarum orbi prænuntiaverat, et promiserat esse mittendum; non utique hominem tantum, sed Deum fortem, Patrem futuri sæculi, principem æternæ pacis.

Tu es qui per tot sæcula expectatio populi Israel, quinimo gentium omnium, fuisti.

Tu es cujus ut diem videret Abraham exsultavit, de quo omnes patres nostri potum spiritualement biberunt, per fidem adventus tui sanctificati.

2. Tu es qui nascens ex Virgine, te Creatorem esse, non creaturam stupenti naturæ demonstrasti.

Tu es qui cantibus angelorum in ortu tuo celebratus, te cœlorum regem esse manifestasti.

Tu es qui, stella nova Magos illuminando, te siderum conditorem ostendisti.

Tu es cui, ille qui plusquam propheta fuit, Joannes testimonium reddidit, clamans: Ecce Agnus Dei, ecce qui tollis peccata mundi.

3. Tu es ille quem Pater, cœlesti voce e nube delapsa, carissimam suam progeniem esse declaravit, intonans: Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui; ipsum audite.

Tu es ille cui Satanæ ipse et angeli ejus testimonium reddidere, dicentes: Quid nobis et tibi, Jesu, Fili Dei? Venisti ante tempus torquere nos?

Tu es qui cum de te ipso testimonium perhibuisses, inquit: Ego a Patre cœli terræque

Domino exivi, ego et Pater ille unum sumus; divinitatem tuam et perfectam cum Patre æqualitatem per omne signum et prodigium testificatus es, cæcos illuminans, claudis gressum restituens, leprosos mundans, mortuos resuscitans,

Panes multiplicans; ventis et mari obediens imperans, futura prænuntians;

Solem lunamque præter solitum naturæ cursum in morte tua obscurans, terram commovens, monumenta defunctis aperiens :

At per hæc Centurionem et eos qui cum ipso erant custodientes te, intus movens et cogens ad confitendum : Vere Filius Dei erat iste.

Tandemque, quod omnium divinissimum est, teipsum mortuum resuscitans.

5. Clamant adhuc hodie divinitatem tuam dispersio, humiliatio et induratio populi Judaici, cujus patres te negaverunt et crucifixerunt, divinæ ultionis et reprobationis signacula per omnes gentes circumferentes.

Clamant illam templi urbisque Jerusalem, quorum subversionem prædixeras, constantes ruinæ.

Clamant illam loca hæc sacra, ubi tot mirabilia operatus es, quæ a fidelibus tuis religiose visitantur et coluntur.

5. Utique, Domine Jesu, tu es Christus Filius Dei vivi, qui in hunc mundum venisti.

Tecum conversati sunt in terris patres apostoli : omnesque illi in divinitatis tuæ testimonium martyrium passi sunt.

Totus mundus apostolis te Deum esse evan-

gelizantibus credidit, quia vidit verum esse testimonium illorum.

6. Propter veritatem istam, innumerabilis hominum multitudo sanguinem vitamque tradere non dubitavit, imo æmulata est.

Propter hanc reges et principes se novæ legis jugo ultro submiserunt.

Propter hanc philosophi et sapientes te Jesum magistrum amplexi sunt et secuti.

Propter hanc gentes, relictis erroribus, contractis idolis; subversis templis, dimissis vitiis, crucem Evangeliumque susceperunt.

Propter hanc a solis ortu usque ad occasum, ab aquilone et mari, a morte tua, Domine, usque nunc, cujuslibet ætatis et conditionis homines tibi, Christe Jesu, serviunt in adoratione, in laude, in sacrificio, in pœnitentia, in omni virtutum cultu.

Propter hanc tandem veritatem, Ecclesia tua, sicut prædixisti, tibi militat, et usque ad consummationem sæculi militabit, a portis inferi nunquam subvertenda, sicut huc usque licet potenter impetita, illæsa tamen perseveravit.

7. Domine Jesu, vere rationabile est obsequium meum, cum te Deum meum laudo, cum te supremum Dominum meum confiteor.

Æquum est certe et justum, ut cum natura ipsa, cum sideribus, cum angelis tibi testimonium perhibentibus, cum tot hominibus a te in terris conversante sanatis, cum apostolis tuis, cum tot martyribus, tot regibus, tot sapientibus, cum omnibus rectis corde proclamem et dicam

Sanctus Deus, sanctus fortis, sanctus et immortalis est Salvator noster Jesus : Pleni sunt cœli et terra gloria ejus : hosanna in excelsis.

Benedictus Jesus, Filius Patris æterni, qui in nomine ejus, Deus de Deo, lumen de lumine, ad nos venit : hosanna in excelsis.

8. Domine ! ecce a te constitutus sum super montem sanctum tuum, ut fidem in Jesum Deum prædicem, ipsique servos et adoratores in veritate congregem. Præsta, Domine : præsta, ut verbo, exemplo et oratione in hoc me impendam totum et superimpendam.

CAPUT XVIII.

De religiosissima devotione erga Dominum Jesum Christum.

1. Tu quis es, fili ? Non aliud certe quam minister Christi mei et dispensator mysteriorum ejus.

O quanto amore debes redamare eum qui talem in te ordinavit caritatem !

O quanta cura debes ad verba et mandata tui Regis attendere, ut ea exsequaris et ab omnibus perfici provideas !

O quanto studio debes laborare, uti illi in omnibus complaceas !

2. O homo Christi mei ! dimitte omnia ; et

Jesum solum, in animo, in corde, in opere semper gesta, semper retine.

Animum tibi dedi, fili, ut te in omni verbo et actu dirigeret. Et ad quid debet animus tuus verba et actus tuos dirigere nisi ad cultum Jesu et ministerium ejus?

Et quis est qui tuam mentem poterit ad hoc illuminare, nisi ille qui ipsissima sapientia mea est, lux vera, Filius meus dilectissimus! in quo mihi bene complacui?

O fili! ipsum consule, ipsum audi; id est ejus sacram doctrinam indesinenter scrutare, quatenus lucerna fiat pedibus tuis verbum ejus, et lumen semitis tuis:

Quatenus, in nomine ejus evangelizans, non tuum, sed ejus Evangelium annunties; quatenus ipse, non tu, per os tuum loquatur.

Oh! si per lectionem et meditationem dictorum ejus posses illum cor tuum attrahere et vere scire Jesum Christum, quam sufficienter pro te et pro cæteris esses edoctus!

Certe doctrina ejus omnes sanctorum doctrinas præcellit. Hæc est scientia quam labia sacerdotis custodient.

3. Fili, cor dedi tibi ut ames: et quem ex toto corde debes diligere, nisi illum qui tibi tanta fecit, in ministerium suum te assumendo?

Et cui arctius debes adhærere, quam Filio meo, viti veræ cujus es palmes?

Et quomodo fructum afferes, nisi per amorem manseris in illa vite?

Et quomodo vives, si non diligas illum cum

quo unum corpus es, et membrum de membro?

O felix membrum! ama caput tuum, nec unquam alio quam ejus spiritu animeris.

Ama caput tuum, neque te unquam patiaris ab ipso separari, non persecutione, non gladio, non fame, non qualibet potestate, non quacumque passione.

Ama caput tuum: et sicut membrum, ex naturali inclinatione, corporis in omnibus fideliter servit; ita et tu Jesu, in omnibus, ex omni affectu servias, cuncta in gloriam ejus faciendo.

Ama caput tuum: et sicut membrum se tradit, et amputari se pro salute corporis sinit, sic et tu pro Jesu immolari sis semper paratus.

Vive membrum de vita capitis tui; respira de ejus spiritu; gaude de ejus gaudio; dole de doloribus ejus.

Vive per amorem in Jesu, et Jesu in te. Oh! qualiter cum illo proficies! Qualiter cum illo sanctificaberis! Qualiter per illum alios sanctificabis! Qualiter ministerium tuum honorificabis!

4. Vis mihi placere, fili, et fieri mihi dilectus? fac secundum exemplar quod tibi in monte monstratum est.

Imitare in omnibus actibus tuis Filium meum dilectissimum, in quo mihi bene complacui. Hos prædestinavi quos præscivi fore conformes imagini ejus.

Sit itaque ante oculos tuos semper vita ejus; et funiculis amoris ejus traharis et curras in odorem unguentorum ejus.

Vide caritatem qua me dilexit. Cognovit quod hostiæ et oblationes hominum non mihi place-
rent : et descendit in terras, ut per semetipsum,
pro injuriis quas ab hominibus sustinui, mihi
satisfaceret.

Vide caritatem ejus erga homines; ipsorum
peccata tulit super lignum. Vide humilitatem
ejus; exinanivit semetipsum, formam servi acci-
piens.

Vide obedientiam : factus est obediens usque
ad mortem : quæ placuerunt mihi fecit semper.
Vide misericordiam : pertransiit benefaciendo
et sanando omnes.

Vide pœnitentiam : jejunavit quadraginta die-
bus et quadraginta noctibus. Vide pudicitiam :
tanta fuit, ut mirarentur apostoli quod cum mu-
liere Samaritana loqueretur.

Vide humanitatem : ad Lazari tumulum lacry-
matus est : viduam Naim consolatus est. Vide
paupertatem : non habuit ubi caput reclinaret.

Vide zelum : quomodo coarctor, usquedum
perficiatur opus quod incœpi pro gloria Patris et
salute hominum ! Vide devotionem : erat pernoc-
tans in oratione Dei.

Vide paternam providentiam : ne dimitteret
jeunos in domum suam, multiplicavit panes et
piscis in deserto.

Vide amabilitatem : talis erat ut omnes cupe-
rent eum videre. Turbæ sequentes eum se invi-
cem conculcabant. Zachæus ascendit præ turba in
arborem, ut videret eum.

Vide mansuetudinem : adulteram absolvit, Ju-

dam proditorum osculatur, pro inimicis orat. Vide cordis rectitudinem : Non quæro gloriam meam, sed ejus qui misit me, Patris.

Vide stupendam liberalitatem : accipite et manducate corpus meum ; bibite sanguinem. Vide patientiam in adversis : Pater, fiat voluntas tua ; sicut agnus coram tondente se obmutuit.

Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui : hic est sacerdos magnus, sacerdotum exemplar et regula. Sequere, fili, hanc regulam, et pax mea erit super te.

Imitator esto Christi mei, et complacebit mihi in te. Hanc semper tene viam, hanc perpetuo contemplare veritatem, hac vita indesinenter vive.

5. O Jesu, Pastor bone, qui in terris visus es, et cum hominibus conversatus es, da ut continuo meditans in mandatis tuis, sanctissima doctrina tua replear.

Da ut semper, memor beneficiorum tuorum, amore tuo magis ac magis accendar. Da ut, jugiter considerans perfectiones tuas, tibi fiam in dies conformior.

O anima mea ! lauda ubique Jesum, ama ubique Jesum, adora ubique Jesum, offer te ubique Jesu, suspira indesinenter ad Jesum, quoadusque expires in Jesu, et regnes in æternum cum Jesu. Amen.

CAPUT XIX.

De passione D. N. J. C. jugiter memorando.

1. EGO, fili, auctor fidei et consummator, sustinui crucem, confusione contempta, ut in me aspiceres, et de ligno vitæ in quo pependi, Spiritum sanctificantem tibi indesinenter attraheres.

Amen dico tibi : si intente et devote in passione mea te exercere cures, ibi omnia utilia et necessaria tibi abundanter invenies.

Aperi ergo cor tuum mihi, et sine me crucifixum in illud intrare : brevi mire edoceberis.

Figge oculos cordis tui in crucem meam, et brevi traheris.

2. Rabboni, Magister optime, loquere, quia audit servus tuus.

Veni ad pauperculum tuum, et accende cor ejus; illumina oculos ejus, et fac ut videat.

3. Fili, ecce venio : inclina aurem tuam, audi, homo bonæ voluntatis : dilexi te, et tradidi me metipsum pro te.

Oh ! si caperes verbum istud, brevi certe responderes : Domine, tu scis quia amo te.

Intellige igitur, fili; dilexi te, et tradidi me metipsum pro te; me creatorem, pro te creatura; me Patrem, pro te prodigo filio : me Deum, pro te homuncione;

Me offensum , pro te offendente ; me benefactorem , pro te ingrato ; me summe beatum , pro te miserrimo .

4. Domine , quid fecisti mihi sic ? scio quia Pater tuus semper te audit. Si dixisses verbo , profecto statim sanavisset animam meam , et remisisset iniquitatem peccatorum meorum .

Quare igitur tot laboribus requisisti me ? tali morte redemisti me ?

5. Fili , per hoc clarificatus sum ; et per hoc clarificatus est Pater meus in me .

Vide et cognosce quæ sit latitudo , longitudo , sublimitas et profundum supereminentis caritatis meæ erga te .

Poteram utique verbo , poteram lingua te liberare : et volui opere , volui manifestissima voluntate te salvum facere .

Volui ponere pro te animam meam ; ut tu scires mea erga te dilectione majorem esse nullam .

Volui te in cruce sanguine meo rigare ; ut tu bonitate mea tactus , jam erubesceres tantum Redemptorem non amare .

Volui , vulneratus propter iniquitates tuas , coram te stare ; ut tu intelligeres qualem dolorem mihi pariant peccata tua in intimo corde .

Volui delictorum tuorum plagas in carne mea ferre ; ut tu compassione motus desineres peccata peccatis , plagas plagis addere .

Volui tandem , o sacerdos ! sic pro te pati , ut tibi relinquerem exemplum , et tu vestigia mea sequereris .

6. Hos , fili , prædestinavit Pater meus , quos

præscivit imagini Filii sui fore conformes.

Respice ergo in faciem meam : ut eam deinde in te exprimas, et sic salvus fias.

Vide me in agone prolixius orantem ; et disce orationi indefessus et sine tædio instare.

Vide me calicem amarissimum de manu Patris suscipientem : et disce labores , contradictiones, et omnia sæva sacri ministerii patienter et cum submissione portare.

Vide me ab apostolis meis dormientibus derelictum in profundo mœrore : et disce in adversitatibus , etiam sine consolatione , constanter te gerere.

Vide me a Juda proditum : et disce falsos fratres tolerare.

Vide me Judam amplectentem ; et disce inimicis pacis osculum non denegare.

Vide me ligatum in Jerusalem duci : et disce vincula et opprobria pro me sustinere.

Vide me injuste ligantibus et ducentibus non resistantem , sed instar agni mansueti os non aperientis cedentem ; et disce a litibus et contentionibus abstinere.

7. Perge mecum , fili , in Jerusalem sequere me : ibi quoque docebo te.

Ecce principes sacerdotum Annas et Caiphas me ad mortem postulant : time tu, fili, ne , cum sacerdos sis , peccando plus etiam cæteris me offendas, gloriæ meæ plus cæteris noceas.

Ecce coram persecutoribus meis constanter sto : noli ergo timere eos qui occidunt corpus , animam autem non possunt occidere.

Ecce a servo sacerdotis alapa cæsus, patiens sum : da ut patienter percutienti te maxillam : et diligenter attende, ne qui tibi ministrant sint filii iniquitatis, scandalis suis me cædentes.

Ecce inter falsos testes accusantes me taceo : tu, fili, in injuriantes, exprobrantes, deridentes, detrahentes ne irascaris.

Ecce tanta passus somnum non capio ; sed tota nocte inter subsannantes et verberantes me vigilo ; tu saltem , fili , in quiete corpori tuo danda, sobrius esto.

Ecce Petrus, alias genorosissimus et firmissimus, me in atrio principis sacerdotum trina vice negat : tu, fili, quanto major es, quanto firmitus te stare credis, tanto plus time ne in occasione etiam cadas.

Ecce Petrum pœnitentem sine dilatione misericors respicio : tu, fili, erga eos qui erraverunt et revertuntur, esto suavis et benignus.

Ecce pusillanimis Pilatus me innocentem non audet liberare, sed metu fractus tradit : tu, fili, noli fleri judex, nisi valeas virtute irrumpere iniquitates.

Non consideres vultum potentis, et cave ne præ timore, aut culpabili indulgentia, in tribunali, me sanctissimum canibus tradas.

Ecce veste alba indutus, quasi insanus ab Herode dimissus sum : tu, fili, ne timeas stultus haberi propter me et conclamari.

Ecce Barabbæ sum postpositus : tu, fili, amesciri et pro nihilo reputari : patere tu sub omnium pedibus conculcari.

Ecce flagellis dirissime pro te cæsus sum : tu, fili, mortifica membra tua quæ sunt super terram, ut spiritus salvus fiat ; luge, et pœnitentiam age pro peccatoribus.

Ecce spinis crudeliter et probrose sum coronatus ; ecce homo sum, non habens speciem, neque decorem : tu saltem, fili, vano decore speciem tuam non exornes.

Ecce ego spiritum, præ vulneribus et plagis, vix trahens, crucem pro te ferre non recuso : tu saltem, fili, jugum meum quod suave est et leve, amanter tolle super te.

8. Veni adhuc, fili, et ascende mecum in Calvariam ; attende iterum, et erudire.

Quid dicit tibi via sudore meo et cruore rigata, nisi quod tu, pro animabus quærendis et lucrandis, debeas libenter per vias et sepes in sudore et fatigatione currere ?

Quid flentes mulieres, nisi quod passioni meæ meditandæ debeas incumbere, doloribus meis compati, et peccata tua, quæ illorum causa fuerunt, in primis lugere ?

Quid mearum vestium spoliatio, nisi quod paupertatem debeas æquanimiter ferre ?

Quid mea in cruce extensio et confixio, nisi quod carnem tuam, cum vitiis et concupiscentiis, debeas crucifigere ?

Quid meæ crucis elevatio, nisi quod per multas tribulationes oporteat te ad regnum cœli elevari ?

Quid mea de aceto et felle potatio, nisi quod sobrie vivas, et splendide epulari non cupias ?

Quid latro ad dexteram meam salvatus , nisi quod de misericordia mea nunquam debeas desperare ?

Quid peccator ad latus bonitatis meæ periens , nisi quod de clementia mea non debeas præsumere ?

Quid mea pro crucifigentibus me oratio , nisi quod debeas pro nequissimis peccatoribus exorare et infensissimis inimicis tuis libenter veniam dare ?

Quid meæ Matris commendatio , nisi quod debeas illam piissime venerari et fiducialiter colere ?

Quid mea pro te mors , nisi quod debeas etiam pro fratribus animam tuam ponere ?

Quid sol , luna , saxa , terra , super me mortuo lugentia , nisi quod saxo ipso durior sis , si super morte mea tu ipse non afficiaris ?

Quid inimici mei pectus percutientes , nisi quod crux mea sit fons contritionis et gratiarum uberimus ?

Quid latus meum per militis lanceam apertum , nisi quod debeas in illud per amorem intrare , et in illo vivere ?

Quid Nicodemus me de cruce deponens , aromatibus condiens , et in sepulcro novo reponens , nisi quod debeas sacramenta mea cum summa cordis munditia suscipere et ministrare , de gloria domus meæ altarisque mei sollicitè curare ?

9. Hæc meditare , fili ; in his esto : et fiet tibi in cruce mea salus , vita , protectio ab hostibus , infusio supernæ suavitatis.

CAPUT XX.

*De compunctione cordis ad pedes crucifixi
D. N. J. C.*

1. LOQUERE cordi meo, crux sancta; loquere, crux amabilis. Dic mihi nimiam qua discipulum Magister bonus dilexit caritatem.

Quæ te, o piissime Jesu! clementia vicit, ut tam impia pro me patereris?

Ecce tu auctor vitæ, quasi ovis ad occisionem ductus es, usque ad mortem obediens factus.

Tu Deus de Deo genitus, mea indutus natura, crucis patibulum ascendisti, et in assumpta carne crudele tulisti supplicium!

2. O dulcis nate, qui pro me immaniter extensus es! o manus innoxiae, quæ tanto manastis sanguine!

O inerme latus diro perfossum cuspide! o pedes sacri sævis confixi clavis!

O decora lumina quæ mortis tenebras clausurunt! o regium os quod pallor exterminavit! O procera brachia quæ riguistis! o membra sacratissima cruore rigata!

O Agnus innocens, propter peccata populi percussus! o Dei dilecte, qui, cum in te non esset dolus, inter iniquos tamen deputatus es!

3. Heu mihi, quia videre non potui Dominum angelorum ad hominum conversationem humilia-

tum, ut homines ad angelorum conversationem extolleret !

Heu mihi, quia aspicere non potui Deum offensum morientem ut peccator viveret !

Heu mihi, quod tam admirabili, tam inæstimabili pietati præsens obstupescere non merui !

Ejulasses, anima mea ; largos procul dubio effundisses fletus, tale spectaculum ferre non sustinens.

4. Verumtamen etsi non videris, luge, plora, rugi, quod tu causa horum fueris.

Tu quippe, anima mea, tu ipsa Christi doloris fuisti plaga : tu mortis ejus meritum et vindictæ flagitium : tu passionis ejus livor, et cruciatus labor.

Tu iniqua peccasti, et pro te justus punitus est : tu rea deliquisti, et vapulavit pro te innocens.

Quod tu nequam meruisti, bonus ille passus est ; quæ tu ancilla perpetrasti, ille Dominus exsolvit : quod tu creatura commisisti, ille sustinuit.

Tu superbiisti, et ille humiliatus est : tu intumuisti, et ille attenuatus est : tu inobediens fuisti, et ille obediens scelus inobedientiæ tuæ luit.

5. O anima mea ! quid Deo tuo pro tanta caritate, pro tali pietate, pro tam mira benignitate retribues ?

Certe in corde tuo nihil invenies, quod istis condigne referatur donis.

Certe tota sagacitas tua nihil excogitare pote-

rit, quod huic divinæ misericordiæ comparetur.

Est tamen, anima mea, aliquid in quo mediocritas tua Salvatori tuo gratitudinem protestari potest et exhibere :

Si nempe per compunctionem, tuam exsecris crudelitatem ; si plores amare quod per peccata tua passionis causa fueris ; si peccatum deinceps quasi a facie colubri fugias ;

Si labores crucifixi compatiendo imiteris ; si carnem tuam cum vitiis et concupiscentiis crucifigas ; si hæc summa Salvatoris beneficia non obliviscaris, sed recolas ea et rumines semper ;

Si tandem omnes sacri ministerii labores subire, si ipsam animam tuam dare paratus sis pro salute ovium quas princeps pastorum Christus Dominus proprio sanguine adeo amanter redemit :

Hoc fac, anima mea ; et caritati illius, ut par est, respondebis.

CAPUT XXI.

De sincera devotione erga beatissimam Virginem Mariam.

1. Ego Sapientia æterna quæ in altissimis habito, descendens in terras, volui in mundum intrare per Mariam. Per ipsam salutem hominum operatus sum : per ipsam quoque, fili, statui dare tibi sapientiam et sanctitatem.

Filius meus es ; ego ero tibi in patrem , Maria in matrem. Infirmus es : ego sum Dominus confortans ; Maria advocata tua, ut mea auxilia pro te petat.

Peccator es : ego miserator et misericors ; Maria refugium peccatorum, per quam possis impetrare misericordiam.

Ad cœlum tendis : Deus cœlorum sum, et illi Regina cœli, ut in regnum meum possit tibi adiutum obtinere.

Sacerdos es, sanctus esse debes : ego supremus virtutum et omnis sanctitatis largitor, Maria dispensatrix.

Vis ergo, fili, gratiam consequi et gloriam ? Clama ad matrem, cole Mariam : per ipsam preces tuas exaudiam ; monstrabo illi me esse Filium, et ipsa tibi monstrabit se esse Matrem.

2. Janua est cœli Mater mea. Per ipsam dona mea descendunt ad terras, et per ipsam de terra sancti ascendunt ad me.

Numera, fili, si potes, quot per ipsam peccatores converterim, quot conversos perfecerim et sanctificaverim, quot per ipsam acceperint continentiae donum, quot passionum victoriam, quot cœlestis gloriæ coronam.

Vide Augustinum, Joannem Damascenum, Germanum, Anselmum, Bonaventuram, Bernardum, Dominicum, Vincentium Ferrerium, Xaverium, et tot alios sacerdotes Mariæ servos, sanctitate adeo conspicuos.

Nonne per Mariam illos sanctificavi ? Num per

aliam portam ingressi sunt in regnum meum quam per Mariam ?

Numera, si potes, quot mortuos protectio ipsius suscitaverit, quod ægrotos sanaverit, quot a periculis liberaverit, quot in mari, quot in igne, quot in bello, quot in fame, quot in peste.

Numera quot regna stabiliverit, quot imperia servaverit, quot invocantibus exercitibus dederit victoriam, quot hæresibus finem...

Tantam Matri potestatem contuli ego Dominus; sic Matrem volui honorare.

3. Et tu, fili, debes meam sincero corde colere Matrem; non tantum protectionis desiderio, sed et veræ dilectionis affectu.

Mater tua est; ergo debetur ipsi honor tuus. Mater mea est, templum meum, sanctuarium meum; ergo ipsi veneratio tua debetur.

Gratia plena est; ergo debetur ipsi laus benedictionis tuæ. Misericors est; ergo debetur ipsi fiducia tua. Regina sanctorum est, et domina tua; ergo debetur ipsi servitus tua.

Placet patri, qui diligit filiam; placet filio, qui diligit matrem; placet sponso, qui diligit sponsam. Cole ergo Mariam; et Patri, et Filio, et Spiritu sancto placebis.

4. O fili ! Maria Mater mea est utique formosa mea, speciosa mea, amica mea.

Ego volui, ego præcepi, ut beatam dicerent eam omnes generationes, eamque piissime colerent : quia ego qui potens sum ipsi magna feci; ego volui, ego præcepi, et sicut præcepi sic factum est.

Laus ipsius et cultus ejus in Ecclesia mea nunquam defecerunt. Vide festos ipsi dies, quam sint crebri et solemnes; hymnos in illius honorem, quam frequentes.

Hanc ubique exaltant concionatores; hanc ubique colunt populi; ipsi devoti sunt omnes qui recto sunt corde. Sic volui, sic præcepi.

Sacerdos es: voluntatem meam imple, honorem Mariæ Matris meæ ubique promove; hanc ubique exulta, ubique lauda; ejus cultum, quantum potes, commenda.

Beatus ille sacerdos qui servus est Mariæ, ipsique servos congregat! Beatus populus qui illam colit! Hi accipient benedictionem a Domino, de rore cœli et de pinguedine terræ; gratiam in hoc sæculo et gloriam in futuro. Servus Mariæ non peribit.

5. O Virgo ter beata! suscipe me in servum, quæ sub cruce jam suscepisti me in filium. Monstra te esse Matrem, me reddendo erga te piissimum.

O Virgo potens! quæ draconem contrivisti; contere passiones meas, solve vincla vitiorum meorum.

O Virgo! ad cujus nutum cœlorum thesauri dispensantur, impetra gratias quas mihi scis expedire; obtine fidem firmam, spem securam, caritatem igneam, orationis donum; impetra castitatem, humilitatem, contemptum sæculi, zelum animarum.

O Virgo, auxilium christianorum! in omni angustia adjuva me, ab omni periculo libera me,

in vita et in morte. Hæc quotidie laudans rogabo te : et in te inimicos meos ventilabo cornu, spernamque insurgentes in me.

6. O Maria! serviant tibi populi, honorent te tribus, incurventur ante te omnes gentes.

Det mihi Dominus ut cultum tuum quacumque dilatare possim, et hostes tuos debellare. Amen.

CAPUT XXII.

De ardore animæ ad divina.

1. PATER meus ministros suos ignem urentem facit : et tu, si vis mihi digne in sacro ministerio deservire, debes spiritu fervere.

Sequere me, fili mi : ego ad implendam voluntatem Patris mei indesinenter anhelabam, clamabam : quomodo coarctor usquedum perficiatur ! Erat in corde meo quasi ignis exæstuans, et deficiebam, ferre non sustinens.

Similis in te dominetur ardor, carissime : esto totus ignitus ad divina.

Quemadmodum miles victoriam, sicut mercator lucrum desiderat et concupiscit : sic tu Dei gloriam animarumque salutem desidera et concupisce.

Quæcumque ad hæc conducunt, non necessitate cogente, sed caritate trahente, diligenter facito.

2. Ego quæsiui gloriam Patris mei : ego qui nullius indigeo, exivi a Patre, et veni in mundum quærere et saluum facere quod perierat. Vide et attende : quæsiui, exivi, veni. Expectare opus tepidi est, inquirere zelantis.

Verus piscator non otiaur usquedum pisces se capiendos offerant ; sed mittit hamum , mittit rete ut inueniat.

Si tu igitur sacerdos secundum cor meum esse vis, oportet te de gloria Dei et animarum salute semper esse sollicitum ; nil plus quam hæc duo desiderare, occasiones ad utrumque conducentes sedulo inquirere, media ad hæc procuranda excogitare.

Oportet te in omni opportunitate ferventi animo laborare, eniti, insudare, ut per orationem, sacrificium, verbi Dei prædicationem, pœnitentiæ ministerium, sacramentorum dispensationem, bona exempla, exhortando, monendo, stimulando, benefaciendo, per correptionem, per omnem modum, regnum Dei dilates, servosque Domini multiplices.

3. Sic fecerunt sancti mei : sic præsertim Apostoli mei, qui, omnem terram percurrentes, conati sunt omnes gentes mihi subdere, et omnes homines compellere ut crederent, baptizarentur, viverent recte et sanctificarentur.

Beatissimi servi illi qui nil aliud in mente habebant, nisi ut per ministerium suum omne genu in nomine Jesu flecteretur, et omnis lingua divinitatem ejus confiteretur.

Beatissimi servi illi qui, verbo et orationi unice

instantes, omnia arbitrabantur ut stercora, quatenus gloriam Dei et animarum salutem lucrificerent.

4. Vos autem, servi otiosi, servi inutiles, erubescite et confundimini. Ecce opus fugitis, nedum simili modo zeletis.

Placent vobis pingues redditus, displicent ministerii labores : placet mensa, displicet altare ; placet lectum, displicet tribunal ; placet confabulatio, displicet oratio ; placet ambulatio, displicet studium ; placet lusus, displicet cura gregis.

Ad omne sæculi negotium parati semper estis : ad omnem ecclesiasticum laborem tepescitis et pigritamini.

Fodio parietem cordis vestri, et invenio in eo scriptum : O utinam nunquam orandum ! utinam nunquam catechizandum ! utinam nunquam prædicandum ! utinam nulli accederent ad confitendum !

Miserrimi ? et quomodo sacerdotes vocamini ? quomodo ministri Dei dicimini ? Non ædificatis, sed destruitis : non sanatis, sed occiditis ; non salvatis, sed perditis oves meas.

5. Domine, Domine, ex quo omnia et per quem omnia sunt ; Domine, qui me in sacerdotem tuum elegisti, ne permittas, quæso, ut sic flam in gloriæ tuæ et animarum ruinam, sed fac ut sim in resurrectionem et sanctificationem.

Confirma, rogo, id quod in me operatus es : fac me dignum ministrum tuum ; fac me in sanctissimo sacerdotii munere cum omni zelo tibi deservire.

Obsecro, Domine, obsecro suppliciter; da mihi aurum ignitum sancti ardoris, ut cum fervore tibi possim ministrare.

O Jesu! o Cor divini amoris incendium! mitte in cor meum scintillam, vel unam, ignis illius qui in te exæstuat: suscita in me spiritum flammeum et urentem: imprime mihi caritatem tuam, ut opus tuum digne perficiam.

O amor qui semper ardes et nunquam exstingueris! accende me.

CAPUT XXIII.

De tepore.

1. VÆ tibi! fili, si tepescas in servitio meo! Væ tibi! Incipiam te evomere ex ore meo.

Oh! si sentires quale malum sit cordi meo displicere, ipsi horrorem movere, ab ipsoque tandem, tamquam aliquid execrabile, rejici! Profecto nihil magis timeres quam tepescere, et de tuo primo ardore sensim per negligentias cadere.

2. O insensati illi qui a vigore gratiæ sua culpa sic deficiunt, et paulatim ruentes mihi denique fiunt abominabiles!

O miseri! se credunt divites, nullius egentes: et nesciunt quia sunt miserabiles, pauperes, cæci et nudi.

3. Verumtamen, fili, quam multi tales inter sacerdotes meos! Quam multi qui, dum statum

tenent perfectum, nihil minus curant quam perfectionis studium!

Ventri indulgent; moribus sæcularium se conformant; convivia appetunt, et sine refrenatione sectantur; congerendis pecuniis student; inter mulierum consortia amant ridere.

Colloquiis inanibus, imo et detractoriis, tempus terunt; vanitati interius exteriusque dediti cernuntur: lectioni et meditationi rerum sacrarum vix quidquam temporis impendunt.

Mundani sunt animales, terreni, liberiores, scioli et inani scientia tumidi, dominatum ambientes: et tamen nihil sibi timent, ad cor non ingrediuntur, ut miseriam suam et egestatem cognoscant.

4. Sufficit eis quod horas canonicas non omitant; quod rogati sacramenta administrent; quod missas obligationis tempore celebrent; quod scandalum publicum non exhibeant; quod peccatis mortalibus conscientiam oneratam non sentiant.

Dicunt se ad perfectionem majorem non teneri. Altioris pietatis studium, vel hypocrisim vocant, vel ad monialium claustra spectare proclamant. Rectam aliorum conscientiam, seu timoratiorem, scrupulosam vocant.

Sic in vitiis ordinariis totum vitæ tempus transigunt: puritati cordis non student; languide et perfunctorie, sine spiritu interiore, sine zelo, divina obeunt ministeria.

O status periculosus! et eo periculosior quod non attenditur periculum ejus.

5. O fili! si taliter vivis, contremisce. Appen-

sus es in statera, et inventus es minus habens. Time iram Omnipotentis : maledictus qui facit opus ipsius negligenter.

Festina igitur, et sine dilatione festina resuscitare gratiam quam per manuum impositionem accepisti.

Clama ad caritatis fontem, ad Jesum cui proprium est misereri. Clama et dic : Erravi sicut ovis quæ periit ; quære servum tuum, Domine.

Clama et dic : Salvum me fac, Deus, quoniam intraverunt aquæ usque ad animam meam. Eripe me de luto, ut non infigar, neque absorbeat me profundum, neque urgeat super me puteus os suum.

Deus, qui mortificas et vivificas, miserere mei, et resuscita me. Intona super me judicia tua ; concute tremore omnia ossa mea, ut saltem, ad vocem terrificæ tuæ tubæ, e gravi somno meo resurgam.

CAPUT XXIV.

De pura intentione.

1. Scis, carissime, quia olim dicebam : Lucerna corporis tui est oculus tuus ; si oculus tuus fuerit simplex, totum corpus tuum lucidum erit.

Capis hoc, fili mi ? oculus tuus intentio tua est : corpus autem tuum, actionum tuarum series, ministerii tui officia.

Vis igitur ut actiones tuæ vero sacerdote dignæ sint? vis ut ministerium tuum mihi placeat? habe finem sanctum, habe intentionem rectam :

2. Gloriam Patris mei animarumque salutem unice quæsivi , ego Salvator tuus. Fac similiter : hoc quoque unum intende, hoc unum præ oculis habe.

Propter hoc sanctuarium ingredi; propter hoc ad altare accede ; propter hoc celebra ; propter hoc ora, doce, evangeliza, labora.

Qui non ob hunc finem currunt aut laborant, in vanum prorsus currunt et laborant.

3. O fili mi! quot sunt inter sacerdotes qui opera sua et justitias suas non faciunt nisi ob terrenos fines, vel lucrum temporale, vel vanam gloriam in omnibus quærentes!

Celebrant, sed ob stipendium; psallunt, sed ob nummum; concionantur, sed ob retributionem; docent, sed ut docti dicantur; pascunt oves, sed ut lac et lanam colligant.

Horum utique corpus totum tenebrosum est : recipiunt nunc quam optant terræ mercedem.

At ego certe in fine dicam eis : Recordamini quia recepistis bonā in vita vestra : jam soluti estis, nil amplius superest vobis nisi ut inter servos inutiles collocemini.

Collegistis, sed non mecum : dispersistis.

4. At inquis, fili mi : Ego ad talia non veni. Tu scis, Domine, quia propter te ingressus sum sanctuarium, et impositionem manuum suscepi.

Bene, carissime. Sed ego dico tibi : Sic cœpisse multorum est, perseverasse autem paucorum.

Serpens antiquus astutissimus est, et illos quos rectos esse corde videt, multimodis impetit insidiis, quatenus eorum bonam intentionem sensim corrumpat, et ad vana detorqueat.

Cumque hoc effecerit, excæcat eos: ut nequidem attendant se esse a Satana deceptos, seque a recto fine jam aberrasse.

Audi quomodo fiat istud. Absit, ait sacerdos, ut propter stipendium celebrem. At ubi stipendium deesse videt Satan, venit, molestiam et tædium inspirat, movetque ut presbyter, qui prius celebrare, gravissimis licet occupatus, negotiis, nunquam omittebat, cessante stipendio pro levissima causa abstineat. Abstinet igitur facilius quando deest retributio. Vide, fili, jam fascinatus est, jam se plus quærit, Deum minus quærit.

Absit, ait sacerdos, ut aliud in prædicatione verbi Dei quam id ad quod missus sum quæram. Sed venit diabolus, concitat sapientes hujus sæculi ut laudem prædicatorem. Gaudet ille, intumescit: jam pauperibus simpliciter evangelizare erubescit; jam in persuasibilibus humanæ sapientiæ verbis docet ut eruditis placeat, se commendabilem faciat; jam fascinatus est, jam se plus quærit; fructum minus quærit; jam a recto fine deviavit.

Absit, ait presbyter, ut aliud in tribunali quæram quam peccatorum conversionem et animarum salutem. Sed venit Satan, congregat divites et potentes hujus mundi circa tribunal. Jam lætatur sacerdos quod magnates dirigat: illis semper præsto est, dum pro ignobilibus et pauperi-

bus audiendis tempus sibi deesse obtendit; jam deflexit ad personarum acceptionem, jam se quærit, jam fasciatus est.

Impendam et superimpendam me, ait sacerdos, ut destruatur corpus peccati. Ast ubi potens aliquis aut magnus delinquit, venit diabolus, timorem pastori incutit. Si reprehendis eum, inquit, ulciscetur. Tacet ergo, forsan imo adulatur: sicque fit pastor ille canis mutus non valens latrare contra potentes, dum contra infirmos intonat. Jam se quærit, jam fasciatus est.

Oh! quot miseros mille aliis modis sic decipit et illaqueat tenebrarum angelus! nunquam dormit ille nequitiae princeps. Subtilis est, semper circuit quærens, ut furtim irrepat et sacris se etiam actionibus immisceat.

5. Tu ergo, carissime, vigila, ut in ejus tentationem non intres. Nihil aliud quam Dei beneplacitum et proximi utilitatem intende et quære; sicque interna libertate perfrueris.

Æmulator esto gloriæ Patris cœlestis sicut filius optimus: lucrum ipsius semper intende sicut fidelis servus. Memento quia qui se ipsum in ministerio quærit fur est; gloriam Deo debitam usurpat sicut Lucifer.

Pugna, fili mi, pugna viriliter cum antiquo serpente; pugna ut ille te nunquam a recta intentione faciat declinare. Pugna mane; de luce vigilans ad Deum, ipsi omnia cogitanda, dicenda et operanda, offer in gloriam; omnem finem perversum qui posset irrepere expresse abdicans.

Hoc erit tibi scutum fortissimum contra inimici insidias.

Et si deinde venerit ille, ac per vanam gloriam tentaverit opera tua sibi vindicare, respondebis : Sero nimium venis ; omnia jam divinæ gloriæ oblata sunt , omnia in illius sunt possessione : nulla tibi pars remanet.

6. Pugna per diem : actualiter, quantum poteris, Deo omne opus offer.

Dic ei : Domine, volo hoc facere ut tibi placeam et gloriam tuam procurem, ut beneplacitum tuum exsequar ; et idcirco, quantum perfectius potero, illud peragere volo.

Vigila intra actionem ; et si videris vanitatis aut cupiditatis serpentem dolose appropinquantem, appropinqua et tu caputque ejus contere.

Inclama : Neque per te, maligne spiritus, opus hoc inchoavi ; nec propter te peragam illud. Ad majorem Dei gloriam inceptum est ; ad majorem Dei gloriam perficiam illud. Recede a me, seductor pessime.

7. Post actionem vero examina te ipsum ; et si te a serpente læsum inveneris, cura statim vulnus superbiæ perremedium humiliationis. Exsurge et sume vires fortiores prioribus.

Demum omnia opera tua sub oculis meis fac, quasi me videres præsentem, me frequenter in adjutorium tuum invoca. Ergo, fili, veniam et confortabo te.

Sic, fili, sic pugna ; et brevi oculus tuus fiet simplex, totumque corpus tuum lucidum erit.

CAPUT XXV.

De studio fundamentalium virtutum.

1. NON folia, sed fructus in ficulnea quæsivi; et non inveniens, maledixi ficui; et arefacta est.

Hoc ad doctrinam tuam, fili, factum fuit et scriptum; ut scias me non speciem virtutum, sed medullam et realitatem a te exposcere.

Numquid placere mihi potest paries dealbatus, si, fodiens parietem, inveniam sub ipso ossa mortuorum?

O fili! ne emundes tantum exteriora calicis tui. Non sufficiat tibi magnificare fimbriam tuam.

Scito quod ego sim spiritus, et eos qui me adorant oporteat in spiritu et veritate adorare. Homines enim vident faciem, ego autem cor intueor.

2. Audi, fili: humilis esse debes. Sed non sufficiat tibi oculos dimittere, communibus indui vestibus, simplicem et modestam gerere formam. Si in his ambulans, despectionem etiam ferre non vis, humilitas tua vana est, superbia facta est.

Patiens esse debes. Sed non sufficiat tibi esse agnum in pascuis; debes etiam esse in occisione. Si tribulationem ferre recusas, patientia tua vana est, impatientia facta est.

Debes esse obediens. Sed non sufficiat tibi

mansuetis obtemperare magistris, obsequium dyscolis recusando; aut obedire in aliquibus, et in aliis reluctari.

Si coarctationem ferre refugis, obedientia tua vana est; rebellio facta est.

Amare paupertatem debes. Verum non sufficiat tibi mediocritatem ferre, sed et penuriam. Si indigere renuis, paupertas tua vana est; cupiditas facta est.

Debes pro peccatis tuis pœnitentiam agere. Sed non sufficiat tibi quod confitearis et dorsum incurves; debes corde dolere, spiritu cumpungi, vitia emendare, corpus affligere. Sine emendatione, pœnitentia tua vana est; sine afflictione, mortificatio nulla.

Demum debes virtutibus pollere. Sed non sufficiat tibi curare de specie; debes et de labore virtutum curare. Nemo potest esse victor sine pugna, sic nec virtutem colere sine violentia.

3. Vide Mariam Matrem meam. Astitit quidem a dextris meis in vestitu deaurato, circumdata varietate: verumtamen omnis gloria ejus ab intus fuit.

Vide Carolum servum meum. Non folia tantum, sed et fructus sanctitatis tulit.

Castus dicebatur: sed et castum se probavit, seductricem puellam, in juventute labili, fortiter vincendo.

Patiens appellabatur: sed et se mansuetum demonstravit, percussorem suavissime tolerando.

Firmus dictus est: sed et firmum se exhibuit,

jurisdictionem ecclesiasticam contra minas et potestates tuendo.

Zelo et pietate repletus credebatur; sed se zelo et pietate plenum ostendit, vitam suam in media peste exponens, ut ægrotis sacramenta et solatia prætenderet.

4. Tu vero quis es, fili? Tu qui nomen habes quod vivas, nonne quotidie moreris? Nonne forsā levissimus flatus inanem tuam virtutem facile evertit et dejicit?

Nonne labitur tua, in minimis occasionibus, castitas? tua, in minimis dicteriis, humilitas?

Nonne ruit tua, in levioribus puncturis, patientia? tua in minimis laudibus, modestia?

Nonne evertitur tua, in conviviis, sobrietas? tua, in egestatibus, caritas?

Nonne perit tuus, in lucri occasionibus, divitiarum contemptus? tua, in favore conferentium, bonorum aversio?

Nonne zelus tuus confunditur in conspectu potentium? Nonne labiis mo honoras, et cor tuum longe est a me? Esto vigilans: vide an opera tua plena sint coram me.

5. O Domine! spiritum rectum innova in visceribus meis; spiritu tuo principali confirma me; ut in solida virtute cor meum stabiliam, et in sanctitate veritatis salutis meæ ædificium construam; ne, cum apparuero coram te judicante, dicas mihi:

Non omnis qui dicit mihi, Domine, Domine, intrabit in regnum meum: nescio te, nunquam

novi te, recede a me; pars tua sit cum hypocritis; ibi erit fletus et stridor dentium.

CAPUT XXVI.

De humilitate.

1. FILII, aliis prælatus es: cave ne susceptæ benedictionis beneficium vertas ad ambitionis argumentum. Cave ne domineris in cleris.

Odibilis coram Deo, et angelis, et hominibus, superbia. Ipsa tamen mentes illorum qui ad statum sublimem a Patre meo evecti sunt, facile invadit, nisi accuratius vigilant.

Vide quomodo Luciferum angelorum principem vicerit, et de alto cælo ad ima inferi detruxerit.

Vide quomodo in mea societate humilitatis meæ discipulos tentaverit.

Contentionem inter se habuerunt, quis eorum videretur esse major; et duo ex ipsis, alter dexteram, alter sinistram meam in regno Patris mei ambierunt.

Ergone, filii, a superbiæ tentatione te securum credes? Oh! quanto major es, humilia te in omnibus. Noli altum sapere, sed time.

2. Amen, amen dico tibi: nisi efficiaris sicut parvulus, non intrabis in regnum meum.

Esto humilis, filii: hoc in religione et disciplina mea primum, hoc secundum, hoc tertium.

Utique tota et vera christianæ sapientiæ disciplina in vera et voluntaria humilitate consistit.

Hæc fundamentum est fidei, redigens omnem intellectum in captivitatem.

Hæc cæterarum virtutum radix, sicut omnis peccati initium superbia est.

Hæc veræ pietatis et devotionis mater, nutrix, columna et anchora est.

Et tu, fili, si sine ipsa virtutes congregas, inventum pulverem portas.

Vere omnia tua bona opera nulla erunt, nisi humilitate solidentur.

Sine hac, vitæ tuæ asperitas erit mera hypocrisis, alta contemplatio, illusio, ipsa paupertas, inanis vanitas.

Quinimo peccator humiliatus plus mihi placeret quam tu, multis alias virtutibus insignis, si humilitate careas.

Iste, fili, descenderet in domum suam justificatus a te.

3. Tu scis, fili, quia perfectus eris si sis sicut ego, Magister tuus.

Vis igitur imitator mei esse, sicut filius carissimus? Esto humilis, et imitaberis. Ego enim mitis sum et humilis corde.

Scis quia, cum essem Filius Dei, exinanivi memetipsum, formam servi accipiens, et habitu inventus ut homo.

Quinimo et in passione mea fui quasi vermis, et non homo: opprobrium hominum, et abjectio plebis.

Vide, vide quanta tibi sit me imitandi facilitas.

Etenim si omnibus, uti poteram, imperassem ; si mundi honores, uti mei juris erat, mihi vindicassem ; si in omnibus primus et princeps , uti æquum erat, esse voluissem :

Tunc merito dixisses , fili : et quomodo Salvatorem meum sequar ?

Dominari, præesse, regnare, potentia et virtute præcellere, in mea potestate non est : æmulatores semper inveniam, qui obstabunt.

Unus est qui accipit bravium. Quomodo potero ita festinanter currere ut præveniam et comprehendam :

4. At, fili, si vis, uti debes, in via humilitatis, in qua te præcessi, me sequi ; res profecto tibi pervia et plana est.

Descende : nullus obstabit quin excelsa declines et descendas.

Perge : nullus tibi itineris bravium aut invidebit assequendum, aut jam assecutum a te auferet.

Quinimo omnes te ad descendendum amplius et amplius in profundum juvabunt : omnes te ultra terminum adhuc pergere compellent.

Tu scis enim, fili, quia omnes exaltari amant : omnes libenter alios sub se vident.

Si igitur in primo loco recumbis, secundus tibi libenter suum pro primo cedit : tertius, suum pro secundo : novissimus, suum pro ultimo.

Et cum illum novissimum occupaveris , nullus certe conqueretur, nullus æmulabitur.

Verum locus hujus mundi novissimus est eo ipso primus humilitatis locus.

Tibi igitur eo facilius est ad apicem humilitatis pertingere, quo aliis difficilius est gloriæ culmen obtinere.

Ergo, fili, curre ad novissimum locum, et nemo te impediet; ergo omnibus te inferiorem exhibe, et nullus conqueretur.

Ergo viliora pro te sume, et nullus disputabit: ergo deteriora de te crede, et nullus invidet.

Et quanto plus te sincere humiliaveris, tanto plus non solum mihi, sed et ipsis hominibus placebis.

Oh! quanta tibi patet tuum Magistrum sequendi facilitas!

5. Tolle, fili, tolle jugum humilitatis super te, et invenies pacatissimam requiem animæ tuæ.

Utique dabitur tibi pax mea quæ omnem sensum exsuperat.

Audi me, fili: Si ad hoc perveneris, ut nullatenus honorari et æstimari ambias, sed e contra fugias; quinimo contemni, vilipendi, appetas: quid te ultra perturbare poterit?

Quid ad te despectus, quando tibi injuriæ deliciæ erunt?

Quid colaphi, quando gaudebis te dignum habitum esse contumeliam pati?

Quid ad te cæterorum exaltatio et jactantia, quando tu nihil nisi humiliationem amabis?

Beatus, fili, beatus vere eris, cum viam sanctæ humilitatis ambulaveris.

6. Verum in hoc præsertim gaudium tuum erit plenum, quia nempe, eo ipso quod humi-

litis perfectionem habueris, amorem quoque meum possidebis.

Nunquam enim invenitur cor plenum humilitate, quin sit plenum amore, nec anima vanitatem fugiens, quæ mihi non appropinquet et uniatur.

Gusta, fili, gusta humilitatem : et videbis quoniam humilibus suavis sum, humiles diligo et consolor.

Illis me inclino, illis gratiam meam largior, illis secreta mea revelo, illos ad me dulciter traho et invito. Gusta et videbis.

7. At, fili, diligenter cave ne umbram humilitatis pro ipsa humilitate amplectaris.

Ne arbitreris te esse humilem, eo ipso quo didiceris te esse tanquam nihilum ante me, nisi etiam volueris pro nihilo reputari.

Bonum quidem et optimum est ut nihilitatem tuam agnoscas. Agnitio hæc via ad humilitatem est, præviaque animi comparatio : non autem ipsa humilitas.

Cura ergo ut non intellectu solum, sed etiam intimo corde humilis sis, volens revera vilipendi, et, si oportuerit, mecum etiam indigna pati.

Hic opus, fili, hic certe labor est, et nonnisi violenti rapiunt istud : non enim facile homo se ipso exuitur.

Verum, fili, noli amittere confidentiam tuam. Memento quia omnia potes in eo qui te confortat.

8. Macte animo, dilectissime : crede te humilitatem, quam sancti mei assecuti sunt, fore

etiam assecuturum, dummodo iisdem mediis, quibus ad hoc usi sunt, tu ipse uti volueris.

Igitur tu, sicut illi, considera frequenter eas quas habes te demittendi causas: peccata tua, defectus tuos, infirmitates tuas, tuam ad malum proclivitatem, tuam ad bonum tarditatem.

Tu, sicut illi, varios humiliationis actus crebro exerce.

Conare, sicut illi, ut velis nesciri: ut nihil magni de te sentias et loquaris: ut omnium te ultimum iudices:

Ut teipsum aliter tractes quam eos quos vere et serio contemneres.

Conare ut, si ab aliis contemnaris, id patiens et silens sustineas: quinimo gaudens, Deo ex hoc gratias agas.

9. Humiliare voluntarie, sciens quoniam latrones invite humiliati non ideo humiles sunt.

Humiliare sincere, cognoscens quia ficta humilitas superbia est et hypocrisis.

Humiliare prudenter ne, te plus quam decet abiciens, ovium tuarum vitam sub reverentiæ ac disciplinæ vinculo continere non possis.

Humiliare, o sacerdos! et cave præsertim ne quisquam te dominationis amatorem inveniat.

Nam ad principes gentium pertinet ut earum dominantur, vos autem non sic.

Sed qui major est inter vos erit minister aliorum, ita ut non recuset etiam illorum pedes lavare.

Humiliare, sacerdos, sciens quia quo plus humiliatur presbyter in animo, eo plus exaltatur in ministerio.

Et quo plus se abjectum et infirmum agnoscit in conspectu meo, eo plus per ignobilitatem ejus fortia quæque confundere gestio.

Humiliare sicut Joannes Baptista, et ponam os tuum sicut gladium acutum, et parabis mihi plebem perfectam.

Humiliare sicut Petrus, et homines eris capiens.

Humiliare, et in vita tua facies mirabilia, et in morte tua securus eris, et in æternum coronatus triumphabis.

CAPUT XXVII.

De humiliatione sui ipsius.

1. Scio, Domine, et confiteor quoniam si voluero superbire et gloriari, tu stabis contra me.

Scio quoque quod, si me vilificavero, et ab omni reputatione defecero, et ad nihilum redegeo, et sicut sum pulverisavero, erit mihi propitia gratia tua, et vicina cordi meo lux tua.

Da itaque ut cognoscam nihilum meum, et nomini tuo, non mihi, dem gloriam.

Da ut videam inopiam meam et in spiritu humilitatis clamem: Deus meus, confundor, et erubesco levare faciem meam ad te.

Da ut videam inopiam meam, et in nuditate mea suspirem, dicens: Deus meus, respice in me, quia egenus et pauper sum ego?

2. O Domine ! quid est homo, quod memor es ejus ? Homo sum, miserabilis homo, natus de muliere, sicut lutum factus, sicut caseus coagulatus, brevi vivens tempore, multis repletus miseriis.

Homo sum, patrem et matrem habens putredinem, sororem habens vermes.

Homo sum, qui sicut fœnum hodie est, et cras in cliбанum mittitur; qui quasi flos egreditur et conteritur; vapor ad modicum parens, et deinceps exterminandus.

Homo sum circumdatus infirmitate; ignorantia et tenebris circumvolutus; ad malum proclivis; ad bonum tardus et impotens; quasi folium quod vento rapitur inconstans; imperfectionibus repletus; cupiditatibus ita continuo vexatus ut continuo bellans, et sub onere gemens, cogar exclamare : Quare, Domine, quare posuisti me contrarium tibi, et factus sum mihimetipsi gravis ?

Ecce qualis homo sum, Domine : ecce qualis hæreditas mea ! Quomodo ergo ducis super hujuscemodi aperire oculos tuos ?

3. Sed ecce, Domine, quod me nunc magis in conspectu tuo dejicit et humiliat : in iniquitatibus conceptus sum, et in peccatis concepit me mater mea.

Hominem in innocentia consideras, et ego, antequam nascerer, innocentiam perdiidi.

Tu tamen, mei misertus, non abscondisti faciem tuam a me; expandisti manus tuas ad me. In te projectus sum ex utero, et non renuisti esse

Deus meus, de ventre matris meæ. Tunc tibi factus sum placens et dilectus.

Oh! si in hac recuperata per baptismum innocentia permansissem! Sed eheu! vix cogitare potui, et nefanda cogitavi; vix desiderare valui, et vetita desideravi; vix operari potui, et crimina perpetravi.

Ex hinc multiplicatæ sunt iniquitates meæ super capillos capitis mei. Peccavi: quid faciam tibi, o custos hominum! Ubi me abscondam a vultu iræ tuæ?

Omnis creatura tua legibus tuis fideliter obediit. Sol luxit, astra fulserunt, terra produxit, aqua fluxit, plantæ creverunt, bos possessorem suum cognovit, sicut jussisti: ego autem te non cognovi; declinavi a mandatis tuis; tibi peccavi, et malum coram te feci.

4. Confusus quidem sum et erubui, prostravi me ad pedes tuos, o misericordiarum Pater! veniam a te postulans et remissionem.

Forsitan hyssopo tuo aspersus sum, et mundatus. Verumtamen non possum dicere: Scio, et certus sum; nescio enim utrum amore an odio dignus sim. Et quomodo possem, in tali anxietate et dubio, superbire et gloriari?

O Domine! amplius lava me ab iniquitate mea, et a peccato meo munda me.

5. Equidem in te confido, Deus meus, qui Chananæam exaudisti, qui Publicanum convertisti, qui Peccatricem absolvisti, Petrum misericors respexisti, Latroni pepercisti.

In te speravi: et in spe mea gaudens, arbitror

te mei fuisse misertum, te delevisse ut nubem iniquitates meas.

Sed et sic foret, quæ mihi esset adhuc causa gloriandi? Nonne a te est, et a te solo venia? Non ego, sed tu me mundasti: et quantumlibet forem mundatus, nonne semper verum esset quod fuerim immundus et sordidus peccator?

Nonne semper certum esset quod de novo in priora et in pejora adhuc crimina continuo ruerem præceps, nisi me tua gratia retineret? Humiliatio mea utique est in medio mei, Domine.

Da, Domine, da ut eam magis ac magis cognoscam, et recogitans annos meos in amaritudine animæ meæ, et timens pro mea maxima fragilitate, maneam semper humiliatus ante te.

6. Sed ecce, Domine, ecce Satan as expedit me ut me cribret. Mihi ante oculos ponit bona quæ peregi, dona quæ a te accepi.

Quare humiliaris? quare conturbaris? quare confunderis? inquit. Bene præes, o presbyter! duplici honore dignus es. Ad justitiam erudis multos; fulgebis quasi stellæ in perpetuas æternitates.

Facis quæ præcepit tibi Dominus; ergo amicus ejus es. Fidem servasti, opus jam fere consummasti, reposita est jam tibi corona justitiæ.

Ecce, Domine, angelus tenebrarum in angelum lucis mihi est transformatus: anathema sit; non audiam illum.

Scio, Domine, quod si, remota pietate tua, discutiar, opus meum pœna dignum erit, dum illud præmio remunerandum cogitabo.

Scio quod, ubi augentur dona, rationes etiam crescunt donorum; et quod idcirco tanto ego humilior, et ad serviendum promptior debeo esse ex munere, quanto me obligatiorem conspicio in reddenda ratione.

Oh ! utinam, Domine, non essem tot ac tantis gratiæ tuæ donis et abusus, et non usus ! Utinam multas inspirationes tuas non neglexissem ! Non gloriationis, sed humiliationis rationes, bona tua sunt.

Mihi absit igitur gloriari de me, nisi in infirmitatibus meis, ut inhabitet in me virtus tua.

Da, Domine, ut me semper despiciam semperque amen nesciri, et pro nihilo reputari.

CAPUT XXVIII.

De odio sui ipsius.

1. AMEN, amen, dico tibi, fili, qui amat animam suam perdet eam; et qui odit animam suam in hoc mundo in vitam æternam custodit eam. Et quare, inquis, fili? Audi et intellige.

Anima hæc de qua tibi loquor non est spiritus tuus, sed vita tua temporalis, sed caro tua animata.

Utique, fili, si hanc diligis, perdis : si hanc odisti, salvas.

Si enim hanc amas, secundum ipsam vives; et si secundum ipsam viveris, morieris.

Si autem eam oderis, spiritu facti ejus mortificabis; et si spiritu facta carnis mortificaveris, vives.

2. Forsan, fili, mysterium hoc nondum capis. Attende igitur, et audi adhuc.

Tu scis quoniam desideria carnis tuæ legis meæ et mandatis meis omnino contraria sunt.

Tu scis quod natura tua tibi superbiam, avaritiam, voluptatem, invidiam, intemperantiam, odium, suadet :

Dum ego tibi humilitatem, justitiam, divitiarum contemptum, caritatem, castitatem, sobrietatem, laborem, præscribo.

Tu scis quod caro tua commoda temporalia concupiscit, dum ego tibi abnegationem, pœnitentiam, præcipio.

Amendo igitur carnem tuam, desideria ejus complebis, mala vetita perpetrabis, bona præscripta non facies; et sic carnem tuam cum anima tua perdes.

3. Sed inquires, fili : Utique necesse est ut in carnis amore sobrius sim, et ipsius desideria ultra sacras regulas efferri non patiar; necesse est ut excessum concupiscentiarum ejus reprimam.

Verumtamen hæc præstare potero, quin eam odio prosequar.

Erras, fili. Nemo quippe potest duobus dominis servire : aut enim unum odio habebit, et alterum diligit; aut unum sustinebit, et alterum contemnet.

Cum igitur concupiscat spiritus adversus car-

nem, et caro adversus spiritum, necesse est ut hunc vel illam diligas, ut hunc vel illam odio habeas. Et, si rationem adhuc quæris, audi quare.

Si vis, fili, spiritui obedire, necesse est ut contra carnem insidiantem armeris, insurgas et pugnes.

Necesse est ut vita tua militia sit continua adversus carnem, quamdiu in terra hac manebis.

Sed si caro tibi sit amica, quomodo adversus eam armaberis, insurges et pugnabis.

Certe nemo est qui contra dilectum sibi amicum velit bellare.

Aut si ad hoc aliquis cogatur, nonnisi simulando agit : nec victoriam quærit, nec obtinet.

Si vero contra eum quem odio prosequitur, et ut infensum inimicum habet, arma sumit ; ardet, urget, confodit, vincit.

Vide igitur, fili, quoniam nulla alia tibi ad carnem vincendam via est, nisi odium ejus.

4. Sed, inquires iterum, fili : quis est qui carnem suam sic odisse valebit ? et quis igitur poterit salvus fieri ?

O fili ! verum est : hoc non est opus unius diei, nec ludus parvulorum.

Hoc quidem apud homines impossibile est : sed apud me omniaabilia sunt.

Vis, fili, hoc pretiosum odii carnis tuæ donum consequi ! Expande manus tuas ad me.

Leva manus tuas ad Deum tuum qui in cœlis habitat : dirige orationem tuam sicut incensum in conspectu meo.

Dic, fili, cum vehementi desiderio : Domi-

ne, scio quia voluntas tua est sanctificatio mea.

Concede igitur mihi hanc gratiam quam ostendisti mihi tam necessariam, ut odio habeam carnem meam, me ad peccata et in perditionem trahentem.

Inclina, bone Domine, aurem tuam, et exaudi me : quoniam ad hoc vere infirmus ego sum et impotens.

Exaudi me : quoniam opus est mihi gratia tua, et magna quidem gratia.

Da mihi, obsecro, ut omnem affectum erga corpus mortis hujus deponam. Da ut mente dissolver ab eo.

Da ut huic propter te non parcam, sicut tu propter me proprio Filio non pepercisti, quatenus tibi deinceps soli vivam. Pete, fili, et accipies.

5. Verum ut ad carnem contemnendam fortius alliciaris, meditare sæpius ejusdem carnis miseriae et pravitates.

Recogita quam abjectam habeat originem, quam infirmam substantiam, quam brevem durationem, quam vilem exitum.

Quot necessitatibus et morbis subjaceat; quot periculis sit obnoxia; quam prona ad malum, quam tarda ad bonum.

Recordare nullum fere fuisse et esse facinus cuius illa non fuerit aut causa, aut instrumentum.

Nullum esse criminis genus ad quod illa te non ducat, si illi obsequaris.

Et demum te in perditionem æternam cum illa iturum, nisi ipsam domes et crucifigas.

O fili ! quomodo potest amari caro tot generans pestes !

6. Sume, fili, sume potius gladium spiritus, et pugna contra hanc pessimam inimicam.

Alliga eam cruci, confige eam Christo : non desistas, donec fuerit crucifixo commortua.

Sic efficies ut, infirmitatibus et concupiscentiis suis exuta, aliquando resurgat Christi splendidis dotibus decora.

Utique orationi et meditationi miseriam carnis tuæ necesse est ut addas ejusdem mortificationem.

Panis, disciplina et opus servo, dixit Spiritus sanctus. Sic, fili, sic mortifica membra tua, ut spiritus salvus fiat.

Da panem. Si esurierit caro tua, ciba illam : si esurierit, pota, sed tanquam inimicam, necessaria præbens, placentia denegans : utinam amara et displicentia porrigens !

Da disciplinam : os, aures, oculos, cæterosque carnis sensus arctis cohibendo frenis : utinam et delicta castigando verberibus, aut aliis afflictationibus corrigendo !

Da opus, et continuum quidem opus : ut, quando diabolus voluerit carnem tuam ad aliquod malum commovere, illam semper inveniat occupatam.

Vere, fili, si otiositatem a te amoveris, a multa malitia te immunem servabis.

Sic in servitutem carnem tuam redige : ne cum aliis prædicaveris, et plurimos salvaveris, ipse reprobus efficiaris.

Euge, dilectissime : nonne omnes qui in agone contendunt ab omnibus se abstinere ?

Et illi quidem ut corruptibilem coronam accipiant, tu autem incorruptam.

7. Demum, fili, ut hæc quæ tibi dedi pretiosa documenta executioni facilius mandes, respice sæpius in me Salvatorem tuum.

Vide me vix natum in præsepio dure recumbentem ; post octo dies sub circumcisionis cultro patientem ; brevi in Ægyptum misere fugientem.

Vide me in materno domo pauperrime enutritum, non habentem ubi caput reclinem, per quadraginta dies in deserto jejunantem.

Vide me vinculis in passione ligatum, flagellis cæsum, spinis coronatum, percussum, attritum, sub cruce oppressum.

Vide me cruci affixum, aceto et felle potatum. spiritum tandem cum clamore valido emittentem, Vide quomodo carnem meam odio habui.

8. O fili ! si ego carni meæ non peperci, sed illam pro salute tua taliter mortificari volui ; si adeo amanter peccatorum tuorum pœnas in ea tuli : tu saltem adimple ea quæ desunt passionum mearum in carne tua.

Si non vales temetipsum affligere, saltem patienter sustine, quando ego misericorditer castigo te.

Sustine morbos, sustine dolores, sustine incommoda, sustine bonorum temporalium jacturas.

Sustine calumnias et opprobria, sustine persecutiones, sustine sancti ministerii labores.

Si non vales tanto carnem tuam odio prosequi.

ut eam mecum in mortem perfecte consepelias : saltem tali eam odio habe, ut eam semper legi meæ, mandatis meis, voluntati meæ, rationi, religioni et ministerio subditam absolute teneas.

Macte animo, fili : regnum cœlorum vim patitur, et violenti rapiunt illud.

CAPUT XXIX

De puritate conscientiæ.

1. DOMINE, qui ex utero Patris æterni ante luciferum genitus es : Domine, quem cœli cœlorum capere non possunt : Domine, qui ita sanctus es ut Ecclesia miretur te non horruisse immaculatissimæ Virginis uterum : Domine, cujus Joannes solvere corrigiam calceamenti dignus non fuit :

Tu me elegisti in dispensatorem mysteriorum tuorum, ut quotidie, propriis manibus, in altari tuo deserviam ; ut quotidie ad me venias, et mansionem apud me facias, ut accipiam et manducem corpus tuum, cæterisque distribuam.

O me immundum ! o me indignissimum ! Quo ibo a spiritu tuo ? et quo a facie tua fugiam ?

Exi a me, quia homo peccator sum, Domine. Non enim est conventio tui ad Belial : non est consensus templo tuo cum idolis : non est societas lucis tuæ ad tenebras meas.

Et quomodo sat purum esse posset os meum.

sat mundæ manus, sat immaculatum cor, ad tam divinum servitium !

2. Fili, non debes statim dejici et turbari, ad meam dignitatem attendendo.

Ego quidem ter sanctus sum, tu vero lutum. Sed scio figmentum tuum : scio me in te, non angelum, sed hominem habere ministrum.

Ego consummatam munditiem a te non exigo, sed munditiæ assequendæ maximam curam. Fac quod in te est, et diligenter facito : si deinde aliquid desit, dicam verbo, et cuncta supplebo.

3. Væ tibi, fili, si quod in te est non faceres ; si habens maculam, ad ministerium meum accederes, et mihi panes offerres. Nomen meum pollueres, mensam meam despiceres, iudicium tibi manducares et biberes.

Amen dico tibi, puritati conscientiæ diligentissime stude. Cura ut, semper innocens manibus et mundo corde, accedas ad benedictionem et misericordiam sanctuarii mei.

Anima tua sit in manibus suis semper ; ne pravis desideriis et cogitationibus squaleat, ne dictis perversis maculetur, ne vitiosis actibus corrumpatur.

Dijudica te, ut non judiceris ; et si aurum animæ tuæ videris aliqua sorde obscuratum ; si ipsius colorem optimum videris, præ gratiæ meæ recessu, mutatum : fili, non occidat sol super peccatum tuum ; transi cito ad fontem Siloe, ut laveris in sanguine Agni.

Vade, ostende te sacerdoti ; et munus lacrymarum contritique cordis, quod nunquam despi-

cio, humillime offer: sic, cum cecideris, non collideris; quia ego supponam manum meam.

4. Tene, Domine, tene manum dexteram meam, et in voluntate tua deduc me, ut non cadam.

Ego quidem dixi in abundantia mea: Non movebor in æternum: juravi et statui custodire judicia justitiæ tuæ. Verumtamen, si averteris faciem tuam a me, subito fiam conturbatus, et peccabo, et totus immundus ero.

Vide, Domine, infirmitatem meam; in adjutorium meum intende. Esto semper a dextris meis, ut non fiam tanquam vas perditum, sed in innocentia semper circumdem altare tuum.

CAPUT XXX.

De frequenti confessione.

1. O FILII, qui fers vasa mea, qui panes meos edis, et distribuis: mundare sæptus a peccatis tuis, et ab iniquitate tua amplius et amplius lavare.

Sensus et cogitatio cordis tui in malum prona sunt; et, nisi sæpius recurras ad fontem gratiæ et misericordiæ, vix poteris immaculatus esse in via mea:

Vix poteris sine macula mihi sacrificium offerre, et cætera sancti ministerii officia complere.

Tu scis hoc, fili, tu doces oves tuas, scilicet

quod frequens confessio iniquitatem magis ac magis deleat, a peccato avertat, a malo præservet, in bono confortet, vigilantiam foveat.

In via mea retineat, contra tentationes roborret, pacem sanctam animo infundat, fervorem augeat, hominemque in dies puriorem et perfectiorem reddat.

Tu scis, tu doces hoc, scilicet quod, qui confiteri negligit, paulatim decidat, delicta sua minus intelligat, peccato sensim assuescat.

De die in diem fiat in pugna contra animæ hostes debilior, facilius in laqueos diaboli incidat, difficilius resurgat, et quo plus differt confiteri, eo plus adhuc differre velit.

2. Quod doces, fili, tu prior ipse observa. Confiteri frequenter, sciens quod tibi magis adhuc necessarius sit sanctæ confessionis usus : quoniam tu cæteris debes esse cautior et sanctior.

Quoniam diabolus tibi plus inimicus est : quoniam ad sancta sancte peragenda debes esse omni hora paratus.

Et si sine probatione, sine requisita munditia accedis, brevi in somnum animæ, in formidandam mentis cæcitatem cades.

Propter hoc enim multi infirmi et imbecilles, et dormiunt multi; qui, si frequenter semetipsos in sancta confessione dijudicassent, non utique a me judicante tali cæcitate fuissent percussi.

3. Utique, fili, tu sæpius vidisti tales qui olim ab initio suæ vitæ sacerdotalis sancti erant et laudibus omnium celebrabantur, et qui deinde

facti sunt iniqui, ne umbram quidem pristinae suae virtutis habentes.

Unde hoc, dixisti forsitan, fili? Unde? Hinc; ex neglectu confessionis.

Inimicus diabolus, sciens fructum esse maximum in frequenti confessione, omnino nisus est illos ab hoc sancto exercitio retrahere.

Cui bono, dixit cunctis hebdomadibus, aut saltem quindenis confiteri? Ananiam gravatis et cruciatis: vosmetipsos inaniter torquetis.

Videte: bene vivitis; delicta vestra quotidiana nugae sunt. Expectate, donec quid grave contigerit: tunc ibitis, et sufficiet.

Sic illos primo decepit: et quid factum est? jam in sua sanctitate nimis confisi sunt; jam gratiis ex sancta absolutione provenientiibus destituti sunt; facile igitur ceciderunt.

Equidem post primum casum, sine mora dolentes, surrexerunt, ad Ananiam festinarunt, et sanati sunt.

Post moram autem iterum tentati sunt, iterum ceciderunt. Quid fecit tunc Satan? nauseam confessionis movit.

Expectate, inquit, tempus habetis, equidem sine praevia confessione celebrare vobis non licet, at non est obligatio cras celebrandi.

Distulerunt igitur. Interea impedimenta supervenerunt; tandem necessario celebrandum fuit.

Jam populus fuit congregatus, et praeter temporis angustia non potuerunt ultra se sacerdoti ostendere.

Humiliaverunt quidem se, contriti sunt ad-

modum, sed imperfecte ; imperfecta vero contritione confessione iniquitatem delere non potuit.

Mansit igitur iniquitas. Celebraverunt tamen ; sacrilega proinde fuit communio, et per hanc in malo confortati sunt.

Missa autem peracta, de Anania adeundo non amplius cogitaverunt.

Ante alteram celebrationem, quosdam adhuc angores conscientiae experti sunt : ante tertiam, nihil amplius senserunt.

Postea tandem sibi in malo complacuerunt, nec timuerunt ultra vitam infimam cum ministerio summo sociare.

Forsan deinde, post longum temporis spatium, antiqua regula ad confessionem revocavit. Quid fecerunt ?

Ananiam primum reliquerunt : falsum prophetam quæsierunt, qui pacem dixit dum pax non erat : qui cervicalia sub capite posuit, et sic miseros istos sacerdotes in delictis suis sine emendatione vivere passus est.

Ecce quomodo ceciderunt, ecce quomodo collisi sunt, qui confessionem neglexerunt.

4. Vide, fili, ne idem tibi contingat. Cum igitur adest tempus, quod tibi piæ vitæ regula ad confitendum præscribit, non tardes, nec differas de die in diem.

Neque dicas : Mundus sum, nec indigeo. Quicumque enim dicit : Peccatum non habeo, ipse se seducit ; et veritas in eo non est.

Quisquis deinde sis, non es sanctis meis sanctorior, nec perfectissimis viris perfectior.

Perlege, fili, eorum vitas, et videbis eos frequentissime sancta usos fuisse confessione.

Justorum enim proprium et semper pavere, et quo plus amore digni sunt, eo plus, ne odium mereantur, timere.

Si justus vix se credit salvandum, quis tu ut securum te sine frequenti confessione credas?

5. Sane, fili, si bonus pastor es, curas ut oves tuæ hanc salutarem confessionis praxim non negligant: et, si pigritentur, stimulas, reprehendis, minaris.

Sed si tu ipse negligas, quis attendet? quis observabit? quis reprehendet? nemo sane.

Si oves tuæ aliquos defectus labantur, tu clamas, tu corripis: sed si tu ipse, quis reformabit, nisi Ananias tuus?

Si te illi sacerdoti non ostenderis, nullus te admonebit, te reprehendet.

Boni enim amici raro id facere audent; mali autem nolunt.

Vide qualia pericula tibi immineant si negligas confiteri.

CAPUT XXXI.

De peccato veniali.

1. FILI, ne spernas modica, paulatim decideres. Graviora crimina times, sed forsitan minuta vitia non reformidas.

Erras, fili, modicus ignis, modicus quidem est; sed contemptus, sylvas etiam magnas incendit. Levis infirmitas levis quidem est; sed neglecta, paulatim crescit, et necem affert.

Numquid ædificia subito corruunt? Non, fili: fit primo stillicidium: negligitur, aqua intrat, cæmenta dissolvuntur, lapides ad invicem distrahuntur, successive mari corruunt: sic domus tandem destruitur.

Vide quam periculosum sit modica spernere. Si pars parietis, quæ primo ceciderat, neglecta non fuisset, sed statim restaurata, domus adhuc staret; sed quia levia detrimenta contempta sunt, jam non est.

Unde sapiens quidam dixit: Mirabile quidem et inauditum dicere audeo: solet mihi nonnunquam videri non tanto studio magna esse vitanda peccata, quanto parva et vilia.

Illa enim ut aversemur, natura ipsa peccati efficit: hæc autem, quia prava sunt, desides sumus; et dum contemnuntur, non potest ad expulsionem eorum animus generosus resurgere.

2. Vide, fili, qui venialia negligis, vide aquam per rimulas in navim tuam paulatim ingredientem. Facile est ab initio eum subrepentem impedire et evacuare; sed si negligis, brevi sentinam implebit.

Quid interest ad naufragium, utrum uno grandi fluctu navis obruatur, an paulatim intrans impleat tandem et submergat?

Ergo leviora delicta fuge; sæpius ad examen

recurre ut explores an quædam commiseris, sæpius confessionem frequenta, ut illam abstergas, ne multiplicata ad mortale disponant.

Sed, inquis, venialia sunt; me Dei inimicum non constituunt; non teneor illa vitare sub periculo mortis æternæ.

Utique, fili: nec ego teneor tibi multas gratias utilissimas et auxilia efficacia præstare, te specialiter custodire et protegere.

Si igitur amicitiae meæ ita negligens sis, ut tantummodo odium meum reformides, time ne subtraham a te gratias sublimiores, auxilia efficacia.

Sic in lubrica hujus sæculi vita facile cades; sic inter pessimos hostes agens, protectionis meæ singulari clypeo orbatus, facile vulneraberis. Numquid confidere potest me tui fore sollicitum, quando tu de me ita parum curabis?

3. O Domine! quoties dixi: Pax, pax, et non fuit! forsitan et adhuc dico, et non est. Quot venialia peccata ex deliberata scientia et plena voluntate commisi et adhuc committo!

Ergone dicere possum quia amo te? Numquid te ardentè amat qui te sic frequenter contristat, aut saltem contristare non timet?

Da, Domine, ut te amem ardentius; quatenus ab omni specie mala me abstineam diligentius.

CAPUT XXXII.

De pœnitentia peccati venialis.

1. FILII, qui vult sanus fieri doleat. Multi peccata venialia confitentur, et pauci mundantur, quia deest illis veræ contritionis dolor, et veræ emendationis propositum.

Ex arida consuetudine accedunt : vellent quidem se corrigere, sed vere non volunt; nullos enim conatus adhibent, et illa ex corde extirpent.

Si cupis veraciter mundari, veram displicentiam habe. Sume, non stateram hominum, quæ mendax est, sed stateram sanctuarii mei; in ipsaque delicta hæc appende.

Videbis, et si levia sint, quanta sint; videbis ea mihi displicere, me offendere; meam amicitiam minuere, spiritum meum contristare, caritatis ardorem deprimere, devotionis alacritatem et facilitatem tollere, gressus in via salutis retardare, et torpentes reddere, recipiendæ gratiæ obices ponere.

Oh ! si hæc ad cor tuum transirent, quam amare levia peccata defleres ! Oh ! si vidisses sanctos meos, quales lacrymas pro similibus defectibus effuderunt, profecto non posses a fletu et dolore abstinere.

2. Firmum statue propositum, non ex velleitate, sed ex sincerissima voluntate. Attende potissi.

mum ad ea delicta qui tibi familiariora sunt, quæque quasi aquam bibis, et dic: Non faciam amplius. Si venerit hostis, viriliter agam; pugnabo, et vincam. Sic mundaberis, et mundatus emendaberis.

His enim duobus scutis, horroris scilicet peccati et firmi propositi, munitus, vigilabis. Quacumque hora veniet hostis, resistes ipsi; et non sines, saltem scienter et ex plena voluntate, perfodi domum tuam.

3. Verumtamen, fili, ne speres te ab omni prorsus delicto posse præservari. Magna est enim fragilitas tua; semper prona est ad vitia.

Hodie confiteberis peccata tua, et cras iterum forsân perpetrabis confessa. Nunc propones vitare, et post horam fortassis ages quasi nihil proposuisses.

Cave, fili, ne, propter hanc fragilitatem, confessionem et pœnitentiam venialium negligas.

Num ideo lintea lavare negligis, quia usu novo sordidanda sunt? Non certe.

Sic et tu, cum fragile corpus geras, quantumlibet mundatus sis, brevi sine peccato non eris. Sed patientiam habe; noli turbari: tranquille et humiliter de infirmitate ad sanationem, de peccato etiam levi ad pœnitentiam transi.

Frequenter ad confessionem recurre. Si recte confitearis peccata tua, fidelis sum et justus, ut remittam ea tibi; non dico, usque septies, sed usque septuagies septies. Misericordiæ enim meæ non est numerus; bonitatis meæ infinitus est thesaurus.

CAPUT XXXIII.

De frequenti sacrificii oblatione.

1. ECCE ego tecum sum, fili, omnibus diebus. Patri immolandus in gloriam, et pro hominibus offerendus ad salutem.

Tu es sacerdos meus, sacrificator meus, ad illam immolationem et oblationem principaliter electus. Ergo cura te ita immunem a peccato servare, ut quotidie aptus sis Missæ celebrandæ.

Patrem meum debes honorificare, gloriam ipsius promovere. Qui vero honorificentius, quid gloriosius ipsi potes offerre quam altaris mei sanctissimum munus? Est enim donum transcendens omnem plenitudinem.

Argentum, aurum, gemmæ, terræ, cælum, mundus totus, arena est exigua, in conspectu hujus divinæ oblationis.

Hostias veteres jam non vult Pater; non vitulos, non agnos; sed corpus aptavit mihi, hoc placet ipsi, hoc amat, hoc diligit: libenter respicit in faciem Christi sui.

Offer, fili, offer quotidie Filium Patri, Deum Deo, Lumen Lumini. Oh! quanto gaudio, qua gloria Patrem meum afficis, quando offers! quo gaudio, qua gloria privas, si celebrare negligis!

2. Sicut es homo Dei, sic etiam es hominum mediator, ut offeras sacrificia pro peccatis eorum.

Ecce habes in manibus holocaustum omnium sanctissimum et efficacissimum.

Nullum est debitum quod per illum non possit solvi, nulla gratia quæ non possit obtineri, nulla infirmitas quæ non possit sanari.

Oh ! qualibus auxiliis oves tibi commissas, imo et totum gregem Patris orbatum esse permittis, quando celebrare omittis ?

Celebra, fili, celebra frequenter, et descendent super oves dona pretiosissima, conversiones, emendationes, remissiones, confortationes, et omnium virtutum charismata optima. Si diligis oves, tanta bona illis præstare negligas.

Imitare servum meum Job ; et sicut ille quotidie, pro peccatis filiorum, hostias immolavit, ut quotidie, pro populo meo tibi commissio, celebra in propitiationem et impetrationem.

3. Sancta et salubris est cogitatio pro defunctis exorare, ut a peccatis solvantur. Si orationibus juventur, quanto magis Missa, quæ omnes orationes et sacrificia infinite superat. Si eleemosyna exstinguit ignem quo purgantur, quanto magis sanguis meus.

Vide, fili, quam facile sit tibi ipsarum supplicia temperare, quin et ipsos a tormentis liberare, ad cælum desideratum evehere, angelos per eorum ingressum lætificare, cætum sanctorum ampliare, landantium Deum numerum adaugere.

Vide ergo quam duo animo esses, si non celebrando, defunctos talibus auxiliis privares.

Miserere illorum, fili : multum patiuntur : juva illos per quotidianas oblationes. Certe illi non

erunt ingrati, nec obliviscentur tui, cum venerint in regnum meum et viderint bona in terra viventium.

4. Sed et tu, fili, quantis gratiis indiges, ut salutem tuam opereris! quibus auxiliis, ut ministerium tuum rite et fructuose impleas!

Ergo quotidie ad altaris mei mensam accede: tibi invenies cœleste antidotum, quo a peccatis præservaberis, quo passiones tuæ mitigabuntur.

Ibi accipies collyrium efficacissimum, quo mentis tuæ oculi elucidabuntur; pharmacum forte, quo virtutes in te corroborabuntur; pro contra diabolum firmatus, tanquam leo rugiens, eris ipsi terribilis.

Accipe quotidie quod quotidie tibi prosit. Ne nauseet anima tua super isto sanctissimo cibo. Festinans descede: desiderio enim desideravi hoc Pascha manducare tecum.

Excipe me gaudens in domo tua, ut ipsi salus fiat. Hoc fac quotidie in meam commemorationem.

5. Intuere, fili, sanctorum meorum exempla, in quibus vera refulsit religio, dilectio et pietas.

Ambrosius, Carolus, Salesius, Xaverius, Vincentius et tot alii, quam assidui fuerint in quotidiana oblatione!

Et quot, per ista sacrificia quotidiana, pereuntium obtinuerunt conversionem, labentium præservationem, lapsorum resurrectionem, stantium et justorum perseverentiam!

Et quot sibi ipsis gratias et auxilia sic quotidie lucrati sunt, quibus adjuti, iverunt de virtute in

virtutem, usque ad montem sanctum meum!

6. Verum, fili, illorum usum sequendo sequere etiam illorum pietatem. Quotidie celebra, sed sancte celebra.

Zelus domus Patris mei comedit me : altare meum, altare Dei virtutum est. Cave ergo ne despicias illud : cave ne, ex lucri aviditate, potius quam ex vera pietate, ad mensam meam accedas.

Ego, ego tibi sum et video : cave ne imparatus accedas ; ne celeriter, ne cursim, ne perfunctorie ministres. Maledictus qui ministrat negligenter, mihi, ultionum Deo.

Lava ergo innocentes manus tuas : esto liber ab omni inquinamento carnis et spiritus : et confusus præ indignitate, famelicus præ desiderio, ardens præ amore, fide et fiducia plenus, circumda altare meum. Accipe, et manduca ; accipe, et bibe ; in te manebo, et tu in me.

7. Tandem, fili, si quandoque necessitate impeditus aut reverentia motus, a celebrando abstines ; ne omittas tunc, si facultas adsit, sanctissimo sacrificio, piorum more fidelium, interesse, et quidem cum bona voluntate et pia intentione communicandi. Sicque non carebis fructu sacramenti.

Verumtamen unus sit tibi dolor, vel unica die, sacra hac esca privari.

CAPUT XXXIV.

De indigna celebratione.

1. VENI ad me, fili, et reficiam te. Verum accedens ad me, præpara animam tuam.

Ego sum terribilis Dominus, et magnus vehementer, cui odio est impius et impietas ejus; qui indigne accedentem judico et condemno, firmans super eum, per carnem et sanguinem meum, maledictionem iræ meæ omnipotentis.

Proba te igitur, fili, antequam de pane mea edas et de calice haurias; ne tibi judicium manduces et bibas.

Proba te: interroga cor tuum; agnosce semitas tuas, et, si via iniquitatis in te est, sacrum transire limen inquinatus ne audeas: sed confundere coram me super indignitate tua, et, quantumvis tibi contritus videaris, absque præmissa confessione ad altare non accedas.

2. Fili, ego sum Rex tuus mansuetus, qui te tot beneficiis cumulavi, et tu me osculo proderes! Ego sum Deus tuus, et tu me Satanæ, cor tuum possidenti, traderes!

Ego sum Salvator tuus, et tu me rursum tibi crucifigeres! Ego sum sanctissimus, et tu me in immundo sordidæ conscientiae tumultu reponeres!

O amice! ad quid venires! melius esset tibi si natus non fuisses.

3. Absit, Domine, a me tanta iniquitas! Adhæreat potius lingua mea faucibus meis; oblivioni potius detur dextera mea, tolle potius animam meam a me, quam, tantum scelus a me patrari permittas.

Expediit sane magis me vilissimam creaturam mori, quam te Crestorem meum sic a me contemptibiliter conculcari.

O Domine, qui optimus es! O Deus deorum! Domine dominantium! Quis est qui sic tradet te?

4. O fili! quis est? Utinam unus tantum? utinam duo! Sed eheu! quot me, non una vice, sed quotidie, sic tradunt et crucifigunt!

Quotidie ad altare meum accedunt superbi, voluptatum amatores, luxuriosi, avari, aliorum criminum rei.

Isti me, fili, impuris manibus contrectant, immundo ore capiunt, fetido corde suscipiunt, sanguinem testamenti mei pollutum ducunt: coinquinor in medio eorum.

Possem quidem, fili, me de manibus eorum liberare; fulgura, sagittasque meas emittere; dissipare et interficere eos: verum perirent, et nolo mortem impii. Oh! si converterentur, et viverent recte!....

O generatio pessima! quousque proximus ero vobis! quousque errabitis corde! quousque non parcetis mihi! Quod facitis, facite citius.

Verumtamen vertetur misericordia mea in iudicium contra vos. Juravi in ira mea: Non introibitis in requiem meam.

CAPUT XXXV.

De præparatione ad Missam.

1. FILI, para mihi cœnaculum, quia apud te facio Pascha, et in domo tua oportet me manere.

Locus honorificus regi expectato, locus optimus amico venienti præparatur.

Ego, fili, sum Rex tuus mansuetus: ego dilectus tuus, qui pascor inter lilia: ego Deus tuus, quem cœli cœlorum possidere indigni sunt.

Quantum igitur me, præ amore tui, humilio, ad nihilitatem tuam descendendo; tantum excita te in affectu accendendo.

Munditia habitaculi cordis tui tibi non sufficiat: sed aurum caritatis, thus sanctæ pietatis, per devotissimam recollectionem, in mente tua congrega.

In hoc cognoscitur affectus suscipientis dilectum cum dilecto suo optimum et pulcherrimum præparat locum.

2. O vos, qui, cum frigidi non sitis, calidi tamen non estis: o indifferentes et tepidi, qui de visitatione mea vix curatis; qui e domo et domesticis negotiis, sine mora decenti, ad sacrificium continuo transitis! quid dicam vobis?

Ecce mensæ vestræ de mane ordinantur pro convivis vestris; escæ per dies disponuntur: et mihi ad vos venienti, nequidem per brevissi-

mum quadrantem, cœnaculum vestrum paratis.

Qui tamen ad convivia vestra convenient, forsân nec amant vos, nec honorant: ego autem vos diligo in veritate.

Illi veniunt ad vos ut de vestris epulentur; ego autem venio ad vos ut de me epulemini.

Illi venientes consumunt substantiam vestram; ego autem venio ut augeam vos et superaddam divitiis vestris. Vos tamen honoratis eos, et me inhonoratis.

O filii hominum usquequo gravi corde? Ut quid diligitis vanitatem et parvificitis meam bonitatem? Nauseat anima vestra super me, quasi super cibo levissimo.

O insensati! quis vos fascinavit! O tepidi, quos tolerare vix possum! Modo incipiam vos emovere ex ore meo.

3. Surge, fili, surge velociter; ne tepescas cum illis, sed festinans veni obviam mihi.

Veni; et, considerans magnitudinem meam et vilitatem tuam, te cum Centurione indignum clama.

Veni; et, cum Zachæo flagrans amore, excipe me gaudens in domo tua; confidens quod tibi, per visitationem meam, salus fiet.

Veni; et cum justo Abel oblationem tuam optima intentione dispone.

Sic holocaustum tuum pingue fiet. Gloriam Patri, honorem sanctis, gaudium cœlo, utilitatem Ecclesiæ, tibi salutem, gratiam justis, conversionem peccatoribus, auxilia indigentibus, requiem defunctis, dabit.

CAPUT XXXVI.

De gratiarum actione post Missam.

1. Ego Verbum æternum, caro factum, habitavi in te, fili : ego panis vivus, qui de cœlo descendi; ego lux vera; ego plenus gratiæ et veritatis, plenus potentiæ et fortitudinis; ego cujus misericordiæ non est numerus : ego tecum sum, et merces mea mecum est.

Ego tecum sum, ut salvem te, ut liberem te de manu pessimorum, ut redimam te de manu fortium.

Oh ! si scires donum Dei, et quis est qui in corde tuo quiescit ! certe cor tuum fieret tanquam cera liquescens in conspectu meo ; certe omnes animæ tuæ facultates in extasim absorberentur ; certe oculi tui in lacrymas amoris et gratitudinis effluerent.

Non dubium quin, præ satietate nihil amplius de hoc mundo desiderans, omnibus valefaceres.

Non dubium quin, sine voce, et quasi sine sensu supra te raptus in dilectione mea sis.

Non dubium quin toto corde amplectereris dilectum tuum, et præ gaudio te totum illi, sine ulla restrictione, offerres.

Certe a tam benigno Patre omnia virtutum charismata fiducialiter expeteres.

Certe a rege adeo potente, omnia gratiarum auxilia contra inimicos tuos postulares.

Certe Jesum in te manentem, et tuum factum, tanquam excellentissimum munus, Patri cœlesti cum summa devotione præsentares.

Non dubium quin omnia sanctorum spirituum agmina vocares, ut gloriam in excelsis dilecto tuo tecum dicerent.

Non dubium quin, præ sanctarum specierum consummatione, tibi fieret dolor vehemens, a corporali tui Salvatoris præsentia separari.

2. Non est, fili, alia natio tam grandis quæ habeat deos appropinquantés sibi, sicut ego sacerdotibus meis appropinquo.

Quomodo ergo fit ut plures ex illis, prædilectionem meam quasi spernentes, aut saltem, non sicut decet æstimantes, ne per brevis quidem moræ spatium velint me, in corde suo præsentem, sacris honorare laudibus?

Vix ab altari meo discesserunt, cum e templo statim exeunt, ad sæcularia pergunt. Adhuc escæ eorum sunt in ore ipsorum, et jam obliviscuntur Dei optimi qui pavit eos. O ingrati! o filii lucis, minus prudentes filiis tenebrarum!

Filii hujus sæculi, cum a rege aut potente visitantur, detinent eum, ne subito discedat ab eis; salutant, gratulantur, offerunt, rogant, petunt, gaudentes se posse ore ad os cum principe loqui, dilectionem ostendere, veneratiouem exhibere, necessitates aperire, et illi quidem, ut mortalem principem honorent, et corruptibilem mercedem accipiant.

O filii lucis, stulti et tardi corde ad credendum! viri Ninivitæ surgent in novissimo die contra vos; quia, Jona inter eos ambulante et prædicante, compuncti sunt; et ecce plus quam Jonas hic.

Regina austri surget, et condemnabit vos: quia venit a finibus terræ audire sapientiam Salomonis; et ecce plus quam Salomon hic.

Viri Jerusalem surgent contra vos: quia me cum eis conversantem voluerunt facere regem; et ecce ego Rex regum, Deus vester, intra vos sum, et disceditis, et me sine honore relinquitis solum.

3. Fili, numquid et tu velles abire? Absit, fili, absit.

Cum reliqueris altare, redi ad me, ut audias me qui verba vitæ æternæ habeo; ut gustes et videas quoniam suavis sum; ut cor tuum fiat in te ardens, dum loquar tibi.

Me Dominum Deum tuum, cum tota tua devotione, adora in te præsentem: cum angelis et archangelis hymnos gloriæ meæ canta; et non discedas a me, donec, per benedictiones tuas, benedictionem meam merueris obtinere.

CAPUT XXXVII.

De Dei amore.

1. DILIGE, fili, Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, et in tota anima tua, et in tota mente tua.

Hoc est enim maximum et primum mandatum.
Hoc fac, fili, et vives.

Si autem non feceris, amen dico tibi, non intrabis in gaudium Domini tui, non habitabis in tabernaculo ejus, non requiesces in monte sancto ejus, non videbis faciem ejus.

Hoc credis, hoc doces : sed quid agis, fili ? Amas me ? Pastor ovium mearum, diligis me plus his ?

Tunc ardes, qui cæteros accendere debes ? Nonne similis es dicenti et non facienti ?

2. Quid dicam, Domine ? et quid respondebo tibi ? Rem grandem dixisti mihi. In hac universa lex pendet.

O Domine ! ne intres in judicium cum servo tuo. Da mihi quod jubes, et jube quod vis.

Doce me te amare ; ut, si sero, saltem secure respondere possim : Utique Deus meus, utique amo te.

3. O fili, recte sentis, si amorem meum vehementer exoptes.

Etenim si caritatem non habueris, quidquid aliunde sis, nihil es ; quidquid aliunde possideas, nihil tibi prodest.

Interrogavi te, fili. Dixi tibi : Amas me ? Tu vero expavisti : respondere non ausus es.

Verumtamen, fili, iterum quæro ; amas me ? Adhuc taces !

Vidisti Petrum affirmantem se pro amore meo paratum esse, et in carcerem, et in mortem ire ; eundem brevi postea vidisti me negantem : et ideo timuisti respondere cum illo.

Bene, fili : at si os tuum respondere non audeat, respondeant opera tua.

Per hæc cognoscam utrum Deum tuum diligas, non quidem verbo, neque lingua, sed opere et veritate.

4. O fili ! qui amicum vere diligit, ille frequenter de eo cogitat, cum illo libenter conversatur.

Tu vero amasne præsentiam meam tibi in mentem revocare ? mecum in oratione conversari ? me in templo meo visitare ?

Si hoc libenter facis, confide, fili : diligis.

5. Qui amicum vere diligit, ei intima cordis sui secreta libenter pandit, consilium ejus ultro perquirat, mensæ ejus cum gaudio assidet, suæ assidentem cum jucunditate videt.

Et tu, fili, solesne mihi cordis tui miseras et dolores fidenter exponere ? delicta tua et culpas cum simplicitate et mœrore in tribunali libenter confiteri ? consilium a me frequenter petere, et acceptum fideliter exsequi ?

Solesne cum exultatione ad altare meum accedere, et per misericordiam erga pauperes, me ad mensam tuam libenter admittere ?

Fili, si hæc reipsa facis, confide, certe diligis.

6. Qui amicum vere diligit, ipsius votis accurate et prompte obsequitur : ab iis quæ amico displicent caute se abstinere.

Tu vero, fili, servasne fideliter mandata mea ? Fugisne quasi a facie colubri peccatum, quod ego odio summo prosequor ?

O fili ! si hæc accurate facis, confide, vere diligis.

7. Denique qui ita amico addictus est ut ei omnia sua præbere sit paratus, ut in omnibus studeat ipsi semper placere, ut animam suam pro ipso libenter daret, ille, fili, amicum summe diligit. Majorem caritatem habere non potest.

Tu vero num intentus es ad ea quæ mihi placita sunt, ut ea semper facias?

Num omnia ad majorem mei gloriam proponis et operaris?

Num pronus es ad omnia relinquenda propter me?

Num paratus es ad mortem etiam, pro me et iis quæ mei sunt, oppetendam :

Ita ut animam tuam tætare potius eligas quam me quolibet modo offendere :

Ita ut vitam tuam libenter impendas et superimpendas pro ovium mearum salute et sanctificatione ?

Si hoc facis, gaude et exulta: vere diligis, multum diligis.

8. At, fili, nemo potest duobus dominis servire.

Et si tu libentius te terrenis cogitationibus quam sanctæ recollectioni tradis;

Si plus amas de temporalibus negotiis audire et loqui quam de me et iis quæ ad me spectant;

Si attentius et cautius negotia sæcularia quam sancta officia tractas;

Si plus gaudes mundi sectatores visitare quam templa frequentare;

Si plus anhelas ad hominum convivia quam ad Dei tui altaria ;

Si plus curas de abundantia et deliciis domus

tuæ, quam de mea in pauperibus miseria et egestate, de fratrum tuorum consolatione et salute;

Si plus times morbos et angores quam peccata :

Si plus doles de terrena jactura quam de Dei tui offensa ;

Si libentius laboras et sudas pro lucro temporali quam pro vitiis superandis, animabus lucrandis, Deo tuo glorificando ;

Si sic facis, quid dicam de te ? O fili ! tu quidem dicis quia amas me : utique labiis me honoras, sed cor tuum longe est a me.

O miser ! o cæce ! o insipiens ! te solum amas, me autem non diligis.

9. Quid igitur ? Nonne ego sum Dominus Deus tuus, Sanctus Israel, Salvator tuus ?

Quid, fili ! Nonne cor tuum ad bonum amandum creatum est ? An vero ignoras quod ego sim summum et omne bonum ?

Nonne qui perfecti sunt, qui benigni, qui justii, qui sapientes, qui pulchri, qui docti, qui mansueti, apud homines ipsos amabiles et amandi dicuntur ?

Num ignoras quod ego sim ipsa benignitas, justitia, clementia, mansuetudo, sapientia, pulchritudo, scientia, omnis denique perfectionis plenitudo ?

Nonne bos ipse cognovit possessorum suum ? Nescis tu quod ego sim Creator tuus, Rex tuus, Pater tuus, qui te feci, qui te enutrivii, qui te servavi, qui mundum universum tuis necessitatibus paravi ?

Nonne diligit bonum suum pastorem ovis inventa? Nescis quod ego sim pastor tuus optimus, qui te errabundam ovem, per abrupta currens, quæsivi, inveni; humeris portavi, et in ovile gaudens reduxi?

Nonne amat captivus redemptus suum redemptorem? Nescis, fili, quod ego te redemerim, non auro, non argento, sed ipso meo sanguine?

Imo, fili, nonne ego Deus tuus te in ministrum meum, in sacerdotem meum elegi, et sic supra ipsos reges terræ honorificavi et exaltavi?

10. Quid est quod debui tibi facere, et non feci? Cur igitur oblivisceris mei? quare non diligis me?

O ingratus! o miser! o cæce! o insipiens! Quare? Audi. Quia temporalis es; quia conglutinator es in terra venter tuus, nihil respicis nisi mundum et ea quæ in mundo sunt.

Mundus te fallaciis suis decipit: illaqueatus es, captus, excæcatus. O animalis homo? non percipis ea quæ Dei tui sunt.

Sursum cor, fili. Dixi tibi: Noli diligere mundum. Saltem nunc cessa mundum respicere, leva oculos tuos ad me.

Respice solem, et non placebit amplius modica lucerna quam amasti.

Contemplare summam Dei tui bonitatem: recogita innumera beneficia quæ tibi Dominus tuus largitus est;

Et clamabis: Væ tenebris in quibus jacueram! Inveni verum lumen animæ meæ.

Inveni quem diligere debet anima mea; Deus meus ipse est requies mea.

Vere omnia vanitas præter amare Deum, et illi soli servire.

CAPUT XXXVIII.

De oratione mentali.

Hoc est opus tuum, fili, orationi et ministerio verbi instans esse. Ego pernoctavi in oratione ut tu disceres orare, et sine intermissione orare.

Homines, qui aere vivunt, suspirant continuo in aerem, ut aeris spiritum attrahant. Tu sacerdos, qui de cœlis vivere debes, ad cœlum indesinenter suspira, ut cœlestem spiritum attrahas.

O fili! quam necessarium est ut ego dirigam omnes gressus et actus tuos, in ministerio quod exercendum suscepisti, quam grande est! quam sanctum! quam periculosum!

Tene ergo oculos mentis tuæ semper elevatos ad Patrem qui habitat in cœlis, ad me qui ad dexteram ejus sedeo: ut inde continuum tibi veniat auxilium; ut mutes fortitudinem; ut assumes pennas sicut aquilæ; ut curras et non labores, ut ambules et non deficias! ut perficiantur gressus tui in semitis meis, et non moveantur vestigia tua.

2. Sic per orationem attraxit sibi maximum sanctitatis spiritum Jacobus, quem in apostolum elegeram. Genua enim ejus, præ orationis frequentia, instar cameli occalluerant.

Sic Martinus, qui nec in vita, nec in morte, invictum ab oratione spiritum relaxavit.

Sic Carolus, qui in summis negotiis, etiam tres aut quatuor horas, imo dies integros, quin et, ubi liberior erat, noctes ipsas orationi impendebat.

O fili! potes quod iste et isti. Oh! si animum haberes! oh! si gustares! videres quam suavis sit Domuius orantibus.

Invenitur utique a quærentibus, aperit pulsantibus, annuit petentibus. Gusta et vide.

3. Fili, surgat tecum oratio; nocte in lectulo vigilet: dicat tecum psalmos in Officio: præcedat et sequatur te in ecclesia, sedeat tecum dum manducas et bibis: gratias agat, cibo sobrie sumpto.

Transeat tecum in labore diurno; adsit in cubiculo; mundet te vespere a sordibus quas contraxisti in mundi luto; somno cedenti tibi claudat oculos; habitet semper tecum.

4. Vides, fili, non tibi commendo eam tantum orationis speciem quæ ore et animo simul juxta canonicam regulam perficitur; verum insuper illam quæ secreto in corde fit.

Ibi, ibi, clauso ostio, debes orare Patrem tuum. Ibi, potes, fili, omni tempore et loco, mentem tuam ad me elevare, te et tua, et omnia mihi offerre, a me petere, me amplecti præ amore, te coram me humiliare, me adorare.

Hæc apud te sit oratio Deo vitæ tuæ, hæc in omni opere et functione sit tua socia et comes indivisa.

5. Hæc est, fili, hæc est aqua quæ fit fons saliens in vitam æternam.

Si vis illam habere, veni : ostendam tibi fontem hortorum, puteum aquarum viventium, unde hauritur.

Fons ille et puteus, meditatio mandatorum meorum est : huic debes quotidie aliquod tempus destinare.

Cura ergo quotidie aliquam salutaris doctrinæ veritatem specialiter eligere, ob oculos ponere, attente coram me considerare, ad te referre, ex hac consideratione normam agendi tibi proponere.

Ibi invenies aquam : et si biberis illam, totum corpus tuum mire et suaviter rigabitur, id est, omnia opera tua sanctificabuntur; quia dabit fructum in tempore suo.

6. O fili! orationem mentalem igitur ne negligas; brevi esses sal infatuatum, lucerna sine ardore et sine lumine.

Idcirco enim desolatione desolata est terra, quia non est qui recogitet corde.

CAPUT XXXIX.

De variis orationis mentalis speciebus.

1. UNUSQUISQUE proprium donum habet ex Deo : alius quidem sic, alius vero sic.

Non omnes, fili, idem possunt in oratione men-

tali. Sunt aliqui quibus datum est ad altissimæ contemplationis verticem pertingere; sed hoc nemini præscriptum est; iis reservatur quos Pater meus ita traxerit.

Tu vero, fili, si te non sentias specialiter vocatum et tractum, noli hoc altum sapere: sta in via simplicium, et te indignum judica ad sublimiora efferri.

Si pauca tantum in meditatione potes, hæc pauca fac exacte, et multum proficies.

2. Ne dixeris, fili: Non possum, nescio orare. Si non vales cum Joanne sublimia et divina contemplari, saltem potes cum Magdalena ad pedes meos procidere, et corde contrito, spiritu humiliato, petere tuorum veniam peccatorum quibus me toties offendisti.

Si nequis cum Paulo ad tertium cælum volare, saltem vales cum eo manere apud me crucifixum, carnem cum vitiis et concupiscentiis crucifigendo.

Si non habes alas aquilæ volantis ad sidera, saltem potes habere pennas simplicis columbæ nidificantis in maceria, saltem vales meditari passionis meæ vulnera et opprobria.

Confide, fili; plus sanctitatis invenies in passione mea meditata, quam omnes sapientes et philosophi in altitudine cæli contemplata.

3. Si non potes nisi distractas orationes et meditationes peragere, perage tamen et offer mihi.

Esto homo bonæ voluntatis, præparationem cordis tui audiet auris mea. Acceptabilia mihi

erunt etiam minuta illa quæ in gazophylacium meum, secundum posse tuum, mittes.

Scis, fili, quomodo benedixerim viduæ quæ duo minuta tantummodo miserat : non obstante ergo qualibet involuntaria distractione, animum tuum in diversa rapiente, perge quod semel cœpisti; in præsentia mea persevera, et tempus orationi destinatum ne interrumpas.

Mihi placent exercitia tua, quando tu ita mihi tuis expensis servis.

4. Ne itaque animo concidas; sed, cum humilitate prostratus, agnosce te majori esse consolatione indignum.

Dic cum fiducia et simplicitate : Domine, in quantum mea culpa intervenit quod his forte distractionibus occasionem dederim, summopere doleo :

In quantum vero procedit a tua voluntate, agnosco justam et peccatis meis debitam pœnam, castigantem culpas meas, et præteritas ac præsentis negligentias.

Unde lubenti animo accipio de manu tua hanc crucem, hanc ariditatem, hanc distractionem, hoc exsiliū miseri cordis mei.

5. En etiam, fili, modus mediocritati tuæ obviū et congruus. Tolle librum, lege : hoc nixus quasi baculo animus tuus facilius stabit, et divagans citius revocabitur.

Scilicet piæ huic lectioni intende : singulis sentiētiis legendo inhære : brevi intellectus tuus illuminabitur, affectus movebitur, volvendo et revolvendo quæ legeris non animo sciendi, aut

studio doctrinæ, sed æmulatione virtutis et amore. Sic lege, sic gusta, sic comede; et enutrieris.

Quod autem comederis, per diem rumina : recale judicia, renova proposita, ut efficaciora sint; et cor tuum per sacras aspirationes magis ac magis accende.

CAPUT XL.

De tempore orationis mentalis.

1. FILI, in matutinis meditare in me, et ego ero adiutor tuus.

O sacerdos! ligna mane subjice per singulos dies, ut ignis in altari meo enutriatur et semper ardeat.

Oratio mane facta tenebras pellit, et animam divino lumini aperit; primitias cogitationum et actionum diei consecrat mihi supremo Domino, cui primum, ante omnia et super omnia, creatura servire debet.

O fili! si ego sum thesaurus tuus, in me sit primo diluculo cor tuum.

2. Audi, fili, et erubescere. Gentiles ipsi adveniente aurora cum diis versandum dicebant : A Jove principium. Ergone tu filius lucis eris minus sapiens filiis tenebrarum?

Vide solem : summo mane oritur, et enarrat gloriam meam. Nonne ergo inverecundum esset

ut te otiosum in strato inveniret; et ipse sic in servitio meo te diligentia sua præcederet?

O fili, præveni solem ad benedictionem tuam. Ante ipsius ortum debuit manna a populo meo colligi: orto enim sole, liquefiebat. Sic tardior oratio vix habet substantiam et efficaciam.

Hora igitur surgendi præcurre, et age conceptiones tuas.

3. Mane pennæ columbæ liberiores sunt: melius volabis ad me.

Oculus matutinus serenior est: quod oculus per mundanorum conspectum jam obscuratus non apprehendit, ipse videt.

Auris matutina subtilior est: quod auris tereno tumultu jam gravata non capit, ipsa audit.

Cor matutinum purius est, flexibilius est: quod cor luto jam mundi pulvere respersum non gustat, ipsum sentit.

Ergo cor tuum trade ad vigilandum diluculo ad me, qui feci te, et in conspectu magnitudinis meæ mane deprecare: et ego spiritu intelligentiæ replebo te, emittam eloquia sapientiæ meæ: in oratione confiteberis mihi; et ego dirigam consilium tuum.

4. Ut autem mane ad me promptior sis, fili, præpara de nocte animam tuam. Quod mane meditaturus es, ante somnum prælege; tibi evigilanti primo recurret; et facilius mihi cor tuum trades, primitiasque mentis offeres.

Exurge diligentius, et quemadmodum cervus præ siti ad fontes aquarum desiderat, ita ad me adorandum desiderabit anima tua. Tum spiritu

fervens, procides coram me; et dicam tibi : Ecce adsum.

Demum in præsentia mea constitutus videbis, afflues, mirabitur et dilatabitur cor tuum.

Modo confusus erubesces, præ mea sanctitate et tua iniquitate : modo humiliaberis, præ mea pulchritudine et tua deformitate.

Modo annihilaberis, præ mea magnitudine et tua miseria, præ mea bonitate et tua ingratitude : modo viriliter ages, præ tua fiducia in me.

Modo gladium alacriter sumes, contra hostes animæ tuæ ; modo silebis in dilectione mea, et exultabis super me in laude.

Ecce fili, quomodo adsum iis qui in matutinis meditantur in me. Accede ergo mane diluculo ad me, et illuminaberis.

5. Si vero mane sanctæ recollectioni ingruentis et inopinati negotii necessitates vacare nequiveris, memento, fili, quoniam omni hora orantibus adsum, et escam timentibus me concedo.

Noli igitur jejunos tota die remanere ; sed quamprimum potueris, festina, quasi præ dilatione languescens, ad meditationis convivium.

Nonne, dilectissime, anima plus est quam corpus ? Plus utique, multo plus.

Sapiens igitur esto, et dic : Si solita hora corpus reficere nequeo, cibum tamen necessarium postmodum sumere non omitto.

Si a congruo prandio præ negotiis absolute impediatur, per repetitas refectiunculas resarciendis viribus provideo.

Sic faciam tibi, anima mea. Per singulos dies

mane reficiam te; si autem mane nequeam, postmodum supplere satagam.

Et si tandem aliquando tempus pro convivio tuo omnino defuerit, saltem per crebras et ardentes cordis oratiunculas te refovere non omit-
tam.

CAPUT XLI.

De visitatione sanctissimi Sacramenti.

1. FILII, ego Deus tuus et omnia tua. Ego qui habeo sedem in cœlis, apud te in templo meo maneo in terris : ut quando volueris, invenias in me vitam, et haurias salutem a Domino tuo. O fili! non feci taliter omni nationi.

Si in remotioribus infidelium plagis degeres, et tibi nuntiaretur esse aliquem populum apud quem Deus verus sic dignatur habitare, ita ut quacumque hora unusquisque possit libere ad eum accedere, ore ad os cum illo conversari, sane clamares : O beatus populus cujus talis Dominus Deus ejus!

In excessu mentis diceres : Vadam et ego ad populum istum, et videbo visionem hanc magnam.

Quam dilecta tabernacula Dei hujus! concupiscit et deficit anima mea in atria ejus : surgam et ibo ad illum.

Egredere, anima mea, de terra tua, de cognatione tua : veni, et videamus hoc Verbum quod

factum est : veni, et offeramus ei munera, aurum, thus et myrrham.

2. Fili, ecce sto ad ostium tuum. Non montes tibi transvolandi, non mare transmeandum, non terra tua relinquenda, non cognatio tua deserenda, ut tantæ felicitatis efficiaris particeps.

Aditus tibi patet, custodes non obstant : semper et quacumque hora parata sunt omnia ; oculi mei attentī, aures meæ erectæ, cor meum apertum.

Veni, per me licet, veni : cupio te videre ; nam deliciæ meæ esse tecum.

Veni : exspectans exspecto te, ut intendam tibi, ut exaudiam preces tuas. Veni ad Dominum tuum, et redde ei vota tua.

Veni ad fontem aquæ salientis in vitam æternam, et dabitur tibi absque ulla commutatione vinum et lac.

Veni ad eum qui panes in deserto multiplicat : et sicut adipe et pinguedine replebitur anima tua.

Veni, et implebo te bonis ; et mensuram gratiarum bonam et supereffluentem, et confertam, et coagitatam, effundam in sinum tuum.

3. O fili ! si homo tantum esses, dicerem tibi : Veni, et adora. Nam scriptum est : Dominum Deum adorabis, et illi soli servies.

Sed sacerdos es, homo templi, homo sanctuarii, homo altaris, homo Dei : tuum est inter vestibulum et altare plorare.

Tuum est in ira mea stare contra me, et placare : tuum est pro delictis omnium exorare.

Tuum est cælo vim facere, ut roret desuper,

et nubes pluant super populum pretiosa donorum meorum charismata : tuum est Deum laudare, Domino benedicere.

O fili ! o sacerdos ! o minister summi Regis ! num relinques illum solum ?

O amice tui Salvatoris ! num habebit pro te amaritudinem conversatio illius, aut tædium convictus ejus ?

O discipule ! num optimum Magistrum tuum fugies ?

4. O Domine ! o Deum, si fas est dicere, sui prodigum ! me miserum si, tot congestis carbonibus, ad te frigescerem et accedere renuerem !

Oh ! quis audivit unquam simile ? Me, qui non sum dignus ut intrem sub tectum tuum, in aulam tuam venire permittis ! quin et hortaris, quin et compellis !

Faciam, Domine, voluntatem tuam. Ibo, visitabo locum ubi positus es, Rex meus, et Deus meus !

O Domine ! quomodo possem a tali pietate me abstinere ; quando recordor omnes ad te cucurrisse, dum visibiliter cum hominibus conversabaris ;

Quando cogito omnes venisse ex omni castello Galilææ, Judææ et Jerusalem ;

Quando lego turbas apud te tantas ruisse, ut debuerint tegulas tecti tollere, et paralyticum per illud coram te submittere ?

Utique, Domine, quolibet vespere veniam cum Maria Magdalene videre sepulcrum, in quo vivens tu ipse homo Deus humiliter et amanter quiescis.

Adorabo ibi pronus iu terram ; confitebor adversum me iniquitatem meam, laudabo nomen tuum cum cantico, magnificabo te in laude : petam et accipiam; pulsabo, et aperietur mihi.

In loco pascuæ hujus reges me, Deus meus, et nihil mihi deerit.

Ibi discam semitas justitiæ tuæ ; ibi edocebor non timere mala ; ibi sub virga tua et baculo tuo consolabor.

Ibi fortis efficiar contra omnes qui tribulant me ; ibi misericordia tua circumdabit me, ut subsequatur me omnibus diebus vitæ meæ, donec inhabitem in domo tua cœlesti, in longitudinem dierum.

CAPUT XLII.

De examine vespertino.

1. DIJUDICA te, fili, ut non judicaris.

Vespere discute mores. Semper debes esse paratus : quia, qua horas non putas, ego Filius hominis veniam.

Forsam hac nocte animam tuam repetam a te : vide num parata sit ratio villicationis tuæ.

Si cras vixeris, debes altari meo adstare : vide num sis mundus totus.

Sume ergo in manibus animam tuam. Considera diligenter quomodo se habeat ; quid cogitatione, quid desiderio, quid actu operata sit ; quid

contra me, quid contra proximum, quid contra teipsum.

Nonne de mundano pulvere sorduit? Excute pulverem illum, per dolorem, per novum propositum.

Heu! si etiam, quod absit, per aliquod peccatum mortale, in profundum descendisset!

O fili, tunc luge, detestare, confessionem promptiorem, et emendationem promitte, ut sol non occidat super delictum tuum, et ego non ulciscar in mediis tenebris.

Oh! quot subita morte præveniuntur! Quo sani cubile ingressi sunt, et eadem nocte ad inferos descenderunt; quia in peccato mortali sine contritione obdormierant!

Oh! si non reformidares sic quiescere in statu in quo mori non auderes! Quis scit an somnus, quem in hoc mortifero statu caperes, non esset etiam tibi æternæ mortis initium?

2. Ego proficiebam sapientia, ætate et gratia, apud Patrem et homines.

Tu quoque, fili, debes de die in diem proficere: si non proficis, deficis; et quomodo proficies, si defectus tuos non observaveris, non consideraveris, non emendaveris!

Redi igitur vespere ad cor tuum, et accurate disce teipsum.

Considera unde venis, quo tendis, quomodo vivis, quid agis, quid admittis; quantum quotidie proficis, vel deficis; quibus cogitationibus magis occuparis, quibus affectibus tangeris, quibus tentationibus a maligno acrius impugnaris.

Hoc sancti mei, dum in terra vivebant, crebro faciebant, et idcirco tantum in virtute proficiebant.

Requirentes et observantes quotidie defectus suos, ipsos de die in diem corripiebant et minuebant.

Quo frequentius, præ fragilitate, ceciderant, eo alacrius resurgebant, eo viriliter se ad pugnam parabant, eo instantius meum petebant auxilium.

Sic jam justi justificabantur adhuc, et jam sancti plus sanctificabantur; sicque leves eorum lapsus potius erant ipsis incitamenta virtutis quam impedimenta perfectionis.

Fac similiter, fili; dum silent omnia, et a negotiorum tumultu vacuus est animus, scope spiritum tuum.

3. Domine, delicta mea a te non sunt abscondita : posuisti in nervo pedem meum ; observasti omnes semitas meas, et vestigia pedum meorum considerasti.

Emitte lucem tuam, et veritatem tuam : cognoscam me, sicut cognitus sum a te; et cognoscens me, quotidie reprehendam me, corrigam me :

Usquedum immaculatus in via, quantum fragilitas mea patitur, fiam perfectus, sicut Pater meus cœlestis perfectus est.

CAPUT XLIII.

De consuetis actionibus bene peragendis.

1. EGO, fili, bene omnia feci. Et si tu velis sanctimoniam, sine qua me nemo videbit sectari, hoc potissimum curare debes, ut nempe omnia opera tua accurate et sancte perficias.

Vide : tota vita tua nihil aliud est quam recurrentium quavis die actionum series.

Si igitur actiones illæ debita cum perfectione a te exerceantur, procul dubio tota etiam vita tua sancta erit, atque perfecta.

O fili ! quantum in te æmulationis fervorem deberet illa cogitatio accendere ! Tot et tot actiones in die, tot in mense, tot in anno, peragere debeo.

Si unamquamque rite compleam, totidem virtutum actus eliciam, totidem gradus gloriæ promerebor.

Si temere, si perfunctorie solum, tempus, operam et innumeros gloriæ gradus perdam, et irreparabiliter quidem perdam.

Properas, o mors ! et cum veneris, quantum exultabo, si omnia bene fecerim ! quantum ingemiscam, si male !

2. Respice, fili, homines aut cautissime parcos, aut lucri ardentem avidos : attende quomodo isti curant ut nihil deperdatur, nihil pereat ; sed om-

nîa vel minutissima, vel etiam vilissima, utiliter impendantur.

Vide quomodo alii sedulo tempus occupent, ne ulla ejus particula sine lucro inaniter elabatur.

Imitare eos, fili, et disce a sæculi prudentibus veram filiorum Dei sapientiam.

Disce omne levissimum, vel etiam vilissimum vitæ tuæ, opus ita peragere ut non pereat.

Disce omnem temporis quadrantem sic expendere ut tibi fructum in vitam æternam afferat.

Attende, fili. Non dicit homo parvus : Hoc leve est, contemnendum est.

Sed contra : Quantumlicet leve et contemnendum hoc videatur, tali modo impendatur, et utile erit.

Sic fac et tu ; nec dixeris : Opus istud nihil est ; quomodo fiat, parum curo.

Dic e contra : Hoc quidem parvi momenti videtur, verumtamen diligenter seminetur in agro nostro vile hoc sinapis granum ; et crescet, et fiet arbor, et ego aliquando de fructibus ejus comedam.

Attende adhuc, fili. Non dicet homo lucri avidus : Minuta temporis pauca nihil sunt : quiescamus paululum, exulemus ad momentum.

Sed e contra ait : Ex minutis hora coalescit. Euge, euge, manus : labora celeriter, et post horam lucrum aderit.

Sic et tu, fili, satagere debes ut quodcumque vel minutissimum vitæ tuæ momentum tibi, per actionem bene peractam, fiat proficiens.

Euge, dilectissime : quæ in se levissima sunt.

ea insignia amor reddit ; quæ minutissima videntur, ea pretiosissima efficit intentio.

Euge, bene fac : grandia sine dilectione facere inane est et vacuum : parva autem perfecte peragere apud me est acceptissimum.

3. Quid fiet in iudicio, fili? hoc sane scis : tunc reddam unicuique secundum opera ejus.

Cura igitur ut omnia opera tua bona sint et recta.

Sic te certissime facies a corruptione et vindicta mea immunem, ac de laude et remuneratione mea securissimum.

Necesse est, dilectissime, ut actiones tuas consuetas exsequaris. Sive bene, sive male eas peragas, peragis tamen.

Utique oras, studes, officium persolvis, missam celebras, sacramenta ministras.

Si autem omnia hæc male aut negligenter facis, nil lucraris : quinimo damnationem incurris, et tamen pœnam nihilominus habes.

Noli, fili, sic perdere quod operaris. Cura ut labor tuus non sit inanis.

Modo recto et sancto omnia opera tua perfice : laborem majorem non habebis, quinimo actionum laborem necessarium facilius tolerabis, et per hunc tandem coronam lucraberis.

Si ergo te in actibus tuis ignavum et negligentem esse deprehenderis, excita te, et dic : Insanis, anima mea! grave jugum portas, et nihil proficis ; quinimo perdis.

Euge, euge, age ferventer, age recte, et levius feres, et fructuose laborabis.

4. At, inquires, fili, quomodo fiet istud, quomodo omnia bene faciam?

Audi, fili : en docebo manus tuas ad hoc prælium.

Ante omnia ab omni specie mala te abstinere debes. Nihil ergo facias, nisi quod bonum aut saltem licitum esse scias.

Ut autem bonum hoc vel licitum bene peragas, hæc tibi observanda sunt :

Habe in omni opere intentionem puram, et omnia ad majorem Dei tui gloriam ordina.

Excute teporem, et cum omni fervore et alacritate rem perface, quasi hoc unum faciendum haberes.

Cum incœperis, constanter perge, et si res du-ret, passim te excita et stimula.

Ordinem serva, ut tempore præscripto, nec ante, nec post, quantum fieri potest, res peragatur.

Tandem, dilectissime, in omnibus Jesum respice, in omnibus Jesum imitare.

Dic cum Vincentio : Quid nunc Christus? quomodo faceret? quomodo loqueretur? quomodo procederet?

Quid a me expectat? quid vult? O Magister bone! sequar te quocumque ieris.

Sic, fili, sic faciendo, non ligna, fenum, stipulam, flammis devovenda : sed aurum, argentum, lapides pretiosos, super cœlorum altare sedenti in throno offerenda, per actiones tuas tibi congregabis.

CAPUT XLIV.

De tempore caute impendendo.

1. CARISSIME, lucem habes nunc, nunc tempus acceptabile, nunc dies salutis; sed modicum, et veniet nox cum operari non amplius poteris; modo tenebræ comprehendent te, et judicaberis.

Oh! si serio perpenderes quam pretiosum sit tempus! quam cito transeat! quantum dolebis si in morte perspicias illud fuisse a te inaniter consumptum! non dubium quin cum omni diligentia talento hoc pretiosissimo uti satageres.

2. Vere thesaurus est tempus præsens, dilecte: qui eo bene utuntur participes fiunt amicitiae Dei; et tu quoque per quodlibet momentaneum et leve temporis tibi concessi minutum, æternum in sublimitate gloriæ pondus, si volueris, poteris lucrari.

Non aliter Apostoli, non aliter sancti sacerdotes, quam per bonum temporis usum cœlestem consecuti sunt hæreditatem. Et quo melius illud impenderunt, eo fulgentiorem consecuti sunt coronam.

Nec aliter reprobi sacerdotes lugenda æternæ damnationis sorte digni effecti sunt, quam per temporis jacturam aut abusum.

3. Tempus igitur cautissime impende, curans

diligenter ut nulla tanti boni particula te prætereat, quoniam de illo rationem supremo Judici usque ad novissimum quadrantem reddes.

Festina impendere illud, quoniam modicum est et celeriter fugit. Si moraris, jam perdis, et quod per moras perdidideris, non erit amplius. Impende diligenter, attendens quoniam labor transit, sed merces manet, et quidem in æternum manet.

Ecce labores Apostolorum, ecce tormenta martyrum, ecce conatus et pænæ sanctorum omnium, magna quidem fuere, sed momentanea prælia : triumphus vero illorum sempiternus, corona perpetua, felicitas interminabilis, gaudium sine fine, requies in sæcula sæculorum.

Sic orare, studere, prædicare, confessiones audire, oves perditas et errantes quærere, corpus castigare, vigilare, laborare, aliisque modis tempus sancte impendere, carnis quidem tuæ afflictio erit, sed momentanea, sed brevis, quoniam cum tempore transibit.

Et cum transierit tempus, nam nihil de pœna supererit tibi; bonum autem quod operatus fueris te sequetur.

4. Cogita quale debeat esse gaudium sacerdotis qui tempore bene usus est, quando ad finem ejus devenit, et dicit : Bonum certamen certavi, cursum consummavi; in reliquo reposita est mihi corona justitiæ, quam mihi modo reddet justus Judex.

At qualis desolatio servi nequam, presbyteri pigri qui tempus perdidit, ubi proximus se

mortì, modo rationem talenti hujus supremo Judici, magistro austero, redditurum sentit!

Oh! quam libenter omnia quæ possidet daret ut unicum minutum obtineret! oh! quam instantèr inducias postulat! sed frustra: transiit messis, finita est æstas.

Qualiter vero irascitur, quomodo dentibus fremit et tabescit, ubi jam judicatus, jam in tenebras exteriores ejectus, recogitat tot annos quibus animam suam animasque sibi commissas salvas facere poterat!

Tot temporis perditì momenta, quibus et per pœnitentiam Deum valebat placare, et per jugem orationem veniam obtinere, et per bona suam certam electionem facere!

5. Cave igitur et attende tibi, carissime, ne tibi similiter contingat. Forsan dies peregrinationis tuæ fuerunt usque huc mali, vel saltem non fuerunt pleni sicut dies patrum tuorum, apostolorum sanctorumque meorum, qui omne tempus utiliter impendebant.

Forsan multos jam annos perdidisti; isti quidem redire ultra nequeunt ut bene impendantur: verumtamen redimi possunt.

Et si sincere velis, si diligenter deinceps et sapienter tempore utaris, totam bonorum operariorum mercedem lucrari adhuc poteris.

Utique, usque ad horam sextam, vel nonam, vel etiam undecimam, otiosus tota fere die stetisti. Verum vade celeriter, perge festinanter in vineam præsentis temporis; labora sicut bonus operarius, et in fine diei non minorem accipies

denarium, quam illi qui totum diei et æstus portaverunt pondus.

Crede hoc; sciens quia ego bonus sum, et licet mihi quod volo facere.

Et si aliquis oculus nequam tibi voluerit invidere, ego, ego ipse corripiam eum.

6. Verumtamen, fili, justum est ut ex parte tua eo diligentius labores quo diutius in damnable otio permansisti.

Specta te inter laborantes laborantem, tanquam inter contendentes in agone contendentem; et, velut si unicus tantum e contendentibus deberet accipere bravium, sic curre ut comprehendas.

Vide quomodo benignitas Dei ad pœnitentiam te adducit: sed scito quod si patientia ejus abuteris, tempus in posterum in inanibus et vanis curis, conviviis, delectationibus, otiis, lusibus, colloquiis, lectionibus terendo consumes, thesaurizabis tibi iram ejus; et ille tandem non amplius parcens clamabit: Succidite, succidite arborem infructuosam; utquid terram occupat?

CAPUT XLV.

De præsentia Dei.

1. Ego, fili, cælum et terram impleo: oculi mei universam terram contemplantur.

Observo omnes semitas hominum, et vestigia

pedum eorum indesinenter considero : quinimo corda et renes scrutor, et nulla me latet cogitatio.

Fuge, fili, quo volueris : non recedes a spiritu meo, non elongaberis a facie mea.

Si ascenderis in cælum, illic sum : si descenderis in infernum, adsum.

Si ad extrema maris volaveris, illuc manus mea te deducet : illic dextera mea te tenebit.

Si in densissimis tenebris te absconderis, et obscurissima nocte te protegere volueris; atra nox illa in conspectu meo sicut dies illuminabitur, et tenebræ tuæ lumen mihi erunt.

Fuge, fili, quo volueris : in me semper vives, in me moveberis, et eris semper.

2. Hac cogitatione constanter armare, fili; et declinabis a malo, et facies bonum.

Præsente humano iudice qui corpus occidere potest, latro non furatur.

Præsente patre, filius nequam non malignatur.

Presente domino, servus piger non otiaur.

Tu ipse, fili, præsente prælato, non auderes quod malum est perpetrare.

O dilecte! si superioris præsentia, quinimo cujusque testis aspectus iniquorum animos cohibere valet; quale tibi frenum erit Dei Judicis fortissimi ac potentissimi præsentiæ recordatio!

Ejus, inquam, Judicis terribilis qui potest animam et corpus perdere in gehennam!

Si vero ejusmodi cogitationem postposueris, et Dei cuncta aspicientis et judicantis immemor fueris, quid fiet!

Dealbato forinsecus pariete, emundatis exterioribus calicis tui, securus manebis;

Id est: sufficiet tibi si in vita tua nihil distincte observari possit, quod famam tuam obscurare valeat, aud male agendi normæ notam tibi imprimere.

Sic ergo eris in publico quidem et apparenter sobrius, castus, modestus, misericors; ad munia ecclesiastica tempore statuto perges; debitis officiis vacabis.

Sed in occulto clericalis regulæ parum tenax, sensualitati, voluptati, avaritiæ te dabis.

Sed in ministerio labiis me honorans, corde me inhonorabis; audiens pœnitentes, de illorum salute non curabis; prædicabis, et de fructu non cris sollicitus.

Quia, cum homines nihil nisi faciem videant, satis esse putabis quod faciem piam ipsis semper exhibeas.

O exitialis, o turpissima hypocrisis, quam Dei præsentis immemoratio fovet, recordatio fugat ac interimit?

3. In omnibus igitur actibus tuis, fili, memor esto Dei: et recto corde ipsi servies, et ab omni via mala pedes tuos prohibebis.

Memor esto mane: et oculus luci aperiens animum tuum a perversis cogitationibus præservabis, et immoderatam corporis somnolentiam vinces.

Memor esto, cum ad orandum accesseris: et mentis atque cordis aberrationes continebis.

Memor esto, cum ad laborem perrexeris: et

Domino laborans, apud Dominum mercedem habebis.

Memor esto in sacro ministerio : et non audebis quærere quæ tua sunt ; sed Dei gloriam et animarum salutem promovebis.

Memor esto in refectione, et sobrietatis limites non excedes.

Memor esto in animi recreatione, et dissolutas delectationes vitabis.

Memor esto in conversatione, et ori tuo sanctam pones custodiam, et aures tuas spinis sepies.

Memor esto in itinere ac ambulatione, et fœdus quod cum oculis tuis in baptismo et ordinatione pepegisti, fideliter servabis.

Memor esto in tentatione, et a malo liberaberis.

Fili, rogo te, tene breve et consummatum verbum ; cogita de me, et ego de te cogitabo.

Desolatione iniquitatis desolatæ sunt animæ, quia non est qui præsentiam Domini recogitet corde.

Tene breve et utilissimum consilium : Memorare semper Dei tui præsentiam, et non peccabis. Amen dico tibi : Memorare.

3. Sed audi iterum, fili, hac salubri cogitatione te in viam adhuc excellentiorem dirigam.

Utique si Dei tui memor fueris, non tantum a malo caute declinabis, sed bonum etiam ferventer facies.

Inclina aurem, fili, et excipe parabolam : Simile est regnum cœlorum homini regi optimo qui habuit servum sibi dilectissimum.

Jusserat autem rex attente observari omnes servi illius labores et actus : ut quidquid ille servus pro regis servitio fecisset, locupletissima remuneratione præmiaretur.

Servus vero ille de hoc regis sui jussu præmonitus, et hac semper cogitatione stimulatus : rex certe sciet, rex largissime remunerabitur, quanta putas alacritate et zelo omnia quæ potuit, pro munificentissimo rege, præstitit !

Hic forte dicis, fili : Oh ! utinam fuisset ille servus ! Certe quodcumque manus mea potuisset, intentissime operatus essem.

Quid est, fili ? nonne ego sum regum omnium potentissimus, ditissimus et liberalissimus ?

Nonne tu es servus meus, quinimo minister meus !

Nonne ego cuncta quæ pro me facis, per meipsum video ?

Nonne tibi promisi, pro quolibet opere vel levissimo, copiosissimam mercedem ; et talem qualem nullus rex mundi dare potest ?

Gaude igitur et exsulta, ad omne opus bonum dicens : Euge, anima mea ! fac bonum, fac ferventer, fac hilariter. Dominus videt, Dominus retribuet.

Oh ! potens stimulus, fili ! Oh ! quam durus et lapideus ille esset, qui per hunc aculeum Dei respicientis ad omnem virtutem non moveretur !

5. O Deus optime ! o Pater amantissime ! qui nos filios tuos congregare vis, quemadmodum gallina pullos suos sub alas.

Quam ingratus essem, si nollem, si confugere

sub alas præsentiæ tuæ renuerem ! Absit, absit.

Ecce ego, Domine : quia vocasti me. Oh ! quam bonum mihi est sub umbra tua sedere !

Ibi erit deinceps, Pater amantissime, tabernaculum meum : ut semper tecum sim, sicut tu mecum es. Ibi vivam, ibi dormiam, ibi requiescam.

Sicque Deus, Deus meus, tuæ præsentiæ jugis recordatio erit mea, in tenebris illuminatio, in periculis salus, in tentatione auxilium, in formidine robur, in anxietate fiducia.

6. Optimam partem elegisti tibi, fili. Sed nisi vigilaveris, facile a te auferetur præsentiæ meæ memoria.

Inter creaturas et temporalia ambulas. Hæc vero hominem per sensus facile capiunt, illaqueant, et ab iis quæ sursum sunt avertunt.

Sunt tamen viri spirituales qui, nedum a me per rerum terrenarum aspectum et usum retrahantur, potenter e contra per creaturas ad me elewantur.

Illi per ea quæ facta sunt invisibilia mea intelligunt et meditantur.

Illi in cœlo, in terra, in omnibus vident gloriam meam, potentiam, sapientiam, providentiam, justitiam, misericordiam, bonitatem.

To quoque, fili, disce de vanitate creaturæ ad veritatem Creatoris ascendere.

Si quid pulchrum videris, clama : si tanta quæ fecit, quantus qui fecit !

Si quid prosperi aut adversi tibi contigerit, dic : A Domino factum est istud, quoniam sine

illo factum est nihil. Sit nomen Domini benedictum !

Sic faciendo, fili, tu, licet in terra a me peregrinans, me tamen per speculum et in ænigmate conspicias : et tandem aliquando moriens, felix ascendes, me facie ad faciem in æternum visurus.

CAPUT XLVI

De fiducia in Deo habenda.

1. FILII, misericordiæ meæ non est numerus : bonitatis meæ infinitus est thesaurus.

Ego sum qui eruo sperantes in me ; nullus speravit in me, et confusus est.

Spera itaque, confide, et in æternum non confunderis.

2. Domine, firmamentum meum ! Deus meus, refugium meum ! oh ! quam dulcis vox tua !

Benedictus sis, optime Pater, quoniam vis adjutor meus esse in tribulationibus quæ invenerunt me nimis !

Etenim, Domine, anxiosa erat in me anima mea ; conturbatus erat spiritus meus.

Recogitaveram annos meos : eos multis videbam gravatos iniquitatibus, et dicebam :

Quid faciam et quo ibo, quoniam Deus judex est ?

Vix justus salvabitur. Quid de me fiet, qui fui supra modum peccans peccator ?

Attenderam ad debita mea erga te, Deus terribilis; et videns quam modicæ essent lacrymæ meæ, quam exigua penitentiæ meæ satisfactio, dicebam : Ecce appendar in statera, et inveniar minus habens.

Observaveram mundi hujus pericula, diaboli continuas tentationes, carnis perpetuas rebelliones, et dicebam : Me fragilem ! me debilem ! quomodo pertransibo illæsus ? quomodo tot retia evadam ?

Investigaveram sacerdotii munera et onera, et exclamabam : Me homuncionem ! me peccatorem ! me cæcum ! me imbellem ! quomodo reddam Deo meo quæ ipsi statu hoc sanctissimo debeo.

Meditatus fueram gratuitatem gratiæ tuæ et auxiliorum tuorum, et ejulans vociferabar : Num potero exsequi quæ præcepit mihi Deus meus ?

Forsan mihi aliquando relinquer, et cadam ; forsan avertet Deus faciem suam a me, et peribo in infirmitate mea.

Hæc recolens in corde meo, confiteor, Domine, nisi tu me consolatus fuisses, pene desperavissem.

3. Beatus vir qui timet Dominum. Beatus es, fili, quoniam ego ipse tibi castum timorem qui initium sapientiæ est, inspiravi. Time igitur, time : sed confide.

Time : quo amplius timebis, eo pronior ero ad festinandum in adjutorium tuum.

Confide : quanto plus confides, tanto specialius a me protegeris.

Omnia, fili, mihi possible sunt. Non est qui possit meæ resistere voluntati, si decrevero te salvare.

Et si tu alias faciens quod in te est, ut mihi placeas, fiducialiter expectes a me salutem : scito et crede quia accipies illam, et fiet tibi.

4. Utique, fili, quantumlibet magnæ fuerint iniquitates tuæ, si doles et ab iis te abstines, fiducialiter spera veniam; sciens quia juravi ego Dominus, dicens :

Si autem impius egerit pœnitentiam ab omnibus peccatis suis quæ operatus est, et custodierit omnia præcepta mea, et fecerit iudicium et justitiam, vita vivet, et non morietur; omnium iniquitatum ejus, quas operatus est, non recordabor.

Quantumlibet magna sint debita quæ erga me per delicta tua contraxisti, si pro posse tuo solvere eniteris; etsi condigne non possis, spera fiducialiter integram remissionem :

Sciens quia peccatrici lugenti absque mora dixi : Remittuntur tibi;

Sciens quia latroni petenti continuo respondi : Hodie mecum eris in paradiso.

O fili, recordare patris filii illius prodigi, de quo olim dicebam tibi :

Nonne, dilectissime, filio flenti et revertenti statim absolutam dedit veniam benignus pater? quinimo et effusissimi amoris indubia testimonia!

Quid est, fili? nonne ego melior adhuc Pater sum? utique melior : imo infinite bonus.

O tu qui! præ cæcitate tua, non vales misericordiæ meæ immensitatem capere, quomodo auderes de mea bonitate diffidere?

Oh! si desperares, dicerem tibi: Fili ingrater! fili nequam! injuriam Patri tuo facis.

Diffidis! Times ergo ne non sim vel adeo potens, vel adeo bonus, ut tibi possim et velim dimittere?

Cessa parvifacere meam bonitatem et potentiam. Confide, et remittentur tibi debita tua.

5. Quantumlibet ingentia sint pericula quibus circumdaris; quantumlibet multiplicata sint diaboli retia et jacula, quantumlibet urgeat carnis tuæ stimulus:

Si occasiones fugis, si iis quæ tibi commendata sunt remediis uteris, fiducialiter exspecta victoriam:

Sciens quoniam ego angelis meis mandavi ut sperantem in me in omnibus viis suis custodiant et in manibus suis portent, ne unquam offendant ad lapidem pedem suum;

Credens quia ego, quemadmodum promisi, confidentem in me liberabo, protegam, clamantem exaudiam; in tribulatione positum juvabo et eripiam.

Spera, confide, fili: et scapulis meis obumbraberis, scuto fortitudinis meæ circumdaberis.

Videbis mille a latere tuo cadentes, et decem millia a dextris tuis: dæmonium autem ad te non appropinquabit.

Spera, confide: et super aspidem et basiliscum ambulabis, et conculcabis leonem et draconem.

6. Quantumlibet formidabile sit sacerdotii onus, et ardua ejus munera, et quantumlibet sis infirmus et debilis : noli, fili, animo concidere.

Dummodo cor tuum ad omnia paratum sit ; dummodo labores sicut bonus miles Christi Jesu : fiducialiter age, et ne timeas :

Sciens quod qui sperant in Domino mutabunt fortitudinem, assument pennas ut aquilæ ; current, et non laborabunt ; ambulabunt, et non deficient ;

Credens quia, etiamsi ars artium sit regimen animarum, tamen sacerdoti bonæ voluntatis, pietati et studio fideliter addicto, sufficit gratia mea, ut ministerium sacrum rite et adæquate impleat.

7. Quantumlibet gratuita sit gratia hæc, dummodo illam pie et enixe petas, noli modice fidens dubitare utrum eam in tali ac tali circumstantia eris accepturus, utrum in omni necessitate succurret tibi Deus tuus.

Memorare enim quia ego, qui præcepi tibi ut malum fugias et bonum opereris, fidelis sum.

Impossibilia nunquam jubeo : sed jubendo moneo et facere quod possis, et petere quod non possis, et adjuvo ut possis.

Crede quia, sicut promisi, petenti tibi dabitur, et pulsanti aperietur.

Cælum et terra transibunt, fili ; verbum autem hoc non præteribit. Noli ergo timere.

O fili ! nonne ego pro ipsis impiis animam meam dilectam dedi ?

Nonne, cum adhuc peccator eras, ego pro te mortuus sum ?

Nonne, cum inimicus eras, reconciliatus fuisti Patri meo per mortem meam?

Numquid potui tibi caritatem meam excellentius commendare?

Quomodo igitur, jam justificatus in sanguine meo, dubitare posses utrum per me ab ira salvus sis futurus, utrum remissionem accepturus?

Quomodo, tu bonus et fidelis, formidare posses ne te in tribulatione, in periculis, in anxietatibus, in necessitatibus gementem et invocantem, audire nollem, exaudire recusarem, juvare renuerem?

Certe scis, fili, quia in tali circumstantia te mater tua non dereliqueret; quanto minus ego!

Vere, vere: si etiam illa tui tunc oblivisceretur, ego tamen tui non obliviscar.

Confide, dilectissime, qui portaris a meo utero, qui gestaris a mea vulva, confide: usque ad senectam ego ipse, et usque ad canos ego te portabo.

Ego feci te, et ego feram; ego portabo et salvabo.

CAPUT XLVII.

De studio et lectione.

1. ATTENDE lectioni et doctrinæ, fili. Sicut avis ad volatum; sicut homo ad laborem natus est: sic tu sacerdos, ad scientiam et pietatem.

Ergone te securum crederes si, canonicis horis persolutis, oratione mentali peracta, missa celebrata, reliquum tempus otio, vagationi, rebus inanibus, impenderes?

Non sic, fili, non sic : labia tua custodient scientiam : et, si scientiam repuleris, repellam te.

Tempus dedi tibi, non ut perdas, sed ut illud in iudicio mihi cum usuris restituas. Amen dico tibi : non exhibis inde, donec reddas novissimum quadrantem.

2. Audi ergo, fili, et inclina aurem tuam : et obliviscere populum tuum et domum patris tui.

Excipe doctrinam, quasi is qui arat et seminat ; accede ad eam, et congrega tibi bonos fructus illius.

Legem requirent ex ore tuo : ergo legem meam et omnem scripturam utilem ad docendum perolve ; sermones meos comede.

Debes eos qui veritati contradicunt arguere ; ergo disce catholicas veritates et vindicias.

Debes ministerio verbi instare, exhortationi intendere : ergo majores interroga ; scrutare narrationes presbyterorum sapientium, ac in proverbiiis eorum conversare.

Debes peccata solvere, aut ligare ; mentales ægritudines curare : ergo sapientiam inquire a sapientibus, et disciplinam intelligentibus, quibus profunda et abscondita revelavi.

Stude ut ex me, et non ex te, annunties ovibus meis.

Stude ut, cum venerit lupo, et oves voluerit

dispergere et rapere, tu non sis canis mutus non valens latrare.

Stude ut, cæco ducatum præbens, non sis ipse cæcus, et sic cum illo in foveam cadas.

Stude ut Sacrificii cæremonias, sacramentorumque ritu apprime calleas.

Stude ; quid tibi cum fabulis ? Ministerium altari Christi, non hominibus, deferendum accepisti.

Vide ergo ut illa tempora quibus ab ecclesia vacas lectioni impendas.

3. Scientia, per pias lectiones et sacra studia acquisita, infinitus thesaurus est, quo qui usi sunt participes facti sunt amicitiae Dei.

Vide Paulum, vide Ambrosium, vide Thomam, Bedam et tot alios : quomodo studio et lectioni indefessi incubuerint.

O sacerdos ! si sine libris, sine studio et lectione manes, es utique sicut miles sine armis, sicut equus sine frenis, navis sine remis, scriptor sine calamo, avis sine pennis, cæcus sine ductore.

4. Quære etiam pro teipso, fili, scientiam sanctorum, scientiam salutis : quære perfectionem statui tuo adeo necessariam ; hanc in pia et quotidiana lectione invenies.

Ibi pascetur animus tuus, ibi de die in diem novis stimulis excitabimur ad omne opus bonum.

Ne multa cursim legas, sed pauca collecto animo.

Cum legeris, lectionis medullam in corde tuo absconde ; ut rursus revocata ruminetur, ruminata, fœda tua corrigat, pulchra tua plus ornet

6. Vis, fili, vis multum proficere? vis ad virtutem accendi? vis ad pietatem potenter stimulari? Patrum tuorum, sanctorum pontificum et sacerdotum vitas pervolve.

Illorum intuens exempla, et exitum conversationis, imitaberis fidem. Oh! quantum valent exempla! plus utique quam præcepta.

Miraberis, et dices: Homines erant, sicut ego; fragiles, sicut ego; ad malum proni, sicut ergo: ecce tamen quomodo computati sunt inter filios Dei, et inter sanctos sors illorum est. Numquid non potero quod isti et illi?

Veni, anima mea, et ambulemus cum eis in semitis Domini; ut ascendamus cum illis ad domum Dei Jacob.

Sic vita sanctorum considerata Ignatium gratiæ reddidit, Columbanum sanctitati sociavit, innumeros convertit, et ad cælos perduxit.

6. Lege, fili; lectio te ignarum docebit, te otiosum arguet, te torpentem excitabit, te dormientem exstimulabit:

Te errantem corrigit, te corruentem eriget, te vane ridentem terrebit, et lugentem consolabitur, te humilem laudabit, te superbientem vituperabit:

Te debilem confortabit, te præsumentem reprimet, te turbatum mitigabit, te tristem lætificabit, te perversum damnabit, te pium justificabit.

7. Intra igitur cubiculum tuum, et exclude tumultus mundi; ama cellam, et in silentio et quiete lectioni et studio vaca.

Credi mihi : cella continuata tibi dulcescet : et si eam bene incolueris et custodieris , brevi fiet tibi dilecta amica et gratissimum solatium.

O fili ! equidem quandoque recreatione et ambulatione opus est. Sed cui ? certe non otioso, verum studioso viro.

Cave igitur a desideriis sensualitatis , quæ ad spatiandum inaniter trahunt.

Noli dare animo tuo recreationem , nisi illam prius merueris per mentis applicationem.

Alioquin, cum hora transierit, nihil nisi gravitatem conscientiae et cordis dispersionem reportabis.

Lætus enim exitus tristem sæpe reditum parit : et læta vigilia serotina triste mane facit.

CAPUT XLVIII.

De lectione sacræ Scripturæ.

1. Vis, fili, discere sapientiam et disciplinam ? vis suscipere eruditionem doctrinæ, justitiam, iudicium et æquitatem ? vis astutiam et intellectum acquirere ?

Vis, sapiens, sapientior fieri ? vis jam intelligens gubernacula possidere, et super senes intelligere ?

Inclina cor tuum ad cognoscendam Scripturam : super thesauros effode illam : quasi pecuniam quære illam.

Brevi afflues, et videbis meliorem esse Scripturæ scientiam negotiatione argenti et auri primi, pretiosiorẽ illam esse cunctis opibus, et omnia quæ desiderantur huic non posse comparari.

O fili ! ausculta ergo sermones ejus, et ad eloquia illius inclina aurem tuam, ne recedant ab oculis tuis.

Dic Scripturæ sacræ : Soror mea es. Illam voca amicam tuam.

2. Ego Pater tuus, et tu filius meus. O Fili ! si tu bonus es filius, si ego tibi sum Pater dilectus, certe debes consortium meum quærere, confabulationem meam ambire.

Veni ergo in solitudinem Scripturarum : ibi loquor, fili, ibi cum hominibus conversor :

Non eo terribili modo quo in monte Sina Judæis mandata mea tradebam, sed ea mansuetissima ratione qua parvulos per Filium meum complectebam.

Tu igitur, quasi unus ex parvulis istis, propera ad me ; si non faciem meam visurus, saltem monita mea auditurus.

3. Ego Dominus tuus, et tu servus meus, in Scripturis meis exaravi præcepta quæ dedi tibi.

Et imperavi tidi ut mediteris in eis, sedens in domo tua, ambulans in itinere, dormiens atque consurgens.

Serva mandatum, fili, lege quæ scripta sunt quoniam ad doctrinam tuam scripta sunt.

4. Ego Rex universæ terræ, tu minister meus, et hoc præcise constitutus ut verba quæ ego in

Scripturis dedi tibi nota facias hominibus; ut mandata quæ tradidi ipsos servare doceas, ut eos juxta leges meas judices.

Igitur portio tua est, fili, scire Scripturam meam. Ipsa bonum est oris tui; ipsa aurum et argentum status tui.

5. Lege eam, fili, et non peccabis; et ab omni via mala prohibebis pedes tuos; quia hæc memorari te novissima tua faciet.

Lege eam, et cures viam mandatorum meorum; quia illa erit lucerna pedibus tuis, et lumen semitis tuis.

Lege eam, et anima tua erit in manibus tuis semper: quia legem meam non oblivisceris.

Lege eam, et bene tibi erit: quia testimonia mea exultatio cordis sunt.

Lege eam, et inclinabit te ad implendum cum omni pietate ministerium tuum, propter retributionem æternam quam tibi promittet.

Lege eam, et in concionibus erunt eloquia tua dulcia super mel: vox tua verba mea emittens, in virtute, in magnificentia, confringet cedros vitiorum; concutiet deserta, et commovebit animas iniquorum.

Animas vero fideles præparabit magis, et ad majorem ducet perfectionem.

Lege Scripturam, et in judiciis tuis a judiciis meis non declinabis: quia legem meam sub oculis positam semper habebis.

6. Si vero Scripturæ sacræ studio non incumbas, fili, quam miserabilis et pauper, et cæcus, manebis!

Miserabilis quidem ; quia, cum per sacrum ministerium debeas bellum habere adversus principes et potestates, adversus mundi rectores tenebrarum harum, contra spiritualia nequitiae in cœlestibus, armaturam Dei non habebis ad resistendum ;

Neque succinctos lumbos in veritate mea ; neque lorica[m] justitiæ ; neque calceatos pedes ; neque galeam salutis ; neque gladium spiritûs.

Pauper autem eris , qui , cum deberes cæteris panem frangere, ne quidem pro teipso necessarium panem habebis.

Cæcus tandem remanebis, quia Scriptura mea lux est hominum ; et sine hac omnis sacerdos in tenebris manet.

Et cum prædicat , vel aerem solum verberat, vel fabulationes narrat , vel humanæ sapientiæ verba eructat, nihilque ad salutem proficit :

Et cum judicat in tribunali , sine judicio , sine æquitate judicat ; cæcus cæco ducatum præstat, et cum eo in foveam cadit.

7. Scio, Domine , quod, nisi lex tua meditatio mea sit, peribo in humilitate mea.

Scio quod sine ipsius assidua lectione , neque pius, neque sapiens , neque sufficienter eruditus esse possim.

Igitur scrutabor mirabilia testimonia tua : scrutabor ea quotidie, scrutabor assidue.

Quotidie accedam ad hanc mentis meæ refec-tionem, ut in ea sermones tuos comedam.

Ibi veritatem quæram, non eloquentiam : utilitatem, non subtilitatem.

Legam religiose, legam humiliter, legam simpliciter, legam fideliter.

Da , Domine , da mihi intellectum ; ut capiam verbum tuum : faciem tuam illumina super me, et doce me tu ipse justificationes tuas.

Scio enim quod liber tuus pulchre dicit : sed te tacente, nec mentem illuminat, nec cor accendit.

CAPUT XLIX.

De libris perversis et prohibitis.

1. NOLI, fili, jugum ducere cum infidelibus. Quæ enim participatio justitiæ ad quam teneris, cum iniquitate quam libri impiorum distillant?

Quæ societas lucis qua illuminatus es, et qua cæteros illuminare debes, ad tenebras pseudo-philosophorum?

Quæ conventio ministri mei ad angelos Belial? Quæ pars sacerdotis fidelis cum scriptoribus infidelibus?

Quis consensus presbytero qui quotidie Dei sui templum fit, cum idolis turpissimis quæ in lascivis libris laudantur et coluntur?

Separare, separare igitur, fili, dico tibi ego Dominus tuus, separare a libris perversis, et immundum ne tetigeris.

2. Memento, fili, quoniam serpens callidior est cunctis animantibus : non veretur ille ad ipsos

meos sacerdotes venire, sicut quondam ad Evam accessit.

Venit ut illos sicut eam decipiat, delinquere faciat; quin etiam, si possit, ut eos in impietatem et incredulitatem trahat.

Cur, inquit, præcepit vobis Deus ut non comederetis de omni ligno? cur non legeretis de omni libro?

Et si forte responderint: Præcepit nobis Deus ut malos libros non tangeremus, ne forte moriamur;

Addit continuo inimicus: Non, nequaquam morte moriemini; sed aperientur oculi vestri, et eritis sicut dii scientes bonum et malum.

Dogmata nostis, fidem tenetis: ratione, iudicio, prudentia repleti estis: scitis reprobare malum et eligere bonum.

Legite: utile est vobis noscere impietates et mala quæ confutare debetis.

Legite: quædam quidem perversa proferunt libri impiorum: sed eleganter, sed facunde dicunt; et multa, quæ ignoratis, vos edocébunt.

Falsa dogmata respuetis: eloquentiam utilem, et ea quæ sunt scitu digna retinebitis.

Sic fit ut quidam, curiositate et superbia ducti, libros istos contra Dei et Ecclesiæ mandatum temere aperiant.

Et cum viderint illos esse pulchros oculis, aspectuque delectabiles, comedunt de fructibus illorum.

3. Quid autem postea? Eheu! sermo librorum

istorum, qui ut cancer serpit, venenum suum brevi in corda legentium ingerit.

Modo plus placent ipsis fabulæ iniquorum, quam lex Domini immaculata.

Modo nefanda eorum dogmata non adeo ut prius detestantur.

Modo seducuntur, et in fide vacillare incipiunt.

Modo non redigunt, ut antea, omnem intellectum in captivitatem, in obsequium Christi : sed rationem suam cæcam permittunt fidei dominari.

Modo tandem perit fides, et aufertur de corde eorum.

Oh ! quot, fili, quot sacerdotes, olim boni et firmi, sic ceciderunt ! quia, in arcu et gladio suo vane confidentes, ac inimicorum Dei libros temere accesserunt.

4. Tibi igitur dico, dilectissime, odio summo habe libros malignantium, et cum illis ne sedeas.

Apparent tibi in vestimentis ovium, sed intrinsecus sunt lupi rapaces.

Ne quæras in illis profanas vocum novitates et oppositiones falsi nominis scientiæ : videns quia multi, hæc in istis quærentes, circa fidem naufragaverunt.

Qualiscumque ergo esset qui tibi librum impium offeret, et legere suaderet absque prælati tui licentia, responde : Non licet. Dic anathema libro.

Si autem incautus aliquot hujusmodi apud te habueris, projice eos a te sine mora, et combure.

Recogita quod portes thesaurum fidei in vase fictili.

Noli illum exponere periculo : sciens quod ejus conservatio, etiamsi sacerdos sis, non ex fortitudine tua, sed ex mea virtute pendeat.

5. Verum, fili, tu scis quia fides sine operibus mortua est.

Quid igitur tibi prodesset fidem servasse si opus non consummares : id est, si mores integerrimos non haberes ?

Non ergo minus a libris mores depravantibus, quam ab aliis qui fidem subvertunt, te abstine.

Vide, fili, per mille dolos conatur te decipere diabolus : et cum experimento sciat sacerdotes generatim ab impiis libris abhorrere, subdole tentat per libros lascivos ipsorum sanctitati insidiare.

Venit lactans ille nequissimus. Amice, inquit, non potest homo arduis studiis semper incumbere, seriis lectionibus semper intendere.

Recreatione et varietate opus est : arcus enim nimis tensus facile rumpitur.

Primum igitur proponit libros forsitan quidem innocuos, sed vanos.

Tolle, inquit, lege : ne mali quidem umbram invenies : legunt hoc isti et isti, et scis utique quia viri sancti sunt.

6. Verum est quidem, fili, inimicum hic tibi non proponere rem malam et illicitam : sed aliud habet in mente Satan.

Et quid ? hoc scilicet, ut inclinet oculos tuos

ad videndas vanitates, et deinde affectum tuum ad illas moveat.

Si igitur ipsi obediveris, neque tantum modicæ recreationis gratia tales libros legeris, sed eos nimis amaveris : statim ac observaverit in te vanorum librorum famem, non innocuos tantum sed periculosos, sed immundos, sed lascivos tibi libros offeret.

Rari sunt, inquiet, libri ad recreationem absolute mundi ; sed in his et istis pauca emendanda forent. Multi eos legunt, et quidem sine detrimento.

Tu a longo tempore castus es. Si quid occurrat, præteribis : aut, si id legas, obiter et cursim leges.

Lege, lege : noli esse pusillanimis et meticulosus.

7. Si vero tu, fili, tentatori cedens, et in præterita castitate confidens, non verearis tales libros legere, brevi experieris quod, sicut homo non potest ignem in sinu suo abscondere quin ardent vestimenta ejus, aut ambulare super prunas quin comburantur plantæ ejus :

Sic homo qui libros amatoris passim resperosos legit, a castitatis integritate brevi decedit.

Ne igitur tangas picem istam : certe inquinaveris ab ea.

Ne ullam quidem paginam legas, in qua aut turpitudine aut scurrilitas reperiatur.

Memento quod absolute pudici debeant esse oculi illius qui solet corpus Domini intueri.

8. Tale est, fili, in libris lascivis periculum, ut

cum eruditis et sapientibus dari alias possit a Prælatiſ licentia legendi libros hæreticos, aut etiam impios; nunquam nec ulli, nec ab ullo potest lectio librorum qui moribus adversantur permitti.

Et certe, dilectissime, tu, cum sis bonus sacerdos et fidelis dispensator, sæpius ex cathedra intonas contra eos qui ejusmodi scripta retinent aut legunt.

Et quare? quia scis quod bonos mores corrumpunt eloquia prava.

Quia scis spiritum promptum esse ad malum, carnem vero debilem et infirmam.

Verum, fili, num, quia sacerdos es, humanum spiritum et humanam carnem exuisti? non sane.

Certe quidem cæteris debes esse castior, sanctior, perfectior; sed homo es, et ex teipso certe non est aliis fortior, firmior, potentior: non est minus illis ad malum pronus et infirmus.

Quid igitur dicam tibi? Audi, fili. Quanto major es, quanto castior et sanctior esse debes; tanto cautior esto, tanto ab omni libro speciem malam habente absolute te abstines.

Oculi secularium levia quædam pro nugis habent: hæc autem, o sacerdos! in oculis tuis sint blasphemie.

CAPUT L.

De officio divino.

1. BENEDIC, sacerdos Domini, Domino; benedic, serve Domini, Domino. Ora spiritu, ora et mente : psalle spiritu, psalle et mente.

Vide ne, dum labiis me honoras, cor tuum longe sit a me : vide ne, longas orationes orans, propter hoc majus accipias judicium.

Sanctus, sanctus, sanctus sum, ego Dominus Deus Sabaoth : pleni sunt cœli et terra gloria mea.

Hosanna in excelsis, mihi clamant Angeli : Hosanna tu terris, tu mihi dices, fili. O quam magnum, quam sanctum, quam divinum officium tuum !

Redde quod debes ; nulla unquam debiti hujus particula te prætereat : redde quomodo debes : suo tempore, rite, attente ac devote debitum sacrum persolve : cave ne cursim, ne perfunctorie.

2. Spiritus promptus est, fili, caro autem infirma. Igitur ante orationem præpara animam tuam, et noli esse quasi homo qui tentat Deum.

Imaginationi tuæ, per varia vagari assuetæ, frenum, per aliquam considerationem injice.

Cor tuum a terrenis ad cœlestia, ab exterioribus ad interiora, ad meipsum, erige.

Aspice citharædos : antequam citharizent, ins-

trumenti chordas prævia dispositione componunt, alias nil nisi confusum et obstrepentem sonum daturas.

Sic mentem tuam compone. Dic cogitationibus inanibus et alienis : Manete hic, donec oravero ; ubi opus Dei implevero, si indigeam vobis, iterum vos assumam.

Dic affectibus tuis : Venite, exulemus Domino ; venite, jubilemus Deo salutari nostro ; venite, adoremus.

3. Intuere me præsentem : et sub oculis meis ima cordis penetrantibus, ministerium tuum imple ; sicut servus, sub oculis domini sui ; sicut ancilla, sub oculis dominæ suæ.

Recordare quia Dominus austerus sum, maledicens illi qui facit opus meum negligenter.

Respice qua reverentia ministri cum regibus suis tractent.

Et ego, fili, sum Rex regum, Dominus dominantium ; et tu, cum officium divinum persolveris, mecum tanquam minister meus et hominum mediator, de gravissimis omnium negotiis agis ; de remissione peccatorum, de justificatione animarum, de gratia, de salute, de gloria æterna.

Et tu auderes, in tanta et tam sancta operatione, animum tuum ad alia divertere ; causam adeo grandem, celerioribus verbis, summis labiis, hac et hac oculos conjiciens, tractare, dum laudant Angeli, adorant Dominationes, tremunt Potestates.

Time, fili, justitiam meam, expavesce vultum

meum. Princeps impune non contemnitur, multo minus Deus.

4. Scio quidem quod, sicut folium quod vento rapitur, sic animus hominis levi flatu ab attentione facile dimovetur, et distractus aberrat, nisi caute revocetur.

Idcirco, fili, vigilare debes in oratione, et passim te excitare.

Attende igitur, quantum potes, ad sensum verborum, ut affectum moveas ad saporem et gustum.

Gloriam Trinitati, in fine psalmorum, toto animi sensu pronuntia : sic revocabitur animus, sic renovabitur accendeturque magis.

Memorare te opus Angelorum peragere : crede te cum illis ante thronum meum stare, et cum illis adora, lauda, benedic, ama.

Finge te in horto Olivarum mecum orare, et si ad soporem animus tuus trahatur, audi me : Non potuisti, fili, una hora vigilare mecum : vigila, et ora.

5. Domine, ne possum quidem dicere Dominus Jesus, nisi in Spiritu sancto : Quomodo possem orare sine gratia tua ?

Doce me igitur orare ; labia mea tu ipse aperi, et os meum annuntiabit laudem tuam.

Emitte Spiritum tuum, Spiritum orationis et precum, ut non fiam in conspectu tuo, sicut æsonans et cymbalum tinniens.

Domine, vis et jubes ut laudet te anima mea, et psallam tibi quamdiu fuero. Da mihi quod jubes, et jube quod vis.

CAPUT LI.

De officiis publicis.

1. PAVE ad sanctuarium meum, fili; videat te populus meus, paventem, et paveat ipse.

Sanctuarium meum est, fili, non tuum. Tu quidem in eo præsides visibiliter, sed ego realiter.

Tu ibi es sacerdos, et pastor super populum, sed nihilominus sub oculis meis pulvis et lutum.

Tu jus habes ut intres et ad altare accedas, sed tamen indignus es tanto munere, et forsan ovibus tuis indignior.

Locus iste terribilis est, fili : domus Dei est, et porta cœli. Time ergo quando ingrederis, et tremore concutiantur ossa tua.

2. Vide qualem caritatem dedi tibi, ut sacerdos meus nomineris, et sis.

Grandis et præcelsa dignitas tua, fili : verumtamen ipsa te non sanctificabit : sed tu debes illam sanctificare.

Honorifica igitur ministerium tuum : custodi præcepta et ceremonias, quas ego mandavi tibi ut facias. Iota unum, aut unus apex non prætereat donec omnia fiant.

Dum celebras, dum divina officia peragis, dum sacramenta ministras, videat et miretur populus reverentiam et decentiam tuam in culto meo : et sic ad pietatem excitetur.

Nil in situ, in motu, in incessu, in voce appareat, nisi modestia, gravitate, humilitate, dignitate et religione plenum.

Ex abundantia sanctissimæ mentis omnia in exteriori corporis habitu dirigantur.

Oh! si haberes Joannis Baptistæ sanctitatem! Oh! si populus videret faciem tuam tanquam faciem angeli, sicut olim in Stephano visa est! qualiter mysteria mea veneraretur et coleret!

3. Vos autem, nefandi sacerdotes, qui despicitis mensam meam et sanctuarium meum; qui per audaciam frontis, levitatem oculorum, arrogantiam gressuum, incuriam rituum, celeritatem sacrificiorum, plebem meam scandalizatis, quousque tandem inhonorabitis me?

Quousque fidem et pietatem populi mei conculcabitis? quousque clamabunt oves meæ in indignatione sua: Ubi est Deus eorum?

Ergone credibile est quod ipse super altare eorum descendat? ergone credibile est quod illos qui templum suum violaverint non disperdat?

Deus ultionum, Domine, Deus ultionum! Oh! si scelestis illis retributionem redderes, depone-
res illos, protector meus, Domine.

Venirent utique super illos maledictiones quæ super Nadab et Abiu ceciderunt: egrederetur ignis de tabernaculo tuo, et devoraret eos, et morerentur coram te.

Fidem auferunt viventes: fidem astruerent morientes.

Ne irascaris, quæso, Domine: ne in furore tuo sic corripias eos.

Sed intona misericors de cœlo. Audiant de ore tuo : Saule, Saule, quid me persequeris ! et redeant tandem isti prævaricatores ad cor.

CAPUT LII.

De cura ecclesiarum et altarium.

1. ZELUS domus Patris mei comedit me quia diligo eum ; si tu me diligis, fili, dilige decorem domus meæ.

Aspice quomodo homines seipsos amantes current de domibus suis, de mensa, de cubiculis, de lectis, de vestibus.

Aspice qualis in domibus nitor et ornatus ; qualis in mensis munditia et apparatus ; qualis in cubiculis, in lectis, in vestibus, sumptuositas.

Aspice quomodo matres filiis suis provideant ut in omnibus mundi sint et rutilantes.

Et tu, fili, patereris ut dilecti tui domus, quasi spelunca latronum, immunda, ruinosa, neglecta remaneret ? statuæ truncæ ? imagines laceræ ?

Et tu ferres ut altare meum, thalamus sponsi animæ tuæ, thronus Regis tui, ara in qua quotidie Agnus innocens pro te immolatur, sordida essent et pannosa ?

Et tu tolerares vasa sanctuarii esse squalida, pulvere et ærugine obscurata ?

Erubescant et confundantur qui talia per incuriam suam permittunt.

O generatio incredula ! quamdiu apud vos ero ?
quamdiu vos patiar ?

2. Ego sum Deus, et non est alius præter me. In caritate mea ad homines descendi, ut conversarer et conviverem cum ipsis ; ut illis mederer, auxiliarer, et omnia dona mea liberalissime dispensarem ; ipsi autem spreverunt me ; factus sum apud ipsos quasi mendicus et pauper.

Judica, fili, inter me et inter ipsos. Quid est quod debui facere ipsis, et non feci ? quid est quod debeam facere, et non faciam ? Isti vero mei obliviscuntur, me non agnoscunt, me contemnunt.

Isti homines, unanimes, duces mei, noti mei, qui simul mecum dulces capiunt cibos ! Quinimo obstupescite, cœli, super hoc, et portæ ejus, desolamini vehementer ! Quandoque factus sum apud ipsos vermis et non homo, opprobrium hominum et abjectio plebis.

Panes meos non curaverunt sacerdotes mei, et corrupti sunt ; vermibus scatuerunt, nauseam moverunt, et ego recessi coactus.

Vide, fili, si est opprobrium sicut opprobrium meum : talia passus sum in domo eorum quos diligebam.

3. O fili ! meliora de te confido ; fidelior eris, reverentior et gratior erga me.

Perlustrabis domum meam ; sordes ejus absterges, ruinas ejus restaurari curabis, ornatui ejus, pro posse tuo, providebis. Altaria mea considerabis : linteis munditiam, velis et vestimentis integritatem et honestatem, sacræ suppellectili nitorem restitui providebis.

Vasa sanctuarii mei attente conspicias, expurgabis, decenter obteges, atque accurate recondes. Panes meos frequenter renovabis, et cum decore attentius servabis.

Confido, fili, zelo domus meæ ardebis: et si templo meo non possis gloriam et divitias conferre, saltem munditiam et nitorem præstabis.

CAPUT LIII.

De zelo animarum.

1. Ego Dominus zelator animarum sum. Opus manum mearum animæ sunt, ad imaginem et similitudinem meam creatæ.

Caritate perpetua dilexi eas: et ut miserans ad me traherem, misi Filium meum in mundum.

Volui ut ille Unigenitus meus *Jesus* vocaretur, quod est, Salvator mundi.

Volui ut ipse chirographum decreti quod animabus erat contrarium e medio tolleret, affigens illud cruci.

Volui ut per proprium sanguinem animas mihi reconciliaret.

Perpende, fili, perpende quam pretiosæ sint in conspectu meo animæ hominum.

Ego pro illis proprio Filio non peperci, sed pro istis tradidi illum.

2. Talis ego, talis Filius meus, o dilectissime! Sicut ego diligo animas, sic ille diligit eas.

Sicut ego concupisco illas, sic ille eas concupiscit.

Audi, audi eum ex cordis æstu clamantem : Ego veni ut vitam habeatis, et abundantius habeatis. Quomodo coarctor, usque dum hoc perficiatur !

Venite ad me omnes, et ego reficiam vos. Venite cæci, ut videatis : venite, claudi, ut recte ambuletis.

Surgite, mortui : expergiscimini, qui in scelestorum pulvere dormitis : surgite, exite foras tumulorum vestrorum, et venite.

O drachmæ perditæ ? quando vos inveniam ? O oves errabundæ ! quando vos capiam ?

Venite : ego sum Pastor bonus. Venite, et infideles vos suscipiam, complectar, et super humeros portabo.

O animæ dilectæ quas quærens sedi lassus, quas redemi crucem passus ! Ego vado ad eum qui misit me : verum vos orphanos non relinquam.

Ite ad eas, apostoli mei. Sicut misit me Pater, ego emitto vos. Ite, docete omnes, curate, sanate sanctificate.

Petre, amas me ? Pasce animas, pasce oves meas.

Ego vado parare eis locum. Volo ut mecum possideant regnum cœlorum : volo ut ibi gaudeant mecum, et gaudium earum nemo tollat ab eis.

3. Talis Filius meus, talis Spiritus sanctus. Diligit animas Filius meus, et animam suam pro eis posuit : diligit eas Spiritus sanctus, et pro

earum sanctificatione se et charismatum suorum dona apostolis communicavit.

Utique propter animas dedit eis linguas, virtutes sermonum, prodigiorum, opitulationum.

Propter eas non cessat, nec cessabit unquam Spiritus almus Ecclesiam regere et dirigere, ministrorum corda succendere, ora aperire, ad manuum impositionem descendere.

Propter eas Spiritus incessanter gemitibus inenarrabilibus postulat, mentes illuminat.

Propter eas conscientiam peccatorum angoribus conturbat, stimulis tardos urget, gratiis rectos juvat.

Sic se Spiritus in animarum usum totum inpendit.

4. Ergo, fili, voluntas Dei est animarum sanctificatio.

Ergo, cum sis ejus minister et adjutor, hoc unum curare debes ut animarum salutem, quantum in te est, promoveas.

Vere omnium divinorum divinissimum est cooperari Deo in salutem animarum.

Da igitur illi animas? cætera tolle tibi. Da animas: et cor Dei tui gaudio inebriabis, et angelos ejus lætificabis, et duplici honore dignus eris, et teipsum salvum facies, et fulgebis quasi stella in perpetuas æternitates.

5. Amas me, fili? Ostende mihi dilectionem tuam ex operibus.

Qui miseretur pauperis mei miseretur: qui dat pauperibus mihi dat: qui uni ex minimis meis benefacit mihi benefacit.

Quantum ergo mihi munus præstabis, si animabus a me redemptis salutem procures?

Animarum salus utique multo plus est quam esca pauperi data.

6. Vide qualem tibi meritorum thesaurum thesaurizabis in cœlo, si animarum saluti incumbas.

Qui dat calicem aquæ frigidæ tantum in nomine meo, non perdet mercedem suam. Qualis igitur erit merces tua, si mihi das animas!

Qui scandalizat fratrem, ipsius delicti fit reus. Et tu, si salvaveris homines, fies eorum conversionis, sanctitatis et omnium bonorum operum particeps.

7. Prædica ergo verbum : insta opportune, importune : argue, obsecra, increpa in omni patientia et doctrina, ut animas salves. Et super omnia bona mea te constituam.

Oh ! si vel unam animam salvare posses, nonne deberes te pro ipsa tradere, sicut ego meipsum tradidi pro te?

Quanto magis, cum plures salvare possis, debes ad eas salvandas vehementi zelo accendi!

O fili, num patieris perire in scientia tua fratrem pro quo mortuus sum?

Ecce diabolus non dormit : sed sicut leo rugiens semper circuit ut furetur, mactet, perdat, devoret. Et tu interea dormires, manus conseres, sileres!

8. O fili ! o sacerdos ! memorare novissima tua : attende ad tremendam iudicii horam, in qua mihi reddes rationem villicationis tuæ.

Quale tibi gaudium erit si turba animarum,

ministerio tuo sanctificata, ad me gloriosa properet, ut torrente voluptatis meæ potetur in æternum!

Oh! te tunc beatum! sedebis ipse super sedem judicans.

Sed quis tibi dolor, si videas multitudinem animarum tua culpa reprobari, et mitti in stagnum ardens igne et sulphure, ubi erit fletus et stridor dentium.

Oh! te tunc miserrimum! oh! te desperatissimum! sanguis ovium quas tibi commendavi clamabit ad me: et sanguinem earum de manu tua requiram.

CAPUT LIV.

De vigilantia pastorali.

1. FILII, ego sum Pastor bonus, et cognosco oves meas. Si vis me sequi, diligenter agnosce vultum pecoris tui. Ita vigila ut, quid de die, quid de nocte fiat, tu custos illius non ignores.

Si non vigilaveris, eris in conspectu meo quasi mercenarius fugiens, ad quem non pertinet de ovibus: et lupus veniet, rapiet et disperget oves.

Et, cum dispersæ fuerint, tu ignorabis; et non vades ad illas, donec invenias eas; et sic fient in devorationem omnium bestiarum agri.

Tandemque sanguis earum clamabit ad me

de terra, dicens : Væ pastori nostro, qui pavit semetipsum, nos autem non pavit : fera pessima devoravit nos, et non respexit.

Vindica, Domine, sanguinem nostrum : fiant dies pastoris nostri pauci, et episcopatum ejus accipiat alter : rationem reddat pro animabus nostris.

Deleatur de terra nomen ejus : peccatum ejus non deleatur, pro eo quod non est recordatus vigilare super nos.

2. Tu ergo vigila, fili. Sed quomodo vigilare debes? exemplum habe de optima matre, de fidei gregum pastore.

Ista novit numerum filiorum suorum, ille pecorum.

Illa in medio filiorum suorum laborat et respicit, ut oculos super illos possit semper apertos tenere, vel ad levissimum signum, super illos conjicere.

Ille intrantes in ovile oves numerat, accurate recludit, de mane visitat, egredientes sequitur.

Illa motus, verba, gesta, necessitates, sanitatem, infirmitatem, labores, pietatem, malitiam, dolos, modestiam, petulantiam, cuncta tandem filiorum sollicite observat, ut in omnibus provideat, foveat, emendet, corrigat, roboret, perficiat.

Ille pecora, quæ pascantur, quæ non comedant, quæ sana, quæ ægrota, quæ pingua, quæ macilenta, quæ stabilia, quæ ad fugam prona diligenter attendit : ut in omnibus valeat quæ congruunt præstare.

3. Sane, fili, plus diligere debes oves meas quam mater filios, quam pastor pecora.

Eas enim propter me diligere debes, et eo magis diligere quod ego tibi eas non commisi, nisi quia de tua summa dilectione confidi.

Utique, fili, si non credidissem me amari a te, non dixissem tibi: Pasce oves meas.

Ergo saltem sicut illa mater, sicut ille pastor, vigila. In medio populi tui constanter mane; vix unquam, nisi in necessitate, discedens.

Ita nosce ovium tuarum numerum ut eas etiam possis nominatim vocare.

Ita erectos oculos auresque super eas habe ut quidquid contigerit statim possi observare, et indolem cujusque sic agnoscere.

Ita sedulo visita gregem ut semper scias quomodo se habeat anima istius, illiusve; quo indigeat consilio vel remedio; laude, vel vituperio; incitamento, vel correptione.

4. Sic videbis qui pii sint; et eos perficies, plusque sanctificabis: qui peccatores et iniqui, ipsosque ad pœnitentiam vocabis:

Qui luxuriosi; et occasiones conaberis e medio tollere, labilem juventutem a choreis et saltationibus retrahere, vanitatem reprimere, periculosas frequentationes resecare, lascivos cantus impedire, et sacra cantica ipsis industrie substituere.

Videbis qui inimici sint invicem; et odia niteris extinguere, reconciliationes promovere:

Qui avari; et ad liberalitatem misericordiamque adhortaberis: qui injusti et rapaces; usurasque et fraudes conaberis resecare:

Qui conjuges invicem non concordent; et pacem caritatis meæ inter eos niteris stabilire :

Qui blasphemi; et increpabis eos : qui in eloquio inverecondi, aut detractores; et eos obmutescere facies :

Qui parentes liberorum curam non habentes; et eos reprehendes : qui filii parentibus non obediētes; et eos corripies.

Qui ignari; et eos edoceri curabis : qui ad sacramenta, divinaque officia tardi; et ipsos stimulas, compelles :

Qui ebriosi et voluptatum amatores; ipsosque iræ meæ comminatione terrebis :

Quæ loca publica vitiis et iniquitati ansam præbeant; ipsaque per potestatis civilis invocationem reprimi facies et reformari :

Qui libri contra fidem et bonos mores spargantur, habeantur, legantur; ipsosque auferri, convelli, comburi, satages.

Vide quomodo per vigilantiam malis omnibus poteris mederi, bona maxima procurare, omnibus omnia fieri, sicut Dei ministrum decet.

At vero sine vigilantia quantumlibet pius sis et doctus, quid proderis? quid proficies laborando, docendo?

Eris, fili, æs sonans, cymbalum tinniens : aures percuties, sed rem non attinges.

De dogmate tractabis, quando de moribus esset agendum; et de moribus, quando de dogmate tractandum.

Remedia indicabis, et porriges contra mala

quæ non sunt ; et mala quæ serpunt, crescere, diffundi permittes.

Eris medicus doctus quidem, sed insanus, qui, ægrotum non observans stomachum, sanum curat, dum pectus infirmum debuisset curare.

Ergo caute vigila super agrum tuum, ut possis opportune plantare ubi nihil est, rigare ubi siccitas, stercora mittere ubi sterilitas.

CAPUT LV.

De catechizandis parvulis.

1. FRANGE, fili, parvulis panem : isti præ cæteris sunt mihi cari et dilecti. Adduc eos ad me ; talium est regnum cœlorum.

Ex infantibus bene enutritis et educatis fit populus fortis et honestus, ex infantibus bene instructis et timoratis prodit societas fidelium, et populus sanctorum.

Sicut messis pendet a semine, ita sanctificatio hominum a primitiva institutione.

Semina, fili, ut metas : semen pietatis et sancti timoris mitte in corda puerorum ! illud frequentis rore exhortationis riga : germinans germinabit, et dabit fructum in tempore suo.

Mollia sunt sicut cera infantium corda : formam quam volueris facile suscipient. Imprime ergo illis sanctimoniam formam, et manebit.

2. Non pudeat te, fili, esse sicut parvulus in

medio eorum, et quasi nutrix quæ fovet filios suos : non enim me puduit esse hominem inter homines, ut te redimerem.

Non puduit Paulum fieri infirmis infirmum : omnibus omnia factus est, ut omnes faceret salvos.

Eliam et Eliseum imitare. Ut spiritum puero communicarent, non veriti sunt juxta parvitatem pueri membra sua contrahere : os super os, manus super manus, pedes super pedes coaptando apponere : ita se puero conformando, spiritum vitæ infuderunt.

Sic et tu, licet scientia eminens, non dedigneris ad puerorum et rudium captum te demittere, ut illis gratiæ spiritum inspires, et solidam escam nondum ferentibus lac apponas, ut crescant in salutem.

3. O piissime Jesu ! quis ultra verecundabitur esse humilis ad parvulos, quando tu, qui Deus es, usque ad puerorum amplexus brachia tua mansuetus inclinas, atque circumligas ?

Da mihi aliquem qui spiritualis sit ; qui quærat, non quæ sua sunt, sed quæ tui, qui totus sit caritate, humilitate et pietate repletus : iste intelliget quam bonum et quam jucundum, quam necessarium et gloriosum sit se impendere sanctæ institutioni parvulorum.

4. Nauseat quidem, fili, anima superborum super isto munere : sanctis vero ministris onus dilectum est, opus præstans, difficile ; quinimo, Dei virtus est.

Quid enim majus est quam animas illuminare, sanctificare, perficere, salvare ? Et quandonam

magis illuminantur, sanctificantur, perficiuntur, salvantur, nisi cum parvuli edocentur?

Sæpius forsân, fili, ex cathedra sancta intonisti : et quot convertisti ? Magnificentius operatus es quam cum infantibus : sed quis fructus ? Semen cecidit supra petram, et natum aruit, quia non habebat humorem.

Semina, fili, super bonam terram, super corda adhuc innocentia. Simplicitas tua erit quidem lampas contempta apud cogitationes divitum ; sed semen orietur, faciet fructum centuplum ; et quod seminaveris in humilitate, in exultatione metes.

5. Doce ergo parvulos, et doce frequenter. Ne alia, ne plura dixeris ; sed pauca, sed obvia, sed ad captum accommodata, sed lucida, sed sæpius et varie repetita.

Ne dominanter nimis, sed suaviter, sed amanter, nisi duri sint et rebelles : ne nimis familiariter, sed paterne : ne joculariter, sed modeste et religiose.

Ne doctrinam et præcepta sola exponas ; sed exempla et motiva trade.

Venerentur te, timeant te, diligant te, te audire gaudeant : sic verba tua, mollita super oleum, fiant jacula quæ cordi semel infixæ manebunt.

6. Nec tibi tantum cura sit de instructione eorum : et quid scientia sine moribus ? Accurate ergo vigila super vitam eorum.

Pluries in anno congrega pusillum tuum gregem, et vultum ejus diligenter agnosce.

Confessiones parvulorum audi : interroga eos : videbis sæpius malitiam ætatem prævenisse, et vix natis quandoque frenis opus esse.

Tunc frena mittes, et impetus malus coercetur : serpens adhuc parvus interficietur. Vitia eradicabis, pietatem plantabis; oratione rigabis, et crescet.

Si vero assidue non attenderis, nec in confessione pueros audieris, orientur spinæ, ascendent, suffocabunt omne bonum semen : et sic in tempore messis non invenientur nisi zizania, in fasciculos alliganda ad comburendum.

CAPUT LVI.

De pauperibus et rudibus erudiendis.

1. Non est personarum acceptio apud me, fili : omnes animæ meæ sunt; omnes sanguine meo sunt redemptæ.

Non est dives et pauper in conspectu meo : utrumque eadem manet æternitas; eadem gloria, si salvantur; eadem damnatio, si pereant.

Eundem Patrem habent in cœlis, eandem Ecclesiam matrem in terris, eandem escam spirituales in sacramentis.

Quinimo pauperibus evangelizare misit me Pater meus : tu, fili, ad idem opus missus es; vide igitur, ut ministerium tuum impleas.

2. Concionaris, catechizas : verum nonne sunt plurimi qui a calore tuo absconduntur ?

Nonne plures de ovibus tuis in paupertatis sordibus et vitiis affnibus hærent, sine instructione ?

Nonne multi sunt qui, nimio pudore affecti, præ inopia sua, præ vestium decentium defectu, in ecclesia comparere non audent, neque instructionibus interesse ?

Nonne plures, præ sua in sylvis aut remotioribus agris a templo distantia, aut præ pecorum cura, ad officia divina convenire non valent : sicque rudes plane remanent et agrestes, in suis tenebris et cæca ignorantiae nocte ?

Pastor, quid de istis ovibus ? Prædico, inquis, catechizo ; accedant, et audient. O fili ! non invenio opera tua plena.

Apostolis meis non dixi tantum : Docete, sed, lte et docete. Et tibi dico, fili : Exi in vias et sepes : debiles, cæcos, claudos inquire, voca, compelle intrare ; ut impleatur domus mea cælestis.

3. Sed moneo, inquis, ut accedant et audiant. Fili, num sufficit pastori clamare ad oves errantes ? non sane : sed currit donec inveniat eas.

Ego Pastor bonus, dum fui in mundo, tales oves non expectavi tantum, sed et ardentem quæsivi per deserta.

Temetipsum, fili, non expectavi, sed quæsivi : et, si te prior non requisissem et reduxissem, ubi esses ?

Ego ad puteum Samaritanæ perrexi : ibi catechizavi, ibi evangelizavi eam.

Vide quomodo apostoli mei per vicos, casas, mapalia agrestia, deserta loca transierunt, doctrinæ veritatem, lucem gratiæ, pacis benedictionem omnibus impertiendo.

Vide quomodo Borromæus, Salesius, per loca prærupta et invia, quasi reptantes iverunt, ut ad inaccessos populos pertingerent, et pauperibus evangelizarent.

4. Curre et tu, fili, curre ad oves longinquas, ut audiant vocem tuam.

Visita eas, sicut ego visitavi oriens ex alto, illuminare his qui in tenebris et in umbra mortis sedebant: congrega eas, ut des illis specialem escam in tempore opportuno.

Si nimius sit grex tuus, ita ut singulis ovibus ignaris non possis specialiter auxilia sanctæ doctrinæ ferre; cura ut, per sapientiores, prudentiores et doctiores, oves ignaræ erudiantur.

Et tu ipse super omnia intende et vigila, rationem frequenter exposce; et non quiescas donec cognoveris eas in lumine et sanctitate ambulare, instructas et pias esse.

Magnus labor, inquires forsan: quid est quod loqueris, fili? Cessa conqueri, consideratis meis et sanctorum meorum pro salute animarum laboribus.

Erubescere, Sidon, ait mare; et, si causam quæris, audi quare; pro modica præbenda longa via curritur: et, pro pretiosissimis animabus, vix semel pes a terra levatur.

CAPUT LVII.

De prædicatione verbi divini.

1. VÆ tibi, fili, si non evangelizaveris! Clama, ne cesses; quasi tuba exalta vocem tuam, et annuntia populo meo scelera et peccata eorum.

Voca eos ad pœnitentiam; doce eos servare omnia quæcumque mandavi eis.

Si non annuntiaveris, et pereant, sanguinem eorum de manu tua requiram: si annuntiaveris, et non faciant, tu animam tuam liberasti.

Loquere, loquere de testimoniis meis in conspectu regum ipsorum, et non confundaris; non enim tu es qui loqueris, sed Spiritus Patris mei qui loquitur in te.

2. Audisti præceptum, fili: væ tibi si non obediveris! pœnas dabis in interitu æternas, cum venero judicare.

Audisti quale sit ministerium tibi commissum, vide quam sublime sit. Dei coadjutor constitutus es: pro ipso legatione fungeris, tanquam Deo exhortante per te.

Per te, quasi per aquæductum, verbum suum emittit; gratias suas et merita distribuit.

Et tu ad præceptum tam grave et tam honorificum implendum piger esses! Per sabbata et neomenias, per dominicos et festos dies labia

clausa teneres! Absit, fili, absit: prædica verbum, predica assidue.

Non de solo pane vivit homo, sed de omni verbo quod procedit de ore meo: da panem hunc de cœlo descendentem ovibus tibi commissis, ut non moriantur; da frequenter, ut crescant et roborentur.

3. Prius feci, deinde docui: sic prædicavi, fili. Fac igitur prius ut, gregis mei forma factus, ipsum ex animo pascas.

Optima erit prædicatio in qua dices ad oves meas, plus exemplis quam verbis: Imitatores mei estote, sicut et ego Christi; ambulate sicut habetis formam nostram.

Qualiter virtutes commendare poteris si ipsis careas? Quomodo vitia resecabis si in ipsis vivas? Sanctus, castus, sobrius, justus, misericors, pius esto, si vis cæteros tales reddere.

Non confundant sermonem tuum opera tua; ne, cum in ecclesia loqueris, tacitus quilibet respondeat: Cur ergo hæc quæ dicis ipse non facis?

4. Non in persuasibilibus humanæ sapientiæ verbis, sed in virtute Dei prædica, fili. Non misit te ut mirentur te, sed ut per te convertantur ad me.

Non sermones prurientes auribus, sed corda penetrantes edidi ego, dum inter homines versarer; abnega temetipsum, fili, et sequere me.

Quære gloriam meam, quære proximi salutem: nihil dicas quod ad hos fines non tendat: nihil proferas quod vulgi captum excedat.

Prædica ut audiaris et intelligaris, non ut si

num inanem edas; devita ergo profanas vocum novitates et oppositiones falsi nominis scientiæ.

5. Ego sum qui doceo manus ad prælium, et digitos ad bellum: ne igitur cum prædicationis gladio pugnare præsumas, nisi a me didiceris.

Disce per orationem: invoca me, et veniet in te Spiritus sapientiæ. Disce per studium: scrutare Scripturas, ibi invenies jacula.

Accipe de doctrina mea quod exponas in ecclesia: non enim ex te annuntiabis eis, sed ex me.

Imple ergo cor tuum eloquiis meis, ut ex abundantia cordis os loquatur.

Disce priusquam doceas: alioquin eris nubes sine aqua, et ubera arentia porriges.

6. Cum cathedram ascensurus es, cogita me esse præsentem, me verbum æternum voce tua uti, ad salvandas animas.

Sic, quasi unum mecum esses cum Spiritu meo, cum caritate mea, cum potestate mea, loquere quæ decent sanam doctrinam.

Ne vane tibi complaceas si sermo currat, ne nimium confundaris si non currat.

Nil vales sine gratia mea: omnem ergo successum mihi tribue, omnemque defectum cum humiliatione tibi imputa.

Quantumlibet bene prædicaveris, quid egisti? Plantasti, rogasti: ego solus incrementum do. Roga ergo me, ut fructum ex labore tuo educam.

7. Ne concidas animo, fili, si exiguus fructus ex concionibus tuis sequatur: curam a te exigo, non curationem.

Si pacem tuam homines non susceperint, ad te revertetur, et non perdet mercedem suam.

Ne itaque prædicare desinas, quia fructum non vides; sæpius absconditi sunt fructus, et non apparent.

Si deinde centum concionibus unam tantum mihi animam lucrareris, nonne multum esset? Scis quanti valeat una anima? Tanti, dilectissime, ut pro ea sanguinem meum effuderim.

Labora indefessus, fructum ampliorem de bonitate mea semper expectans.

Cum, per totam noctem laborans, nihil ceperis, una forsitan vice trahes multitudinem piscium copiosam: tantum ergo in nomine meo laxa rete; prædica in omni patientia.

8. Demum, cum omnia impleveris, dic: Servus inutilis sum; quod debui facere feci.

Time ne forte, cum aliis prædicaveris, ipse reprobus efficiaris.

Multi enim venient dicentes: Domine, Domine, nonne in nomine tuo prædicavimus, virtutes multas fecimus? Et confitebor illis quia nunquam novi vos.

O fili! quam multi concionatores apud inferos cruciantur, qui plus habuerunt copię et leporis in dicendo quam tu, et plures a scelerata vita ad piam honestamque vitam traxerunt quam tu!

Ipsi tamen miserrime periire; cur ita? Ob eam maxime causam, quia præ elatione et arrogantia insolentes, divina bona Deo non retulerunt accepta, sed vindicarunt sibi.

Quocirca humanæ avidos laudis, vanaque sui

opinionem inflatos, inanis gloriæ cupidos, in locum ad quem anhelabant evehi Dominus permisit, unde in exitium ruerent sempiternum.

CAPUT LVIII.

De confessionum auditione.

1. ACCEPISTI Spiritum sanctum, fili, et iudex populi mei constitutus es : ligabis et solves ; peccata remittes, peccata retinebis.

Ecce tibi iura mea concessi : qualis potestas, fili, qualis honos ! Sed quale munus, certe angelicis humeris formidandum. Qualis ars ! certe ars artium.

Non morbos qui corpus occidunt, sed qui animam et corpus perdunt in gehennam, curare debes. Qualem ergo tanti medici labia custodient scientiam !

Non carnem a morte, sed animas ab æterna damnatione eripere et salvare debes. Qualem ergo tanti Salvatoris animus prudentiam et misericordiam habere necesse est !

Non super lites et iura hominum inter se, sed super ipsa iura mea, inter me et eos, debes ferre iudicia. Qualem igitur tanti iudicis mens æquitatem tenere debet !

Scientiam quære in libris, per studium : sapientiam vero prudentiæ, misericordiæ et æquitatis, trahe de cœlis per orationem.

Ego sum Pater luminum, qui do omnibus affluenter : pete, fili, et accipies.

2. Ne reponas in sudario talentum quod dedi tibi : sciens quia homo austerus sum, ne ideo ministerium formidandum exercere omittas.

Habens salvandi potestatem, jam non licet tibi a salvationis opere abstinere.

Fac quod in te est : stude, ora, age, absolve, liga, prout melius coram me judicaveris; mihi deinde omnia committe.

Ego scio quos elegerim : homines sunt, non angeli, quos sacerdotes constitui.

3. Laboriosum quidem est ministerium hoc, fili : cave ne idcirco pigriteris et negligas.

Ego in laboribus fui a juventute mea : parum est igitur si dies, menses et annos, in opere salutis animarum consumas; cum ego sanguinem profudi, vitam dedi.

Disciplina quidem hæc non est primum gaudii, sed mœroris : at postea fructum pacatissimum afferet per eam exercitatis.

Ibi utique labor est fructuosus; ibi oves inveniuntur et reducuntur, gaudente Cœlo, lætanti-
bus angelis.

Ibi immundi casti fiunt, injusti redduntur probi, emendantur detractores, inimici reconciliantur.

Ibi blasphemi corriguntur, sacrilegi ex abyssu retrahuntur; ibi indocti scientiam et imprudentes sapientiam accipiunt.

Ibi sortes absterguntur, sanantur vulnera, peccata auferuntur, innocentia lapsis redditur, et deformata prius redit pulchritudo.

Ibi via cœli beata aperitur : infernus clauditur, ligatur diabolus, et pax mea datur.

Ibi lac debilioribus porrigitur, et valentioribus esca.

Ibi pusilli roborantur, fortes autem exercentur : justi justificantur adhuc, et sancti amplius sanctificantur.

Ibi fons hortorum, puteus aquarum viventium, quæ fluunt impetu de Libano.

Ecce, fili, quanta potes in tribunali ovibus meis præstare : scienti igitur bonum, et non facienti, quomodo tibi peccatum non esset ?

4. Voca ergo peccatores ad pœnitentiam : si vocare et audire neglexeris, lupus veniet, et disperget oves ; refrigescet caritas, abundabit iniquitas.

Nulla erit in juventute castitas ; nulla inter conjuges pudicitia ; nulla in negotiatoribus æquitas ; nulla in servis fidelitas ; nulla in heris justitia ; nulla in parentibus cura ; nulla in filiis obedientia.

Brevi tandem, nulla in toto grege pietas, nulla fides, nulla religio.

5. O sacerdos ! o tu præsertim, qui curam habes animarum ! vide, et perpende qualem delictorum sarcinam super caput tuum congeris, si oves tuas ad tribunal frequenter vocare, et accedentes audire negligis ; vel si audiens, sine cura, sine zelo, sine æquitate rem facis.

Quid respondebis quando, ad tribunal meum vocatus, a me judicaberis, et accusaberis ab ovibus tuis dicentibus : Periimus quia non habuimus hominem qui nos in piscinam projiceret.

CAPUT LIX.

De misericordia in sacro pœnitentiæ tribunali tenenda.

1. FILII, esto misericors, sicut pater tuus cœlestis misericors est : disce a me quia mitis sum corde.

Calamum quassatum non confregi : linum fumigans non exstinxi : sed ovem quæ erraverat gaudens in humeros mansuete imposui.

Peccatrici de criminibus lugenti laudans veniam dedi : Petrum misericors respexi : Latroni converso paradisum benignus aperui.

Ecce quomodo mihi proprium fuit misereri semper et parcere.

2. Vide ergo, fili, quanta benignitate debeas tu, mysteriorum meorum dispensator, erga peccatores ad tribunal pœnitentiæ accedentes uti.

De regione longinqua venit aliquis, id est : per multos menses et annos forsitan Dei creatoris sui oblitus est, animæquæ suæ salutis immemor fuit ; sed tandem dixit intra se : Surgam, et ibo ad patrem. Surgit et venit.

O fili, suscipe eum gaudens, suscipe mansuete ; certe errantem sollicite quærere debueras : quanto magis redeuntem non repellere !

Alter sceleribus gravatus, in altissima qua-

vitiorum fæce demersus, ulceribus plenus, sordibus scatens, accedit.

O fili ! ne ex zelo præpostero horrescas, ne objures, ne increpes ab initio. Sec e contra dicamanter, sicut ego : Veni ad me, qui laboras et oneratus es : fiducialiter veni et reficiam te in Domino.

Fac secundum exemplar patris prodigi illius, quod tibi monstravi.

Vide, fili, attende : venit filius quem pater summopere dilexerat, et qui pessime aufugerat ;

Qui prius in domo paterna bonis abundaverat, et qui vivendo luxuriose substantiam suam dissipaverat ;

Qui togis pretiosis olim vestiebatur, et laceris pannis modo tegebatur : ingratus fuerat, impius fuerat, scelestus fuerat.

Venit tandem : pater videt, accurrit, super collum ejus cadit, in amplexus ruit, lacrymis rigat, manu levat, benigne ducit, stola prima operit, annulo ditat, vitulo saginato reficit, symphonia reducem celebrat.

Vide, fili : non increpat offensus Pater, nullum iræ, nullum quidem mœroris dat signum.

Quid per parabolam hanc volui significare ? Audi, fili : per hoc dixi peccatoribus ut ad te, quasi ad Patrem, redirent sine timore ; tibi autem, ut ipsos reciperes sine rigore.

3, Nosce, fili, nosce cujus spiritus sis. Non misi te ad animas perdendas, sed ad lucrandas, ad salvandas.

Et idcirco te peccatorem constitui super illas,

et tu sciens qualiter tui m̄sertus sim, scias quoque qualiter illarum debeas misereri.

Equidem præcepi tibi ut potenter et quasi tuba exaltares vocem tuam, et annuntiares eis scelera eorum : sed ubi, sed quando, fili ?

Ubi ? in cathedra, ubi doces, ubi vocas, ubi impavidos turbare conaris.

Quando ? quando duri sunt, ad cor non redeunt, de conversione non cogitant.

Tunc dic illis mecum : Progenies viperarum, vae vobis, hypocritæ ! vae vobis qui ridetis nunc ! vae vobis, qui per spatiosam et latam viam inceditis !

At in tribunali, quando veniunt ut sanentur, dic, fili, cum bonitate : Ecce adsum, ut curem vos, ut exonorem vos, ut sub alas congregem vos.

O filioli, quos iterum parturio, donec formetur Christus in vobis ! venite : cor contritum et humiliatum Deus noster nunquam despicit.

Venite, compungimini : et si fuerint peccata vestra ut coccinum, quasi nix dealbabuntur ; et si fuerint rubra quasi vermiculus, velut lana alba erunt. Filioli, si audieritis me, bona terræ comedetis.

Molliantur sic sermones tui super oleum, et fient jacula.

4. Si vèro, fili, dure increpes ab initio, vel etiam in decursu sine necessitate, quid fiet ?

Ovis ad ovilis portam jam redux vel territa fugiet, rata se invenisse lupum, non pastorem :

Vel sine fiducia rem aget, putans esse dominatorem, non patrem ;

Vel etiam occultiora periculosioraque vulnera celabit, tortorem sibi in ministro fingens, non medicum.

Sicque peribit per culpam tuam frater pro quo ego mortuus sum, quem ad te miseram, quem tibi fiducialiter commiseram.

5. Verba igitur tua sint bona, sint consolatoria : verum concordet verbis clemens directionis norma.

Memineris, fili, pœnitentem fratrem tuum, hominem esse, non angelum ; memineris te esse, non justitiæ vindicantis, sed justitiæ miserantis ministrum.

Cave ne vinum novum in utres veteres mittas, ne commissuram panni rudis in vestimentum vetus, ne onera gravia et importabilia in humeros ponas, quæ digito forsân tuo nolles movere.

6. At, fili, coge eos servare omnia quæ ego mandavi tibi : præcipe ut quiescant agere perverse : præcipe ut discant juxta mandata benefacere.

Neque existimes misericordiæ esse margaritas ante porcos mittere, aut dare panem angelorum his qui siliquis delectantur porcorum.

Neque clementiæ esse censeas illorum remittere crimina, in quibus est emendatio nulla, illorum solvere delicta quorum pœnitentia et contritio non prudenter judicetur efficax et vera.

Intellige, fili, quæ dico. Numquid istud vocabis misericordiam, si accedat aliquis, levissimasque culpas declaret, de cætero se innocuum di-

cens; dum tamen alii ejusdem status gravibus dediti sunt criminibus: tu vero non interrogas, sed pertranseas, et absolvas?

Quid, fili! hoc non est animas salvare, sed perdere.

Nonne plures sunt in agone ægroti, qui medico dicunt: Bene me habeo? et si medicus declarationi credat, dicatque: Bene est, amice, surge, manduca, bibe: peribit utique ægrotus. Et cum perierit, num laudabis medicum?

Damnabis sane, et dices: Debuisset ulterius inquirere, debuisset interrogare?

Interroga ergo, fili: fode parietem, dic: Quantum debes Domino meo? ut deinde possis adjicere: Redde quod debes: declina ab hoc malo; fac hoc, quod tibi præceptum est, bonum: alioquin non vives, frater, sed morieris.

7. Numquid istud vocabis misericordiam, si veniat alter confitens se ulceribus jam inveteratis esse plenum, criminibus assuetum, tu vero dicas: Doles, frater? et cum responderit: Doleo; tu, absque congrua probatione et sufficienti emendatione, illico pertranseas et absolvas?

Quid, fili? hoc non est animas salvare, sed perdere.

Ostendisti chirurgo putridum vulnus membri tui. Amputandum fuisset membrum, ut servaretur corpus.

Ille vero hoc tibi proponere non ausus est, neque necessarium dicere: sed vulnus tantum fovit et ligavit.

Brevi serpit putredo; malum modo insanabile

factum est : jam moriendum tibi est. Quid censes de chirurgo ?

Utique dicis : Fiducialiter ipsi vulnus ostenderam , ut illud curaret. Si membrum necessario amputandum dixisset, consensissem. Non dixit, non præcepit : mortis meæ reus est.

Muta nomen, fili. Hic est ille sacerdos qui, vel mollius blandiens, vel laborem fugiens, non præcepit peccatori in consuetudine posito, dicens : Frater, manus tua scandalizat te : abscide eam, et projice abs te. Pes tuus, oculus tuus scandalizat te : abscide, erue, projice abs te ; alioquin cum illis mitteris in gehennam ignis.

Id est, nisi projeceris prævaricationes illas, quibus assuetus es, non remittentur tibi, neque in hoc sæculo, neque in futuro.

8. Certe, fili, si bonum pœnitentis quæris, si animum ejus misericorditer, uti debes, salvare velis : curandum tibi est ut non apparenter peccatum tegatur, sed ut revera intus deleatur, auferatur, pereat.

Quod utique fieri nequit, nisi vere doleat pœnitens, nisi sincere crimini renuntiet, consuetudinem et occasionem proximam dimittat, injuste detenta restituat, cum inimicis reconcilietur, damna illata resarciat.

Deinde, fili, qualis est illa misericordia quæ cæca omnino, sine regula et sine prudentia, cuique indisposito beneficium absolutionis impertitur ?

O falsa pax quæ bellum in corde relinquit ! O decepatrix medicina quæ soporem dat, non cura-

tionem : interfectionem , non vivificationem !

O injustum judicium quo , pro hominis male desiderantis satisfactione , mea jura produntur ?

Etenim fili , qui peccatorem non contritum et ab iniquitate sua non conversum , vel sciens , vel etiam præ culpabili imperitia ignorans absolvit , pacem meam inimico meo , dum odit me , præstare affectat ; meipsum tradit in manus illius ad crucifigendum.

9. Vide , fili , quomodo spelunca latronum fiat quandoque domus mea ; vide quomodo ibi incauti sacerdotes prævaricentur.

O novi Pilati , qui me sic , per ignaviam et culpabilem indulgentiam , tradunt cuique petenti !

O prophetæ iniquitatis ! qui consuunt pulvillos sub omni cubito manus , et faciunt cervicalia sub capite universæ ætatis , et sic confortant manus impiorum , ut non revertantur a via sua mala ; et sic proselytos suos faciunt in tribunali filios gehennæ duplo quam antea.

Portabunt utique iniquitatem suam , juxta iniquitatem illorum ; sic iniquitas falsorum illorum prophetarum erit.

Certe ira mea veniet super eos : non enim hominis exercent judicium , sed Domini ; et quodcumque judicaverint in eos redundabit.

10. Fili , fili , absit a te tam iniqua , tam crudelis , tam scelestas misericordias !

Memento tibi datum esse , non solvendi tantum , sed et ligandi potestatem et præceptum.

Ministerium quidem tibi commissum est , sed

non sine documentis, non sine regulis, non sine mandatis.

Custodi igitur ea diligenter, et cura ut in ministerio tuo misericordia et veritas obvient sibi, justitia et pax osculentur se. Sic eris fidelis et prudens dispensator.

CAPUT LX.

De zelo pro peccatorum conversione.

1. PECCATA tua tuli super crucem, fili, ut peccatis mortuus, justitiæ viveres.

Ut peccati corpus destrueretur, veni, laboravi, prædicavi, passus sum, mortuus sum.

Vis ergo, fili, vis esse pastor secundum cor meum? fideliter labora ut deleatur iniquitas.

Trahe, quantum in te est, peccatores ad baptismum pœnitentiæ, in remissionem peccatorum.

Perge ad eos; et, sicut angeli Loth e Sodoma eduxerunt, apprehende tu manum eorum qui perditionis vias sectantur; et in viam salutis reducere stude.

2. O fili! amas me! ecce isti rursum crucifigunt me quotidie in semetipsis, opprobriis satiant, alapis cædunt, flagellis scindunt, spinis coronant: et tu frigidus et immotus hæc omnia cerneres!

Fleverunt sanctæ mulieres ubi viderunt me ad locum Calvariæ pergentem, sub cruce et vul-

neribus fatiscentem ; infremuerunt intra se , me non valentes liberare : et tu, fili , qui potes me a nova passione præservare, non faceres !

Et tu, amice mi , non stares pro me adversus peccatores, qui manibus impiis me quotidie percutiunt et dilacerant !

Aufer, aufer, quantum in te est, abominationes impietatis ; converte peccatores ut , crimina sua relinquentes, mihi parcant.

3. Amici mei, noti mei recesserunt a me : relicto me, fugerunt.

Impietates, furta, impudiciæ, adulteria, blasphemix, ebrietates, doli, fraudes, detractiones, quotidie multiplicantur ; malorum infinitus est numerus ; et tacent sacerdotes mei.

O amici mei ! quomodo mihi mutati estis in crudeles ? O sacerdotes ! apprehendite disciplinam ; ne quando irascar, et pereatis de via justa.

4. Oves meæ erraverunt in viis inferni, ad abyssos tormentorum properaverunt : et illi quos custodes gregis mei constitui non clamant, non currunt, non reducunt oves.

Dispersæ sunt sub oculis pastorum , et factæ sunt in devorationem bestiarum.

O pastores et idola , derelinquentes gregem meum ! in furore meo arguam vos, in ira mea corripiam vos : dabo ignem et vermes in carnes vestras ; ut uramini et sentiatis usque in sempiternum

5. Fili, fili, si quis erraverit a veritate, converte eum, salva animam ejus a morte.

Lacrymare super eum ; apprehende illum,

admone, consule, exhortare; demonstra caritatem: comprehende pedes, osculari non erubescas.

Intona super eum judicia mea, ostende illi ignem devorantem, ardores sempiternos.

Coge eum ad pœnitentiam, sicut bonus medicus ægrum ad medicinam.

6. Vide Joannem discipulum quem diligebam: vide quomodo adolescentem episcopo prius commendatum, deinde prædonum ducem factum, inter arma sicariorum, per montes et sylvas, jam senex ipse requisivit, reduxit, convertit. Vade ad peccatores, et fac similiter.

CAPUT LXI.

De oratione pro peccatoribus.

1. POSTULAVI Patrem meum, et dedit mihi gentes in hæreditatem: postula, fili, et dabit tibi peccatores in conversionem.

Dedit petenti Stephano Paulum: dedit obsecranti Monicae Augustinum: pete tu, et accipies.

Amen, dico tibi: si quid petieris Patrem in nomine meo, dabit tibi: crede quia accipies, et fiet tibi.

2. Audisti, fili, vim et efficaciam orationis? Juravi ego Dominus, et non pœnitebit me.

Si igitur sint in grege tibi commisso oves errantes, vel jam pereuntes, quas voce monitionis,

obsecrationis, increpationis, reducere nequivisti, ora.

Exemplum dedisti, verbum prædicasti, manet oratio : tria hæc : major autem oratio.

Ora igitur ut Pater meus mittat Paracletum Spiritum suum ; qui loquatur ad cor eorum , illos convertat, et vincula eorum disrumpat.

Quod aliis orantibus jam toties concessit, quare tibi enixe roganti recusaret ? Ora pro omnibus ; ora præsertim pro peccatoribus.

3. Advocatus sum apud Patrem , ego Christus ejus : libenter respicit in faciem meam.

Sanguis meus, in conspectu ejus, longe melius loquitur quam sanguis Abel.

Ecce, fili , in manibus tuis sum : offer sanguinem meum, offer corpus meum, offer me totum Patri in sacrificio, ex toto compassionis affectu, pro peccatoribus, ut convertantur.

Offer pro illis præsertim quos scis majoribus criminibus prægravari, durioribus vinculis detineri.

Offer : ego sum propitiatio pro peccatis et peccatoribus. Offer : hoc sancti mei assidue fecerunt, et ideo tot peccatores converterunt.

4. Est et apud me in cœlo advocata potens, Maria mater mea : non est auditum a sæculo quemquam ipsam invocantem fuisse derelictum.

Si igitur desolaris super iniquitatibus populi tui, clama ad Mariam : est consolatrix afflictorum.

Si gratias speciales desideras, ut convertas iniquos, clama ad Mariam : auxilium est christianorum, et mater divinæ gratiæ.

Si peccatores quasi desperati videntur, clama ad Mariam : est refugium peccatorum, mater misericordiæ; sub præsidium ejus illos constitue.

Nullum est gratiarum et benedictionum genus quod ipsa non possit illis obtinere, et quod non debeas ab illa pro ipsis fiducialiter expectare.

CAPUT LXII.

De cura infirmorum.

1. INFIRMUS eram, et non visitastis me : hoc exprobrabo, fili, in die judicii, hominibus : quanto magis sacerdotibus !

Crimen est corporalia auxilia infirmis debita non præstare : quanto magis spiritualia non ministrare !

Periclitatur in infirmitate corpus : sed multo magis periclitatur anima.

Illud quidem in pulverem revertitur : verum hæc ad judicium transibit ; ibit in domum æternitatis suæ.

Horrendum est autem, fili, incidere in manus Dei viventis : quanta igitur diligentia debes animas ad transitum præparare !

Oh ! si per culpam tuam una tantum anima gratia sanctificante, in ultimo periculo, privaretur ; si, per negligentiam tuam, absolutione, sacro viatico, ultima unctione careret, et idcirco criminibus cooperta coram me sisteretur, et judi-

cata damnaretur : quale crimen commisisses ! qualis ultio te maneret !

In sæcula sæculorum malediceret tibi perdita anima ; te in æternum dilaceraret et cruciaret.

2. Ubi ergo aliquam ovem notabiliter ægrotantem audiveris, curre ad illam.

Et postquam te doloribus ejus compatiens exhibueris, et per benignitatem in cor ipsius suaviter intraveris, ministerium tuum offer.

Si oblatum suscipiat, imple : si non suscipiat, et infirmitas ad periculum tendat, insta, obsecra, increpa, coge. Nulla satis magna securitas ubi periclitatur æternitas.

Ne discedas igitur, donec ovem super humeros susceperis.

3. Gratiarum Spiritu invocato, excipe confessionem.

Juva infirmum : cave ne animum ejus per morbum jam debilitatum longiori discursu fatiges : verumtamen omnia necessaria perquire.

Interroga præsertim et vide num sit aliqua culpa in confessione prius celata et occultata, quæ hodieum conscientiam ejus gravet.

Dissipa falsum pudorem, fode parietem, et extrahe ossa mortuorum.

Oh ! quanta vulnera sæpius invenies ! quales iniquitates, quas nisi prudenter extorseris, retinebunt ægroti usque ad mortem, et quæ cum illis in pulvere dormient !

Oh ! quale servitium præstitisti, si abominabile hoc secretum fregisti ! Qualem consolationem infirmo suppeditasti ! quale obstaculum ad salu-

tem amovisti! Beatus eris, o fili! si id feceris.

Præcipua etiam vitæ crimina, quantum status et circumstantiæ patientur, adhuc exponi satage;

Occasiones proximas dimitti, scandala reparari, reconciliationes fieri, restitutiones solvi, præcipe, et perfici cura.

Pœnitentiam levem statui infirmi ac commodam impone; monens et jubens ut, cum sanus fuerit, de novo ad tribunal accedat et congruam satisfactionem suscipiat.

4. Confessione excepta, loquere ex toto corde ad cor ejus: mitte jacula, excita dolorem, insinua contritionem, lacrymas pro posse provoca, accende amorem,ingere fiduciam.

Multi peccatores in morte confitentur, pauci salvantur, quia deest contritio, quæ, si adesset in gradu congruo, ægrotum, etsi impiissimum, pœnitentem faceret atque sanctum.

Igitur totis animi tuis labora ut ægrotum ad summum quem poteris contritionis gradum induces.

5. Sacro ministerio impleto, ægrum sanctissimo Viatico reffectum et unctione levatum ne derelinquas.

Filium Deo parturivisti: filium hunc, quasi blanda mater, enutrire satage; jamque præparatum magis ac magis justifica et sanctifica.

In infirmitate plus laborat diabolus, sciens quia modicum tempus habet.

Igitur ægrotum frequenter visita, ut illum contra insidias inimici robores, in gratia Dei

confirmes, in doloribus juves, in anxietatibus consoleris, et passim etiam adhuc absolvas.

Sanctæ fidei, spei, caritatis et contritionis actus suggerere : desideria æternæ beatitudinis inspira.

Subjectionem divinæ voluntati commenda; ad patientiam hortare; Christi Domini crucem sæpius porrige.

Dei Matris sanctorumque suffragia pro ipso postula : sacras indulgentias, si facultas tibi sit, applica.

6. Si vero, præ multitudine laborum tuorum, ad ægrotum non potes frequenter accedere, cura, fili, ut prædicta auxilia præstet illi sancta quædam prudensque persona, quæ te etiam de statu ægroti sæpius moneat : ut saltem in majori periculo præsentia tua ægroto non desit.

Spiritualibus etiam temporalia, pro posse tuo, liberaliter adjice, si infirmus sit in egestate positus.

O fili! si hæc feceris, eris vir misericordiarum : exaltabo te in Ecclesia plebis meæ; quia infirmus fui, et visitasti me.

CAPUT LXIII.

De benigna caritate erga proximum.

1. MISERATOR et misericors sum, fili : longanimis et multum misericors ; suavis universis, et miserationes meæ super omnia opera mea.

O fili! non veni animas perdere, sel salvare: et ad salvandum, non gladio, sed benignitate usus sum.

Vincula mea fuerunt funiculi Adam, vincula caritatis: onus meum leve, jugum meum suave.

Vis, fili, vis allicere animas? vis illas mihi devincere! ostende benignitatem, expande caritatem.

Fortis est ut mors dilectio: omnia vincit, rudiores domat.

Videant oves te ex puro salutis suæ desiderio, ex animo materno, omnia erga ipsas agere, et tibi ultro se tradent.

2. Oh! si cum affectu Pauli diceres ad illas: Testis est mihi Deus quomodo cupiam omnes vos in visceribus Jesu Christi!

O filii! os nostrum patet ad vos, cor nostrum dilatatum est. Non angustiamini in nobis; angustiamini autem in visceribus vestris; tanquam filiis dico: Dilatamini et vos.

Filioli, quos iterum parturio, donec formetur Christus in vobis! Quis infirmatur, et ego non infirmor? quis scandalizatur, et ego non uror?

Si talia ex corde ovibus diceres, quomodo inclinarent aurem! quomodo corda aperirent! quomodo monita reciperent! quomodo mandata servarent! quomodo post te currerent in semitis meis!

Illi vere doctores sunt qui, cum per rigorem disciplinæ sint patres, per pietatis viscera matres esse norunt.

3. Esto, ergo, fili, ovium mearum benigna ma-

ter, non simulatione oris, sed cordis sinceritate, sed operum exhibitione.

Ego pertransivi benefaciendo et sanando omnes: sequere me, fili.

Si videris ovem sub paupertatis aut adversitatis onere gementem, onus ejus, pro posse tuo, humeris tuis et eleemosynis cum mansuetudine leva.

Si infirmum inveneris sub ægritudinis pressura desolatum, erige eum auxilio, juva consilio, refove consolatione.

Si occurrat alius sub peccatorum jugo curvus: quasi prodigi pater, cade super collum ejus, assume benignus ovem perditam, et lenitatis lacrymis lava.

Si pusillanimis venerit, excita eum blandæ monitionis stimulis: si rebellem et durum inveneris, sustine cum patientia, et tu firmior imbecillitates hujus infirmi porta.

Contradictiones ovium tuarum æquanimiter tolera.

Ne animum despondeas si, cum seminaveris triticum, spinas metas: ego, fili, a præseprio usque ad crucem, pro animabus salvandis laborare non cessavi, et paucæ tamen salvantur.

4. Ne volueris omnia vitia statim extirpare: zelus violentior in excindendis vitiis animas potius exacerbaret, et in malo obfirmaret.

Quædam sunt potius lege assuenda, quam impetu discindenda; quædam toleranda ad tempus, et dissimulanda.

Quidam animi prius sunt artificio pietatis ten-

tandi, quam acerbæ correptionis pudore inutiliter suffundendi.

Recte dixit unus de Petri successoribus : Sancta Ecclesia quædam per fervorem corrigit, quædam per mansuetudinem tolerat, quædam per considerationem dissimulat atque portat ; ut sæpe malum quod aversatur, portando et dissimulando, compescat.

Cura ergo passim ut prius corda teneas per benignitatem quam illa corrigas per disciplinam.

CAPUT LXIV.

De robore animi.

1. FILII, accepisti Spiritum sanctum ad robur. Ne sis igitur pusillanimis.

Confortare et noli timere ; esto fortis in bello , et pugna viriliter.

Quantumque sis infirmus, memento quoniam elegi te ut fortia quæque per te confundam.

Quantumlibet dura cervice sint quos debellare debes, memento quoniam dedi frontem tuam durio rem frontibus eorum.

Etiam si totus mundus contra te armaretur, ne paveas repentino terrore : ego qui vici mundum tecum sum tanquam bellator fortis : idcirco cadent, et infirmi erunt.

2. Igitur, fili, si jam es ovibus meis legitime

præpositus, noli oblivisci præceptum meum; noli de promissione mea diffidere.

Vide quæ vitia serpent, quæ mala debeas fugare, quæ bona procurare; et cum prudenter perspexeris media quibus hæc efficere poteris, surge, et fac.

Dic audacter ipsis regibus : Non licet. Dic proceri iniquo : Tu es ille vir. Dic impio exaltato : Væ tibi in malum ! morieris : transibo, et non eris.

Dic illicita de te exigentibus : Obedire me oportet Deo magis quam hominibus.

Dic iis qui non recipiant sermonem tuum : Væ tibi, Corozain ! væ tibi, Bethsaida ! Ecce executio pulverem pedum meorum contra vos in testimonium.

Dic hypocritis : Væ nobis, parietes dealbati ! Dominus percutiet vos.

Dic iis qui non verentur indigne ad mensam meam accedere : Foris canes; non licet mihi dare Sanctum canibus.

Emitte sagittas et fulgura, ut quascumque dissipēs iniquitates.

Contere potentum superbiam; debella divitum avaritiam; expugna immundorum corruptionem.

Frangē inimicorum odia; comminue iracundorum furores : intona contra carnalium voluptates.

Dissolve juvenum choreas et libidines; aufer libros impios aut turpes; reprime scurriles cantus; reseca blasphemias.

3. Equidem inimicus fies, verum dicens; movebit utique Satanas persecutiones contra te; at non est supra me, fili: si me persecuti sunt, et te persequentur.

Posses quidem tacendo, tolerando, te a persecutione præservare; sic sane hominibus placeres, sed Christi servus non esses.

Recordare quod ille, cujus minister es, non venerit pacem mittere, sed gladium.

Ne torpeas igitur, ne manus conferas. Sume gladium spiritus, quod est verbum Dei, et noli parcere.

4. Et si absque synagogis faciant te; et si veniat hora in qua velint te interficere dicentes:

Homo iste non quærit pacem populo, sed malum: venite, comprehendite eum; deleamus de terra nomen ejus: obsequium Deo præstabimus, si mortem ei intulerimus.

Tu, fili, interea impavidus mane: sta ante reges et præsides; et coram eis, et in carceribus, et in suppliciis, et in morte, te constantem exhibe: ostendes quoniam verus sacerdos occidi potest, vinci autem non potest.

5. Fili, omnia poteris in me te confortante.

Petrus sibi derelictus ad vocem ancillæ me negavit: Petrus a me adjutus crucem viriliter passus est.

Noli ergo pavere, dicens: Homo sum; et quomodo talia sustinebo?

Scito, fili, quod in illa hora non tu ipse per te sustinebis, sed Spiritus meus sustinebit in te.

Dic ergo : Utique , Domine , si necesse sit, dabo animam meam pro ovibus meis.

Scio, Deus meus, quod impossibilia non jubeas; sed jubendo adjuves, ut possimus quod jubes.

Promisisti, Domine, et facies; in adjutorium meum intendes; ad adjuvandum me festinabis.

Scio cui credidi, et certus sum. Utique ministerium meum implebo; mala non timebo, quoniam tu mecum eris.

6. Tale militem meum decet animi robur, fili. Euge, euge : ignaviam socordis Heli longe fac a te.

Noli tantum observare mala, et timidus gemere; noli moderatius reprehendere, dicens : Filii, non est bona res ista quam facitis.

Noli mitius corrigere, timens ne irascantur et insurgant. Increpa, fili, increpa duos dure.

Euge, euge : noli vereri ne ferventis zeli tui rumor ignavorum sacerdotum censuram et contumelias super te moveat. Non illis, sed mihi rationem reddes.

Euge, euge : ne respicias, neque a dextris, neque a sinistris.

Ne dicas : Quid cōgitabunt, quid dicent, si huic malo obsistam, si hoc bonum exigam? Tantum vide quid debeas facere. Consilium a sapiente perquire, deinde fac.

Verumtamen recordare te patrem esse debere, non tyrannum; pastorem, non lupum; medicum, non necatorem.

Memento ergo mansuetudinis et bonitatis,

etiam necessario zeli impetu : ne eradices , potius quam riges ; ne dissipes , potius quam foveas : ne occidas , potius quam sanes ; ne , tollens zizania , eradices etiam triticum .

Prudenter igitur age , fili ; sed a prudentia carnis , quæ inimica est Deo , omnino cave .

CAPUT LXV.

De prudentia et simplicitate.

1. Esto prudens sicut serpens , et simplex sicut columba : ecce , fili , arma tua ; per hæc vinces .

Per sanctitatem , temetipsum salvabis : per prudentiam et simplicitatem , alios sanctificabis .

Per prudentiam , zelus fit ignis jugiter urens ; et sine prudentia , fit turbo confringens .

Per prudentiam , mansuetudo fit unctio sanans : sine prudentia , fit venenum corrumpens .

Per prudentiam , eloquia prædicantis fiunt jacula penetrantia : sine prudentia , sunt verba per aerem volantia .

Per prudentiam , cuncta perficies fructuose : sine prudentia , cuncta fere facies inaniter .

Per prudentiam , potentes sapienter honorabis , et honorando ædificabis : sine prudentia , aut ipsis servies , aut eos offendes ; sicque inimicos tuos sancto ministerio multum nocivos efficies .

Per prudentiam , omnibus , quantum fieri po-

test, placebis : sine prudentia, vel pusillos per nimiam familiaritatem scandalizabis, vel peccatores per rudiores austeritatem a te repelles.

Per prudentiam, ministerium tuum honorificabis ; sine prudentia, vel per prolixitatem tædium, vel per festinationem indevotionem generabis.

Per prudentiam, venenum e cordibus confidentium feliciter extrahes, et virtutis semen mentibus suaviter inseres sine prudentia vero, corda pœnitentium claudes, mentibusque nauseam provocabis.

Per prudentiam, oves tuæ mire dirigentur et ordinabuntur : sine prudentia, dispergentur, vel in confusione manebunt.

2. O fili ! postula a me prudentiam ; melior est cunctis pretiosissimis, et omne desiderabile ei non potest comparari.

Pete assistricem hanc solio meo sapientiam, ut te in omnibus dirigat.

Quære illam apud sapientes, et eme eam tibi ; ad vade Ananiam ; consilium sapius á sapiente perquire : ipse dicet tibi quid te oporteat facere.

Non debes, fili, tibi ipsi facile credere : modicum lumen in te est, passione interdum moveris, et zelum putas.

Quære potius a conscientioso viro instrui, quam tuas adinventiones sequi.

3. Esto simplex : in omnibus candidus et apertus appare : age sine fuco, loquere sine dolo.

Crede mihi : simplicitas est omnibus astutiis et industriis efficacior.

Voca oves ex corde, non ex ore solum, et venient ad vocem tuam.

Increpa peccatores, ex dolore et compassione, non ex impetu et violentia; tunc flebunt, tunc convertentur.

Excita pusillanimes, non quasi dominus, sed sicut aquila provocans pullos suos ad volandum; et pergent, et current.

4. O beata simplicitas! quæ ex optimo corde procedis, et audientium, et videntium corda demulces; veni, et dominare in omnibus actibus meis.

Per hanc placebo tibi, Deus meus, qui amas rectos corde et in bonitate animæ sinceræ tibi complaces.

Per hanc placebo hominibus, quibus per hanc cor paternum et ubera materna præbebo.

CAPUT LXVI.

De mansuetudine.

1. FILII, in mansuetudine ministerium tuum imple, et super gloriam hominum diligeris. Ego sum Agnus Dei: esto tu, discipule, sicut Magister tuus.

Apostolos meos misi sicut oves in medio luporum. Et quemadmodum, per mansuetudinem Agni morientis, mortem et infernum vici, sic, per mansuetudinem ovium, Apostoli mei mundum vicerunt.

Pastorem mansuetum dirigam, ego Dominus Pastorem mitem docebo vias meas. Sicut fui cum Moyse, quem in lenitate sanctum feci, sic ero cum illo. Per illum oves meæ vocem meam audient : salvabuntur in unum, et oves et pastor.

2. Esto ergo, fili, pastor suavis et mitis. Ut non vituperetur ministerium tuum, esto mansuetus ad omnes.

Æquo corde et animo, nobilem et ignobilem, divitem et pauperem amanter suscipe : consilium et auxilium præbe; importunos, non severius, sed benigne tracta.

Ego venientes ad me non repuli, sed clementer excepi, et beneficiis cumulavi. Parvulos admisi : turbas importune irruentes docui : afflictos et pauperes consolatus sum : ægros visitavi, ac sanavi : proditoris osculum non recusavi.

Disce a me habere viscera misericordiæ, benignitatem, humilitatem, modestiam, patientiam.

Ne quemquam tristius, quam opus est, aspicias : ne ullum verbum durius emittas : ne tribulatum responso asperiori contristes : ne in injuriantem irascaris : ne adversario dimittere recuses : vince in bono malum.

Omnia suffer, omnia sustine, neminem læde : cave a litibus, cave a contentionibus.

Prælati tuis in omnibus prompte et fideliter obtempera : nihil unquam rebellionis aut inobedientiæ in corde retine. Servus enim Dei mansuetus reluctari nescit ; quasi lutum in manu figuli, nunquam dicit : Quid me facis sic ?

3. Mirare, fili, et imitare Martini mansuetudi-

nem. Nemo unquam ipsum vidit iratum, nemo mœrentem, nemo vane ridentem : unus idemque fuit, semper cœlestem lætitiâ vultu præferens.

Tantam adversus omnes injurias patientiam assumpserat ut impune etiam ab infimis clericis læderetur; nec propter id eos aut loco unquam moverit, aut a caritate sua repulerit.

Nunquam in illius ore, nisi Christus; nunquam in illius corde, nisi pietas, nisi pax, nisi misericordia, inerat. Plerumque etiam, pro eorum qui obtrectatores illius videbantur, solebat flere peccatis.

Vide, fili, et Salesium : omnibus omnia suavissime factus est, ut omnes lucrifaceret. Vide et mitare.

4. Ne tamen obliviscaris, fili, te esse ducem et gubernatorem gregis mei. Non tantum oves fovere debes, sed et curare, et idcirco corrigere quandoque, et increpare.

Vide ergo ut nec ita mansuetus sis ut districti regiminis jura perdas, nec ita districtus ut omnem mansuetudinem benignitatis amittas.

Tene et mansuetudinem et disciplinam : ita ut nec a compassione pietatis obdurescas, cum contumacem corrigis, nec disciplinæ rigorem mollias, cum infirmos amicos consolaris.

5. O Domine ! qui ipsa bonitas es et mansuetudo, quam pulcher es, dilecte mi, et decorus !

Ostende mihi faciem tuam ; videam clementiam frontis tuæ, dulcedinem oculorum tuorum, suavitatem labiorum tuorum, benignitatem manuum tuarum, pulchritudinem gressuum tuorum,

et super hæc, eminentem caritatem cordis tui.

Videam te Deum deorum; habeam te præ oculis meis semper; et, infinita amabilitate tua captus, mansuetudinem tuam induere studeam et imitari.

CAPUT LXVII.

De patientia.

1. OPORTUIT me pati, fili, et ita intrare in gloriam meam.

Idcirco in flagella fui semper paratus: idcirco fui in laboribus a juventute mea; idcirco fui vir dolorum, et sciens infirmitatem.

Te quoque, fili, oportet per multas tribulationes introire in regnum meum.

Idcirco dixi tibi, fili: Vis venire post me? tolle crucem tuam.

Vere, fili, in cruce totum constat: et si aliquid melius quam pati fuisset, hoc utique tibi et factis et verbis ostendissem.

Ergo tibi necessaria est patientia; ut, voluntatem Patris mei faciens, reportes promissionem.

Ergo per patientiam currere debes ad propositum tibi certamen.

2. Si christianus igitur tantum fores, dicerem tibi: Sume, fili, scutum patientiæ, et tecum semper habe.

Etenim vita christiani, si secundum Evangelium vivat, crux est et martyrium.

Sed sacerdos es, dux illorum qui in hac cruce, in hoc martyrio, vivere debent. Quanto plus ergo tibi necessaria est patientia!

Sine hac, quomodo oves meas ad mala toleranda et vim sibi faciendam stimulabis? Sine hac, quomodo labores, angores, sudores, adversitates sacri ministerii tolerabis?

Sine hac, quomodo contra mundum et diabolum bellabis? Sine hac, quomodo contra irruentes potentias impiorum stabis?

Sine hac certe non proficies, sed deficies: non vinces, sed vinceris.

Sine hac, tua brevi tepescet pietas, tuus frigesceat zelus: non eris in bono, nisi sicut vapor ad modicum parens, per quodlibet obstaculum brevi exterminandus.

Sine hac, mittes quidem manum ad aratrum; sed respicies retro, et proinde non eris aptus regno Dei.

3. Per patientiam autem mihi crucifixo fies conformis; per hanc voluntati meæ manebis semper subditus; quæ placita sunt mihi semper facies.

Per hanc peccata tua mire expiabis; per hanc contra tentationes potens efficeris.

Per hanc eris verus minister meus, melior viro forti et urbium expugnatore; in tribunali et cathedra indefessus, in periculis impavidus, in persecutionibus immotus.

Irridebunt te iniqui, et non confunderis; belabunt adversum te, et prævalebis.

4. O fili, recordare nullam esse tribulationem quam ego non miserim.

Quaecumque ergo irruat super te tribulatio, patienter sustine, quasi videres Patrem tuum cœlestem propria te manu castigantem.

Gemet quidem forsân interdum infirma tua natura, hoc humanum est, sed murmurare illicitum.

Fili, sustine viriliter adhuc, scilicet cum absoluta resignatione et plena indifferentia: ita ut non plus prosperitatem quam adversitatem, abundantiam quam penuriam, sanitatem quam infirmitatem, pacem quam persecutionem, in corde sapias et cupias, dicens in omnibus: Domine, paratum cor meum; Domine, quid me vis facere?

Euge, serve bone, sustine adhuc perfectius, sustine cum lætitia: omne gaudium existimans, cum in tentationes varias incideris.

Sciens quod probatio patientiam operatur, patientia autem opus perfectum habet.

Sciens quod quo plus passus fueris, eo securius ad regnum meum pervenies.

5. En, fili, via vera quæ ad vitam ducit, porta per quam intratur in civitatem supernam.

Arcta via! inquires: angusta porta! Durus sermo! sed certe multo durius erit audire illud extremum verbum: Discedite a me, maledicti, in ignem æternum.

Durus sermo, o fili! Si labor terret, merces invitet. Momentaneum et leve tribulationis æternum gloriæ pondus operatur.

Durus sermo ! At, fili, illum prior servavi. Vide quomodo, in cruce pendens, os non aperuerim.

Durus sermo ! At illum sancti mei servaverunt.

Vide Apostolos, martyres, tot sanctos pontifices, tot sacerdotes; vide quanta passi sint, quam forlitter tentati, quam graviter tribulati, quam multipliciter probati et exercitati.

Sequere, fili, tantam tibi superimpositam nubem testium; sciens quia, si renuis cum illis pati, recusas cum illis coronari.

Durus sermo ! At quid non patiuntur pro mundo et pro lucris temporalibus tot aulici, tot negotiatores, pro inani gloria tot bellatores, pro scelere ipso tot iniqui ?

Æmulare, fili, æmulare, et erubescere, non pati pro cœlo, dum isti sic patiuntur pro vanitatum nihilo.

6. O Domine ! fiat voluntas tua. Hic ure; hic seca : paratus sum.

Verum tu scis, Deus meus : spiritus meus promptus est, caro autem mea infirma.

Si supra modum crescat tribulatio, si diu perseveret, quomodo tolerabo ?

7. O fili ! numquid non pater ego ? numquid non fidelis ego sum ?

Certe non patiar te tentari supra id quod potes, sed faciam etiam cum tentatione proventum, ut possis sustinere.

Ora, fili, et patere : videbis procul dubio suo tempore auxilium meum in te venire.

Ego scio tempus et modum juvandi et liberan-

di te. Ne igitur formides mihi te ex integro resignare.

Si diu perseverat tribulatio, inquis: O fili! dummodo gratia mea tibi non desit, quid curas? quid times?

Nonne modicum est et breve quod transit cum tempore? Quid hoc ad æternitatem? Expecta paulisper, et videbis celerem finem.

CAPUT LXVIII.

De voluntate Dei fideliter facienda.

1. Ego, fili, missus a Patre, de cœlo descendi, non ut facerem voluntatem meam, sed voluntatem Patris mei; quamdiu in terris mansi, quæ placita sunt ei feci semper.

In hoc volui tibi exemplum dare ut similiter faceres.

Sicut misit me Pater, sic et ego misi te; ut nempe Patrem meum in spiritu et veritate adorares, ut servus ejus fidelis esses, et minister meus, mihi addictissimus quasi frater, quasi soror fores.

Ecquis autem in spiritu et veritate adorator Patris mei est, nisi ille qui voluntatem ejus facit?

Ecquis fidelis ejus servus est, nisi ille qui ea quæ placita sunt ei sedulo exsequitur?

Ecquis verus minister meus, quis addictus mihi

quasi frater, quasi soror, nisi qui voluntatem meam in omnibus adimplere studet?

2. Num patres hujus sæculi pro bonis habent filiis eos qui ad nutum eorum non ambulant? Num domini fideles servos æstimant illos qui jussis eorum non obtemperant? Num principes ut veros subditos vel bonos ministros respiciunt eos qui illorum voluntatem contemnunt, aut ea quæ præscribunt exsequi non curant?

Non utique: sed pro malis filiis, pro servis nequam, pro rebellibus, pro inimicis eos habent, quantumlibet aliunde se subditos, addictos, devotosque protestentur.

Quantumcumque igitur alias sacerdos se Deo fidelem et addictum esse cogitaverit vel jactitaverit, quantumcumque per orationes, confessiones, missarum celebrationes, eleemosynas, austeritates, sacri ministerii exercitia, voluerit se ut Dei servum exhibere;

Si præterea non studeat voluntatem ejus facere, mendax est, et in hoc veritas non est.

Idcirco dixi: Non omnis qui dicit mihi: Domine, Domine, intrabit in regnum cælorum; sed qui facit voluntatem Patris mei, qui in cælis est, ipse intrabit in regnum cælorum.

Et iterum: Multi venient dicentes: Domine, nonne in nomine tuo prophetavimus, et docuimus, et virtutes multas fecimus? Et respondebitur illis: Non novi vos; discedite a me, operarii iniquitatis.

Et quare? Quia juxta cor suum ambulaverunt; via non meam, sed suam voluntatem fecerunt.

Absolute igitur necesse est ut Patris cœlestis voluntatem studeas diligenter exsequi.

3. Scito autem, fili mi, non in his tantum quæ tibi a Deo per mandata, aut ab Ecclesia ejus per leges et canones, aut a summo Pontifice vel episcopo tuo per jussa præcipiuntur præscribuntur, voluntatem Dei erga te terminari : sed ad ea quæ tibi contingunt, sive prospera, sive adversa, extendi.

Non igitur tibi sufficiat mandata, præcepta, leges et regulas custodire; at satage ut etiam ad omnia quæ tibi a Deo immittuntur paratus sis, et de his quæ, ipso suaviter disponente, tibi accidunt contentus :

Ita ut in manibus suis te semper videat, sicut lutum in manu figuli, et sis æque subditus et pacatus si te vas in contumeliam, vel vas in honorem, facere voluerit.

4. Nonne Deus optimus est, fili mi; nonne et sapientissimus? Cur igitur hæsitares te illi perfecte resignare, absolute committere?

Profecto, cum sit optimus, non potest esse nisi bonum quidquid de te fecerit, et cum sit sapientissimus, sciet certe malum quod tibi continget in bonum convertere.

Dic ergo : Faciat mecum Dominus sicut scit et vult. Ecce in manibus ejus sum, et volo semper manere.

Si sic te resignares, dilecte, qualem mentis pacem haberes! Sine ulla sollicitudine viveres, nihil omnino nisi peccatum in hoc mundo timeres, et liber ab omni impedimento fores.

Neque vita amaritudinem, neque ipsa mors tristitiam tibi afferet; sed in omnibus, sicut sanctus Job, pacatus diceret: Sicut Domino placuit, ita factum est; sit nomen Domini benedictum. Esses vere homo secundum cor Dei.

5. Ecce, Domine, cognovi quoniam non potero perfecte esse tuus; neque tu, Deus bone, esse meus, nisi fuero ab omni propria voluntate intus et foris spoliatus, tuæque voluntati integre subditus et resignatus.

Cognovi quoniam quanto celerius hoc egero, tanto melius habebō; et quo plenius et sincerius, eo tibi amplius placebo et amplius lucrabor.

Ecce, Domine, me totum omnesque sortes meas in manibus tuis plene et fiducialiter repono: quod tibi placitum fuerit, hoc deinceps fiat.

Fac mecum sicut scis, et pone me ubi vis, libere age mecum in omnibus; gyra et reversa me per circuitum.

Si me volueris tribulari, sis benedictus; et si me volueris consolari, sis iterum benedictus.

Si me volueris esse in tenebris, sis benedictus; et si volueris me esse in luce, sis iterum æque benedictus.

Tu scis quid expedit mihi, majorque est sollicitudo tua pro me quam omnis cura quam ego gerere possum pro me; unde non potest esse nisi bonum quidquid de me feceris.

Paratum, Domine, cor meum ad patiendum, sicut ad gaudendum; paratum ad morbos, sicut

ad sanitatem ; partum ad inopiam et paupertatem , sicut ad plenitudinem et divitias.

Indifferenter volo de manu tua bonum et malum, dulce et amarum, lætum et triste suscipere, et pro omnibus contingentibus tibi gratias agere : quoniam non mihi sed tibi vivere desidero.

6. Verum velle adjacet mihi Deus meus, perficere autem non invenio , nisi tu gratiam tuam mihi concedas, quæ mecum sit , mecumque usque in finem perseveret.

Obsecro, Domine, panem hunc adeo necessarium servo tuo præsta.

Fac per gratiam tuam ut, sicut mihi in voto est, ita in opere et veritate voluntas tua mea sit, et mea voluntas tuam semper sequatur, optimeque ei concordet.

CAPUT LXIX.

De scandalo.

1. VÆ homini illi per quem scandalum venit ! Expedit illi ut suspendatur mola asinaria in collo ejus, et demergatur in profundum maris.

Qualis igitur, fili, ultio imminet sacerdoti scandalum danti !

Quomodo punietur ille qui, cum ex officio debeat enarrare justitias meas, emendare peccatores et parare plebem perfectam ; adversus filios

Matris Ecclesiæ, adversus oves meas scandalum ponit?

Veniet, fili, dies iræ, dies magna et amara valde.

Tunc angeli mei colligent omnia scandala, mittent ea in caminum ignis, et scandala sacerdotum in profundum camini projicient.

O sacerdotes! vae mundo a scandalis vestris! Sed amplius vae scandalis vestris ab ira mea!

2. Vere, fili, major est iniquitas sacerdotis scandalizantis peccato Sodomæ, quæ subversa est in momento.

Audi quomodo insidietur mihi, quomodo bellet adversum me scelestus ille.

Populo meo cum præfeci, dicens : Cura ut adorent me, et mihi soli serviant.

Ille vero exemplis suis servos meos a debito divellit obsequio : militiam meam deserere facit, diabolique militiæ adscribit.

Hinc inimici mei Satanæ exercitus augetur : illeque, multitudine fretus, audacius contra me insurgit et pugnat.

Quinimo perfidus ille sacerdos cum illo in unum convenit adversus Christum Filium meum; ejus trophæa diripit, victoriamque conculcat.

Mundi principem Jesus ejecit foras : mundi principem, super illos quos in peccatum per scandala sua trahit, regnare facit pravus sacerdos.

Ecclesiam suam immaculatam reddidit Jesus sanguine suo eam lavans; membra Ecclesiæ per scandala sua deturpat et corrumpit presbyter nequam.

Nondum finis, fili; Spiritui etiam gratiæ contumeliam bellumque facit sacerdotis scandalum.

Effudi Paracletum hunc in filios adoptionis, ut maneret cum illis: isti vero, sacerdotis crimina imitantes, per supervenientem iniquitatem, Spiritum illum sanctum repellunt et ejiciunt; quoniam in corpore subdito peccatis habitare nequit.

Vide quomodo ille qui ignem Spiritus mei in cordibus enutrire debeat, hunc ignem per scandala ipse extinguat.

O scelestissime sacerdos! vae tibi, per cujus scandala talia mala veniunt!

3. Vae tibi, qui sine reverentia et pietate altari meo assistis! Oves meas ad irreverentiam, ad incredulitatem, ad impietatem trahis.

Vae tibi, qui immundus es! Vae tibi, qui cum mulieribus familiaris es, et ut talis nosceris! Oves meas in inverecundiam, in illicita commercia ducis, et in voluptatum foedissimarum cœno exemplo tuo foves.

Vae tibi, qui avarus es, et congerendis pecuniis studes! Oves meas trahis in sacri ministerii contemptum, cupidosque in idolorum servitute, in avaritia confortas.

Vae tibi, qui lites sine necessitate habes! Oves meas ad jurgia et dissensiones provocas.

Vae tibi, qui odia inimicitiasque in corde tuo, et in aperto opere nutris! Sanctæ caritatis præceptum exemplo tuo evertis, inimicosque in odio detines.

Vae tibi, qui superbus es, vanitatieque deditus! Sacram humilitatem et modestiam tua agendi

ratione convellis, ovesque ad periculosas vanitates stimulas.

Væ tibi, qui habetis ut vir commessionum amator! Legem pœnitentiæ, quantum in te est, factis tuis subvertis; potatores, cunctosque secundum carnem viventes, in excessibus suis justificas.

Væ tibi, qui in conviviis amatoria cantare non vereris, aut cantantibus plaudis! Per hoc ovium ora omni scurrilitati aperis: per hoc es omnium lascivorum colloquiorum fautor.

Væ tibi, qui in offendentes te irasceris; qui illos blasphemiiis maledictisque percutere non reformidas! Patientiam et mansuetudinem ab ovibus meis fugas; parentes et dominos ad furorem contra filios et servos allicis; impiosque homines in ira sua, in blasphemiarum usu, confirmas.

Væ tibi, qui voluptatis imagines probrosasque nuditates domus tuæ parietibus affigere non erubescis; sicque omnium oculis exponis quod nec nominari deberet inter sanctos, immunditiæque fis ipse magister!

Væ tibi, qui de mane ad vesperam venationibus illicitis, inanibusve lusibus es deditus, docens per hoc posse tempus inaniter consumi, et licitum esse homini in hac vita indesinenter delectari!

Væ tibi, qui erga parentes tuos, erga eos qui te genuerunt, durus es! Pietatem et reverentiam filiorum evertis; audaciam et rebelliones eorum foves.

Væ tibi, qui domesticorum tuorum curam non

habes; vitia eorum non reprehendis, non impedis! Per hoc, incuriam dominorum, liberiores mores servorum nutris.

4. O fili! absit a te ut quemquam de meis sic scandalizes; quinimo cave ne vel uni de pusillis meis scandalum præstes, non dico per aliquod peccatum, verum ne per peccati quidem umbram.

Utique, fili, si talis vel talis licita esca fratrem tuum scandalizet, ne manduces talem in æternum.

Habes quidem potestatem manducandi et bibendi; sed si in tali circumstantia, cum talibusve manducando et bibendo percutis conscientiam infirmorum, ne facias: in Christum peccares.

Habes potestatem sororem vel cognatam tecum habendi, talem ancillam retinendi, talem feminam alloquendi; sed si in hoc percutis conscientiam infirmorum, ne facias: in Christum peccares.

Habes potestatem ea quæ tibi debentur exigendi, consueta jura deposcendi; sed si in tali circumstantia, hoc faciendo, percutis conscientiam infirmorum, ne facias: in Christum peccares.

Habes potestatem, de regulis in sacro pœnitentiæ tribunali servandis, cum sapientibus amicis tractandi; at si præsens sit aliquis cujus infirmam conscientiam discussio hæc offenderet, ne facias: in Christum peccares.

Habes potestatem cum amicis tui lætandi; at si talis talisve recreatio conscientiam infirmi percutiat, ne facias: in Christum peccares.

Habes potestatem hoc et hoc narrandi, sic et sic loquendi ; at si in tali circumstantia narratio aut locutio posset, per umbram aut odii, aut detractio-
nis, aut libidinis, aut cujuscumque vitii, conscientiam alicujus infirmi percutere, ne facias : in Christum peccares.

Habes potestatem ignavum et dissolutum inopem sine eleemosyna repellendi; at si, id faciens, immisericordiæ umbra alicujus infirmi conscientiam percutis, ne facias : in Christum peccares.

Habes potestatem talem peccatorem durum et indocilem acriter reprehendendi; at, si id faciens coram tali infirmo, iræ umbra conscientiam ejus percutis, ne facias : aliam occasionem expecta.

Quædam fiunt in ecclesia pietatis exercitia quibus interesse forsitan non teneris; at si plebs conveniat, et absentia tua infirmorum conscientiam percutiat, adesto : si abesses, Patrem scandalizando in Christum peccares.

5. Esto igitur in omnibus prudens sicut serpens : ne vel unum de pusillis scandalizes.

Satage e contra ut in omnibus sis exemplum fidelium, in verbo, in conversatione, in caritate, in fide, in castitate.

Insta in illis : hoc enim faciens, et teipsum salvum facies, et eos qui te vident.

CAPUT LXX.

De lingua et locutione.

1. Si quis in verbo non offendit, hic perfectus est vir.

Et si tu, fili, putas te religiosum esse, non refrenans linguam tuam, seducis cor tuum, et vana est religio tua.

Os tuum templum est Dei, sanctuarium Christi ejus.

Fons benedictionis est guttur tuum, laudibus, invocationibus, gratiarum actionibus emittendis, verbo Dei prædicando destinatum.

Radix sancta est lingua tua, germinandæ per sacras voces gratiæ a Patre luminum aptata, Deo ipsi in altari producendo ordinata.

Absit, fili, absit ut, per quæ Deum et Patrem benedicis, in ipsis homines maledicas.

Absit ut ex eodem fonte dulcis et amara aqua successive effluat, benedictio et maledictio.

2. Equis in ora frena mittunt homines, ad consentiendum sibi, et omne corpus illorum ducunt.

Nautæ modico gubernaculo naves magnas circumferunt ubi impetus dirigentium voluerit.

Pastores animarum oves suas per sacras conaciones a malo sciunt retrahere, ad bonum inducere.

Linguam autem, quæ inquietum malum est, quæ veneno mortifero adeo plena est, quis sacerdotum scit recte domare!

3. Ad cor, fili, ad cor. Intra cubiculum ejus, et clauso ostio, recogita sermones tuos; diligenter linguam tuam discute.

Vido utrum sapiens sit, pudica, pacifica, modesta, suadibilis, bonis consentiens, plena misericordia et fructibus bonis, non judicans sine simulatione.

4. Tu, dilectissime, ut quidem linguæ execraris facinora: contumelias, injurias, detractationes, calumnias, blasphemias, maledictiones, turpem sermonem, abominaris.

Verum nonne in multis aliis offendis! nonne passim in lingua delinquis!

Certe lingua tua non est sagitta vulnerans, exacuta sicut serpentis.

Verumtamen forsitan Christos Dei superiores tuos aliquando lædit murmurando, vituperando, condemnando.

Forsan fratrum defectus, sicut deceret, non siles, non tegis: quinimo fortasse data occasione incaute pandis et narras; aut saltem de iis qui jam noti sunt maligne aut vane disseris.

Forsan ovium tuarum errores et vitia, quæ tanquam pastor nosis, et tanquam pater, extra necessitatem, secreta tenere deberes, sine causa aperis.

Forsan socios, sub hilaritatis et joci prætextu, ultra modum pungis et mordes; ipsisque nonnunquam ruboris, vel etiam iracundiæ ansam

præbes, sicque per parvas scintillas magnos quandoque accendis ignes.

Forsan præ occulta cordis invidia aut zelotypia, aliorum conatus, labores, prosperos successus, famam, dictis tuis interdum deprimis, minuis et obscurare conaris.

Forsan adulando malum in malo confirmas, vel deridendo pium a perfectione avertis.

Forsan ad oves tuas, familiares, operarios domesticos, nimis dure loqueris, aut illos sine causa et ultra modum increpas; et ideo diceris iracundus, sævus, mansuetudinis sacerdotalis inscius.

5. Certe sigillum confessionis nolles unquam frangere; quinimo mori potius paratus esses.

Forsan tamen de sacro ministerio et pœnitentibus leviter nimis loqueris; obiterque multa in genere dicis quæ de tali et tali possent interpretari, huic aut isti applicari:

Et idcirco haberis ut indiscretus; minusque fidenter et sincere rem in tribunali tuo agunt accedentes.

6. Certe castus es, et nolles ut sermo absolute immundus ex ore tuo procederet.

At forsan nugando, vane ridendo, nonnulla verba profers quæ decentiæ et modestiæ accuratioris limites prætergrediuntur.

Et ideo dicunt te esse levem, gravitatis sacerdotalis non sat tenacem; quinimo auspicantur te non esse in corde cœnis immunditiæ vere et perfecte inimicum.

7. Certe malles ut lingua tua faucibus tui:

adhæreret quam ut reales blasphemias pronuntiaret, absoluta juramenta proferret.

Verumtamen forsân tibi familiaria sunt verba vulgaria quæ blasphemias aut juramentis vicina sunt, quæque ab hominibus minus piis, minus de sua salute sollicitis, usurpari solent.

Et propter hoc scandalizantur plurimi, dicuntque te militarem potius quam sacerdotalem loquelam habere.

8. Certe religionem et omnia sacra profunde veneraris.

Forsân tamen sacræ Scripturæ verba nugis, levitatibus, aut aliis profanis sermonibus admisces : quod sane verbo Dei injuriosum est.

9. Certe linguam fallacem odisti ; insignia vel nociva mendacia abominaris.

At forsân levia leviter, qualibet data occasione, profers ; nec times in parvis dolos concinnare.

Nonne multorum ex his defectibus te reum agnoscis ? Procul dubio respondere non audebis : Nihil mihi conscius sum.

10. Pone igitur deinceps custodiam arctiorem ori tuo, et ostium circumstantiæ cautiore labiis tuis ; ut non cadas, et lingua tua perdat te.

Ideoque serva te, rogo, in timore Dei : recogitans quoniam etiam de verbo otioso rationem ei reddes.

Et noli esse nimis liber : propter levitatem enim cordis in tales defectus crebro incidisti. Forsân assuetus es ; sed certa viriliter. Consuetudo consuetudine vincitur.

Cave, quantum potes, tumultum hominum ;

in hoc enim cito novis linguæ delictis ansa datur.

Vigila serio : nam negligentia multum facit ad incustodiam oris.

Noli multum loqui : etenim in multiloquio non deerit peccatum ; et facilius est omnino tacere quam verbo non excedere.

Crede mihi, fili ; quantumlibet luceas ex bona fama, brevi displicebis per nimia verba.

Tene bonum et pacificum morem. Sile de aliis ; noli indifferenter omnia credere, nec te implices causis majorum.

Noli observare sine necessitate quid agant alii, aut quid agere debeant ; sed attende ad quid tu teneris, et habe primo zelum super teipsum.

Quando loqui expedit, cura ut bona et ædificabilia loquaris.

Quando respondere debes, satage ut sermo tuus semper in gratia sale sapientiæ sit conditus. Serva hoc, fili, et linguam domabis.

CAPUT LXXI.

De castitate.

1. FILII, fili, ecce Satanæ expetivit te, ut cribraret sicut triticum.

Omnes quærit devorare, sed sacerdotes meos præ cæteris : isti sunt escæ ejus electæ.

Omnes tentat, sed sacerdotes meos præ cæteris : quia, si peccent, major mihi fit injuria, majus Ecclesiæ meæ damnum imminet, majus plebi meæ scandalum datur.

Sacerdotes ad omnia vitia conatur incitare; sed ad vitia castitati contraria præsertim, quia graviora sunt, fœdiora, infamiora, sacrilega.

Vigila itaque, fili, ne fur veniens thesaurum, quem in vase fragili portas, a te auferat.

Teipsum castum custodi : omnis immunditia, aut turpitudine, aut scurrilitas; nec nominetur a te, sicut decet sanctum.

2. Foris canes et impudici de sanctuario meo.

Sacerdos mihi consecratus est, sanctus meus est : non videbit corruptionem.

Corpus meum conficit, contrectat et sumit : erit igitur sine macula ; puritatem cordis et corporis tenebit.

Si impurus sit et impudicus, sanctuarium meum polluit, corpus meum contaminat; reum se, præ cæteris, corporis et sanguinis mei reddit; plus cæteris omnibus judicium sibi manducat et bibit.

Qui olim legem Moysis irritam ducebat, sine miseratione debebat mori : quanto putas eum deteriora mereri supplicia, qui me conculcaverit!

3. Superbos, ambitiosos, avaros, iracundos, mei abnegatorem, imo et proditorem inter Apostolos meos patienter tuli; impudiciæ vero notam in ipsis non toleravi. Odio mihi est præ cæteris hæc iniquitas.

Fili, fili, non permanebit in te Spiritus meus

si caro sis ; delebo te a facie mea si corruperis viam tuam.

Sodoma et Gomorrha factæ sunt exemplum ignis tibi in æternum præparati, si flammis immundis cor tuum ardere permiseris.

4. Sed tu quis es, fili? Sanctus diceris, fortis in virtute prædicaris, sapiens nominaris : verum quid est in corde, in secreta mente? quid fecisti in occulto?

Facile perditur castitas, nisi in ejus conservationem accuratissime vigiletur.

Tu igitur quomodo agis cum tentationibus? numquid cogitationes repellis, desideria comprimis?

Numquid pepigisti fœdus cum oculis tuis, ut ne cogitares quidem de virgine? Nonne e contra liberius conspicias virgines, et scandalizaris in decore earum?

Numquid abhorres ab hominum impudicorum consortiis et colloquiis? Nonne e contra cum ipsis risum incaute misces?

Numquid occasionis periculum fugis? Nonne e contra cum sexu diverso nugari, quin et per amatoria blandiri amas?

5. Quid de domestico tuo statu? Nonne periculose tibi ministrat, cujus vultum frequenter attendis?

Nonne junior est, et infra sanctam prudentissimamque regulam? Oh! periculum! si non times illud, in illo peribis.

Quomodo castus manebis, nisi inter te et ancillam tuam semper maneat Dei præsentia, sancti

timoris, cautissimæque vigilantiae murus; nisi sacra modestia omnes tuos aspectus, verba gestusque dirigat; nisi tua religiosa auctoritas ipsam ancillam in decenti semper gravitate continent, inutiliaque colloquia reprimat?

O fili! attende tibi: ceciderunt Davides, Samsones, Salomones.

Oh! periculum! Experto crede, dixit Augustinus: coram Deo non mentior: cedros Libani, duces gregum, sub hac peste cecidisse reperi, de quorum casu non magis suspicabar quam Hieronymi, aut Ambrosii.

Quid adhuc, fili, de virginibus et junioribus viduis quas dirigis? Nonne sub specie pietatis et instructionis latet venenum familiaritatis et amoris?

Time, time: non es sanctior, fortior, sapientior illis qui jam ceciderunt: time peccati aculeum; time concupiscentiae sibilum; time pestilentiae fomitem.

6. Si tibi nihil conscius sis, fili, gratias mihi ex corde redde; nullus enim continens esse valet nisi ego dederim.

Si vero cor tuum te reprehendat, plorans plora, et lacrymæ copiosæ maxillas tuas rigent.

Dole, confundere: quam granditer deliquisti, tam granditer pœnitentiam age. Redi ad Patrem: te contritum misericorditer suscipiet.

Exurge, et sine mora exurge: projice a te idolum, expelle feminam.

Hic opus, hic labor est, inquires, fili: verum regnum cœlorum vim patitur, et violenti rapiunt

illud. Amen dico tibi : Non extinguēs flammās nisi ignem auferas.

7. Sed moneo te, fili serpens antiquus, qui vocatur Satanas, variis modis conabitur hoc impedire; dolose tecum contendet, ut te decipiat et in occasione detineat.

Utique dicet : Cautus esto ne ultra delinquas. Verum ista tibi necessaria est : hac dimissa, magnum tibi deerit subsidium : quis supplebit?

Deinde quid de te dicetur? Tu qui nomen habes quod vivas, brevi mortuus conclamaberis. Quale scandalum!

Ergone, fili, te a serpente decipi patieris? Ergone in laqueos ejus impinges?

Esto vir fortis : sume gladium spiritus, quod est verbum Dei.

Dic tentatori : Scriptum est : Prudentia carnis mors est. Si oculus tuus dexter scandalizat te, erue eum et projice abs te.

Iterum scriptum est : Quid prodest homini si mundum universum lucretur, animæ vero suæ detrimentum patiatur? Famæ et necessitatibus Dominus providebit.

8. Deinde, ut castitatem serves, carnem afflige; ne nutrias illam delicatius aut abundantius; sentires enim illam contumacem, et contra aculeos illius castitatem tueri non posses.

Sensus omnes comprime : otium ut pestem fuge; gratiam postula; Mariam invoca.

Retro ultra ne respicias; vetus fermentum in animo ne amplius admittas; ut sis sicut esse debes, azymus et castus.

CAPUT LXXII.

De ambitione.

1. FILII, ad quid de cœlo descendi? certe non ad suscipiendum in terra regnum : regnum enim meum non est de hoc mundo. At quid ergo? ut salvum facerem quod perierat.

Et tu, ad quid venisti? ut post me piscator hominum fieres : non ut ad dexteram vel sinistram meam in regno Ecclesiæ meæ sederes.

Ut omnium servus fieres, omnibus ministrares : non ut primas cathedras in synagogis occupares.

Quid dixisti ingrediendo sanctuarium? nonne hoc, fili : Dominus pars hæreditatis meæ et calicis mei?

Si Dominus, ergo non gloria, non celsitudo, non dominatio, pars hæreditatis tuæ sunt.

2. At, fili, Satanas, serpens antiquus, nondum mortuus est; venit adhuc inter filios meos; et, cum radicem omnium malorum cupiditatem et superbiam esse sciat, concupiscentiam gloriæ et honoris omni modo nititur in sacerdotibus accendere.

Super pinnaculum templi ducit eos; et inde ostendens illis omnia regna Ecclesiæ et gloriam eorum : Videte, inquit, quantum possitis exaltari. Anhelate ergo, et eritis sicut dii.

Certe quod tales et tales obtinuerunt, vos potestis obtinere.

Talis locus, talis cathedra, vos non minus decet quam hos et istos; tali vel tali muneri non estis plus illis impares.

Eia, episcopatum desiderate; sane bonum opus est. Lucerna manere non debet sub modio; elevamini super candelabrum.

Per hanc tentationem multi trahuntur; jam humilia et communia munera despiciunt incauti illi sacerdotes.

Brevi ardent, anhelant ad summa; modo patronos quærunt, sollicitant, currunt, omnia commovent, ut altum quem sapiunt locum attingant;

Obliviscentes quod verus discipulus locum non eligit, sed a domino ad locum eligitur; nec sumere præsumit sibi honorem, nisi vocetur a Deo tanquam Aaron.

Sicut ego, fili, non memetipsum clarificavi. Pontifex fierem, sed ille qui locutus est ad me: Filius meus es tu.

O desideria nociva! o hebetudo et duritia cordis eorum! Volunt omnibus esse majores; nemine minores; omnibus præesse, nulli subesse; omnibus imperare, nemini ministrare. Quæ sua sunt quærunt, non quæ Jesu Christi.

Oh! quanta vanitas, sic honores ambire, et in altum statum se extollere! nam, quantumlibet exaltati fuerint, non satiabuntur.

Oh! quanta insipientia, concupiscere gloriam quæ tam cito transit!

Ubi enim sunt, fili, ubi sunt illi domini et ma-

gistri quos bene novisti, dum infulis decorati fulgebant? Heu! jam eorum decus alii susceperunt.

Oh! quanta miseria, illos æmulari qui potentes sunt et excelsi; parem sortem desiderare, et æternam celsitudinem oblivioni tradere!

Oh! quam brevis gloria, quæ ab hominibus datur et accipitur!

Oh! quam fallax gloria, quæ hominem vehementer agitat ubi illam desiderat, et quæ semel obtenta minus placet, sed ad majorem adhuc appetendam excitat!

Oh! formidanda gloria, quæ sacerdotem plus exaltatum majori casui et strictiori Dei judicio exponit!

Veniet, veniet hæc tremenda judicii hora:

Et tunc quot videbuntur cum rubore novissimum locum tenere, qui nunc cernuntur primos accubitus eligere, et in primo loco discumbere!

Quod tunc videbuntur humiliari, qui nunc se exaltare cernuntur!

O fili! quære honorem meum, quære gloriam meam, quære utilem laborem.

Ne aspicias terrena; transeunt enim, nec sunt locus requietionis tuæ.

Etsi usque in hodiernum diem in honoribus vixisses, quid tibi prodesset si jam mori in instanti contingeret.

Quære voluntatem meam et beneplacitum dispositionis meæ.

Ita libenter esto minimus, sicut aliquis optaret esse maximus.

Ita esto pacificus et contentus in novissimo loco, sicut in primo.

Ita libenter mane despicabilis et abjectus, nullius quoque nominis et famæ, sicut cæteris honorabilior et major in mundo.

Voluntas mea et amor honoris mei ita domine-
tur in te, ut plus te consoletur, magisque tibi
placeat, quam omnia beneficia tibi data vel
danda.

Amen dico tibi, fili, relinque te, et invenies
me : sta sine electione, et lucraberis semper ;
resigna te sine exceptione, non tibi providens
sed mihi confidens.

Resigna te perseveranter, non sequens illos
qui primo totum offerunt, sed postea tentatione
pressi, iterum fiunt proprietarii, cupidi, ambi-
tiosi.

O fili ! sine me agere tecum quod volo. Ego
scio quid expedit tibi, ego qui dispono omnia sua-
viter, unumquodque membrum ponens in cor-
pore Ecclesiæ sicut volo.

Certe major est sollicitudo mea pro te quam
omnis cura quam tu pro te gerere potes.

CAPUT LXXIII.

De avaritia.

1. EGO, Filius hominis, non habui ubi caput
reclinarem : ego, fili, egenus propter te factus

sum, cum essem dives; ut mea inopia tu dives esses.

Et si tibi dicerem : Fili, vade, vende omnia quæ habes, et da pauperibus; certe facere deberes.

Verum tibi parco ; austeriora pro me servavi, tibi autem mitiora præcepi.

Humanum dico, propter infirmitatem tuam, ne forte abeas tristis, sicut ille juvenis quem ad paupertatem vocaveram.

Audi igitur, fili : noli thesaurizare tibi thesauros super terram ; non enim potes mihi servire et mammonæ.

Avaritiam, ut impiissimum scelus, fuge : est enim illa idolorum servitus : est omnium malorum radix.

Habe, carissime, oculos super te ipsum caute apertos, ne forte nascatur in corde tuo serpens ille pessimus, et non scias.

Etenim sæpius a minimis et quasi licitis incipit avaritia.

Primum prudens duntaxat videtur esse œconomia ; sed eundo crescit, et, nedum per senectutem debilitetur, roboratur magis ac firmatur.

Divitiæ igitur si affluent, noli cor apponere : sed e contra, ex corde renuntia omnibus quæ possides ; ita ut temporalia, si possideantur a te, te non possideant ; sed habeantur a te non ut congreges ea, verum ut distribuas in tempore opportuno.

Si vero divitiæ non affluent, noli tristari, sed gaude : beati pauperes. Habens alimenta et qui-

bus tегaris, his contentus esto : nihil intulisti in hunc mundum; haud dubium quin nec auferre quid possis.

Quo minus habes, eo liberior es, eo expeditior ad currendum post me; in morte mundum facilius relinques; in iudicio minus timebis. Non enim dicam tibi: Væ tibi diviti; neque sic loquar: Fili, recordare quia recepisti bona in vita tua.

2. Voca te, fili; responde mihi. Sæculo renuntiasti, me in partem hæreditatis tuæ sumpsisti; nonne tamen vis dives fieri, et volens jam incidisti in laqueum et desideria multa nociva, quæ mergunt homines in perditionem? Nonne æstimasti quæstum esse pietatem?

Quid quæris in ministerio? nonne lac et lannam, et non salutem ovium ambis?

Responde mihi, redde rationem. Nonne pauper eras in sæculo, et dives factus es in clero?

Oves errabant, nummi parabantur: nonne oves reliquisti et nummos traxisti?

Numera oves tuas, numera nummos: quid pro his, et quid non pro istis fecisti?

Nonne parvuli petebant panem, et non fregisti, dum possessionibus tuis jam fertilissimis pinguedinem prodigo labore addebas, et census tuos cum omni diligentia multiplicabas?

Nonne animæ infirmabantur, et non aspexisti, dum pecora tua cum omni attentione foveri curabas?

Nonne lupus devorabat oves meas, et tu non latrasti, dum diu noctuque vigilabas ut non sinneres a fure perfodi domum tuam?

Nonne templum meum in paupertate sorduit, dum domus tua auro redundabat?

Nonne mensa mea deserta fuit, dum tua negotiatoribus circumdabatur?

Nonne pauperes mei præ egestate defecerunt, dum arcæ tuæ nummis replebantur?

3. Quid cogitas? quid meditaris? nonne astutias ad vendendum et acquirendum, et non industrias ad salvandum et sanctificandum?

Ubi est cor tuum? nonne ubi et thesaurus tuus?

Nonne oculos habes, et me, non pro gloria Patris sed propter vilissimi pretii finem, tradis cuique petenti?

Nonne a populo tuo, non pietatem, nec sacras virtutes exposcis? sed debita cum imperio extorques!

Nonne diviti parcis in tribunali et cathedra, ne fontem hujus uberem tibi claudas?

Nonne tibi ipsi durus es, victum et vestitum decentem tibi recusans, non humilitatis et mortificationis amore, sed turpissimæ cupiditatis ardore?

Nonne diceris a populo tuo hydropicus, semper bibens aurum, et nunquam satiat? sinus semper plenus, et nunquam lactans?

Morieris, fili, et non vives: aurum avaritiæ tuæ æruginatum relinques, et clamabit contra te in novissimo die.

Pretium sacrilegiorum, sanguis viduarum et orphanorum, vita pauperum, te in conspectu dei accusabit: audies et irasceris; dentibus tuis

fremes et tabescas; desiderium tuum insanum peribit.

Clamabit etiam in hoc mundo aurum tuum contra te : scandalum plebis meæ ex arca tua prodibit; et maledicet tibi populus a vexationibus tuis liberatus, dicens : O pastor vorax ! pecunia tua tecum sit in perditionem.

4. O Lazare quatriduane, jam fœtens in sepulchro divitiarum tuarum ! Ecce fleo super te : vide lacrymas meas, audi vocem meam.

Ecce præcipio tibi : veni foras, tolle lapidem, frange arcam, solve vincula; nolo ut moriaris, sed ut convertaris et vivas.

Aurum tuum sparge, et da pauperibus; fac tibi amicos de mammona iniquitatis; relinque turpe lucrum.

O qui Judam imitatus es in avaritia, ne sequaris illum usque ad laqueum !

O avare ! o incircumcise corde et auribus ! quamdiu Spiritui sancto resistes ! usquequo dicis : Affer, affer ?

Forsan castus es, sobrius es, doctus es, humilis es, pius es ! et in illusionem tuam te credis sanctum ; verum avarus es, et peribis : morieris cum divite, et cum illo in inferno sepelieris.

CAPUT LXXIV.

De bonorum ecclesiasticorum dispensatione.

1. Cui multum dedi multum quæram ab eo, et cui multum commendavi plus petam ab eo.

Veniet una hora quæ nota est mihi : tunc apparebis coram me, fili, et de talentis acceptis interrogabo te.

Ecce tibi concredidi census et possessiones, mihi a fidelibus oblatas : ut, altari deserviens, de altario vivas.

Verum cave, fili, ne abutaris istis, ne de altario luxurieris : vota sunt fidelium, pretia peccatorum, patrimonia pauperum, usibus ecclesiasticis et fratribus juvandis tantum impendenda.

Sume igitur victui tuo decenti necessaria; quod autem statui tuo, honestæ et decenti sustentationi, superfluum est, ne vane consumas; ne ad augendos consanguineos familiaresve tuos adhibeas : damnationem enim cum Anania et Sapphira perciperes.

2. Quo ibitis ergo, et quo a facie mea fugietis, vos qui Ecclesiæ facultates ad luxum et vanitates profunditis?

Quo ibitis vos qui de bonis meis honorati inceditis, et mihi honorem non defertis?

Qui meretricio nitore in regio apparatu ambulatis : qui in annulis et suppellectilibus au-

reis, altari meo plus fulgentibus, gloriamini;

Qui in comessationibus et exquisitis potibus gaudetis; qui in cythara, lyra et tibia jucundamini: qui in cubilibus pretiosis lascivitis;

Qui in pigmentariis delectamini; qui in omni deliciarum genere abundatis; qui bona mea sic facitis servire in luxuriis vestris;

Quo ibitis a facie mea, quando nudi et famelici contra vos clamabunt: Nostrum fuit quod effudistis; nobis crudeliter subtraxistis quod inaniter expendistis; non pavistis nos; non occidistis.

3. O filii Heli! filii Belial! tauri pingues obsidentes me, audite me:

Dixerunt Judæi: Non licet nobis pecuniam mittere in carbonam, quia pretium sanguinis est: et emerunt ex illa agrum in sepulturam peregrinorum.

Vos autem, inimicis meis peiores, de pretio sanguinis mei vanitatem et voluptatem emitis; et sic impenditis in scandalum Christianorum, in mortem animarum, quod datum est vobis in subsidium indigentium.

Propter hoc, requiram gregem meum de manu vestra: propter hoc, cessare faciam vos, ut ultra non pascatis gregem meum, nec amplius pascatis vosmetipsos: liberabo gregem meum de ore vestro, et non erit ultra vobis in escam.

4. O fili! si multa habes de altari, si ultra decentem victum et vestitum; redde Ecclesiæ, redde pauperibus quæ ipsis debes.

Recordare te esse constitutum super familiam

meam, ut des illis in tempore tritici mensuram.

Memento tot sanctorum qui præceptum non tantum adimplentes, sed sanctissime et generosissime superantes, non solum superflua sed et necessaria sua pauperibus disperserunt.

Hi habent nunc thesauros in cœlo, ubi neque ærugo, neque tinea demolitur; ubi fures non efodiunt, nec furantur.

Hi habitant non in splendoribus terrenis, et regiis, sed in æternis sanctorum splendoribus.

Hi amicti sunt non purpura et bysso, sed gloria et fulgore perpetuo.

Hi inebriantur non de sanguine uvæ, sed ab ubertate domus meæ, et torrente voluptatis meæ potantur.

Quorum vides exitum conversationis, imitare fidem.

CAPUT LXXV.

De eleemosyna.

1. VERITATEM dixi tibi, fili, et scio quia tu credis mihi.

Utique ego sum in paupere pauper, in infirmo infirmus, in petente postulans, in dolente ejulans.

Quoties uni de minimis meis benefacis, mihi ipsi benefacis : et quoties illis non facis, nec mihi facis.

Certe confido quod, si egenum me videres a te auxilia petentem, statim et absque mora me juvare festinares.

Fidem habe, fili, sicut granum sinapis: et quando fratrem tuum in aliqua necessitate sollicitantem videris, dic intra te: Ecce Jesus ipse stat ad meum ostium, et pulsat.

Beatum me cui datum est super talem pauperem intelligere, ipsi Deo meo subvenire!

O anima mea! quomodo caritas Dei manebit in me si viscera mea clausero ab eo?

O anima mea! melius est certe nostra in sinu ejus abscondere quam in terra thesauros auri recondere.

Veni igitur: demus et fenerabimur Domino.

Veni: multum habemus, abundanter tribuamus; exiguum nobis est, exiguum etiam libenter impertiri studeamus.

Veni, et frangamus Jesu esurienti panem.

Veni, et Jesum egenum vagumque inducamus in domum nostram. Veni, et Jesum nudum operiamus.

O anima mea! præceptum nobis est ut manum sic aperiamus.

2. Peccasti, fili! Vis mundari? da quod superest eleemosynam; et creabo in te cor contritum et humiliatum, quod nunquam despicio; et ecce omnia munda erunt tibi.

Hoc est verbum meum, et non revertetur ad me vacuum.

Oh! si hoc bene ponderares, quanta liberalitate dares pauperibus!

Te quasi a me derelictum sentis; me contra te iratum experiris.

Vis reconciliari? Vis Deum tuum flectere, placare? da eleemosynam, et ipsa exorabit pro te ab omni malo, et propitius ero.

Dies mali sunt: tentatio te vexat; persecutio contra te movetur; grassatur calamitas.

Da fili, da eleemosynam: et in hac die mala liberavit te Dominus, et conservabit, et vivificabit, et beatum te faciet in terra, et non traderis in manus inimicorum tuorum, et opem copiosissimam feret tibi Deus tuus.

Vis speciales gratias, pretiosiora dona, a Cœlo tibi et gregi tuo obtinere? Da, et dabitur tibi.

Da liberaliter: et mensuram bonam, et confertam, et coagitatam, effundet Dominus in sinum tuum.

Vis salvus fieri? da eleemosynam, et ipsa te faciet invenire misericordiam et vitam æternam; nec patietur animam tuam ire in tenebras.

Utique, fili, in iudicio certe audies hæc dulcissima Salvatoris tui verba: Veni benedicte Patris mei, posside paratum tibi regnum a constitutione mundi; quia esurivi, sitivi, et cibum et potum mihi dedisti.

3. Novit, fili, novit inimicus tuus Satan quod omnia hæc vera sint.

Scit quoque verissimum esse quod si eleemosynam facere nolueris, magna tibi immineat in præsentī sæculo gratiarum defraudatio et ultio maxima in futuro.

Scit me in ira mea ad duros et immisericordes

fore dicturum : Discedite a me , maledicti , in ignem æternum , quia indigui , et vos me non juvastis.

Et ideo omni quo potest modo viscera tua claudere conatur.

Pauca habes, inquit : si dederis , minus adhuc habebis. Tanto labore acquisiisti , et uno momento perdes.

Melius est tibi accipere , quam dare. Hodie habes unde vivas, sed in posterum quid habebis?

Et si grando agros tuos vastaverit? et si ignis domum tuam consumpserit? et si infirmitas supervenerit? et si ad inanem senectutem pertingas?... Provide tibi in futurum.

Et quis est ille qui a te petit? mendicus. Uti-que : at estne vere pauper? forsan egestatem simulat.

Piger est : laboret, et non indigebit. Quomodo faciunt alii tam multi qui , nihil aliunde habentes, in sudore tamen vultus panem necessarium sciunt lucrari?

Laboriosis ejusmodi egenis subvenire melius est.

Horrea tua copię frugum tuarum non sufficiunt. Impende eos ut ea augeant, domum tuam ornent, hortos tuos in voluptatis paradisos mutant. Sic illis et tibi simul providebis.

4. Vide, fili, vide inimici insidias. Vide quomodo nititur avertere faciem tuam a paupere et orphano quem commendavi tibi.

Vide quomodo conatur efficere ut in scandalum plebis meę, tu levita, tu sacerdos , durus

pertranseas, dum forsán quidam Samaritanus benigne dabit.

Forsán verum est, fili, quod pauca habeas; verumtamen moriendo non omnia sumes.

Et si deinde, aliquid de his paucis elargiendo, depauperareris; memento quod ego, cum essem dives, propter te egenus factus sum.

Forsán quod habes multo labore acquisiisti. Sed, fili, si tanti tibi constitit, cura ut in æternum illud retineas.

Nescis quia, dando in terra, thesaurizas tibi in cælo.

Melius est tibi, inquit Satan, accipere quam dare. Ego, fili, contrarium docui.

Et vere: qui accipit nunc, perdet in morte quod acceperit; et qui dat nunc, inveniet in morte quod dederit.

5. Provide tibi, dicit inimicus, provide fami, provide necessitatibus, provide senectuti.

Et ego dico tibi: Provide animæ tuæ, provide salutis, provide æternitati.

Quantumlibet tibi in terra provideris, non poteris unum diem vitæ tuæ addere.

Sed potes, fili, beatam æternitatem lucrari, et multos in ea felicitatis gradus juxta tuarum eleemosynarum copiam promereri.

Hæc est, fili, utilissima, hæc est sapientissima providentia.

Noli, noli, sollicitus esse, dicens: Quid manducabo, et quo operiar?

Ego scio quod his omnibus indigeas. Mihi cura est de te.

Num vidisti virum misericordem derelictum, aut in senectute panem quærentem? Modicæ fidei, quare dubitas?

Sed forsán mendicus iste non eget. Quid tum? Numquid, si non egeret, tu benefaciendo decipereris? nequaquam.

Ille quidem tibi mentiri potest : at tu ipsi dando opus bonum certissime operaris in me.

Sed forsán, fili, ille de quo dubitas est verus Lazarus, verus pauper in gravi necessitate.

Et si tu, propter ingestam tibi ab inimico levissimam suspicionem, eleemosynam tunc neges, temere et male agis. Tutio rem igitur partem elige: manum aperi.

Laboret, inquit Satan, et non indigebit. Uti-que, fili, sed ego dico : Da tu, et salvaberis.

6. Dicit adhuc inimicus : Vide tot laboriosos pauperes, tot opifices in egestate positos; impende eos, et solve : isti auxilia merentur.

Revera, fili, benefacis si habens opus pauperiores opifices assumis : et hoc etiam est misericordiæ beneficium. Verum hæc oportuit facere, et illa non omittere.

Quando pauperes ad opera tua eligis et solvis, juvas quidem illos : sed nihil das, nisi quod justum est; nihil perdis. Pecuniam tradidisti, sed opus accepisti.

Æmulare, fili, charismata meliora. Frange, frange gratis esurienti panem.

7. Tandem, fili, ab ultima seductoris diaboli suggestionem summopere cave.

Dicit tibi : Ampliora conde horrea; magnifica

domum tuam; hortos tuos in voluptatis paradisos muta. Laborant pauperes, lucrabuntur et vivent.

Vide quomodo te vel etiam divitem velit per hoc ad angustias redigere, ut eleemosynam facere ultra nequeas.

Expensas maximas tibi proponit. Tu thesauros tuos dissipabis; et pauperem, et infirmum laboris incapacem, juvare ultra non poteris.

Audi me, fili: esto tibi parcus, ut cæteris possis esse liberalis.

8. Sed attende adhuc et observa quomodo, sub caritatis et pietatis specie, ad vanitatem et superbiam te inducat inimicus.

Quid tibi proderunt illa ingentia horrea, hæc ampla splendidaque ædificia, isti voluptatis paradisi, quæ tibi proponit?

Talia, fili, ministrum meum non decent. Tu terrena contemnere debes, non augere, non multiplicare.

Tu non concupiscibilia hujus sæculi, sed me Deum tuum in partem hæreditatis tuæ assumpsisti.

Tu non divitis aut potentis nomen debes tibi conciliare; sed sancti, sed modesti, sed mortificati, sed abnegati, sed mortui et misericordis famam.

9. Semina igitur, ut metas. Da superflua tua pauperibus, da benigne, da hilariter; hilarem enim datorem ego diligo.

Da præsertim fidei domesticis et justioribus pauperibus.

Da, non ut videaris ab hominibus et sic in tempore mercedem accipias; sed coram me, sed propter me, in abscondito: et Pater meus, qui videt in abscondito, reddet tibi.

Et populus meus, qui caritatem tuam nec ignorabit, venerabitur te, diliget te, confidet in te, audiet te, obediet tibi.

Et tu tandem, morte aliquando præoccupatus, in refrigerio eris, justitiæque tua manebit in sæculum sæculi.

CAPUT LXXVI.

De temperantia.

1. FILI, ad quid venisti? Certe ut quæras regnum meum, cæterosque in illud trahas, et tandem cum ipsis aliquando possideas.

Verum, fili, regnum meum non est esca et potus; neque introibit in illud qui secundum carnem vixerit.

Itaque sobrius esto, et carnis curam ne feceris in desideriis tuis.

O fili regni! si scires quale sit cælum, ad quod vocaris et ad quod tendis: certe ad terrestrium deliciarum contemptum moveri non indigeres.

Certe sorderet tibi quam maxime tellus, et omnia concupiscibilia ejus; certe necessitates tuas vix ferens, ex corde clamares:

Oh ! utinam non indigerem comedere nec bibere ! Utinam non essent mihi istæ necessitates, sed tantummodo spirituales ! Infelix ego homo ! Quis me liberabit de corpore mortis hujus ?

2. Verum, fili, ambulas per fidem, et non per speciem : nondum capis bona quæ in cor hominis non ascendunt.

Et eheu ! in carne tua mortali portas, et usque ad extremum vitæ halitum portabis legem sensuum, legi mentis tuæ repugnantem.

Cave, fili, ne tui dominetur ; sed sub te sit appetitus tuus ; et tu dominare illius : idcirco bella, et continuo bella contra legem peccati.

Illa perdidit Adamum et omne genus humanum in paradiso ; illa detrusit divitem splendide epulantem in infernum.

Natura sustentanda est : necessaria sume ; sed quærere quæ magis delectant, aut in usu excedere lex sancta prohibet : nam alias caro adversus spiritum insolesceret.

Vigila, vigila : trahit enim sua fortiter quemque voluptas, et, si refrenatione non uteris, brevi ultra sobrietatis et temperantiæ metam procedes : tuncque videbis servum tuum delicate nutritum fieri contumacem.

O fili ! unum est necessarium. Vis imperare tibi ? vis dominari in medio inimicarum concupiscentiarum tuarum ? frena gulam, et omnem carnis inclinationem facilius frenabis.

3. Violentia utique ad hoc opus est ; et forte habet certamen qui nititur vincere seipsum.

Accinge te ergo, sicut vir, et præpara animam

tuam ad tentationem : memorare novissima tua, et non peccabis.

Propone tibi facere per pœnitentiam quod probabiliter non faceres per simplicem prudentiam.

Recogita annos tuos : vide quot delicta commisisti, quot iniquitatibus Deum offendisti ; et dic : Oh ! si in hīs comprehensus fuisset ! Oh ! si tunc mortuus et judicatus fuisset !

Verum pepercit mihi misericordia tua, Domine ; et superest mihi ut pœnitentiam nunc agam, aut post mortem sæviorem sustineam.

Quanto amplius nunc pepercero, et carnem in epulis secutus fuero, tanto dirius postea luam, et majorem materiam comburendi reservo.

Recogita ignem futurum, et dic : Oh ! si anima mea in purgatorii flammis detineretur, et posset se sicut nunc potest, per inordinati appetitus refrenationem, a tormentis liberare, certe faceret, et cum omni fervore faceret.

O anima mea ! fac nunc quod tunc facere velles, et bene segura eris.

4. Aspice quoque, fili, in me virtutum consummatorem ; inclina aurem tuam, et audi me dicentem : Ecce quadraginta diebus jejunavi in deserto, non manducans, neque bibens ; ecce sitivi in cruce, et fui aceto et felle potatus.

Et tu membrum esses sub capite adeo austero et mortificato delicatum ! et tu velles exquisite nutriri, sumptuose cibari, voluptuose potari, tu nocens, tu peccator !

Esurivi, ego magister ; et tu discipulus, velles

abundare ! Sitivi, ego Salvator ; et tu redemptus, velles suaviter inebriari !

Regnum meum non fuit de hoc mundo ; et tu regalibus terrarum deliciis velles satiari ! Tu homo Dei, velles servire ventri !

Fili, fili, si vis venire post me, abnega temetipsum, et mortificationem meam in corpore tuo circumfer.

5. Convivia fuge, si amas illa, amas periculum, et in illo peribis : quoniam ibi concupiscentia quasi ignis exardescit.

Si domi manseris, et mensam tuam juxta sobrietatis et temperantiæ regulas ordinari curaveris, parvus erit sensualitatis serpens, et facile interficietur.

Sed inter escas et pocula conviviorum crescet, et fiet brevi fera pessima, quæ te devorabit.

Ibi enim appetitus carnalis per visum excitatur, per saporem irritatur, præ evagatione mentis non observatur, præ jucunditate non frenatur; quin et per convivarum incitamenta, quasi lentius adhuc urgeret, stimulatur.

Sicque ibi vix sobrius manebis, nisi mortis, judicii et inferni fueris memor.

6. Verum equidem est te non posse ab omnibus conviviis abstinere ; quædam enim caritas præcipit, quædam necessaria honestas jubet, quædam vel ipse zelus commendat.

Ego ipse cum publicanis et peccatoribus manducavi, quia opus erat male habentibus medico.

Sed, fili, si hæc tantum adieris convivia, quæ vel caritate, vel necessaria honestate, vel zelo

movente, adire debueris, quam raro adibis, et quot convivia vitabis!

Si vero sæpe vocatus ad prandium, ire non recuses; quam facile contemneris si præsertim societatem conviviorum in eas, et per vices accedas et reddas! brevi de te erit clamor in populo, cui scandalum dabis.

Clamabunt pauperes et dicent: Ecce quomodo de eleemosynis nostris luxuriatur presbyter, dum nos egestate consumimur.

Vociferabuntur aratores, vinitores, opifices, et dicent: Ecce quomodo in abundantia jucundatur sacerdos, dum nos in sudore vultus nostri arcto vescimur pane.

Clamabunt oves meæ, extollent se contra pastorem, dicentes: Medice, cura teipsum; doce teipsum pœnitentiam, sobrietatem, laborem.

7. Et vere, fili: qualis est vita sacerdotis convivia sectantis! Sero surgit, vix orat, festinanter horas persolvit, imparatus et sine spiritu interiore celebrat, modo ad mensam properat, carnis desideriis indulget, tempus cum conviviis per ludos et inania colloquiâ terit, tarde recedit, et sine recollectione præ lassitudine recumbit.

Sicque sequens suam sensualitatem, paulatim de pietate necessaria decedit, gratiam Dei perdit, fitque demum animalis homo, iis quæ Dei sunt, studio et sacro ministerio impar.

Vide, fili: melius est utique ire ad domum luctus quam ad domum convivii.

8. O Domine! claude sensualitatis meæ ostia: verte mihi in amaritudinem omnem delectatio-

dem carnalem, a sancto servitio tuo me abstrahentem.

Libera me a concupiscentiis illecebrosis, quæ militant adversus animam; animo infrunito ne tradas me.

Scio enim me non posse duo gaudia habere : delectari in hoc sæculo, et postea regnare tecum in cælo.

Mihi sane melius est in terris abstinere, quinimo et palulum esurire, deindeque in æternum de te satiari, quam hic deliciis inebriari, et postea in fame, siti et opprobrio lugere.

CAPUT LXXVII.

De modestia in vestibus.

1. MODESTIA tua, fili, nota sit omnibus hominibus. Ambula sicut habes formam ab Ecclesia præscriptam.

Si Ecclesiam præcipientem non audieris, eris sicut ethnicus et publicanus : et ego visitabo super te, si veste peregrina induaris.

Vide igitur ne legem matris tuæ spernas : colorem et formam decrevit, colorem et formam serva; vanitatem et luxum prohibuit, hæc devita.

Simplicitatem et decentiam præscripsit; hæc tene, in his esto : sordidas et pannosas vestes respuit; has rejice.

2. Quomodo, fili, obscuratum est aurum? quomodo mutatus est color optimus?

Quot vides inter sacerdotes meos qui insignia mea erubescunt! Regale sacerdotium sunt, et regalem coronam ferre contemnunt.

Sæculo renuntiaverunt, et vilissimo mundi pulvere vestes refertas ferre amant: milites mei sunt, et vix impinguati et dilatati recalcitrant, et indumenta mea projiciunt.

Servi mei sunt, et student hominibus placere: clerici sunt, et sponsi apparent; de mundo sunt, et ideo mundum amant, et amat eos mundus.

O insensati! alti sunt apud homines vanos, sed abominatio apud me. Erubescunt me coram hominibus; erubescam et ego eos coram Patre meo, qui in cœlis est.

O fili! declina a malignantibus istis; vanitatem et extollentiam oculorum istorum longe fac a te.

Neque illorum, fili, exemplum sequaris, qui quidem mundanum decus non prosequuntur, sed tamen indisciplinati sunt, regulis non obtemperant, dicentes se de modicis istis non curare.

Neque etiam illorum qui, præ nimiae incuriæ suæ singularitate, risum potius movent quam venerationem excitant.

Verum illos intueri et imitari qui, per decentiam habitus extrinseci, morum honestatem intrinsecam ostendunt. Illorum vestigia, fili, terat pes tuus.

3. Observabo eos, sequar eos, Domine; utique bonum est mihi facere secundum exemplar eorum.

Bonum est me cum illis ne quidem unum iota, ne quidem unum apicem ecclesiasticæ regulæ omittere.

Bonum est me cum illis esse in minimo fidelem, ut in majori quoque cum illis fidelis sim.

Oh! quam pulchri sunt gressus eorum, Domine! quam potenter allicit ad virtutem ipsorum aspectus! Quantum reverentiam promovet ipsorum gravitas, humilitas, simplicitas, modestia!

Sequar, Domine, sequar, si quo modo comprehendam sanctam illorum speciem.

O Domine! pars hæreditatis meæ, portio mea in terra viventium; numquid rursum sæculi vanitatibus aperientur oculi mei?

Quid mihi cum terra et coloribus hominum terrenorum? Quid mihi cum mundo et decore mundanorum? Quid mihi cum vetustate et ornatu effeminatorum?

Unam petii a te, Domine Jêsu, hanc requiram, ut modestiam in corpore meo semper circumferam, quatenus vita tua manifestetur in carne mea mortali.

CAPUT LXXVIII.

De domo sacerdotis.

1. Esto, fili, domui tuæ bene præpositus. Si domui tuæ præesse nescis, quomodo Ecclesiæ
+++ diligentiam habebis?

Vita tua debet in omnibus esse ovium mearum forma : ita ut non modo ex his quæ ex cathedra dicis, aut in tribunali doces, verum etiam ex omni tua agendi ratione dirigantur.

Cura igitur ut cum dictis tuis omnia quæ in domo tua videri possunt et observari concordent.

2. Doces non esse homini in terra manentem civitatem, eum esse hic peregrinum et hospitem.

Quod verbis asseris, factis etiam testificare. Domum tuam quasi transitoriam mansionem ordina.

Simplex sis ; necessariis non careat, superfluis vacua sit. Clamet ingredientibus : Satis morituro.

Doces regnum Christiani de hoc mundo non esse ; omnem gloriam ejus esse ab intus ; omnem mundi splendorem habendum esse ut stercus.

Hoc factis etiam comproba. Absit a domo tua vanum decus, quo domus filiorum hujus sæculi illustrantur ; per eam modestia tua nota fiat omnibus introeuntibus.

Doces eos qui secundum carnem vixerint ituros in perditionem ; quæ sursum sunt sapienda, non quæ super terram.

Hoc factis exprime. Supellex, mensaque tua talis sit quæ hominem sanctum, vere spiritualem, vere sobrium, vere sibi mortuum deceat.

Doces omnem immunditiam, turpitudinem aut scurrilitatem, nec nominari debere inter Christianos, sicut decet sanctos.

Ne igitur in domo tua ulla sit figura, ullus liber, ullum signum quod talia possit vel adumbrare.

Doces non esse nisi in cruce mea gloriandum; in hac esse salutem, vitam, protectionem ab hostibus :

Ergo crux mea sit domus tuæ speciale decus et gloria. Pone eam in signum, ut tibi ipsi sit amoris mei memoriale semper præsens, virtutisque incitamentum, et ut, qui percussi a peccatis ad te ingressi fuerint, aspiciant, convertantur et vivant.

Doces in domo christiana omnia debere honeste et secundum ordinem fieri :

Ergo cura et præcipe ut omnia apud te munda sint et bene ordinata, ut horæ orandi, pie legendi cubandi, surgendi, laborandi, sint fixæ et caute servantur.

Doces eos qui suorum et maxime domesticorum curam non habent, fidem negassent esse infidelibus deteriores :

Ergo si pater, si mater, si frater, si soror apud te maneant, cura ut honestam piamque vitam ducant, exemplum sint fidelium.

Si quocumque modo scandalis ansam præberent, mater esset ! pater ipse ! roga, obsecra, præcipe ut emendent se.

Sacerdos es : majorem illis potestatem habes. Hoc mihi et populo debes.

Si non reformatur, provide alibi necessitatibus illorum ut servi tui et ancillæ in omnibus tibi subditi sint, non contradicentes : sed in om-

nibus fidem bonam ostendentes, ut doctrinam Dei tui ornent in omnibus.

Sollicite vigila super eos : et si ex parte illorum aliquid contingat quod unum ex minimis meis pusillis posset scandalizare, irrumpe virtute iniquitatem, aufer malum de domo tua.

Sanctum sacerdotem nonnisi sancti servi et ancillæ debent.

Doces christianos debere esse mirericordes, hospitalitatem sectantes.

Ostende factis fidem tuam. Sit domus tua, pro posse tuo, eleemosynarum auxiliorumque fons uberrimus : ita ut de te dici possit quod olim de sancto quodam sacerdote dicebatur : ipse omnium indigentium curator est.

3. Sit verbo domus tua domus sancta, quæ nullum corruptionis genus admittat ; domus pia, quæ cæteras ad pietatem informet ;

Domus paterna, ad quam oves meæ cum veneratione et fiducia accedant, scientes quod ibi maneat verus homo Dei.

CAPUT LXXIX.

De residentia pastoris.

1. EGO meos non reliqui orphanos : sed volui cum eis esse usque ad consummationem sæculi.

Tu quoque, fili, in medio populi ad quem in-

gressus es, constanter mane : sciens quia , si multum peregrinari volueris, tibi et gregi multum nocebis.

2. Quid tibi videtur, fili, si habuerit aliquis centum oves, et eas servo suo regendas commiserit, illeque servus abeat, per regiones vicinas ambulet, cum amicis suis lætetur, et interea oves sibi ipsis sine duce relinquat?

Utique dicis : Servus ille servus nequam est : et cum venerit dominus ejus, dividet eum, et partem ejus cum infidelibus ponet.

Quomodo igitur tibi parcerem, fili, si oves sanguine meo redemptas, quas tibi commisi, derelinqueres, ut inanibus itineribus vacares?

Fili, fili, mane et vigila : quia adversarius diabolus tanquam leo rugiens circuit, quærens quem devoret.

Mane et vigila, ut ei resistas, et oves tuæ non fiant in devorationem.

3. Quid tibi videtur adhuc, fili? si habuerit aliquis negotiationem, eamque famulo suo commiserit, dicens : Negotiare donec venio ; expecta emptores, et vende :

Et si ille famulus, assiduitatis domesticæ impatiens, modo ad hos, modo ad illos amicos divertat : intereaque emptores veniant, vacui recedant, alibi emant, et sic sopiatur negotiatio, cessetque mercatoris lucrum?

Certe dicis : infidelis est ille famulus : dignus est sane ut a domino suo vapulet et ejiciatur.

At, fili, simile est regnum cœlorum homini negotiatori.

Ego negotiationis animarum Dominus te super hanc negotiationem præfeci, ut omni petenti quolibet tempore mysteria mea dispensares :

Si vero tu, assiduæ commorationis impatiens, huc illuc effugias, facile fiet ut modo iste petat pro filio suo recens nato et jam moriente aquam baptismi vivam ;

Modo alius pro infirmis inopinato periclitantibus extrema salutis remedia efflagitet ;

Modo alter, speciali gratia motus, dolore peccatorum tactus intrinsecus, pœnitentiæ vinum et oleum postulet.

Tu autem aberis ; et sic cessabit mihi lucrum : lucrum quidem animæ illius quæ in originali culpa præ baptismi defectu migrabit ;

Lucrum infirmi illius qui cum peccatis non remissis ad aliam vitam transibit ;

Lucrum peccatoris illius pœnitentia moti qui, cum te in gratiæ momento non invenerit, brevi oblitus timoris sancti, ad te ultra non redibit, iterumque menses et annos forsan in peccatis et impœnitentia transiget. O lucrum cessans ! o damnum emergens !

4. Quid tibi videtur tandem ? si quis dominus hominem quemdam constituerit ut vigilet, ne fur veniat et domum suam perfodiat :

Ille vero custodiam relinquat, secedat ; intereaque fur veniat, perfodiat, spoliет !

Sane dicis : Homo ille furti et spoliationis reus est.

Fili, iterum mutato nomine de pastore non residente sententiam dixisti.

Dum abest ille, via ad domum gregis mei lata patet: venit malus, et per scandala intrat, et aufert verbum de corde fidelium, ne salvi fiant.

O fortis armate! custodi ergo constanter atrium tuum.

Te præsente, in pace erunt omnia quæ possides: te vero absente, fortis inimicus superveniet, qui universa arma in quibus confidis auferet, spoliaque tua distribuet.

5. Fili, quid doces patres? quid matres? hoc certe, ut filios suos tenellos nunquam sibi ipsis permittant; verum semper custodiant, inspiciant, observent:

Ne forte in ignem decidant, vel in abyssum ruant: ne imbelles a feris trucidentur: ne incauti quid mali faciant.

O fili! tam pater, tam mater nemo debet esse quam tu.

Tene ergo filios tuos sub custodia tua, quemadmodum gallina pullos suos sub alas.

Noli esse sicut mercenarius fugiens, ad quem non pertinet de ovibus.

Cura ut vix nisi necessitate coactus discedas: et tunc quidem provide ut bonus et fidus amicus vices tuas rite suppleat.

CAPUT LXXX.

*De summo Romano Pontifice, capite visibili
Ecclesiæ, Christi in terris vicario.*

1. Ego Salvator mundi, postulavi Patrem meum, et dedit mihi gentes in hæreditatem.

Ecce dominor a mari usque ad mare, a flumine asque ad terminos orbis terrarum, benedicens universas cognationes terræ.

Multiplicavi semen meum super stellas cœli: repleta est terra ovibus meis, et ego Pastor bonus ovile meum, Ecclesiam meam dilectissimam, ipsis paravi.

Ovile istud nunquam subvertetur, fili. Ecclesia mea usque ad consummationem sæculi inconcussa remanebit.

2. Fundamentum est hujus ovilis Petrus. Super hanc enim petram ædificavi Ecclesiam meam.

Et quemadmodum qui fundamentum domus evertit, totam domum diruit, ita et qui Petrum vel successores ejus solvit, totam Ecclesiam subvertit.

Tene ergo, fili, tene Petri et successorum ejus fidem et unitatem indeclinabilem.

Qui non est cum illis, contra me est: et qui non colligit cum illis, dispergit.

Oves meæ vocem illorum audiunt; et qui non audiunt non sunt ex ovibus meis.

3. Vide, fili, vide turmas illas ovium miserandas, quæ relicto Petro, super aliud fundamentum voluerunt sibi ovile extruere.

Vide quomodo similes fuerint homini ædificanti domum suam super arenam :

Descendit pluvia, venerunt flumina, flaverunt venti, et irruerunt in domos illas, et ceciderunt, et fuit ruina illarum magna.

Vide Græciam, vide Angliam, vide tot alias regiones quæ se a Petro segregaverunt.

Vide : non unitatem tantum, sed etiam fidem ipsam, sine qua impossibile est mihi placere, perdididerunt.

Vide e contra populos fideles, qui in ovili super Petrum fundato remanserunt ;

Vide quomodo inter fracti labentis orbis ruinas impavidi et illæsi perstiterunt :

Descendit pluvia errorum, venerunt flumina persecutionum, flaverunt venti seductionum, et non ceciderunt Ecclesiæ illorum, quia fundatæ sunt super petram.

4. In Petri Romana sede nullus unquam sedit hæreticus : in hac fides nunquam defecit.

Idcirco, fili, serpens antiquus, inimicus ille pessimus, qui tanta malignatur in sancto, efficacius nunquam habuit medium, ut oves meas depredaretur et mactaret, quam eas a Petro et successoribus ejus separare.

Diligenter adverte omnes quæ serpserunt et serpunt hodieum hæreses, et videbis illas non alio modo fuisse stabilitas quam per hanc a Romano Pontifice discessionem.

Adhuc, fili, ob oculos tuos sunt, adhuc in analibus tibi offeruntur horrendi illi hæreseon patronorum contra Petri successores rugitus, ex imis inferni ipsius faucibus deprompti.

Nec mirum, fili. Qui vult domum subvertere, fundamentum aggrediatur necesse est.

Vir ergo, fili, oves in via veritatis et salutis tuto conservare? cura ut, quando plus Romanæ sedi adversatur cum suis diabolus, tanto magis tu cum tuis ei maneat firmiter addictus: sciens quod unum sit ovile meum et unus pastor.

Vigila caute, fili, et sta immobiliter in Petri sedis fide.

5. Neque tantum Petrus et successores ejus sunt Ecclesiæ meæ dilectæ fundamentum; sed et agnorum et ovium pastores, cunctorumque pontificum principes, totius corporis Ecclesiæ meæ visibile caput.

Pondera verba hæc, fili, ausculta diligenter hos Romanorum pontificum titulos.

Si pastores omnium sunt, ipsorumque pontificum principes, ergo et tu, quantum magnus alias in Ecclesia mea sis, illorum ovis ipsisque inferior es.

Si caput Ecclesiæ meæ visibile, ergo debes illos tanquam me, cujus vicarii sunt, venerari.

6. Declina, fili, diligenter ab iis qui hos tangunt christos meos, et in istis prophetarum meorum ducibus non verentur malignari.

Libros qui contra eos impie debacchantur, velut diaboli ipsius opera, odio et horrore summo

prosequere, et e vulgi manibus, quantum in te est, eripere satage:

Sciens quoniam incentiva sunt rebellionis, non contra terrenum principem, sed contra meipsum, summum Ecclesiæ totiusque orbis Dominatorem.

7. Profunda igitur erga Romanum sedem religione mane.

Exhibe ipsi sincerissimum amorem, indivulsam fidelitatem et debitam obedientiam.

CAPUT LXXXI.

De obedientia episcopo præstanda.

1. OBEDI, fili, præpositis tuis, et subiace eis: ecce præcepi tibi, et tu observare spondidisti.

Promisisti episcopo tuo et successoribus ejus obedientiam; vota tua redde, et pretiosus eris in conspectu meo; melior est enim obedientia quam victimæ.

Vide, fili, ego hostias et oblationes Patri meo non dedi; sed cum corpus aptasset mihi, veni ut facerem voluntatem ejus.

Quæ placita erant ei feci semper: factus sum obediens usque ad mortem, mortem autem crucis.

2. Prælati tuus pastor tuus est episcopus tuus, quem posuit Spiritus meus cum cæteris regere Ecclesiam meam, cujus es membrum; ipse pervigilat super te, quasi rationem redditurus pro

anima tua : cura ergo ut cum gaudio hoc faciat, et non gemens.

Subjice te ex toto corde, propter Deum, plus adhuc ex caritate quam ex necessitate.

Multo sane tutius est, fili, stare in subjectione quam in prælatura.

In humili subjectione, sub prælati regimine, multam invenies quietem : si vero te subtrahas ab obedientia, te etiam subtrahes a gratia.

O fili ! si non libenter te subdis, signum est certe quod multum carnalis sis ; quod non in me, sed in te vivas, et inordinate te diligas.

3. Quid magnum, fili, si tu, qui pulvis es et nihil, te homini subdis ; quando ego Omnipotens et Altissimus, qui cuncta creavi ex nihilo, me propter te homini humiliter subjeci ?

Factus sum omnium humillimus, ut superbiam tuam mea humilitate vincerem.

Disce obtemperare, pulvis : disce te humiliare, terra et limus ; disce ad omnem subjectionem te dare.

4. Murmuras forsitan intra te : Quare sic, inquis, quare sic corripit ? quare sic prohibet ? quare sic præcipit ? quare sic ordinat ?

Quid est quod loqueris, fili ? Qui tangit eum, tangit pupillam oculi mei.

Correptio tibi videtur asperior, mandatum durius. O homo inanis ! quid habes conqueri ?

O sordide peccator, qui toties Deum offendisti, et infernum multoties meruisti ! quid potes contradicere ?

Exardesce potius contra temetipsum, et non patiaris tumorem in te vivere.

5. Sed ad quid hoc? ad quid istud?

In necessariis obediam, in inanibus non interest.

Quid, fili? Vis igitur judicare judicem tuum, regere ducem tuum?

Inania dicis quæ tibi præcipit prælatus: jam ergo spernis illum. Nescis quod qui spernit eum me spernit?

Inania dicis quæ jubet; noli, fili, sapere plusquam oportet sapere: si tibi temere judicanti inania videntur mandata præcipientis, sane inanis non est observantia obedientis.

Cura teipsum; non de præcepto, sed de observantia præcepti rationem reddes.

Obtempera igitur prælato tuo, sine recalcitratione; obedi, sicut manus capiti: illa utique, sine hæsitacione et murmuratione, exequitur quidquid sibi a capite præcipitur. En regula tua: fac similiter.

6. Rogo te, fili; nosce eum qui præest tibi in Domino, et monet te: illum in caritate abundantius habe: illum honore maximo prosequere. Uinctus enim meus est.

Cave ergo ne inobedias, ne rebelles, ne detrahas, ne murmures, ne maledicas.

Mariam contra Moysen murmurantem lepra punivit; Core, Dathan et Abiron contemnentes Aaron, terra dehiscens absorbit: missum Ochosiæ, qui Eliam irridebat, ignis consumpsit; superbientem et nolentem obe-

dire sacerdotis imperio mors manere debuit.

Quanto putas deteriora mereri supplicia qui, legis novæ præsules spernens, meipsum spreverit, et ita Spiritui gratiæ contumeliam fecerit?

CAPUT LXXXII.

De amicis seligendis.

1. FILII, amico fideli nulla est comparatio.

Si bonum et amicabilem virum ad societatem tuam inveneris, magis amicus tibi sit quam frater.

Causam tuam cum illo tracta, et bonis ejus consiliis anima tua dulcorabitur : si mala tibi evenerint, per illum sustinebis.

Erit tibi protectio fortis, medicamentum vitæ et immortalitatis; et videbis non esse dignam ponderationem auri et argenti contra bonitatem fidei illius.

2. Fili, quis talem inveniet amicum ? Qui timet Dominum inveniet illum.

Filii quidem hujus seculi amicos reperiunt : at quales amicos ? Socios mensæ, qui non permanent in die necessitatis :

Amicos inconstantes, qui hodie diligunt, et cras ad inimicitias convertuntur :

Amicos lactantes, qui ducunt per viam non bonam :

Amicos stultos, qui verba prudentiæ non reci-

piunt, nec delectantur nisi de insaniis quæ in corde eorum versantur :

Amicos qui divites sectantur, pauperes fugiunt; qui colunt personam potentis, qui amant, non tribuentem, sed dona tribuentis :

Amicos vitiosos, qui trahunt in semitas suas, animæ scandalum dantes.

Tales certe, fili, solo nomine sunt amici, at in rei veritate infensissimi inimici.

Oh ! quot et quantorum malorum causa est talium amicorum societas nimiaque familiaritas !

Quot sacerdotes de summa pietate in profundum teporem et de tepore in profundiorum criminum abyssum detrusit, et detrudit quotidie !

Modo lactant, quem perdere volunt : modo insidiantur, tendiculas abscondentes : modo deglutiant eum quasi infernus viventem, et omnem pretiosam ejus substantiam auferunt.

3. Intellige quæ dico, fili. Si sacerdos aliquis pius et bonus temere cum insipientibus familiaritatem ineat societatem, primo adulantur illi, blandiuntur, malitiam occultant, amœnitatem exhibent, dilectionem ostendant.

Se in illorum consortio tutum credit temerarius. Jam pro deliciis habet esse cum illis.

Jam aliquid de consuetis orationibus et studiis relaxat, ut longiore temporis spatio cum ipsis gaudeat. Jam est sacro ministerio minus assiduus.

At revocat ad cor pia regularum consuetudo. Remordet conscientia, et dicit : Fugit irreparabile tempus. Illud perdis, et rationem reddes.

Vult recedere incautus ille, detinetur; vult instare, deridetur.

Homo natus est ad societatem, inquiunt. Legendi plures libros nullus finis; frequens meditatio carnis afflictio est.

Væ soli! Non oportet sapere plus quam oportet sapere, sed sapere ad sobrietatem.

Sic se in angelos lucis transformant impii. Credit miser: jam decipitur, jam erubescit segregare se; imo angores conscientiae pro scrupulis habet.

Jam de mane ad vesperam de nugis fabulatur, et remanet tota die otiosus.

4. Quantum mutatus jam ab illo est! Sed hoc initium, fili; multa mala deinde docuit otiositas.

Brevi insipientes et pravi amici liberius agunt. Jam non timent detrahere, mala loqui, deridere regulas, zelum, pietatem.

Hoc displicet quidem primum proselyto: at captus est; jam non audent resistere, quin et non consentire, non plaudere.

Modo imo, ut amicis placeat, detrahit cum detrahentibus, mala loquitur cum mala loquentibus, deridet cum deridentibus.

Missa deinde celebranda est; et os malignitate et turpiloquio fœdatum sanctissimis mysteriis aperire non timet!

Populus ad officium divinum convocatur; habet aures audiendi: et pastor non habet vocem loquendi, quia tempus inaniter consumpsit; non studuit, non oravit, et imparatus est.

Pœnitentes accedunt, modelam confessioni

poscentes; et sacerdos vel recusat, quia promisit amicos adire; vel ægre, vel festinanter audit, ut citius ad amicorum consortium convolare possit.

Hodie apud illos est; cras illi apud eum: et ubique nihil, nisi lusus, convivia, vana jucunditas.

Substantia patrimonii mei inaniter dissipatur. Interea gemunt pauperes, scandalizantur fideles.

Vult aliquis miserum sacerdotem monere, reprehendere? irascitur, comminatur.

Et si superior ipse id fecerit, extollit se, rebellat objurgans vel saltem contemnens.

Plaudunt amici, iramque magis provocant, se in rebellione patronos præbentes.

Jam nullum veneratur aut audit superiorem; et se cum suis omnibus tradit ultro perversitatibus.

Cum mundanis mundanus est, cum blasphemis blasphemus, cum corruptis corruptus, cum ebriosis ebriosus;

Cum sacrilegis sacrilegus, cum impiis impius, cum filiis Belial filius Belial est, qui prius homo Dei erat. Ecce quomodo amicus stultorum similis efficitur.

5. O fili! caritatem habe ad omnes, sed secundum virtutem tuam cave ne scis cum talibus familiaris; cave ne temere cum quolibet amicitiam ineas.

Ne reveles omni homini cor tuum, sed illi soli quem coram me cognoveris esse sapientem, Deum timentem, morigeratum, pium, pruden-

tem, sobrium, pudicum, studiosum, misericordem, humilem, simplicem, modestum, cordatum.

Cum tali assiduus esto; arctissimam habe cum illo amicitiam.

Ille enim per exempla sua te ad perfectionem stimulabit; per monita mansueta te a via recta declinantem reducet.

Ille te in adversis roborabit et solabitur; te in dubiis illuminabit, et prudenter diriget.

Cum illo gaudebis et lætaberis in hac de pace quæ omnem sensum exuperat.

Gradere, fili, cum tali sapiente; et sapiens eris. Cum juvenibus autem et extraneis rarus esto, cum divitibus noli blandiri; coram magnatibus non libenter appareas.

Quoties enim inter tales, sine necessitate aut vera utilitate, fueris, minor homo redibis.

CAPUT LXXXIII.

De unione caritatis invicem tenenda.

1. DILIGES proximum tuum sicut teipsum. Hoc est, fili, mandatum secundum, simile primo et magno Legis mandato.

Diliges proximum tuum sicut ego dilexi te. Hoc est mandatum novum quod dedi tibi.

Si non servaveris illud, fili, manebis in morte. Quomodo enim Deum tuum quem non vides diliges, si fratrem tuum quem vides non diligis?

O fili! hoc est eminenter præceptum meum.
Et si solum fiat, sufficit.

Tu scis quoties Patrem meum rogaverim ut
mei essent unum, sicut ego et Pater unum su-
mus.

Tu scis quot repetitis vicibus e mundo migra-
turus hoc postulaverim.

Tu scis quot iteratis jussionibus eis commen-
daverim ut essent consummati in unum.

Quomodo coarctor, fili, usquedum hoc perfici-
atur!

O sacerdotes! vos amici mei eritis, si feceritis
quod præcipio vobis.

O duces gregis mei! diligite invicem, ut oves
meæ se mutua dilectione prosequantur; sicut
ego me sanctificavi, ut essent oves meæ sancti-
ficatæ.

Unum corpus multi estis, omnes qui de uno
pane participatis. Unum estote cor, una anima.

In hoc cognoscent omnes quia veri ministri
mei estis, si dilectionem hanc habueritis ad in-
vicem.

3. Diligite invicem, et clarificabor in vobis; ei
credet mundus quia Pater me misit, et ego misi
vos.

Diligite invicem; et manebo vobiscum, et ero
semper in medio vestri; quia per amorem hunc
manebitis semper in nómine meo congregati et
adunati.

Diligite invicem; et mirabitur vos mundus, et
audiet, et obediet, et venerabitur, et imitabitur.

Diligite invicem; et per vos fulgebit Ecclesia,

et dilatabitur a mari usque ad mare, usque ad terminos orbis terrarum.

Diligite invicem; et ad conspectum vestrum vel ipse infernus pavebit : sciens quoniam contra filios meos per caritatem junctos prævalere non potest.

Quoniam per hanc dilectionem manent in corde meo muniti, sub alis meis absconditi, in corpore meo vivi, ab aliis membris protecti, et fere quasi ipsum corpus meum inexpugnabiles.

4. Diligite invicem, filioli, sicut membra in unum corpus consummata se diligunt.

Si quis ex vobis patiatur, compatimini ; si quis exaltetur, congaudete.

Honore invicem prævenite : inferioribus non arroganter, sed paterne imperantes ; superioribus humillime et ex corde obedientes.

Opere invicem juvate : oratione invicem auxiliamini : exemplo invicem excitate : monitis invicem dirigite.

Diligite, non verbo, neque lingua, sed opere et veritate.

Diligite invicem ; et ne per detractionem quemquam fratrum mordeatis ; et ne per contemptum quemquam confundatis ; et ne per superbiam quemquam offendatis.

Diligite invicem ; et ne in secreto quidem corde aliquid contra quemquam fratrum teneatis : ne invidiam, ne aversionem, ne suspicionem ullam.

5. O Domine ! quam bonum et quam jucundum esset videre sacerdotes sic per dilectionem junctos in unum !

O mirabile sancti amoris præceptum! Oh! quam bonum semen seminasti in agro tuo, Domine, cum illud mandatum nobis dedisti!

Verum, Domine, unde zizania in agro tuo? unde tot lites, tot schismata, tot odia, tot inimicitiae inter sacerdotes tuos, sæpius, eheu! ad mortem usque perseverantes?

6. Unde, fili, unde? hinc : ex concupiscentiis eorum.

Hinc : quia multi diligunt naturaliter, carnaliter ; pauci sancte et spiritualiter.

Hinc : quia in multis vivit vetus homo, homo superbus, cupidus, invidus, impatiens. Narrabo tibi abscondita hæc, fili, et videbis.

Ille odit istum, quia obtinuit munus aut dignitatem quæ ipse ambiebat ; quia ille ad sublimia provectus est, dum ipse fuit ad obscura et humilia deputatus :

Quasi omnes deberent esse apostoli aut prophetæ, quasi non possem facere aliud vas in honorem, et aliud in contumeliam.

Hic in altiori gradu constitutus, de præeminentia sua tumidus, inferiores despicit et quasi conculcat :

Quasi non essent fratres, quasi non esset ille sicut isti, pulvis et cinis ; quasi dedecus ipsi esset cum eis conversari.

Ille istum aversatur, quia doctrinæ fama præeminet ;

Quasi omnes deberent esse doctores, et non liceret mihi scientiæ decus et famam cui voluero nare.

Iste huic invidet, quia efficacius animarum conversionem operatur :

Quasi omnes deberent gratiam habere curationum, et ego non possem incrementum dare per quem voluero.

Ille istum male æmulatur, quia est eloquio potentior :

Quasi omnes deberent linguis loqui, et ego non possem pro libitu meo dare huic vel isti sapientiam.

Ille istum odio habet, quia per piam ejus vitam mores sui liberiores condemnantur.

Ille de sua scientia vel pietate superbus, eos quos minus pios credit aut doctos, ut contemptibiles habet.

Ille, quia avarus est, nulli amicus est, et omnes a se repellit, ne societas expensis ansam præbeat.

Iste, quia impatiens est, odientes se, maledicentes, calumniantes, lædentes, fraudantes, quin et jocose deridentes, sustinere nequit; imo detestatur, in eos irascitur, nec veniam quidem petentibus dimittit.

7. Ecce, fili, quomodo pessima natura, amor proprius, ipsos sacerdotes a sancta caritate retrahit. Sic faciet etiam tecum, ne vigilaveris.

Si illum audieris, non alios, sed te solum amabis. Voles alios omnes sub te esse, tibi adulari, tibi servire. Sanctiorem te, doctiorem, digniorem, ditiorem, noles pati.

Quinimo callidus ille amor, ut te in aversionem quasi legitime trahat, multos tibi in aliis finget defectus, ampliabit, dilatabit, aperiet, probabit

Festucas mutabit in trabes : te multa de eis male credere, aut saltem suspicari faciet.

Et si jam in aversionem te traxerit, conabitur illam in odium convertere; te ad susurrationses, despectus, detractiones movebit.

Hinc lites, hinc contentiones, hinc inimicitiae, quæ sæpe cum moriente sacerdote in pulverem sepulcri descendunt.

Vide, fili, vide quomodo zizania ab inimico homine in agro meo seminentur.

Vide quomodo nulla sint inter sacerdotes odia, quæ non ab aliqua concupiscentia aut passione originem ducant.

8. O fili! si vis necessariam caritatem cum fratribus servare, sub disciplina cohibe omnes passionnes tuas, abstine te ab omni inordinato tui amore.

Quamdiu enim tibi eris singularis, non poteris esse fratribus communis.

9. O Domine! diligam fratres meos: in hoc impendam me, et superimpendar, sciens quia, si caritatem hanc non habuero, nihil mihi proderit quidquid aliunde possidero.

Diligendo fratres, et ero erga omnes patiens et benignus: non æmulabor, non agam perperam, non inflabor.

Non ero ambitiosus, non quæram quæ mea sunt: non irritabor, non cogitabo malum.

Non gaudebo super iniquitate, congaudebo autem veritati: omnia sufferam, omnia credam, omnia credam, omnia sustinebo.

Diligam, et diligam semper: caritas mea nunquam excidet.

Iniquos quidem odio habebō, quoniam odio tibi sunt, Domine : verum in odio meo ipsorum amanter miserebor, cupiens vehementer ut ad cor redeant.

Quæram, Domine, te juvante, miseros illos fratres ; loquar ad eos, alliciam, obsecrabo, mansuete reprehendam : et tunc tantum habebō eos ut ethnicos et publicanos quando Ecclesiam tuam non audierint.

Cæterum per meipsum non judicabo, ne judicer ; non condemnabo, ne condemner.

Nec satis adhuc, Domine. Scio enim quod, si eos tantum dilexero me diligunt, nulla mihi erit gratia : nam et peccatores diligentes se diligunt.

Sed diligam ipsos inimicos meos ; benefaciam his qui me oderint ; benedicam maledicentibus mihi ; orabo pro calumniantibus me.

Percutienti maxillam præbebo ; vim mihi facienti cedam ; offendenti dimittam : ut sim misericors sicut tu misericors es, bone Domine, qui solem tuum oriri facis super bonos et malos.

CAPUT LXXXIV.

De prudentia erga feminas servanda.

1. Dixi tibi, fili, et rogo te ne unquam obliviscaris : propter speciem mulieris multi perierunt.

Propter Evam primus homo, propter Dalilam fortissimus, propter uxorem Uriæ religiosissimus,

propter mulieres alienigenas sapientissimus miserrime cecidit.

Tu quis es igitur, ut audeas, sine prudentissima cautela, cum ipsis agere?

2. O fili! o discipule! numquid eris super magistrum tuum? Et si ego, sanctitas immutabilis, erga feminas fui cautissimus, numquid tibi, arundini vento agitatae, licebit esse incautus?

Nullum sane mihi potuit esse in earum conversatione periculum, verum exemplum tibi dare volui, ut ita et tu faceres.

Disce ergo a me rarum, brevem et austerum ad illas habere sermonem.

Disce vanas Samaritanas non alloqui, nisi ad conversionem pœnitentiamque suggerendam.

Disce ad peccatrices confusas et humiliatas verba non habere, nisi ad pacem dandam et viam novam edocendam.

Disce cum piis Chananæis non conversari, nisi cum gravi et austera bonitate.

Disce illas, præ sanctitatis tuæ odore, ad te venientes, a te etiam cum imperio repellere, si humanam nimis dilectionem demonstrent.

Disce sanctas mulieres Marthas et Marias non invisere, nisi propter amicum fratrem Lazarum, aut aliam religionis, necessitatis, caritatisve causam.

Disce cum illis, non de temporalibus nugis confabulari, sed de uno necessario, de optima eorum quæ sursum sunt parte tractare.

Disce non superbas, non otiosas, non garrulas, non ornatas, non vanitatibus sæculi deditas fe-

minas visitare; sed ægrotantes, sed de morte Lazari tristes, sed de morte Unigeniti flentes adire et consolari.

Disce ita rarus esse cum illis, ut mirentur etiam fideles te in necessitate vel utilitate cum illis loqui.

Disce vel nimium erga cognatas affectum deponere, et per sanctitatis severitatem vel ipsam mansuetudinem tuam temperare.

Si frequentiores apud te sint, et alias secum liberius ducant, sicque te ab oratione vel studio distrahant, segrega te, et dic: Quid est quod me quæritis? quid est quod me turbatis? Nescitis quia in his quæ Patris mei sunt oportet me esse?

Disce proximarum vel tibi ministrantium affectum, si nimius sit, coercere; sicut ego filiabus Jerusalem dixi, ut non super me, sed super seipsas flerent.

Disce non esse familiaris alicui mulieri, sed in communi omnes bonas mulieres Patri meo commendare.

Disce domos viduarum vel virginum non introire solus.

Disce solus cum sola, absque arbitro vel teste, non sedere.

Disce cavere omnes suspiciones, et quidquid probabiliter fingi potest, ne fingatur, ante devita.

Disce virginum munuscula, delicias, lepores, nimias urbanitates contemnere, quin et erubescere.

3. Vide, fili, clericos quorum olim sanctitatem mirabaris, exemplum imitabaris, odorem seque-

baris, et quos nunc hodie cernis viles, despectos et abominabiles esse factos.

Quandonam, fili, aurum eorum obscurari cœpit? quando mutatus est color eorum optimus? Nonne ubi cœperunt esse erga feminas minus cauti?

Periculum consortii illarum non reformidarunt, modo amarunt; modo flamma immunda in eis exarsit: modo cessavi tenere manum dexteram eorum; modo ceciderunt, et collisi sunt.

Modo lapis de pariete clamavit; modo lignum, quod intra juncturas est, dedit vocem suam; modo, quod fecerunt abscondite, in conspectu solis manifestatum fuit; modo toti plebi meæ scandalum factum est.

Væ illis! expedivisset utique magis ut mola asinaria in collo eorum suspensa fuisset, et in profundum maris fuissent demersi.

O fili! sit tibi in cantelam ruina hæc temerariorum de se stulte præsumentium.

4. Verum respice etiam illos sacerdotes qui primam caritatem non reliquerunt, sed in sanctitate et justitia mihi servierunt omnibus diebus suis.

Isti utique, fili, surripuerunt se feminarum consortiis; ne malitia intellectum mutaret, ne fictio animam deciperet.

Isti pactum fecerunt cum oculis suis, ut ne cogitarent quidem de virgine.

Isti quidem onus venerantur, sed ut matres juvenculas honorant, sed ut sorores, in omni castitate.

Viduas consolantur, sed quæ vere viduæ sunt ; viduas vero quæ in deliciis sunt ut jam mortuas habent.

Adolescentiores quoque viduas, otiosas, circuire amantes, verbosas, curiosas, loquentes quæ non oportet, accurate devitant.

Imitare, fili, sanctos illos ; et cum eis castitatem et caritatem servabis.

CAPUT LXXXV

*Quod consueta aliorum norma non debeat esse
Sacerdotis regula.*

1. FILI, noli conformari huic sæculo, sed proba quæ sit voluntas mea bona, et beneplacens, et perfecta ; ut ipsam in omnibus faciens reportes promissionem.

Potens est ut torrens flumen usuum morisque humani ; et nisi diligenter attenderis, et fortiter obstiteris, trahet te, fili, per viam latam in perditionem.

Adeo naturale est omnibus multitudinem sequi, adeo durum est a multitudine segregari, ut vix fieri id possit, nisi per victoriam quæ vincit mundum, quæ est fides nostra.

Oh ! si sanctitatis, si justitiæ praxis esset mos et usus humanus, quot, fili, salvarentur ! Vix esset unus qui non declinaret a malo et non faceret bonum.

Sed cum omnis fere caro corruerit viam suam, idcirco sequitur diluvium magnum perversi moris pravorumque usuum, quod omnes fere submergit.

2. O fili! memento. Non dixi tibi: Vide quid faciunt alii, et fac similiter; sed præcepi tibi: Serva mandata, sequere me: ego sum via, veritas et vita.

Observe itaque omnes tuæ regionis et temporis usus et mores; confer illos cum lege mea: et si contrarios eos esse videris, ab illis cautissime abstine, tibi que specialem regulam juxta præcepta mea præscribe.

Scito quod mores et usus a quocumque alias teneantur, vel ab ipsis præpositis tuis, te non poterunt in judicio meo justificare.

Prædixi enim tibi: Fac quodcumque dixerint tibi; sed secundum opera eorum, si mala essent, noli facere.

Noli transgredi mandata mea propter traditionem vitæ eorum, si perversa esset.

3. Si ergo, in sacerdotali apice positus, vis secundum vocationem tuam ambulare, ne dixeris: Quid fit ab aliis? quid faciunt cæteri?

Sed dic: Quid jussit mihi Dominus? quid requirit a me? quid præscribit mihi Ecclesia?

Ne dixeris: Quomodo celebrant cæteri? quomodo psallunt? quomodo ministrant?

Sed dic: Quomodo sacerdotem decet sanctissima tractare mysteria, laudes Omnipotentis canere, ministerium adeo tremendum implere?

Ne dixeris: Quomodo communiter pœnitentes

in sacro tribunali tractantur? quomodo de more verbum Dei prædicatur?

Sed dic : Quomodo tractari debent pœnitentes, ut sanentur et solvantur? quomodo prædicandum, ut inde fructus prodeat?

Ne dixeris : Quos abusus tolerant cæteri? Sed dic : Qui abusus tolerari possunt ad tempus? qui abusus debent sine mora resecari?

Ne dixeris : Quomodo se gerunt alii? quomodo tempus impendunt? quomodo redditus ecclesiasticos expendunt?

Quomodo vestiuntur? qualem mensam habent? qualem societatem frequentant? quales lusus, quales recreationes sectantur!

Sed dic : Quomodo me gerere debeo ut sanctificer aliosque sanctificem? quomodo debeo laborare? quomodo licet mihi vestiri, cibari, recreari?

Quomodo bona Ecclesiæ debeo impendere ut possim securus esse, quando rationem reddam in novissimo die?

4. Revera, fili, multi sunt quorum exempla caute et attente observare debes, et æmulanter sequi.

Facti sunt in oculis tui imitatores mei : ut tu, per ipsorum virtutes allectus, mei quoque cultor et imitator fias.

O fili ! respice illos : adjuvabunt multum infirmitatem tuam.

Verum illorum exempla non sunt mos et usus communis : etenim pauci sunt illi electi relative ad magnum perversorum numerum.

Morem autem et usum, a quo cavere de-

bes, non efficit nisi stultorum infinitus numerus.

5. Jesu amantissime, qui me ad cœlum tuum per arctam viam et angustam portam vocare dignatus es, dirige, quæso, gressus meos in semitis tuis.

Da, bone Domine, ut non moveantur vestigia mea : ne aliquando declinem in viam spatiosam quam dixisti ducere in perditionem.

CAPUT LXXXVI.

De secessu sacro.

1. NONNE dormis in terræ pulvere, fili ? Evigila, surge, et illuminabo te. Veni in solitudinem, et loquar ad cor tuum.

Ignem misi in te : at si ligna certo tempore non subjeceris, exstinguetur.

In via quæ ad vitam ducit te constitui : at nisi passim confortatus fueris et stimulatus, non cures, sed lassus gradum sistes ; non proficies, sed deficies.

O fili ! quam facile obliviscitur animalis homo eorum quæ Dei sunt ! quam facile infirma caro a primo fervore recedit !

Quam facile emoritur et frigescit spiritus ! quam facile corruptæ naturæ cedit !

Quære igitur aptum tempus vacandi tibi, ut gratiam, quam per manuum impositionem recepisti, resuscites.

Certe sanctiores te, fortiores te fuerunt maximi sanctorum : ipsi tamen sine periodicæ recollectionis adminiculo se in prima sua caritate perseverare posse non crediderunt.

In sacro secessu, sanctus jam, sanctificabatur adhuc Borromæus; justus jam, justificabatur adhuc Salesius; purus jam, purificabatur adhuc Ignatius.

Quinimo, fili, ego ipse, ego Jesus Deus tuus, in deserto per dies quadraginta solitarius volui manere, ut et tu pari modo disceres te sanctificare.

2. Fili, fili, redde tibi rationem tuæ villicationis.

Recogita; non annos pristinos quos in peccatis consumpsisti, et in amaritudine animæ tuæ jam luxisti; verum annos novos quos in statu angelico, in sacerdoti et apostolatu percurristi.

Numquid omnia bene fecisti? Nonne sæpius habuisti, nonne adhuc habes cœlestium rerum nauseam?

Nonne inveteratum orationis teporem? nonne dissipatæ mentis effusionem? nonne tibi inest vitiosus consueta opera obeundi modus?

Quæ tibi tentationum cura et pugna? quis peccati timor?

O fili! forsán in te vetus homo integer adhuc vivit, et non attendis: forsán multa bona omisisti, et non vides.

Forsán multa mala fecisti, et non observas: forsán in statu gratiæ non es, et non formidas.

Forsán graves regulas neglexisti, et parum

curas ; securus manes et confidis , quia nomen habes quod vivas.

Verum, fili, sæpe meliores in æstimatione hominum gravius periclitati sunt propter nimiam suam confidentiam.

Redi ad cor, veni in solitudinem, scope spiritum : ut, si odio dignus fueris, amore dignus efficiaris.

3. Dixi tibi, fili : Esto perfectus sicut Pater tuus cœlestis perfectus est. Numquid anhelas, fili? numquid conaris?

Quid de officio? quid de ministerio? quid de humilitate? quid de patientia?

Quid de obedientia! quid de carnis mortificatione? quid præsertim de Dei amore?

Num Deo et proximo vixisti? Num Dei honori promovendo, salutis proximi procurandæ, debito modo fuisti intentus?

Num peccata impedivisti? animas sanctificasti? Et si jam moriendum tibi esset, et coram justo Iudice apparendum, num posses dicere : Quæ debui facere feci?

O fili, veni in solitudinem, ut videas quæ defuerunt, et quæ videris defuisse suppleas.

Veni, et intelligere te faciam cur post tot missarum celebrationes, quarum unica potuisset te sanctum efficere, adhuc sis adeo tepidus;

Cur post tot confessiones sis tam parum emendatus;

Cur post tot gratiarum receptionem sis adhuc adeo pauper.

Videbis, erubesces, confunderis, lugebis, reviv-

visces, sanctionisque vitæ fundamenta statues.

4. Veni in solitudinem, fili, et tibi non tantum aquam mundam, ut ab omnibus iniquitatibus tuis emunderis, effundam super te; verum etiam gratiarum pretiosissimarum flumen, cujus impetus animam tuam lætificabit.

Ibi sublimem æternarum veritatum cognitionem tibi dabo: ibi meam voluntatem notam tibi faciam: ibi, manu victrici, tardam tuam naturam ad bonum movebo.

Utique, fili, hæc et alia dona in exercitiis spiritualibus invenies.

His vero defraudaberis si sacrum secessum aut neglexeris, aut tepide colueris.

Sicque ingentium meritorum in hac vita, in altera autem graduum gloriæ jacturam irreparabilem facies.

5. Verum quidem est, fili: tibi non imposui periodicæ hujus recollectionis præceptum: et idcirco, si eam omiseris, non prævaricatus es, non peccasti.

Sed nec peccasse videtur Joas, rex Israel, quibus tantum vicibus jaculo terram percutiendo.

Iratus est tamen contra eum Eliseus, vir Dei, dicens: Si percussisses quinquies, aut sexies, aut septies, percussisses Syriam usque ad consumptionem.

Sic et ego tibi dico, fili: Tu quidem per consuetas orationes, per sacras lectiones et alia devota exercitia, vitia tua percutis:

At tamen nisi, in solitudine recollectus, illa per-

speciale certamen percusseris, forsân usque ad consumptionem illa non percuties.

Quis cognovit sensum meum, fili? quis mei consiliarius fuit? Dona mea gratis confero.

Et si ego statuerim auxilia specialia, quibus ad tuam sanctificationem indiges, tibi non dare, nisi tu juxta consilium meum te in solitudine per dies recollexeris: certe, omissa recollectione hac, donis istis privaberis.

Sicque omissio hæc, etsi sine culpa, tuæ tamen erit perditionis principium.

Cautus igitur esto. Veni in solitudinem, ne ulla boni doni particula te prætereat.

6. Fili, si tibi dicerem: Veni in solitudinem, et ego terrenas divitias, mundanos honores super te cumulabo: venires utique, et festinanter venires.

Si tu cæcus, vel surdus, vel mutus, vel claudus, vel alias infirmus esses, diceremque: Veni in solitudinem, et tibi sensuum ac membrorum usum restituam; mundaberis a lepra, sanaberis ab omni infirmitate:

Certe venires, et festinanter venires: nec per paucos, sed et per multos dies piissime recollectus libenter maneres.

Tardus corde ad credendum! nonne dixi tibi quia in recollectione anima tua infirma sanabitur, immunda mundabitur, cæca illuminabitur; surda auditum, muta loquelam, clauda gressum accipiet?

Nonne dixi tibi quia non tantum sanaberis, sed et sanctificaberis?

Et quid est sanitas corporis, quid omnis mundanus honor, quid omnes orbis divitiæ in conspectu sanctitatis quæ æternam beatitudinem lucratur? Certe arena exigua. Veni ergo, et sequere me in desertum.

7. O fili! si multis fratribus tuis sacerdotibus nunc in purgantibus flammis cruciatis concederetur quod tibi propono:

Quanta putas cum alacritate currerent in solitudinem ut se ad delictorum suorum reliquiis in ea mundarent, suamque sanctitatem perficerent!

Quantum gauderent quod modo adeo facili a purgantibus flammis possent liberari!

Eheu! illi ideo forsani ibi sunt quia olim in solitudine recolligi noluerunt.

Et tu, fili, forsani aliquando ibi eris, quia exercitiis spiritualibus vacare omiseris.

Lugent, dolent quod ea neglexerint: at in vanum. Solvent, solvent usque ad novissimum quadrantem.

Fac igitur nunc quod penes te est: ne sicut isti et tu aliquando in vanum lugeas et doleas quod exercitia spiritualia omiseris.

CAPUT LXXXVII.

*De tempore adeundi sacrum secessum, et modo
se in eo gerendi.*

1. UTIQUE, Domine, ego cognovi quoniam bonum est mihi ut elongem fugiens in solitudinem, et requiescam ibi pusillum.

Verum, o Deus meus! qui omnia tam suaviter disponis et ordinas, indica mihi tempus opportunum.

Quando, Domine, quandonam debeo venire et apparere in deserto ante faciem tuam, ut induar virtute ex alto?

2. Tunc, fili, tunc, quando te senties interior a me ad id vocatum. Observa itaque, et audi vocem meam.

Ego enim omnibus loquor, et omnes ad ea quæ mihi placent divinitus instigo; modo speciales conscientia angores immittendo, modo majoris perfectionis desiderium infundendo:

Modo acriori mortis metu terrendo, modo Sanctorum quorundam sociorum exemplum proponendo, modo ad me potentius et dulcius trahendo.

Nunc recollectionis occasionem suppeditando, nunc ad secessum per superioris vocem invitando.

Si ergo me sic in te clamantem audieris,

surge, fili, veni seorsum ad desertum locum.

Noli negligere gratiam : sed obedi, et sequere me.

3. Tunc etiam aptissime in desertum secedes, fili, quando novum vitæ genus auspicaberis, aut de statu eligendo deliberare debebis.

Quando graviori muneri te accinges, aut anxius hærebis quid in certis altioris momenti negotiis concludere expediat.

Non enim tunc consilium, æquitatem, prudentiam et fortitudinem necessariam certius invenies quam apud me.

Meum est enim consilium et æquitas; mea prudentia et fortitudo : et ego loquor ad cor ejus qui me in solitudine interrogat.

4. Tunc quoque, fili, te utiliter in deserto recolliges, quando te specialis adversitas premet, vexatio urgebit, calamitas cruciabit, necessitas anget.

Apud me enim solitarius invenies consolationes, quæ sæcundum multitudinem dolorum tuorum lætificabunt animam tuam.

Apud me invenies pacem quam mundus tibi dare nequit, quam inter amicos tuos non reperies.

Sic contristatus, conturbatus, tribulatus secebat olim David clamans : Ecce elongavi fugiens, et mansi in solitudine.

5. Tunc tandem præsertim in desertum secedere debes, fili, quando te tepore sopitum sentis ;

Quando te per temporalia et terrena dissipatum, et extra te effusum experiris;

Quando te in confessione languentem, in comunione tepescentem, in oratione frigescentem, super spiritualia nauseantem esse observas;

Quando te periculosioribus tentationibus infestatum vides.

Tunc, fili, tunc urget secessus necessitas: tunc in mora et dilatione periculum.

Tunc certissime crede me ad cordis tui aurem clamare: Veni in solitudinem, fili.

Et tu audiens, ne obdures cor tuum, ne differas: sed continuo surgens, responde fideliter: Ecce ego, Domine;

Vocasti me, respondebo tibi: operi manuum tuarum porrigis dexteram. Ecce ego: surgo et pergo.

6. Quid mihi est in cœlo, Deus meus? et a te quid volui super terram? Absit, absit a me, bone Domine, ut, cum vocaveris me, renuam.

Utique statim ad vocem clamoris tui surgam festinanter: sumam pennas sicut columbæ et volabo in desertum, et requiescam prope te.

Verum dirige me in virtute tua, et doce me, Deus meus.

Indica mihi quid in solitudine me oporteat facere. Ego enim sum cæcus et sine intellectu.

7. Inclina, fili, aurem tuam, et audi. Ante omnia ex corde crede te exercitiis spiritualibus summo opere indigere.

Accede ad ea cum animo liberali et omnimodo parato ad illa quæ me de te velle intellexeris:

nihil negando, nihil excipiendo, sed tantum offerendo.

Cum autem ingressus fueris recollectionis secessum, memorare primum quod locus in quo stas terra sancta sit.

In eo igitur cum majori mentis fervore et sanctitate opera tua quotidiana perfice.

Caute solitudinem externam per silentium et sensuum custodiam retine : internam vero, per intentionem animi collectionem, per ardentiores ad Deum tuum recursus serva.

Ange corporis tui afflictationes; conscientiam tuam accuratissime discute.

Confessionem vel generalem, vel ab ultima recollectione desumptam, perage, non ex consuetudine, sed in spiritu vere contrito et humiliato.

Sic, fili, sic facilius te despicias, quando delicta tua coacervatim respicies.

Sic melius videbis quantum defeceris, quam parum profeceris.

Sic profundiores cordis dolorem, sic vehementiorem peccati horrorem concipies.

Sic affectum animo dominantem annotabis, et vitium quod in te cæterorum defectuum fons est observabis.

8. Post hæc statue firmiter ea facere in posterum quæ facienda, vitare quæ vitanda tibi per frequentiores instinctus indicavero; ab illis declinare quæ profectui tuo spirituali obstare cognoveris.

Verum attende ut proposita hæc vaga non sint;

sed singularia, sed determinata pro loco, tempore, circumstantiis. Ea deinde scribe.

Et si observaveris te talia jam elicuisse proposita, nec illa executioni demandasse, vide quid te impediverit, et provide tibi ut obstacula vincas, et juxta proposita tua bene currere ultra non impediaris.

Sic, fili, sic secessus mentem tuam purificabit, reget affectus, diriget actus, corriget excessus, componet mores, vitam honestabit et ordinabit : ita ut nihil in mente tua resideat aut incorrectum aut correctione egens.

CAPUT LXXXVIII.

De recte sancteque vivendi regula.

1. Vis, fili, aliquid proficere ? Noli esse nimis liber, sed sub disciplina cohibe omnes sensus tuos.

Si regulam tibi coram me præfigas, et secundum eam vivas, mihi vives.

Si vero sine regula maneat, hodie asperam duces vitam, et cras mollem ac delicatam.

Ergo ordinem tibi præscribe : et omnia opera tua secundum ordinem illum fac. Sic tota vita tua facilius sanctificabitur.

2. Determinata tibi sit hora recumbendi et surgendi.

Naturæ necessariam annue quietem, sed sensualitati excessum denega.

Septem aut ad summum octo horæ tibi sufficiant : quod amplius est plus officit sanitati quam proficit ; animum reddit enervem, diurnis officiis non parum inhabilem.

Memento, fili, verbi hujus : Usquequo piger dormies ? paululum dormitabis , et veniet tibi quasi fur egestas ; et qualis egestas ? time, fili : non forte panis indigentia, sed certe pietatis egestas, multo plus formidanda.

3. Exurgens a somno, mentis tuæ oculos ad me continuo leva : præbe cor tuum mihi, crucis signo te muni : sedulus surge sicut fidelis servus ad vocem domini sui.

Beatus ille servus qui sic sine mora præsto est, dicens : Ecce ego, Domine, quia vocasti me.

Induens te, age conceptiones sanctas, me præsentem intueri ; ad quid in hunc mundum veneris, recordare.

4. Decenter iudutus, ora voce, ora et spiritu : ad minus semihoram huic sancto exercitio impende.

Tibi enim impossibile est, sine orationis præsidio, cum virtute degere, et vitæ mortalis cursum sancte peragere.

Brevi certe arescet cor tuum si neglexeris comedere panem istum.

5. Oratione peracta, ad missam, si jam celebranda sit, te dispone : sin vero, studio et lectioni incumbere.

Memento enim quia perditum non redit tempus ; memento quia rationem reddes in novissimo die.

Stude, fili, quotidie stude : si tu scientiam repuleris, repellam te.

Cum autem hora celebrandi institerit, ad sacrificium faciendum te cum omni pietate para; conscientiam diligiter discute ; ad minus per quadrantis horæ spatium , te devotissime recolige.

In ipsa sacrificii actione, omnes ritus accurate serva, omnes errores cave, omnem fervorem impende.

Et post oblationem sanctam, moram decentem, sicut ante, in gratiarum actione transige.

6. Horas suo tempore, ante prandium, religiose persolve.

Si diligis me, fili, gaudebis sane quotiescumque tibi nova aderit tecum conversandi occasio.

Nonnihil etiam temporis examini particulari concede, ut videas quantum profeceris in hac virtute comparanda, in hocve vitio resecando.

Huic adeo utili exercitio lectionem unius Novi Testamenti capitis præmitte.

O fili! sit tibi indivisus comes illud cœleste verborum meorum compendium, et diabolus ad te ingredi non audebit.

7. Ad mensam frugalem, præmissa benedictione, accede.

Inter bibendum et edendum, memineris te esse Dei servum ; et, ut servos ejus decet, comedere et bibe.

Honora me interdum de tua substantia, mihi aliquam mortificationis hostiam immolando. amen dico tibi, non perdes mercedem tuam.

Sumpta cum sobrietate refectione, non nisi gratiis actis recede.

Mentem, animumque tuum postmodum honestis colloquiis, licitisque et decentibus oblectamentis, relaxa.

Cave a nimia dissolutione, cave a lusibus vetitis, cave a scurrilibus nugis.

Hora statuta, ad cor paulisper redi, et sacras recita Vesperas : tum studio operibusque status tui vaca.

Aliquid quotidie ex sacris Bibliis studiose legere ne omittas.

8. Visitationes quas a te, vel decentia, vel honestas, vel ægrotorum, afflictorum, pauperumque necessitas requirit, horis etiam pomeridianis opportunius ages.

Sanctissimam Virginem Mariam, quam præcipuo cordis affectu prosequi debes, coronæ recitatione quotidie cole.

Sub vesperam, me sanctificationem et redemptionem tuam, viatorum consolationem et sanctorum æternam fruitionem, in sanctissimo Sacramento visita.

O fili ! ne laici in hoc pietatis genere te præveniant, te hominem meum, te amicum meum.

9. Ante cœnam, si fieri potest, Matutinam et Laudes pro crastina die recita, ne officium ad mane sequens dilatatum ab oratione mentali te retrahat, aut etiam, præ ministerio improvisi, adhuc ulterius differri debeat.

Piam lectionem vespere facere nunquam ne-

gligas, ad hanc vero selige libros (1) quos cognoveris magis spirituales, et animæ tuæ ad majorem perfectionem excitandæ magis idoneos.

Orationem serotinam, et quidem in communis si penes te sit, cum examine generali, in intima animi recollectione persolve.

Ad lectum procedens, sanctas considerationes in animo versa, vel precatiunculas habe; te cubileque tuum aqua benedicta asperge; crucis signo te muni.

Beatæ Virgini et sanctis angelis spiritum tuum commenda; et sic in pia cogitatione et in pace mea requiesce.

Si per noctem tibi contigerit expergisci, memor esto mei: adora, et ora.

10. Quoniam, fili, necesse est, præ humana infirmitate, de mundano pulvere etiam religiosa corda sordescere, et aliunde mundari debent qui ferunt vasa Domini, multorumque plus adhuc qui sacrificium offerunt, sæpius ad confessionem accedas. Oh! utinam singulis hebdomadis, seu saltem quindenis!

(1) Eminent inter illos Imitatio Christi, Lucta spiritualis, Sanctus Franciscus Salesius, Rodriguez, Ludovicus Granatensis, Vitæ Sanctorum, præsertim pontificum et sacerdotum; Regula Cleri, Officia pastorum (gallice scripta).

Præclare ad status clericalis informationem scripserunt, inter sanctos Patres, S. Chrysostomus, lib. *De Sacerdotio*; S. Hieronymus, *Epist. ad Nepotianum*; S. Gregorius Magnus, lib. *Curæ pastoralis*; et, inter recentiores, DD. Massillon. Tronson, Chevassu, Sevoy, etc., etc.

11. Dixi tibi, fili : Semper esto paratus, quia hora qua non putas Filius hominis veniet.

Igitur non obdormias in morte, sed e contra attentius vigiles : statue tibi in quolibet mense diem unum in quo, speciali modo, ad mortem te disponas.

Hac vero die, in secreto cubiculi tui arctius compositus mane.

Meditare de morte; conscientiam diligentius discute; Vide quid te angeret si jam moriendum tibi esset.

Fac quod tunc facere velles : confitere accuratius; dole vehementius; propone firmitus.

Corpore meo, quasi ultimo viatico, refice te; et tanquam modo moriturus, animam tuam, per preces consuetas actusque præcipuarum virtutum, in manus Patris æterni commenda.

Sic erunt lumbi tui præcincti, sic feres lucernam ardentem in manu tua! sic eris homo expectans dominum tuum, quando revertatur a nuptiis, ut confestim aperias ei.

12. O fili! disciplinæ istæ forsân tibi non videntur esse gaudii, sed mœroris : verum postea tibi per eas exercitato fructus justitiæ pacatissimos dabunt.

Stabilis igitur esto, et immobilis in regula, et abundabis in opere meo semper.

Demumque, cum judicandus coram me steteris, videbis laborem tuum non fuisse inanem.

Tunc enim centuplum accipies, et vitam æternam possidebis.

METHODUS

BREVISSIMA

PRO ORATIONE MENTALI

Præludium.

1. ACTUS fidei de Dei præsentia.
2. Brevis rei meditandæ recordatio.
3. (Si res sit localis) fictio loci ubi res hæc peracta est.
4. Petitio fructus inde eruendi.

Meditatio.

1. Quid sciendum vel credendum circa rem?
2. Quid relative ad hanc faciendum?
3. Quid feci hactenus?
4. Quid faciam?
5. Quomodo, ubi, quando, quibus mediis faciam?

Affectus.

1. Dolor de ignavia aut omissione.
2. Propositum de emendatione.
3. Roborandum propositum.
4. Diffidendum de nostra fragilitate.
5. Sperandum et petendum auxilium a Deo Patre, Filio et Spiritu sancto, et a beata Virgine Maria, sanctis Angelis et omnibus sanctis.
6. Erumpendum in amorem Dei, et præ amore difficultates superandæ.

In omni oratione mentali.

1. Per memoriam, veritas perpendenda.
 2. Per intellectum, fructus eruendus.
 3. Per voluntatem, affectus eliciendus.
 4. Tessera sæpe per diem repetenda.
 5. Examen de nævis et fructibus.
-

PRÆPARATIO AD MISSAM

EX MISSALI ROMANO

Ant. Ne reminiscaris, Domine, delicta nostra, vel parentum nostrorum, neque vindictam sumas de peccatis nostris. *Tempore Paschali additur Alleluia.*

Psalmus 83.

QUAM dilecta tabernacula tua, Domine virtutum! concupiscit et deficit anima mea in atria Domini.

Cor meum et caro mea exultaverunt in Deum vivum.

Etenim passer invenit sibi domum, et turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altaria tua, Domine virtutum; Rex meus et Deus meus.

Beati qui habitant in domo tua, Domine: in secula seculorum laudabunt te.

Beatus vir cujus est auxilium abs te: ascensiones in corde suo disposuit, in valle lacrymarum, in loco quem posuit.

Etenim benedictionem dabit legislator; ibun-

de virtute in virtutem : videbitur Deus deorum in Sion.

Domine Deus virtutum , exaudi orationem meam ; auribus percipe, Deus Jacob.

Protector noster aspice, Deus ; et respice in faciem Christi tui.

Quia melior est dies una in atriis tuis , super millia.

Elegi abjectus esse in domo Dei mei, magis quam habitare in tabernaculis peccatorum.

Quia misericordiam et veritatem diligit Deus ; gratiam et gloriam dabit Dominus.

Non privabit bonis eos qui ambulant in innocentia : Domine virtutum , beatus homo qui sperat in te.

Gloria Patri, etc.

Psalmus 84.

Benedixisti, Domine, terram tuam ; avertisti captivitatem Jacob.

Remisisti iniquitatem plebis tuæ : operuisti omnia peccata eorum.

Mitigasti omnem iram tuam : avertisti ab ira indignationis tuæ.

Converte nos, Deus, salutaris noster : et averte iram tuam a nobis.

Numquid in æternum irasceris nobis ? aut extends iram tuam a generatione in generationem ?

Deus, tu conversus vivificabis nos ; et plebs tua lætabitur in te.

Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam ;
et salutare tuum da nobis.

Audiam quid loquatur in me Dominus Deus,
quoniam loquetur pacem in plebem suam ;

Et super sanctos suos, et in eos qui conver-
tuntur ad cor.

Verumtamen prope timentes eum salutare ip-
sius : ut inhabitet gloria in terra nostra.

Misericordia et veritas obviaverunt sibi : justi-
tia et pax osculatæ sunt.

Veritas de terra orta est : et justitia de cœlo
prospexit.

Etenim Dominus dabit benignitatem : et terra
nostra dabit fructum suum.

Justitia ante eum ambulabit : et ponet in via
gressus suos.

Gloria Patri, etc.

Psalmus 85.

Inclina, Domine, aurem tuam, et exaudi me :
quoniam inops et pauper sum ego.

Custodi animam meam, quoniam sanctus sum :
salvum fac servum tuum, Deus meus, sperantem
in te.

Miserere mei, Domine, quoniam ad te clamavi
tota die : lætifica animam servi tui, quoniam ad
te, Domine, animam meam levavi.

Quoniam tu, Domine, suavis et mitis, et mul-
tæ misericordiæ omnibus invocantibus te.

Auribus percipe, Domine, orationem meam :
et intende voci deprecationis meæ.

In die tribulationis meæ clamavi a te : quia exaudisti me.

Non est similis tui in diis, Domine; et non est secundum opera tua.

Omnes gentes quascumque fecisti venient, et adorabunt coram te, Domine : et glorificabunt nomen tuum.

Quoniam magnus es tu, et faciens mirabilia : tu es Deus solus.

Deduc me, Domine, in via tua, et ingrediar in veritate tua : lætetur cor meum, ut timeat nomen tuum.

Confitebor tibi, Domine Deus meus, in toto corde meo : et glorificabo nomen tuum in æternum :

Quia misericordia tua magna est super me : et eruisti animam meam ex inferno inferiori.

Deus, iniqui insurrexerunt super me, et synagogæ potentium quæsierunt animam meam, et non proposuerunt te in conspectu suo.

Et tu, Domine, Deus miserator et misericors ; patiens, et multæ misericordiæ, et verax.

Respice in me, et miserere mei ; da imperium tuum puero tuo ; et salvum fac filium ancillæ tuæ.

Fac mecum signum in bonum, ut videant qui oderunt me, et confundantur : quoniam tu, Domine adjuvisti me, et consolatus es me.

Gloria Patri, etc.

Psalmus 115.

Credidi, propter quod locutus sum : ego autem humiliatus sum nimis.

Ego dixi in excessu meo : Omnis homo mendax.

Quid retribuam Domino pro omnibus quæ retribuit mihi ?

Calicem salutaris accipiam, et nomen Domini invocabo.

Vota mea Domino reddam coram omni populo ejus : pretiosa in conspectu Domini mors sanctorum ejus.

O Domine ! quia ego servus tuus : ego servus tuus, et filius ancillæ tuæ.

Dirupisti vincula mea : tibi sacrificabo hostiam laudis ; et nomen Domini invocabo.

Vota mea Domino reddam in conspectu omnis populi ejus ; in atriis domus Domini in medio tui, Jerusalem.

Gloria Patri, etc.

Psalmus 129.

De profundis clamavi ad te, Domine : Domine, exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes, in vocem deprecationis meæ.

Si iniquitates observaveris, Domine, Domine, quis sustinebit ?

Quia apud te propitiatio est, et propter legem tuam sustinui te, Domine :

Sustinuit anima mea in verbo ejus : speravit anima mea in Domino.

A custodia matutina usque ad noctem, speret Israel in Domino.

Quia apud Dominum misericordia , et copiosa apud eum redemptio.

Et ipse redimet Israel ex omnibus iniquitatibus ejus.

Gloria Patri, etc.

Ant. Ne reminiscaris, Domine, delicta nostra, vel parentum nostrorum ; neque vindictam sumas de peccatis nostris.

Kyrie, eleison. Christe, eleison. Kyrie, eleison. Pater noster, etc.

Ÿ. Et ne nos inducas in tentationem,

℟. Sed libera nos a malo.

Ÿ. Ego dixi, Domine, miserere mei.

℟. Sana animam meam, quia peccavi tibi.

Ÿ. Convertere, Domine, aliquantulum.

℟. Et deprecare super servos tuos.

Ÿ. Fiat misericordia tua , Domine , super nos.

℟. Quemadmodum speravimus in te.

Ÿ. Sacerdotes tui induantur justitiam,

℟. Et sancti tui exultent.

Ÿ. Ab occultis meis munda me, Domine,

℟. Et ab alienis parce servo tuo.

Ÿ. Domine, exaudi orationem meam,

℟. Et clamor meus ad te veniat.

Oremus.

Aures tuæ pietatis, mitissime Deus, inclina precibus nostris, et gratia sancti Spiritus illumina cor nostrum : ut tuis mysteriis digne ministrare, teque æterna caritate diligere mereamur.

Deus, cui omne cor patet, et omnis voluntas loquitur, et quem nullum latet secretum, purifica per infusionem sancti Spiritus cogitationes cordis nostri, ut te perfecte diligere et digne laudare mereamur.

Ure igne sancti Spiritus renes nostros et cor nostrum, Domine : ut tibi casto corpore serviamus, et mundo corde placeamus.

Mentes nostras, quæsumus, Domine, Paracletus qui a te procedit illuminet, et inducat in omnem, sicut tuus promisit Filius, veritatem.

Adsit nobis, quæsumus, Domine, virtus Spiritus sancti, quæ et corda nostra clementer expurget, et ab omnibus tueatur adversis.

Deus, qui corda fidelium sancti Spiritus illustratione docuisti, da nobis in eodem Spiritu recta sapere, et de ejus semper consolatione gaudere.

Conscientias nostras, quæsumus, Domine, visitando purifica : ut veniens Dominus noster, Jesus Christus, paratam sibi in nobis inveniat mansionem. Qui tecum vivit, etc.

GRATIARUM ACTIO POST MISSAM

Ex Missali Romano

Ant. Trium puerorum cantemus hymnum, quem cantabant sancti in camino ignis, benedicentes Domino. *Tempore Paschali additur Alleluia.*

Canticum trium Puerorum. Dan., 4.

BENEDICITE omnia opera Domini Domino : laudate et superexaltate eum in sæcula.

Benedicite angeli Domini Domino : benedicite cæli Domino.

Benedicite aquæ omnes quæ super cælos sunt Domino : benedicite omnes virtutes Domini Domino.

Benedicite sol et luna Domino : benedicite stellæ cæli Domino.

Benedicite omnis imber et ros Domino : benedicite omnes spiritus Dei Domino.

Benedicite ignis et æstus Domino : benedicite frigus et æstus Domino.

Benedicite rores et pruina Domino : benedicite gelu et frigus Domino.

Benedicite glacies et nives Domino : benedicite noctes et dies Domino.

Benedicite lux et tenebræ Domino ; benedicite fulgura et nubes Domino.

Benedicat terra Dominum : laudet et superexaltet eum in sæcula.

Benedicite montes et colles Domino : benedicite universa germinantia in terra Domino.

Benedicite fontes Domino : benedicite maria et flumina Domino.

Benedicite cete et omnia quæ moventur in aquis Domino : benedicite omnes volucres cæli Domino.

Benedicite omnes bestię et pecora Domino : benedicite filii hominum Domino.

Benedicat Israel Dominum : laudet et superexaltet eum in sæcula.

Benedicite sacerdotes Domini Domino ; benedicite servi Domini Domino.

Benedicite spiritus et animæ justorum Domino : benedicite sancti et humiles corde Domino.

Benedicite Anania , Azaria , Misael , Domino : laudate et superexaltate eum in sæcula.

Benedicamus Patrem et Filium , cum sancto Spiritu : laudemus et superexaltemus eum in sæcula.

Benedictus es , Domine , in firmamento cæli : et laudabilis , et gloriosus , et superexaltatus in sæcula. *Non dicitur Gloria.*

Psalmus 150.

Laudate Dominum in sanctis ejus : laudate eum in firmamento virtutis ejus.

Laudate eum in virtutibus ejus : laudate eum secundum multitudinem magnitudinis ejus.

Laudate eum in sono tubæ : laudate eum in psalterio et cythara.

Laudate eum in tympano et choro : laudate eum in chordis et organo.

Laudate eum in cymbalis bene sonantibus ; laudate eum in cymbalis jubilationis : omnis spiritus laudet Dominum.

Gloria Patri, etc.

Ant Trium puerorum cantemus hymnum quem cantabant sancti in camino ignis , benedictentes Domino.

Kyrie, eleison. Christe, eleison. Kyrie, eleison. Pater noster, etc.

Ÿ. Et ne nos inducas in tentationem.

℞. Sed libera nos a malo.

Ÿ. Confiteantur tibi, Domine, omnia opera tua.

℞. Et sancti tui benedicant tibi.

Ÿ. Exultabunt sancti in gloria.

℞. Lætabuntur in cubilibus suis.

Ÿ. Non nobis, Domine, non nobis,

℞. Sed nomini tuo da gloriam.

Ÿ. Domine, exaudi orationem meam ;

℞. Et clamor meus ad te veniat.

Oremus.

Deus, qui tribus pueris mitigasti flammam ignium, concede propitius ut nos famulos tuos non exurat flamma vitiorum.

Actiones nostras, quæsumus, Domine, aspirando præveni et adjuvando proseguere, ut cuncta nostra oratio et operatio a te semper incipiat, et per te cœpta finiatur.

Da nobis, quæsumus, Domine, vitiorum nostrorum flammam extinguere, qui beato Laurentio tribuisti tormentorum suorum incendia superare. Per Christum Dominum nostrum.

Amen.

Filii tui, Salvatoris mei, humiliter offero. Doleo enim ex intimo corde quod te Deum meum, summe bonum, et in me tam beneficum, ac toties in sacramento me reficientem, unquam offenderim peccatis meis, præsertim talibus N. et N., quæ tu nosti, o scrutator cordium! sed et miser ego peccator, in amaritudine animæ meæ, dolens confiteor. Utinam nunquam offendissem te! Sed cor contritum et humiliatum, Deus, non despicias, tu qui, amore nostri, dedisti nobis Unigenitum tuum ut nos lavaret a peccatis nostris in sanguine suo.

3. *Exerce actum fidei.* Equidem credo firmiter, o bone Jesu! et viva fide confiteor quia tu ipse, Deo Patri æqualis in gloria et potestate, verus Deus et homo, vere et realiter præsens es in hoc Sacramento. Tu enim ipsa veritas dixisti: Hoc est Corpus meum. Credo quidquid dixit Dei Filius; nihil hoc verbo veritatis verius. Adjuva, Domine, incredulitatem meam, adauge mihi fidem.

4. *Exerce spem.* O Christe Jesu! sum quidem ego ego pulvis, cinis et peccator: sed tu, Pater es misericordiarum, et Deus totius consolationis. Quis unquam intellexit misericordias tuas? Nonne tu laborantes et oneratos vocas ad te, ut eos reficias? Nonne tu es refugium meum? Ad quem ergo irem? Tu solus verba vitæ æternæ habes: tu solus consolaris me in omni tribulatione mea. Sum quidem æger et infirmus, sed tu

es salus mea : non est opus bene valentibus medico, sed male habentibus. Si solummodo pertransiens curabas omnes, si umbra Petri curabat infirmos, nonne ego confidere debeo quia, te intrante sub tectum meum, et in me inhabitante cum plenitudine Divinitatis, sanabor ab infirmitatibus meis?

Igitur, cum nihil, te propitio, mihi conscius sum, surgo et vado ad te Patrem, medicum et refugium meum : sperans quod hæc communio futura mihi sit fidei, spei et caritatis augmentum; contra insidias inimicorum meorum firmissima tuitio; turpium cogitationum effugatio; hujus defectus et vitii N. exterminatio : operum tibi placentium, et præsertim hujus virtutis N. salubris efficacia, et tandem pignus futuræ gloriæ. Reposita est hæc spes mea in sinu meo; quia miserator et misericors es, et in promissis fidelissimus.

5. *Exerce caritatem.* O dulcissime Salvator, Christe Jesu! quanta fuit tui vis amoris, quæ te traxit e sinu Patris in hanc lacrymarum vallem, ut humanam carnem assumeres; infinitas miseras, injurias, imo crucem mortemque subires: idque solum propter miseros nos homines, et propter nostram salutem.

Oh! quantus amor! Damnare nos poteras, et salvare maluisti! Nos rei eramus, et tu innocens subis supplicium ut reos liberes?

Ex amore itaque ad nos in carnem venisti, e demum abiturus ex hoc mundo ad Patrem, in pignus amoris, hoc Sacramentum nobis reliquisti;

ut modo prorsus novo et admirabili semper maneres nobiscum, tu cujus deliciæ sunt esse cum filiis hominum.

O Domine! quantum dignus es amari, qui tanta facis amore nostri! Diligam itaque te, Domine, fortitudo mea, refugium meum et liberator meus.

O Deus caritas! qui in caritate manet in te manet. Cupio te suscipere in hoc Sacramento, ut tibi firmitus uniar amoris vinculo. Quis me separabit a caritate Christi, Salvatoris mei? Utinam hoc, nec vita, nec mors, nec ulla fortunæ sors, aut ulla creatura valeat!

6. *Exerce humilitatem.* Sed quomodo audeo accedere ad te? nonne tu, o Deus, Dominus, Creator ac Redemptor meus, Rex cœli et terræ? etc. At quis ego? vilis terræ vermiculus, pulvis et cinis, et, quod indignius est, toties erga te inobediens et ingratus peccator. Vere, Domine, non sum dignus ut intres sub tectum meum: sed memento, Domine, quia cum esses Dominus omnium, assumpta servi forma, venisti ad nos, et familiariter egisti cum publicanis et peccatoribus; denique humiliasti te ipsum usque ad mortem. Illa, quæso, te moveat humilitas, ut me vilem et humilem non despicias, sed clementer ad me venias, aut venientem ad te benigne suspicias.

7. *Postula gratiam.* O Pater æternæ! per merita Filii tui, concede mihi gratiam digne celebrandi Missam, et recipiendi, non solum Sacra-

mentum, sed etiam rem et virtutem sacramenti. Offero tibi humilitatem et sanctitatem gloriosæ semper Virginis Mariæ, fervorem et devotionem omnium Sanctorum; ut illorum merita suppleant quidquid mea non valet infirmitas.

Domine Jesu, propitius esto mihi peccatori; et sacris Mysteriis corporis et sanguinis tui fac me ita digne semper uti ut copiosum inde fructum et robur contra omnes mundi, carnis ac dæmonis insidias, consequar; vitia et hæc N. N. maxime fugiam; virtutes vero statui meo maxime necessarias, velut caritatem, humilitatem, puritatem, etc., diligentius exerceam, et fidelius tibi in dies servire studeam.

Spiritus sancte, Deus, adsit mihi virtus tua, quæ, cor meum clementer expugnans, dignum Christo Domino præparet in me habitaculum, sicut fecit in beata Virgine Maria.

O sacratissima Virgo Maria! quæ, Spiritu sancto cooperante, Deum et hominem purissimis visceribus concipere et portare meruisti: fac ut ego eum digne in hoc sacramento recipere et portare valeam, et ut consequar Spiritum hujus dilecti Filii tui.

O Sancti Dei omnes, et vos præsertim dilecti Patroni mei, succurrite mihi, quæso, precibus vestris apud Deum, ut sic illum nunc in Sacramento possim recipere, et aliquando eum in propria specie vobiscum merear videre. Fiat, fiat.

Die Dominica , post Missam.

8. *Adora et magnifica Dominum.* O Jesu, dulcis hospes! prospere processeris ad hunc pauperulum et humilem servum. Intraveris fauste sub hoc augustissimum et vile tectum. Benedictus et superexaltatus, qui venisti in cor meum, oriens ex alto.

O Rex pacifice! fuga ex animo et corde meo catervas vanarum cogitationum, ut te solum, pacis auctorem, contemplari et diligere queat anima mea. Ecquid, præter te, o pax, tranquillitas et dulcedo cordis mei, quærat et gustet anima mea?

O fons amoris perpetui! quomodo potero tui oblivisci, qui mei dignatus es recordari, et teipsum mihi dare? Fecisti ultra omnem spem, misericordiam cum servo tuo; et ultra omne meritum, gratiam et amicitiam exhibuisti. Quid retribuam tibi pro gratia ista?

Utinam possem tibi servire cunctis diebus vitæ meæ! Utinam, vel uno die, dignum servitium exhibere sufficerem! Vere tu es dignus omni servitio, omni honore et laude æterna. Vere Dominus meus es, et ego pauper servus tuus, qui totis viribus teneor tibi servire, nec unquam in laudibus tuis debeo fastidire. Sic volo, sic desidero, et quidquid mihi deest, tu digneris supplere.

Concede mihi, benignissime Jesu, gratiam tuam, ut mecum sit et mecum laboret, mecumque us-

que in finem perseveret. Da mihi semper desiderare et velle quod tibi magis acceptum est et carius placet. Tua voluntas mea sit, et mea voluntas tuam semper sequatur, et optime ei concordet. Sit mihi unum velle et nolle tecum, nec aliud posse velle aut nolle nisi quod tu vis et non vis.

Da mihi omnibus mori quæ in mundo sunt, et propter te amare contemni et nesciri in hoc sæculo. Da mihi, super omnia desiderata, in te quiescere, et cor meum in te pacificare. Tu vera pax cordis, tu sola requies: extra te omnia sunt dura et inquieta. In hac pace, in idipsum, hoc est in te uno, summo et æterno bono, dormiam et requiescam. Amen.

9. *Gratias age.* Quid retribuam tibi, Domine Jesu, pro omnibus quæ retribuisti mihi, præsertim hodie? Sollicitus mei, dedisti mihi Corpus tuum in cibum, et Sanguinem tuum in potum, et utrumque in pignus futuræ gloriæ. Quis audivit unquam tale? quis vidit huic simile? Utinam aperiantur labia mea, et repleatur os meum laude, ut cantem gloriam tuam, tota die magnitudinem tuam, et enarrem universa mirabilia tua!

Magnificet anima mea Dominum, tot tantisque affecta beneficiis; et exultet spiritus meus in Deo salutari meo: quia respexit humilitatem servi tui, et fecit mihi magna qui potens est, et esurientem implevit bonis. Laudate Dominum, omnes gentes, laudate eum, omnes populi; quoniam confirmata est super me misericordia ejus. Lau-

date eum omnes angeli ejus; laudate eum, omnes virtutes; reges terræ et omnes populi; principes et omnes judices terræ; juvenes et virgines, senes cum junioribus.

Sed et lingua mea, o pie Jesu! meditabitur justitiam tuam, tota die laudem tuam. Omnia ossa mea dicent: Domine, quis similis tibi? Potens es, Domine; et veritas tua in circuitu tuo: magnificus in donis tuis, et sanctus in omnibus operibus tuis. Jucundum sit tibi eloquium meum; ego vero delectabor in te, et in mandatis tuis exercebor. Tene manum dexteram meam, et in voluntate tua deduc me, ut aliquando cum gloria suscipias me. Amen.

10. *Offer Deo Patri Filium suum.* Clementissime Pater, qui sic dilexisti me ut Unigenitum tuum mihi dares in potum et in cibum, et cum eo omnia, respice in faciem Christi tui in quo tibi bene complaces. Hunc ego dilectum Filium, et cum eo cor meum retribuo tibi, pro his quæ hodie retribuisti mihi. Complacere tibi, Pater, hodie in illo: ac per eum indignationem tuam avertas a me.

Ecce mediator Dei et hominum Christus Jesus, advocatus et Pontifex, qui interpellat pro me. Hunc ego offero tibi; ipsum, inquam, qui peccatum non fecit, sed tulit peccata mundi, et languores nostros suo livore sanavit. Suscipe igitur, o sancte Pater! hanc immaculatam hostiam, in laudem et gloriam nominis tui, in gratiarum actionem pro omnibus beneficiis

tuis in me collatis in remissionem quoque peccatorum meorum, et in supplementum omnium defectuum meorum.

11. *Offer teipsum Christo.* O Domine! quia ego servus tuus, et filius ancillæ tuæ, abrenuntio Satanæ et omnibus operibus ejus, et omnibus pompis ejus: tu solus Deus cordis mei, et pars mea Deus in æternum: tu solus pars hæreditatis meæ et calicis mei, tu es qui restitues hæreditatem meam mihi. Suscipe ergo solus universam libertatem meam; accipe memoriam, intellectum atque voluntatem omnem: quidquid habeo vel possideo mihi largitus es; id totum tibi restituo, ac tuæ prorsus voluntati trado gubernandum: amorem tui solum cum gratia mihi dones, et dives sum satis, nec quidquam aliud ultra posco.
S. Ignat.

12. *Postula dona Dei.* Omnipotens sempiterne Deus, conservator animarum, mundique Redemptor, me famulum tuum ante Majestatem tuam prostratum benignissime respice; et sacrificium quod in honorem nominis tui, pro salute fidelium, tam vivorum quam etiam defunctorum, et pro peccatis et offensionibus meis obtuli, piissime respice; iram tuam a me remove, gratiam et misericordiam mihi concede, januam Paradisi mihi pande, ab omnibus malis me potenter eripe; et quidquid proprio commisi reatu clementer indulge. Sic in hoc sæculo, in præceptis tuis fac me perseverare ut dignus. Electorum gregi copulari

efficiar, te præstante, Deus meus, cujus nomen benedictum, honor atque regnum permanet in secula seculorum. Amen.

Domine, qui benedicis benedicentes te, et sanctificas eos qui in te confidunt, salva populum tuum, et benedic hæreditati tuæ, et custodi Ecclesiæ tuæ plenitudinem. Sanctifica diligentes decorem domus tuæ. Tu eis gloriam retribue, per divinam potentiam tuam; et ne derelinquas, Deus, sperantes in te. Ægrotis da auxilium, remedium et consolationem. Peregrinantibus pacem tribue. Aerem tempera, fructibus terræ benedic. Conserva in pace mundum, ecclesias, reges, sacerdotes et omnem populum tuum; defunctis requiem præsta; eorumque qui dona obtulerunt, et pro quibus obtulerunt, memor esto. Eos qui in quacumque tribulatione et angustia sunt salva, et nobis gratiam tribue.

13. *Ora B. V. M.* O serenissima et inclyta Mater Domini nostri Jesu Christi, Virgo Maria! Regina mundi, quæ eundem Creatorem omnium creaturarum tuo sanctissimo utero fuisti digna portare, cujus idem sacratissimum Corpus et Sanguinem sumpsi, ad ipsum pro me misero peccatore intercedere digneris; ut quidquid in hoc ineffabili Sacramento ignoranter, negligenter, irreverenter et accidentaliter omisi, tuis precibus sanctissimis mihi indulgere dignetur, qui vivit et regnat in secula seculorum. Amen.

14. *Ora omnes sanctos.* O sancti Dei omnes!

qui in carne viventes sic Domino serviistis ut jam cum ipso sine fine regnetis : adeste mihi, quæso, precibus meritisque vestris ; ut Panis ille cœlestis et Viaticum divinum quod modo sumpsi, mihi contra omnes infirmitates, pericula et insidias præstet robur et tutamen, ut in fortitudine cibi illius ambulem per hujus mundi desertum, usque ad montem Dei, et ibidem dulcissima illius fruitione vobiscum jugiter gaudeam, et eum una vobiscum laudem per omnia secula. Amen.

15. *Conclusio.* Anima Christi, sanctifica me : Corpus Christi, salva me : Sanguis Christi, inebria me : Aqua lateris Christi, lava me : Passio Christi, conforta me. O bone Jesu, exaudi me : intra vulnera tua absconde me : ne permittas me separari a te : ab hoste maligno defende me : in hora mortis meæ voca me, et jube me venire ad te ; ut cum sanctis tuis laudem te in secula seculorum. Amen.

Obsecro te, mitissime ac bone Jesu, ut hæc immortalis hostia pro me tibi gratias referat, me tibi reconciliet, me tibi restituat, mihique peccatori veniam tribuat, et ad vitam perducatur æternam. Amen.

Feria II, ante Missam.

16. *Invocatio S. Spiritus.* Veni, sancte Spiritus, etc. *ŷ.* Emitte Spiritum tuum, etc. *Oremus.* Deus, qui corda fidelium, etc.

17. *Actus contritionis.* Domine Deus meus, propitius esto mihi peccatori. Pœnitet me peccasse : cupio emendare quod feci. Aufer a me, quæso, omnes iniquitates meas ; ut purificatus mente et corpore, valeam ad Sancta sanctorum introire.

18. *Actus fidei.* Domine Jesu Christe, qui es Sacerdos in æternum, quique dixisti : *Caro mea vere est cibus, et Sanguis meus vere est potus* ; ego credidi quia tu es Christus Filius Dei vivi, qui in hunc mundum venisti, et in hoc Sacramento præsens redderis ; adauge mihi fidem.

19. *Actus spei.* In te solo spem meam colloco, dulcissime Jesu, quia tu salus et virtus mea, tu refugium et firmamentum meum, tu fons omnium bonorum. Miserere mei, et salva me, qui nunquam deseris sperantes in te.

20. *Actus caritatis.* Oh ! quanta vis amoris cor tuum succendit, amantissime Jesu ! cum transiturus de hoc mundo ad Patrem, mensam parasti nobis habentem omne delectamentum et omnem saporem suavitatis ! Pro hac tua ineffabili benignitate, amo te, Deus meus : et ut nunquam cessem amare te, amorem meum teipso inflamma, qui esca et pabulum amoris es.

21. *Actus desiderii.* Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum, ita desiderat anima mea ad te, Salvator meus, Domine Jesu. Trade

te mihi , et sufficit. Nam præter te nulla consolatio valet, sine te esse nequeo, et sine visitatione tua vivere non valeo.

22. *Actus humilitatis.* Immense , tremende, potentissime et incomprehensibilis Deus , quis es tu? et quis sum ego ut digneris venire ad me , mecum epulari , et mansionem apud me facere? Domine non sum dignus ut intres sub tectum meum; sed tantum dic verbo, et sanabitur anima mea.

23. *Intentionum directio.* Domine Jesu Christe, in unione illius divinæ intentionis qua ipse , in ultima cœna et in ara crucis , sacrificium Corporis et Sanguinis tui Deo Patri obtulisti, hoc idem sacrificium ei offerre intendo. Complacere tibi, o Jesu! in te, et per te propitius nobis sit in vitam æternam.

24. Te precor, Domine Jesu Christe, pro omnibus illis pro quibus orare decrevi, et quibus sum conjunctus, et qui mihi conjuncti sunt spirituali participatione, consanguinitate, affinitate, familiaritate, commendatione , devotione, eleemosynarum largitione; qui pro me orant, pro quibus debitor sum, et qui se commendarunt orationibus meis; pro cuncto populo christiano , et pro diœcesi nostra; pro omnibus prælatis sanctæ Romanæ Ecclesiæ et universo clero , ut eos in tuo sancto servitio humiliter, fideliter et devoto perseverare facias; pro omnibus fidelibus christianis, vivis

atque defunctis, in quacumque angustia et tribulatione positis : miserere, et tribulatis succurre. Amen.

25. *Deprecatio.* Ad mensam dulcissimi convivii tui, pie Domine Jesu Christe, ego peccator de propriis meritis nihil præsumens, sed de tua confidens misericordia et bonitate, accedere ve-reor et contremisco. Nam cor et corpus habeo multis criminibus maculatum, mentem et linguam non caute custoditam. Ergo, o pia Deitas! o tremenda Majestas! ego miser inter angustias deprehensus, ad te fontem misericordiæ recurro, ad te festino, sanandus : sub tuam protectionem fugio, et quem judicem sustinere nequeo, Salvatorem habere suspiro. Tibi, Domine, plagas meas ostendo; tibi verecundiam meam detego. Scio peccata mea multa et magna pro quibus timeo. Spero in misericordias tuas, quarum non est numerus. Respice ergo in me oculis misericordiæ tuæ, Domine Jesu Christe, Rex æternæ, Deus et homo, crucifixe propter hominem : exaudi me sperantem in te; miserere mei pleni miseriis et peccatis, tu qui fons miserationis nunquam manare cessabis. Salve, salutaris Victima, pro me et omni humano genere in patibulo crucis oblata. Salve, nobilis et pretiose Sanguis de vulneribus crucifixi Domini mei Jesu Christi profluens, et peccata totius mundi abluens. Recordare, Domine, creaturæ tuæ quam tuo sanguine redemisti. Pœnitet me peccasse : cupio emendare quod feci. Aufer a me, quæso, clemen-

tissime Pater, omnes iniquitates et peccata mea, ut, purificatus mente et corpore, digne degustare merear Sancta sanctorum, et concede ut sancta prælibatio Corporis et Sanguinis tui, quam ego indignus sumere intendo, sit peccatorum meorum remissio, sit delictorum perfecta purgatio, sit turpium cogitationum effugatio, ac bonorum sensuum regeneratio, operumque tibi placentium salubris efficacia, animæ quoque et corporis contra inimicorum meorum insidias firmissima tuitio. Amen. *S. Ambrosius.*

26. *Ad B. V. M.* Per te accessum habeamus ad Filium, o benedicta Virgo Maria, inventrix gratiæ, genitrix vitæ, mater salutis! et per te nos suscipiat, qui per te datus est nobis. Excuset apud ipsum integritas tua culpam nostræ corruptionis; et humilitas tua, Deo tam grata, nostræ veniam impetret vanitati et superbiæ. Copiosa caritas tua nostrorum cooperiat multitudinem peccatorum, et fecunditas tua gloriosa fecunditatem nobis conferat meritorum. O Domina nostra, mediatrix nostra, advocata nostra, tuo Filio nos reconcilia, tuo Filio nos commenda, tuo Filio nos repræsenta. Fac, o benedicta! per gratiam quam invenisti, per prærogativam quam meruisti, per misericordiam quam peperisti, ut qui, te mediante, fieri dignatus est particeps infirmitatis et miseriæ nostræ, te quoque intercedente, participes faciat nos gloriæ et beatitudinis suæ Jesus Christus, Filius tuus, Dominus noster, qui est super omnia Deus benedictus in secula. Amen. *S. Bern.*

27. *Ad Sanctos.* Sancti Dei omnes, cives supernæ patriæ, succurrite infirmitati meæ, fidem meam et spem roborate, excitate in me igniculum amoris vestri, induite me veste nuptiali, ornate me donis quibus abundatis, ut sine rubore introire valeam in locum tabernaculi admirabilis, in aulam cœlestis convivii, in conspectu divinæ Majestatis. Amen.

Feria II, post Missam.

28. *Pii affectus.* Ecce, Domine, jam habeo te qui habes omnia, possideo te qui potes et possides omnia. Ergo, o Deus meus et omnia! abstrahere cor meum a cæteris omnibus extra te, in quibus nihil nisi vanitas et afflictio spiritus. In te uno fixum sit cor meum, in te sit requies mea, ubi est thesaurus meus, summa veritas, vera felicitas et felix æternitas.

Sentiat, o Jesu! mens mea dulcedinem præsentiae tuæ: gustet quam suavis sis, Domine, ut inescata amore tui, nihil quærat extra te unde gaudeat; quia tu es gaudium cordis mei, et pars mea, Deus, in æternum.

Tu es medicus animæ meæ, qui languores nostros tuo livore sanasti. Ego vero sum infirmus ille ad quem sanandum de cœlo venisti; itaque sana animam meam, quia peccavi tibi. Tu es Pastor meus, qui posuisti animam tuam pro ovibus tuis. Ecce ego ovis illa quæ perierat, et tamen dignaris me pascere Corpore et Sanguine tuo; suscipe me nunc in humeros tuos. Quid

negabis mihi, qui teipsum dedisti? Rege me, et nihil mihi deerit in loco pascuæ ubi me collocasti, donec ad pascua vitæ æternæ perducar.

O lux vera! quæ illuminas omnem hominem venientem in hunc mundum, illumina oculos meos, ne unquam obdormiam in morte.

O ignis jugiter ardens, et nunquam deficiens! ecce me tepidum et frigidum: ure renes meos et cor meum, ut ardeant amore tui. Ignem enim venisti mittere in terram; et quid vis, nisi ut accendatur?

O Rex cœli et terræ, dives in misericordia! ecce ego egenus et pauper sum: tu nosti ubi magis egeam, tu solus me ditare et juvare potes. Deus, adjuva me, et ex thesauris bonitatis tuæ succurre inopi animæ meæ.

O Domine meus et Deus meus! ecce servus tuus sum ego: da mihi intellectum et excita affectum, ut sciam et faciam voluntatem tuam.

Tu es Agnus Dei, Agnus sine macula, qui tollis peccata mundi: tolle de me quod mihi nocet et tibi displicet, et da quod nosti tibi placere et mihi prodesse.

Tu es amor meus et omne gaudium. Tu es Deus meus et omnia. Tu es pars hæreditatis meæ et calicis mei. Tu es qui restitues hæreditatem meam mihi.

O Deus meus et omnia! absorbeat, quæso, mentem meam vis ignita et melliflua amoris tui: ut amore amoris tui mundo moriar, qui amore mei dignatus es in cruce mori, o Deus meus et omnia! Amen.

29. *Gratiarum actio et oblatio.* Quis sum ego, Bonitas infinita, ut me sacris altaribus adstare volueris, tibi que offerre de donis tuis sanctum Sacrificium, Hostiam immaculatam? Unde inveni hanc gratiam in oculis tuis, ut ostenderes in me divitias misericordiæ tuæ? Venite et audite, omnes Angeli et sancti Dei, et narrabo vobis quanta fecit Dominus animæ meæ. Nam cum essem abjectus in domo mea, de pulvere erexit me, et constituit me cum principibus populi sui, ut comederem panem et biberem vinum in mensa sua, omnibus diebus vitæ meæ. Quas ego tibi gratias agam, clementissime Jesu, Salvator mundi! aut quid retribuam tibi pro omnibus quæ retribuisti mihi? Vere enim de te, Sponso Ecclesiæ, illud Canticorum intelligitur: *Si dederit homo omnem substantiam domus suæ pro dilectione, quasi nihil despiciet eam.* Tu omnia quæ habes mihi largitus es; corpus, sanguinem, animam et divinitatem tuam: et si ego tribuam tibi omnem substantiam domus meæ, corpus animam et libertatem cum omnibus quæ nunc habeo vel habere possum, hoc quasi nihilum reputabitur, in comparatione immensi et inæstimabilis doni tui. Tantum tibi debeo quantum ipse vales, qui infinitus es: ideo debitum meum omnem facultatem meam excedit. Audeo tamen rogare te ne despicias manusculum quod tibi offero in simplicitate cordis mei, dicens cum sponsa: *Dilectus meus mihi, et ego illi.* Nam sicut tu totum te mihi tradidisti in nutrimentum animæ meæ, ita ego me totum servituti tuæ consecro; et quidquid

habeo, quidquid sum, quidquid possum, tibi penitus trado, ut me totum tibi vindices, nec quidquam mei superesse mihi patiaris.

30. *Petitio pro se.* Concede mihi, quæso, omnipotens et misericors Deus, quæ tibi placita sunt ardentè concupiscere, prudenter investigari, veraciter agnoscere et perfecte adimplere.

Ad laudem et gloriam nominis tui ordina statum meum; et, quod a me requiris ut faciam, tribue ut sciam, possim et velim; et da exequi sicut oportet et expedit salutis animæ meæ.

Via mihi, quæso, ad te sit tuta, recta et consummata, non deficiens inter prospera et adversa; ut in illis non extollar, et in istis non deprimar. In prosperis gratias tibi referam, et in adversis servem patientiam; de nullo gaudeam vel doleam, nisi quod promoveat ad te, vel quod abducat a te. Nulli placere appetam, vel displicere timeam, nisi tibi.

Omnia in caritate da facere, et quod ad cultum tuum non pertinet quasi mortuum reputare.

Vilescent mihi omnia transitoria propter te, et cara mihi sint omnia tua, et tu, Deus meus, plus quam omnia. Delectet me omnis labor qui est pro te; et tædiosa sit mihi omnis quies quæ non est in te.

Frequenter et ferventer da mihi, dulcissime Domine, cor meum ad te dirigere, et defectiorem meam cum emendationis proposito dolendo pensare.

Fac me, Deus meus, humilem sine fictione,

hilarem sine dissolutione, tristem sine dejectione, maturum sine gravitate, agilem sine levitate, veracem sine duplicitate, timentem sine desperatione, in te sperantem sine præsumptione, castum sine corruptione, proximum corripere sine indignatione, ipsumque ædificare verbo et exemplo sine elatione, obedientem sine contradictione, patientem sine murmuratione.

Da mihi, dulcissime Jesu, cor pervigil, quod nulla a te abducat curiosa cogitatio; da immobile, quod nulla deorsum trahat indigna affectio; da invictum, quod nulla fatiget tribulatio; da liberum, quod nulla sibi vindicet violenta delectatio; da rectum, quod nulla seorsum obliquet sinistra intentio.

Largire mihi, dulcissime Deus meus, intellectum te cognoscentem, diligentiam te quærentem, sapientiam te invenientem, conversationem tibi placentem, perseverantiam te dulciter et fiducia- liter expectantem, fiduciam te finaliter amplectentem. Da tuis pœnis configi per pœnitentiam, tuis beneficiis uti in via per gratiam, et tandem tuis gaudiis in patria frui per gloriam. Qui cum Patre et Spiritu sancto vivis et regnas in secula seculorum. Amen. *S. Thom. Aquin.*

31. *Petitio pro aliis.* Domine, qui benedicis benedicentes te, et sanctificas eos qui in te confidunt, salva populum tuum, et benedic hæreditati tuæ, et custodi Ecclesiæ tuæ plenitudinem. Sanctifica diligentes decorem domus tuæ. Tu eis gloriam retribue per divinam potentiam tuam,

et ne derelinquas, Deus, sperantes in te. Ægrotis da auxilium, remedium et consolationem. Peregrinantibus pacem tribue. Aerem tempera. Fructibus terræ benedic. Conserva in pace mundum, Ecclesias, reges, sacerdotes et omnem populum tuum. Defunctis requiem præsta; eorumque qui dona obtulerunt, et pro quibus obtulerunt, memor esto. Eos qui in quacumque tribulatione et angustia sunt salva, et nobis gratiam tribue per preces et orationes quas faciet pro nobis Domina omnium nostrum, Mater Dei, diva et sancta Maria, et sancti Michael, Gabriel et Raphael, omnesque cœlestes Ordines; per orationes patriarcharum et prophetarum, dominorumque Patrum, Apostolorum et omnium martyrum, omnis chori cruce signatorum, Justorum piorum, sapientum virginum, et angeli diei istius benedicti. Veniat benedictio eorum, caritas eorum, potentia eorum, auxilium eorum: et benedictio Salvatoris nostri boni sit cum omnibus nobis usque in æternum. Amen.

32. *Conclusio.* Omnipotens sempiterne Deus, conservator animarum, mundique Redemptor, me famulum tuum ante Majestatem tuam prostratum benignissime respice, et sacrificium quod in honorem nominis tui pro salute fidelium, tam vivorum quam etiam defunctorum, et pro peccatis et offensionibus meis obtuli, piissime recipe; iram tuam a me remove, januam paradisi mihi pande, ab omnibus malis me potenter eripe, et quidquid proprio commisi rectu, clementer in-

dulge. Sic in hoc seculo in præceptis tuis fac me perseverare ut dignus electorum gregi copulari efficiar, te præstante, Deus meus, cujus nonem benedictum, honor atque regnum, permanet in secula seculorum Amen.

Feria III, ante Missam.

33. *Adora et gratias age.* O dulcissime Salvator, Christe Jesu! adoro te in toto corde meo; gratias ago tibi ex intimis visceribus animæ meæ, quod tanta caritate nos misere perditos redemeris pretio sanguinis tui, et in hujus amoris tui memoriam, necnon in pignus futuræ gloriæ, tam admirabili potentia, sapientia et bonitate dederis nobis in cibum et potum ipsum Corpus et Sanguinem tuum: denique ad hæc divina mysteria me vilissimum peccatorem in numerum tuorum sacerdotum tua ineffabili clementia vocare dignatus sis.

34. *Confundere.* Sed eheu! infelix ego homo, qui hactenus tam indigne vocatione tua vixi, et toties et tam graviter te Deum meum offendi peccatis meis, præsertim his N. N.! At nunc de iis doleo ex intimo corde meo, ob amorem tui super omnia; et deinceps tibi soli servire, placere et adhærere propono.

35. *Offer.* Proindeque nunc accedens ad mensam convivii tui, ex omni affectu cordis mei divinissimum sacrificium Corporis et Sanguinis

tui, quod tu ipse semel pro nobis in ara crucis obtulisti, pura et simplici intentione offero ad laudem et gloriam æternæ Majestatis tuæ, in memoriam sacratissimæ incarnationis, vitæ, passionis et mortis tuæ: in gratiarum actionem pro omnibus donis et beneficiis toti cætui electorum et mihi, licet indignissimo, huc usque præstitis, vel unquam præstandis; in propitiationem peccatorum, pro salute quoque vivorum N. N. et solatio defunctorum N. N. Et utinam ex omni affectu, fervore et desiderio amicorum tuorum, seu jam regnantium in cælo, vel adhuc militantium in terris, hoc tam grande pietatis opus peragere possim!

36. *Crede.* Corde siquidem credo, mi Jesu, et ore confiteor quia Pater æternus, Deus se ipso summe beatus, potens, perfectus et nullius egens, secundum suam infinitam misericordiam sic dilexit mundum ut te Filium suum unigenitum nobis daret Salvatorem. Credo quoque quod tu ipse Patri æqualis per omnia, ex vi immensæ caritatis tuæ, de sinu Patris descendisti in uterum Virginis, et propter nos homines Homo factus es. Credo quod, ex amore nostri hoc Sacramentum in ultima cæna instituens, verum corpus et sanguinem tuum, id est teipsum, nobis ad manducandum dedisti: et denique, Patri tuo factus obediens usque ad mortem, temetipsum pro nobis hostiam in ara crucis obtulisti.

37. *Spera.* Ideoque spero in te, et magna fidu-

cia venio ad te, o Domine! qui nostri causa tam mira facere et tam dira pati voluisti. Quid enim negabis, qui sic amasti, ut teipsum dares?

38. *Ama.* Amo te quoque, o bone Jesu! ex tota virtute cordis mei; et semper deinceps et in æternum amabo, si tu dederis.

39. *Offer teipsum.* Sed qui retribuam tibi, Domine, pro tanto munere et pro omnibus quæ retribuisti mihi? Ecce abnego memetipsum, et totum me, id est corpus, animam et omnia mea in omne beneplacitum benignissimæ voluntatis tuæ plene resigno. Verum quid habeo quod non acceperim? Quid est homo si comparetur Factori suo? Quid vilis creatura, vermis terræ, miser peccator, servus inutilis, poterit præstare Deo, Creatori ac Domino suo? Agnosco quia pauper et inops sum; ideoque humilio me sub potenti manu tua. Tu vero, o Domine Jesu! utpote advocatus et mediator meus, dives in meritis et miserationibus, suscipe causam meam; et ex thesauro immensæ caritatis tuæ fer opem inopiæ meæ; et pretium sanguinis tui omniumque meritorum tuorum repræsentâ æterno Patri tuo; et hunc supple omnem defectum meum, præcipue hujus meæ, heu! nimis modicæ et imperfectæ præparationis qua ad hæc SS. Mysteria venio; ut sic ei per te placeat obsequium indignissimæ servitutis meæ.

40. *Postula.* Fac etiam, o bone Jesu! per om-

nes miserationes tuas ut hoc tremendum Mysterium et admirabile donum caritatis tuæ debita semper fide, reverentia et gratitudine prosequar, idque puro et ardenti corde nunc et semper recipiam, statum hunc quoque sacerdotalem ad quem me ex singulari gratia vocare dignatus es, caritate, castitate, humilitate, mansuetudine, patientia, sobrietate, etc., moribusque tibi placitis et sacerdote fideli dignis, excolere studeam : idque, ut servitus mea magis tibi placeat ad majorem gloriam tuam, Ecclesiæ utilitatem et propriam proximique salutem. Unde tandem supplex obsecro ut per virtutem Corporis et Sanguinis tui abstrahas cor meum efficaciter ab omnibus noxiis affectibus N. N., qui gustum ac fructum hujus sacramenti impediunt, et intime tibi unias et incorpores; ut gustem quam suavis sis, Domine, et unus tecum efficiar spiritus; ut tu in me, et ego in te maneam; adeoque nihil sit quod me unquam valeat separare a te. Nam tibi adhærere mihi bonum est, etc. Quid enim mihi est in cœlo, et a te quid volui super terram? O pars mea! Deus, in æternum.

41. *Invoca sanctos.* Ad vos quoque, o Sancti amici Dei, supplex confugio. Te imprimis, o sanctissima Dei Mater, Virgo et patrona mea quæ gratia plena Deum et hominem purissimis visceribus tuis meruisti portare. Et vos, o sancti N. et N. Patroni, mihi singulariter electi et dilecti, vos modo videtis illum facie ad faciem, et pleno ore manducatis panem illum quem non nisi

per speculum in ænigmate aspicimus, et speciebus velatum accipimus. Utinam, vestro interventu adjutus; hoc cœlesti pane et viatico digne sæpius reficiar in via, ut tandem vobiscum eo satiari merear in patria ! Amen.

Feria III, post Missam.

42. *Exulta Domino.* Inveni quem diligit anima mea : tenui eum, nec dimittam. Te, mi Jesu, amplector. Te amor et gaudium meum, obtineo. Te, cordis mei thesaurum, comprehendo, in quo omnia possideo. De omnibus necessitatibus meis erue me, Domine; et fac ut tam plene tibi sim quam tu mihi. Tu es, o Jesu ! creator et plasmatior meus; cor mundum crea in me, et spiritum rectum innova in visceribus meis. Tu es Rex et Dominus meus, posside me, et nemo præter te. Tu es doctor et magister meus; bonitatem, et disciplinam, et scientiam doce me. Tu es advocatus meus apud Deum Patrem : fac ut avertat iram suam a me. Tu es qui venturus es judicare vivos et mortuos; ne intres in judicium cum servo tuo. Tu es dilectus meus sponsus : desponsa me tibi in misericordia tua et miserationibus. Tu dux et defensor meus; tene me juxta te, et cujusvis manus pugnet contra me. Tu victima pro me factus es; in Domino sperans non infirmabor. Tu Salvator et Redemptor meus es, consumma opus tuum; et labor tuus non sit cassus. Tu es pars hæreditatis meæ, et portio mea in terra viventium; hæreditatem meam restitue

mihi. Tu es gloria mea, corona et merces nostra magnanimis : admitte me in bona Domini quæ præparasti diligentibus te. O Jesu ! o piissime Jesu ? o Jesu, Fili Mariæ Virginis ! infunde in me gratiam, sapientiam, caritatem, castitatem, humilitatem, ut possim te perfecte diligere, te laudare, te perfrui, tibi servire, et in te gloriari nunc et in perpetuum. Amen.

43. *Jubila Deo salutari tuo.* Quam pulcher es, dilecte mi, dilecte votorum meorum, Christe Jesu ! Quam pulcher es ! quam bonus et amabilis ! O unicæ deliciæ meæ ! o vita mea ! o gaudium meum ! o suavitas summa ! o Deus meus et omnia ! ad te suspiro, clamo, anhelō. Complector et amo te totis præcordiorum affectibus ; quia tu es Deus ipsissima bonitas, amor æternus, sapientia inexhausta, potentia infinita, perfectio absoluta. Ecquid tandem me poterit separare a caritate tua ? an voluptas brevis, opes caducæ, honores falsi, nugæ nugarum ? Nec illæ, nec istæ facient, o bone Jesu ! mihi enim adhærere Deo bonum est, ponere in Domino Deo spem meam. Adjuva me, pie Jesu, in sancto proposito meo ; promissionum mearum ne me sinas unquam oblivisci. Sit mihi sacratissimum Sacramentum tuum contra omnium peccatorum meorum vulnera efficacissimum medicamentum, ac omnis gratiæ et virtutis complementum : sit contra omnia mala et pericula validissimum tutamentum, æternæque beatitudinis solidissimum fulcimentum. Amen.

44. *Gratias age.* O clementissime Salvator, Christe Jesu! quam suavis es et mitis, et multæ misericordiæ omnibus invocantibus te! Cum enim non essemus, divina potentia creasti nos; cum inimici tui essemus, a cælo veniens, mira sapientia redemisti nos; et quia sine te tam corpore quam spiritu vivere, moveri et esse non possumus, immensa bonitate tua, tot sacramentis et auxiliis gratiæ, nos usque conservas; imo corpus et sanguinem tuum, id est teipsum, modo prorsus admirabili, in hoc sacramento largiris. O caritas! o pietas! novum et grande mysterium!

Tunc, Deus meus, ad me venire dignaris? Res ac Dominus summæ majestatis, ad infimum servum? Deus ad hominem, Creator ad creaturam? Unde hoc mihi, ut tu, Domine, venias ad me? O Deus et Dominus noster! quam admirabile es, nomen tuum in universa terra! Et quis narrabit potentias tuas, et auditas faciet omnes laudes tuas? Ego quidem, si omnia membra mea vertentur in linguas, et omnes vitæ meæ respirationes in tui laudes et gratiarum actiones; attamen longe minor essem cunctis miserationibus tuis. Unde agnoscens insufficientiam meam, id unum votis omnibus exopto, ut omnes creaturæ tuæ mecum et pro me laudent et benedicant nomen tuum in æternum.

45. *Offer.* O Pater misericordiarum, et Deus totius consolationis, qui ex abundantia infinitæ caritatis tuæ, dedisti mihi unigenitum Filium

tuum ! En ego , miser peccator , nunc particeps factus coporis et sanguinis ejus , illum in pectore meo complectens , et tanquam rem meam intime mihi conjunctam possidens , illum ipsum in unione caritatis , qua se ipsum dedit in ara crucis , tibi offero . Ecce hic est thesaurus , Pater clementissime , in quo totam meam spem reposui ; hæ sunt divitiæ , quas offero in satisfactionem debitorum meorum .

Aspice , pie Pater , in faciem Cristi tui ; et cum sit hic Filius tuus dilectus , in quo tibi bene semper complacuit , qui mihi nunc intime conjunctus est , supplex rogo ut me quoque aspicias oculis misericordiæ tuæ . Sub ejus protectione ac tutela , sub umbra meritorum ipsius , compareo coram te ; ut illum præcipue intuens , me quoque clementer ac benigne respicias , tanquam mancipium ejus ac servum perpetuum .

Ne permittas , obsecro , ut pereat illa anima quæ toties in se recipit Filium tuum , qui a te missus venit in mundum quærere et salvum facere quod perierat . Hoc præsta mihi , per infinitam misericordiam tuam . Amen .

46. *Invoca Dominum.* Sit , quæso , Domine , hæc præcellentissima hostia , quam tibi modo obtuli , in plenam emendationem , expiationem atque satisfactionem pro omnibus peccatis et negligentis meis , et pro peccatis totius mundi . Per illam instaure omnes ruinas meas spirituales , et supple omnem inopiam meam . Per illam mortifica in me quidquid tibi displicet , et effice me hominem

secundum cor tuum. Per illam conforma spiritum, animam et corpus meum spiritui, animæ et corpori sacræ humanitatis tuæ, meque totum luce divinitatis tuæ illustra. Per illam largire ut in te stabiliar, te perfecte et perseveranter diligam, intime tibi uniar, ac totus in te transmuter, ad laudem nominis tui, quod invocatum est super nos.

Converte, Domine, miseros peccatores, revoca hæreticos atque schismaticos; illumina infideles te ignorantes; adesto omnibus qui in necessitate et tribulatione aliqua constituti sunt: adesto his qui se meis precibus commendarunt aut commendati esse cupiunt: adesto parentibus, propinquis et benefactoribus meis vivis et defunctis. Miserere omnium pro quibus orare debeo et tu rogari vis; da vivis veniam et gratiam; da fidelibus defunctis requiem lucemque sempiternam. Tibi laus, Christe Jesu, in secula seculorum. Amen.

47. *Ora B. V. M.* O Maria Virgo, et Mater sanctissima! ecce suscepi dilectissimum Filium tuum, quem immaculato utero tuo concepisti, genuisti, lactasti, atque sanctissimis amplexibus strinxisti. Ecce cujus aspectu lætabaris, omnibus deliciis replebaris, illum ipsum tibi humiliter et amanter repræsentō et offero tuis purissimis brachiis amplexandum, toto corde amandum sanctissimæ Trinitati, in supremum patriæ cultum, pro tui ipsius honore et gloria, et pro meis totiusque mundi necessitatibus offerendum. Tu

maternam vim apud Deum obtines, et fieri non potest ut non exaudiaris. Sit igitur pietatis tuæ, ipsam qua apud eum vales gratiam notam facere mundo; sanctis tuis precibus obtinendo reis veniam, medelam ægris, pusillis corde robur, afflictis consolationem, periclitantibus adiutorium et liberationem. Amen.

48. *Ora omnes sanctos.* Omnes sancti et sanctæ Dei, consolatio pauperculæ animæ meæ, vos præsertim Patroni et protectores mei, aspice Magistrum, auctorem et præmium sanctitatis vestræ, ac universam vestram felicitatem, intra viscera mea manentem; mihiq; ab ipso, cui vos tantopere verbo et exemplo in hac vita conformastis, vestris intercessionibus impetrate ut vestra semper vestigia sequar, et ut ad scopum mihi propositæ perfectionis, ac tandem plenus meritis, ad vestrum merear consortium pervenire.

49. *Conclusio.* Recede a te modicum, Domine Jesu! sed non sine te consolatio, felicitas, et omne bonum animæ meæ; et me amantissimo cordi tuo, cum omnibus fratribus, amicis et inimicis meis, humillime commendo. Ama nos, Domine, et transforma quam simillime in te. Totus occuper in te et propter te; nihilque sit objectum verborum meorum actionumque mearum internarum et externarum, nisi tu, amor meus, qui vivis et regnas per omnia secula seculorum. Amen.

Feria IV, ante Missam.

Directio intentionis. Domine Deus, ego indignus servus tuus intendo hoc mane, quam maximo possum amoris, reverentiæ et devotionis affectu, sanctissimum Missæ sacrificium Majestati tuæ, cui soli debetur, offerre juxta ritum sanctæ Romanæ Ecclesiæ; et ex nunc offero illud, una cum omnibus sacrificiis tibi gratissimis, simulque pretium sanguinis Domini Jesu, merita beatæ Virginis, et omnium sanctorum totiusque Ecclesiæ preces et laudes; in unione illius sacrificii quod Christus in ultima cœna instituit et in cruce consummavit, factus ipse sacerdos et victima; affectu et nomine ejusdem Domini nostri Jesu Christi, et ejus sponsæ Ecclesiæ, ex puro tui amore, ac desiderio tui beneplaciti semper et in omnibus perficiendi.

Offero tibi illud in protestationem supremæ et increatæ tuæ excellentiæ, dominii tui in omnes creaturas, et nostræ subjectionis ac dependentiæ a te; in gratiarum actionem omnium beneficiorum ulli unquam creaturæ collatorum et conferendorum; in plenam abolitionem omnis injuriæ ab ullo unquam tibi irrogatæ vel inferendæ; ac in cultum latriæ tibi soli debitum, cum omnibus adorationibus Christi, beatæ Virginis et omnium Angelorum et sanctorum; item in augmentum gaudii humanitatis Domini nostri Jesu Christi, memoriam vitæ passionis ejusdem, et in augmentum gloriæ ac beatitudinis immaculatæ

Virginis, omniumque angelorum et sanctorum.

Offero etiam illud in gratiarum actionem pro omnibus beneficiis mihi collatis; in satisfactionem pro peccatis meis, de quibus summopere doleo, propter offensam et injuriam quam tibi irrogavi; et omnibus meis præsentibus et futuris animæ et corporis necessitatibus.

Offero demum pro omnibus vivis atque defunctis, pro quibus Dominus noster Jesus Christus et beata Virgo ejus Mater sciunt et volunt ut sacrificem; pro parentibus, amicis, consanguineis ac benefactoribus meis; pro omni gradu sanctæ catholicæ Ecclesiæ, pro christianorum principum unione, hæreseon et schismatum extirpatione, omnium infidelium nationum conversione, pro totius cleri et omnium statuum religiosorum sanctificatione, conservatione et augmento; pro animarum in purgatorio existentium liberatione; maxime autem pro N. N. qui eleemosynam dederunt aut reliquerunt, ut secundum eorum voluntatem hanc Missam celebrarem, quibus intendendo hunc fructum applicare, quantum scis me posse vel debere.

Respice ergo in me indignissimum famulum tuum, quem pro vivis et defunctis legatione apud te fungi voluisti; ut defunctis requiem indulgeas, et vivis veniam gratiamque concedas tibi recte fideliterque serviendi, et in amore tuo usque ad finem perseverandi. Amen.

51. *Actus præcipuarum virtutum.* Credo in te, Deus, prima veritas, propter infinitam auctori-

tatem tuam. Adoro te, propter increatam excellentiam tuam. Spero in te, propter immensam misericordiam tuam. Amo te, propter summam bonitatem et amabilitatem tuam. Confundor et erubesco quod te, bono infinito, non contentus, exigua et apparentia bona quæsierim. Doleo de peccatis meis propter te, quem super omnia diligo; et, paratus tibi in hac vita satisfacere, propono, te adjuvante, plenam et perfectam emendationem. Tibi gratias ago pro universis, quibus me cumulare non cessas, beneficiis. Quidquid habeo vel possideo, id tibi totum restituo, ac tuæ prorsus voluntati trado gubernandum. Omnibus qui me offenderunt toto corde ignosco propter amorem tuum. Rogo te, per sanctissimam Filii tui passionem, miserere animæ meæ in ingressu tuo, et perduc eam, omnibus sacramentis munitam, in vitam æternam. Amen.

52. *Invocatio.* Omnipotens sempiterne Deus, ecce accedo ad sacramentum unigeniti Filii tui Domini nostri Jesu Christi: accedo tanquam infirmus ad medicum vitæ, immundus ad fontem misericordiæ, cæcus ad lumen claritatis æternæ, pauper et egenus, ad Dominum cœli et terræ. Rogo ergo immensæ largitatis tuæ abundantiam, quatenus meam curare digneris infirmitatem, lavare scditatem, illuminare cæcitatem, ditare paupertatem, vestire nuditatem; ut panem angelorum, Regem regum, Dominum dominantium, tanta suscipiam reverentia et humilitate, tanta contritione et devotione, tanta puritate et

fide, tali proposito et intentione, sicut expedit salutis animæ meæ. Da mihi, quæso, Dominici Corporis et Sanguinis non solum suscipere sacramentum, sed etiam rem et virtutem sacramenti. O mitissime Deus, da mihi Corpus unigeniti Filii tui Domini nostri Jesu Christi, quod traxit de Virgine Maria, sic suscipere ut corpori suo mystico merear incorporari, et inter ejus membra connumerari. O amantissime Pater ! concede mihi dilectum Filium tuum, quem nunc velatum in via suscipere propono, revelata tandem facie perpetuo contemplari. Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum. Amen. *S. Thom. Aquin.*

53. *Ad B. V. M.* O Mater pietatis et misericordiæ, beatissima Virgo Maria ! ego miser et indignus peccator, ad te confugio toto corde et affectu, et precor pietatem tuam ut sicut dulcissimo Filio tuo in cruce pendenti adstitisti, ita et mihi misero peccatori, et sacerdotibus omnibus hic et in tota sancta Ecclesia ipsum hodie offerentibus, clementer assistere digneris : ut tua gratia adjuti, dignam et acceptabilem hostiam in conspectu summæ et individuae Trinitatis offerre valeamus. Amen.

54. *Ad sanctos.* O sancti et sanctæ Dei ! quorum hodie memoriam in terris celebramus, ego miser et indignus peccator, de vestris meritis confidens, intendo hoc mane offerre sanctissimum sacrificium Corporis et Sanguinis D. N. J.

C. pro vestro honore et gloria. Precor vos humiliter et devote ut pro me hodie intercedere dignemini, quatenus tantum sacrificium digne et acceptabiliter offerre valeam et eum vobiscum et cum omnibus electis ejus in æternum laudare merear. Amen.

Feria IV, post Missam.

55. *Ador.* Adoro te supplex, latens Deitas,
Quæ sub his figuris vere latitas :
Tibi se cor meum totum subjicit,
Quia te contemplans totum deficit.

Visus, tactus, gustus in te fallitur,
Sed auditu solo tuto creditur.
Credo quidquid dixit Dei Filius,
Nil hoc veritatis Verbo verius.

In cruce latebat sola. Deitas ;
At hic latet simul et humanitas :
Ambo tamen credens atque confitens,
Peto quod petivit latro pœnitens.

Plagas sicut Thomas non intueor,
Deum tamen meum te confiteor :
Fac me tibi semper magis credere,
In te spem habere, te diligere.

O memoriale mortis Domini !
Panis vivus vitam præstans homini,
Præsta meæ menti de te vivere,
Et te illi semper dulce sapere.

Pie pelicane, Jesu Domine,
Me immundum munda tuo sanguine,
Cujus una stilla salvum facere
Totum quit ab omni mundum scelere.

Jesu quem velatum nunc aspicio,
Oro, fiat illud quod tam sitio,
Ut te revalata cernens facie.
Visu sim beatus tuæ gloriæ. Amen. *S. Thom.*

56. *Gratiarum actio.* Gratias ago tibi, benigne Domine, benefactor animæ meæ, quod me dignum fecisti cœlestium tuorum et immortalium mysteriorum tuorum. Sed quid retribuam tibi? Vere minor sum omnibus donis tuis. O clementissime Deus! accipe igitur laudes et gratiarum actiones quas Filius tuus, Salvator noster in assumpta humanitate, ab instanti incarnationis, toto vitæ suæ decursu persolvit; et illas præcipue, cum instituens hoc sacramentum, et quasi jam tum agnoscens impares nos esse gratiis tanto beneficio referendis, elevatis oculis in cœlum ad te Deum Patrem suum omnipotentem omnium nostrum nomine tibi gratias egit.

Suscipe etiam, o mitissime Pater! illas gratiarum actiones quas B. V. unigeniti Filii tui Mater tibi obtulit, quando eum quem ego ipse jam inclusum pectori meo complector, ipsa suis castissimis visceribus concepit, gestavit et peperit; necnon et illas quas toto vitæ tuæ tempore, et potissimum quoties jam sublatum in cœlos in sacramento recepit, ex ardenti cordis desiderio et intima devotione persolvit.

Benedicant quoque et laudent te omnes angelici spiritus qui throno Majestatis tuæ jugiter et trementes assistunt, et cantant incessabili voce dicentes : Sanctus, sanctus, sanctus.

Desidero quoque ex toto corde ut omnes sancti et amici tui, tecum modo regnantes in cælis, quorum communionem credimus, meam insufficientiam compensent suis dignissimis laudibus quas unquam hic in terris in usu et veneratione hujus sacramenti devotissime obtulerunt, et quas tibi modo decantant, cum revelata facie comedunt panem vitæ, et torrente voluptatis tuæ potantur. Participem me fac, Deus, omnium timentium te et custodientium mandata tua.

Oh! utinam pariter omnium piorum fidelium affectus, fervores, et omnia tibi in terris placentium vota, desideria et merita in me unum colligere possem; et sic tota animi intentione te amare et honorare pro tanto amore et honore quo me in hoc sacramento dignatus es!

57. *Postulatio.* Credo, Domine, sed credam firmitus. Spero, Domine, sed sperem securius. Amo, Domine, sed amem ardentius. Doleo, Domine, sed doleam vehementius.

Adoro te ut primum principium; desidero, ut finem ultimum; laudo, ut benefactorem perpetuum; invoco, ut defensorem propitium.

Tua me sapientia dirige, justitia contine, clementia solare, potentia protege.

Offero tibi, Deus, cogitanda, ut sint ad te, di-

cenda, ut sint de te ; facienda, ut sint secundum te ; ferenda, ut sint propter te.

Volo quidquid vis ; volo , quia vis ; volo quomodo vis ; volo quamdiu vis.

Oro, Domine, ut intellectum illumines, voluntatem inflammes, corpus emundes, animam sanctifices.

A superbia non inficiar , adulatione non afficiar , a mundo non decipiar ; a Satana non circumveniar.

Gratiam præsta memoriam purgandi, linguam frenandi, oculos cohibendi, sensus coercendi.

Defleam præteritas iniquitates ; repellam futuras tentationes ; corrigam vitiosas propensiones ; excolam idoneas virtutes.

Tribue mihi , bone Deus , amorem tui, odium mei, zelum proximi, contemptum mundi.

Studeam superioribus obedire, inferioribus subvenire, amicis consulere , nemini invidere.

Meminerim, o Jesu ! mandati tui et exempli, inimicos diligendo, injurias sufferendo, persecutibus benefaciendo, pro calumniantibus orando.

Vincam voluptatem austeritate, avaritiam largitate, iracundiam lenitate, tepiditatem pietate.

Redde me prudentem in consiliis, constantem in periculis, patientem in adversis, humilem in prosperis.

Fac Domine , ut sim in oratione attentus, in epulis sobrius, in munere sedulus , in proposito firmus.

Curem habere sanctitatem interiorem, modes-

tiam exteriorē, conversationem exemplarem, vitam regularem.

Naturæ invigilem domandæ, gratiæ fovendæ, legi servandæ, salutis promerendæ.

Sanctimoniam assequar sincera peccatorum confessione, fervida Corporis Christi communione, continua mentis recollectione, pura cordis intentione.

Discam a te, Deus, quam tenue quod terrenum, quam grande quod divinum, quam breve quod temporaneum, quam durabile quod æternum.

Da mortem præveniam, judicium pertimeam, infernum effugiam, paradisum obtineam. Per Christum Dominum nostrum. Amen. *Clemens Papa XI.*

58. *Deprecatio pro aliorum necessitatibus.* O Domine ! cujus viscera misericordiæ patent omnibus, qui neminem vis perire, sed omnes homines salvos fieri, ideoque pro omnibus mortem subiisti, et hoc sacramentum instituisti : da, quæso, sacerdotibus concordiam et innocentiam; regibus, et principibus tranquillitatem et pacem; virginibus castitatem; Deo dicatis continentiam; conjugatis sanctimoniam; pœnitentibus indulgentiam; justis perseverantiam; peccatoribus, ut mihi misero, veniam; viduis et orphanis protectionem; pauperibus sustentationem; peregrinantibus reditum; lugentibus consolationem; omnibus denique fidelibus christianis, vivis atque defunctis gratiam et vitam sempiternam. Amen.
S. Aug.

59. *Ad. B. V. M.* O Domina mea, sancta Maria! me in tuam benedictam fidem, ac singularem custodiam, et in sinum misericordiæ tuæ, hodie et quotidie, et in hora exitus mei, animam meam et corpus meum tibi commendo; omnem spem et consolationem meam, omnes angustias et misérias meas, vitam et finem vitæ meæ tibi committo: ut per tuam sanctam intercessionem, et per tua merita, omnia mea dirigantur et disponantur opera secundum tuam tuique Filii voluntatem. Amen.

60. *Ad sanctos.* O sancti, sanctæque Dei omnes, et beati spiritus angelici, quos Deus vultu suo semper lætificat: orare pro me non dedigne mini. Saluto et veneror vos, sinceræque Domino gratias ago, qui vos elegit, et in suis benedictionibus prævenit. Eia, impetrate mihi veniam, impetrate gratiam et perfectam cum Deo unionem. Amen.

61. *Conclusio.* Deus, cujus misericordiæ non est numerus, et bonitatis infinitus est thesaurus, piissimæ majestati tuæ pro collatis donis gratias agimus, tuam semper clementiam exorantes; ut qui petentibus postulata concedis, eosdem non deserens ad præmia futura disponas. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Feria V, ante Missam.*Preces ex Imitatione Christi decerptæ.*

62. *Admiratio.* Audivi vocem tuam, Domine: Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis, et ego reficiam vos. O Sancte sanctorum! ecce tu inclinas te ad me; tu vis esse mecum; tu invitas ad convivium tuum; tu mihi dare vis cœlestem cibum et panem angelorum ad manducandum: non alium sane quam te ipsum, panem vivum qui de cœlo descendisti, et das vitam mundo.

63. *Laudatio.* O invisibilis conditor mundi, Deus! quam mirabiliter agis nobiscum! quam suaviter et gratiose cum electis tuis disponis, quibus temetipsum in sacramento sumendum proponis! Lætare, anima mea, et gratias age Deo pro tam nobili munere et solatio singulari, in hac lacrymarum valle tibi relicto.

64. *Timor.* Terrent me, Domine, delicta propria; et ad capienda tanta mysteria me reverberat impura conscientia mea. Provocat me dulcedo verborum tuorum, sed onerat me multitudo vitiorum meorum. Quis ego sum, Domine, ut ad te præsumam accedere? quomodo ausus ero venire ad te, qui nihil boni mihi conscius sum, unde possim præsumere? Quomodo te introducam in domum meam, qui sæpius offendi beni-

gnissimam faciem tuam, quam reverentur angeli et archangeli, quam metuunt sancti et justi?

65. *Contritio.* Peccavi, Domine, peccavi: miserere mei, ignosce mihi. Quid possum agere pro peccatis meis, nisi humiliter ea confitendo et lamentando, et tuam propitiationem ardentem deprecando? Deprecor te, exaudi me propitius, Deus meus. Omnia peccata mea mihi maxime displicent: nolo ea unquam amplius perpetrare: sed pro eis deleo, et dolebo quamdiu vixero. Dimitte mihi peccata mea propter nomen sanctum tuum. Ecce committo me misericordiæ tuæ, resigno me manibus tuis. Tu omnia delicta mea, quæ a die quo primum peccare potui usque ad horam hanc commisi, pariter incende et combure igne caritatis tuæ; dele universas maculas eorum; conscientiam meam ab omni delicto emunda, et restitue mihi gratiam tuam quam peccando amisi, omnia mihi plene indulgendo, et in osculum pacis me misericorditer assumendo.

66. *Fides.* Credo et confiteor quia tu præsens es in altaris Sacramento, Deus meus Sanctus sanctorum, Creator omnium et Dominus angelorum. Quidquid intelligere non valeo, tibi Deo omnipotenti secure commendo; non fallis me, Deus meus. Et si talia essent opera tua et facile ab humana ratione caperentur, non essent mirabilia nec ineffabilia dicenda. Oh! quam admirabilis operatio tua, Domine! quam potens virtus

tua ! quam ineffabilis veritas tua ! Dixisti enim et facta sunt omnia : et hoc factum est quod ipse jussisti.

67. *Spes.* Super bonitate tua et magna misericordia tua, Domine, confisus, accedo æger ad Salvatorem, esuriens et sitiens ad fontem vitæ, egenus ad Regem cœli, servus ad Dominum, creatura ad Creatorem, desolatus ad meum pium consolatorem : sperans quod in hoc sacramento mihi conferatur spiritualis gratia et reparabitur in anima mea virtus amissa, et per peccatum deformata redibit pulchritudo, et demum conservabitur cor meum et corpus immaculatum.

68. *Caritas.* O dilecte mi ! da me pro te omnes dilectos relinquere , et te solum super omnia amare, et te mihi viventi et morienti amicum retinere. Esse sine te gravis est infernus, et esse tecum dulcis paradisos. O thesaurus bonus ! O bonum super omne bonum ! O Deus meus, et omnia ! Intelligenti satis dictum est, et sæpe repetere jucundum est amanti, purifica, lætifica, clarifica et vivifica spiritum meum cum suis potentiis ad inhærendum tibi jubilosis excessibus.

69. *Desiderium.* Ecce, Domine, in te est totum quod desiderare possum et debeo. Tu salus mea et redemptio, spes et fortitudo, decus et gloria. Desidero te nunc devote ac reverenter suscipere. Cupio te in domum meam inducere ; quatenus cum Zachæo merear a te benedici, ac inter filios

Abrahæ computari. Anima mea corpus tuum concupiscit : cor meum tecum uniri desiderat. Noli avertere faciem tuam a me ; noli visitationem tuam prolongare ; noli consolationem tuam abstrahere. Veni, Domine, veni ad pauperculum tuum, et lætum fac eum ; veni, et satia me tua præsentia. Quamdiu hoc datum non fuerit, nec plenum gaudium erit.

70. *Invocatio.* O beatissima gratia ! quæ pauperem spiritu virtutibus divitem facis, veni, descende ad me ; reple me nunc consolatione tua ; ne deficiat, præ ariditate mentis, anima mea. Obsecro, Domine Deus, præveni servum tuum in benedictionibus dulcedinis tuæ, ut ad tuum magnificum Sacramentum digne ac devote merear accedere. Excita cor meum in te, et a gravi torpore exue me. Quidquid mihi deest, Jesu bone, Salvator sanctissime, tu pro me supple benigne ac gratiose. Da pauperi mendico tuo vel interdum modicum de cordiali affectu amoris tui in sacra communione sentire ; ut fides mea magis convalescat, spes in bonitate tua proficiat, et caritas semel perfecte accensa, et cœleste manna experta, nunquam deficiat.

71. *Oratio ad B. V. M.* O intemerata et in æternum benedicta, singularis atque incomparabilis Virgo, Dei Genitrix Maria, gratissimum Dei templum, Spiritus sancti sacrarium, janua regni cœlorum, per quam, post Deum, totus vivit orbis terrarum ! inclina, Mater misericordiæ,

aures tuas bonitatis indignis supplicationibus meis, et esto mihi miserrimo peccatori pia et propitia in omnibus auxiliatrix : et in hac præsertim hora qua dilectum Filium tuum, Dominum nostrum Jesum Christum, æterno Patri oblaturus sum, ut nempe eum digne acceptabiliter offerre valeam. Amen.

72. *Ad omnes angelos et sanctos.* Angeli, archangeli, throni, dominationes, principatus, potestates, virtutes cœlorum, cherubim atque seraphim, omnes sancti et sanctæ Dei, in primis dilecti Patroni, intercedere dignemini pro humili servo, ut hoc sacrificium Deo omnipotenti digne valeam offerre, ad laudem et gloriam nominis sui, ad utilitatem meam totiusque Ecclesiæ suæ sanctæ. Amen.

73. *Directio intentionis.* Ego volo missam celebrare et conficere Corpus et Sanguinem D. N. J. C. juxta ritum sanctæ Romanæ Ecclesiæ; ad laudem omnipotentis Dei, totiusque Curiæ triumphantis, ad utilitatem meam totiusque Ecclesiæ militantis et patientis, pro omnibus qui se commendaverunt orationibus meis, in genere et in specie, et pro felici statu sanctæ Romanæ Ecclesiæ. Amen.

Gaudium cum pace, emendationem vitæ, spatium veræ pœnitentiæ, gratiam et consolationem sancti Spiritus, perseverantiam in bonis operibus, cor contritum et humiliatum, atque felicem vitæ meæ consummationem tribuat mihi omnipotens et misericors Dominus. Amen.

Feria V, post Missam.*Preces ex Imitatione Christi decerptæ.*

74. *Admiratio.* O dilecte mi, electe ex millibus, in quo camplacuit animæ meæ habitare omnibus diebus vitæ suæ! O pacifice mi, in quo pax summa, requies vera! O Deus abscondite, cujus sermo cum humilibus! oh! vere ineffabilis gratia tua! oh! vere admirabilis dignatio tua! o amor immensus, animæ meæ singulariter impensus! O Jesu! quanta est dulcedo in convivio tuo! Oh! quam dulce mihi foret in præsentia tua, ex intimo affectu, lacrymas fundere et cum pia Magdalena pedes tuos lacrymis irrigare! Certe in conspectu tuo, et sanctorum angelorum tuorum, totum cor meum ardere deberet et ex gaudio flere. Oh! quam magnum suscepi Dominum! quam dilectum induxi hospitem! quam jucundum recepi socium! quam fidelem acceptavi amicum! quam speciosum et nobilem amplector sponsum! O Jesu bone! sileant a facie tua cælum et terra, et omnis ornatus eorum. Mane in secreto, anima mea, et fruire Deo tuo: ipsum enim habes, quem totus mundus tibi auferre non potest.

75. *Laudatio.* O dulcissime Salvator! laudent te universi populi, tribus et linguæ, et sanctum ac mellifluum nomen tuum, cum summa jubilatione et ardenti devotione magnificent. Ecce omnium devotorum cordium jubilationes, spiritua-

les affectus, mentales excessus, ac supernaturales illuminationes et cœlicas visiones tibi offero et exhibeo, cum omnibus virtutibus et laudibus ab omni creatura in cœlo et in terra celebratis et celebrandis. Accipe vota mea, Domine Deus meus, et desideria infinitæ laudationis ac immensæ benedictionis, quæ tibi, secundum multitudinem ineffabilis magnitudinis tuæ, jure debentur. Hæc tibi reddo et reddere desidero, per singulos dies et momenta temporum.

76. *Gratitudo.* O benignissime Jesu! quanta tibi gratiarum actio pro susceptione sacri Corporis tui debetur, cujus dignitatem nullus hominum explicare potens invenitur! Gratias tibi, o Pastor æterne! qui me pauperem et exulem dignus es pretioso Corpore et Sanguine tuo reficere. Oh! quid retribuam tibi, Domine, pro gratia ista, pro caritate tam eximia? Non est aliud quod gratius dare queam quam ut cor meum tibi Deo meo totaliter tribuam et intime jungam. Dignare, Domine, manere mecum: ego volo libenter esse tecum. Hoc est totum desiderium meum, ut cor meum sit tibi unitum.

77. *Oblatio.* Sicut igitur, tu, Domine, teipsum, expansis in cruce manibus et nudo corpore, pro peccatis meis Deo Patri sponte obtulisti, ita ut nihil in te remaneret quin totum in sacrificium divinæ placationis transiret: ita et ego meipsum tibi voluntarie in oblationem puram et sanctam, cum omnibus viribus et affectibus meis, quanto

intimius valeo, offero. O Domine! rogo te in simplicitate cordis mei, suscipe me tibi in servum sempiternum, in obsequium et sacrificium laudis perpetuæ; suscipe me cum hac sancta oblatione tui pretiosi Corporis, quam tibi modo, in præsentia angelorum invisibiliter assistantium, obtuli pro me et pro cuncto populo tuo in salutem.

78. *Petitio pro se.* Præsta, Domine Deus, salutaris meus, ut cum frequentatione mysterii crescat meæ devotionis affectus. Salva animam meam, quam pretioso sanguine tuo redemisti. Age mecum secundum bonitatem tuam, non secundum meam malitiam et iniquitatem. Vide omnia bona mea, quam pauca sint et imperfecta: illa emenda et sanctifica: ea grata habe, et accepta tibi fac, et semper ad meliora trahæ. Me quoque pigrum et inutilem homuncionem ad laudabilem perduc finem.

O dulcissime atque amantissime Jesu! ecce sto ante te, pauper et nudus, gratiam postulans et misericordiam implorans. Accende frigiditatem meam igne amoris tui: verte mihi omnia terrena in amaritudinem; omnia infima et creata in contemptum et oblivionem. Tu solus mihi ex hoc jam dulcescas usque in seculum. Utinam me totaliter ex tua præsentia accendas, comburas, et in te transmutes: ut unus tecum efficiar spiritus, per gratiam internæ unionis et liquefactionem ardentis amoris! Operare, Domine, mecum misericorditer, sicut sæpius operatus es cum sanctis tuis mirabiliter, o ignis semper ardens et

nunquam deficiens ! o amor corda purificans , et intellectum illuminans !

79. *Petitio pro aliis.* Intuere quoque , benignissime Jesu , pia desideria devotorum , necessitates parentum , amicorum , fratrum , sororum , omniumque carorum meorum , et eorum qui mihi vel aliis propter amorem tuum benefecerunt , et qui orationes et missas pro se suisque omnibus dici a me desideraverunt et petierunt , sive in carne adhuc vivant , sive jam seculo defuncti sint ; ut omnes sibi auxilium gratiæ , opem consolationis , protectionem a periculis , liberationem a pœnis advenire sentiant ; et ut , ab omnibus malis erepti , gratias tibi magnificas læti persolvant.

Offero etiam tibi preces et hostias placationis pro illis specialiter qui me in aliquo læserunt , contristaverunt aut vituperaverunt , vel aliquod damnum vel gravamen intulerunt ; pro his quoque omnibus quos aliquando contristavi , conturbavi , gravavi , scandalizavi , verbis , factis , scienter aut ignoranter ; ut nobis omnibus pariter indulgeas peccata nostra et mutuas offensiones.

Aufer , Domine , a cordibus nostris omnem suspicionem , indignationem , iram et disceptionem , et quidquid potest caritatem lædere et fraternam dilectionem minuere. Miserere , miserere , Domine ; misericordiam tuam poscentibus da , gratiam indigentibus , et fac nos tales existere

ut simus digni gratia tua perfrui, et ad vitam proficiamus æternam. Amen.

80. *Oratio ad B. V. M.* Commendo me tibi, serenissima vereque inclyta Virgo Maria, cœli terræque regina, quæ in tuis sacratissimis visceribus eundem Dominum et omnium creatorem quem ego modo suscepi, de Spiritu sancto conceptum, digne portasti; precor te Matrem Dei sanctissimam, ut pro me apud eundem Filium tuum intercedas; et quidquid, quacumque ratione, in summi hujus Sacramenti celebratione deliqui, hujus negligentiae et indignitatis meae veniam mihi impetres. Tu semper casta, pura, innocens, post conceptum Filium etiam castior, purior, sanctior, Deoque gratior evasisti: utinam et ego tam divini Sacramenti perceptione ita sanctificer ut deinceps cor et corpus meum ab omni lethalis peccati macula tuear impollutum. Tu, concepto Filio tuo de Spiritu sancto, magnificas laudes decantasti, et in Deo salutari meo mirabiliter exultasti; fac meritis et precibustuis, Virgo Mater, ut cum hac sacra communione novum et ardentem spiritum jungam, ac semper in gratiarum actione pie verser; tantoque redemptori et hospiti me nunquam ingratum exhibeam sed fidelem in omnibus servum ac ministrum. Amen.

81. *Oratio ad omnes Sanctos.* Felices Sancti, qui jam nostræ mortalitatis pelagus pertransistis, securi de vestra immarcescibili gloria, solli-

citi estote de mea multiplici miseria : date munus infirmo, cœlestis patriæ cives, et erigite jacentem, ut, convalescens de infirmitate, fortis efficiar in bello. Ad me respicite, gens illustrissima et hæreditas summi Dei, adhuc peregrinantem in hoc exilio, et mittite de cœlo opem et consolationem. Circumdate me gaudentem et exultantem de vestra beatitudine ; et gratiam impetrate virtutes vestras imitandi, ut, vestris suffragiis adjutus, particeps fiam vestri gaudii et coronæ. Amen.

82. *Conclusio.* Nunc dimittis, Domine Jesu, servum tuum in pace : tu vero ne elongeris a me, Deus meus ; in auxilium meum respice, quoniam insurgent in me per diem variæ cogitationes, vim mihi facient variæ tentationes. Da ut pertranseam illæsus ; da ut perfringam eas. Pugna fortiter pro me, et expugna malas bestias, concupiscentias dico illecebrosas. Impera ventis et tempestatibus ; dic mari : Quiesce ; et aquiloni : Ne flaveris ; erit tranquillitas magna. Benedic et sanctifica me benedictione cœlesti. Protege et conserva animam servuli tui, inter tot discrimina vitæ corruptibilis ; ac, comitante gratia tua, dirige per viam pacis ad patriam perpetuæ claritatis. Amen.

Feria VI, ante Missam.

83. *Postulatio gratiæ.* Deus, qui pro redemptione mundi voluisti nasci, circumcidi, a Judæis reprobari, a Juda proditore osculo tradi, vinculis alli-

gari, sicut agnus innocens ad cædem duci, atque conspectibus Annæ, Caiphæ, Pilati et Herodis indecenter offerri, a falsis testibus accusari, flagellis et opprobriis vexari, sputis conspui, spinis coronari, colaphis cædi, arundine percuti, facie velari, vestibus exui, cruci clavis affigi, in cruce levari, inter latrones deputari, felle et aceto potari, et lancea vulnerari: tu, Domine, per has sanctissimas pœnas tuas quas ego indignus recolo, et per sanctam crucem et mortem tuam, in cujus memoriam et gratiarum actionem Sacrificium offerre volo, libera me a peccatis meis, ut sancte et acceptabiliter altari tuo assistam: Qui cum Patre et Spiritu sancto vivis et regnas in secula seculorum. Amen.

84. *Contritio.* O dulcissime Deus, Creator ac Salvator meus, doleo ex intimo corde quod unquam offenderim te Dominum ac Deum meum, te quem amare debeo super omnia, quia et super omnia bonus es, et plurima mihi bona tribuisti; et eheu! infelix et ingratus ego peccator, non retribuï nisi mala pro bonis.

Verum propitius esto peccatis meis, Domine: nunc enim firmiter statuo ac propono non amplius te offendere, omnesque peccandi occasiones fugere: ideoque nunc hoc sacramentum sumere cupio, ut in amore tui confirmer, et contra omnes peccandi occasiones muniar, ut tu in me, et ego in te maneam.

85. *Actus virtutum.* O Sapientia infinita! o

æterna Veritas! Bonitas immensa! quæ nec falli nec fallere potes; credo in te, et credo tibi in omnibus quæ revelasti, et per Ecclesiam mihi credenda proponis. In primis vero credo te in sanctissimo hoc sacramento esse præsentem, prout apertis verbis asseruisti, quibus plus tribuo quam ingenio meo omnibusque sensibus. Pro hac fide, per tuam gratiam, mori sum paratus.

Spero in te, o Bonitas infinita! teque, per inexhaustam misericordiam tuam, veniam, gratiam et gloriam mihi promissam daturum confido.

Amo et amabo te, et omnia quæ tu amas, propter te, o fons infinite omnis boni! quia tu omni amore dignus es.

Gaudeo de infinita perfectione, beatitudine et amabilitate tua; et de omni obsequio, laude, honore et gloria tibi ab electis tuis et creaturis omnibus unquam reddita, et in æternum reddenda. Te tuumque in omnibus beneplacitum amplector, omnique possibili reverentiæ, fiduciæ, amoris et pietatis affectu veneror et exosculor.

Quidquid in me est affectus erga creaturas, in te solum transfero. Quidquid egero in omnem æternitatem, aut passus fuero, cedat ad tuam gloriam. Totus tuus sum: fac de me quidquid vis, nunc et in æternum. Amen.

86. *Directio intentionis.* Ad laudem et gloriam sanctissimæ Trinitatis; in memoriam Salvatoris nostri Jesu Christi, vitæ, passionis, mortis et resurrectionis, ac in operum et meritorum

suorum, omniumque sanctorum unionem; ad laudem quoque et exaltationem beatissimæ Virginis Mariæ, cœlestium Angelorum, sanctorum atque sanctarum, et signanter N. N. et aliorum sanctorum, offero etiam cum ipsorum beatorum spirituum laudibus, sanctorumque omnium precibus et meritis, nunc et semper, hoc et omnia alia sacrificia, officia, orationes et bona opera totius mundi, pro meis præsentibus et futuris animæ et corporis necessitatibus, in auxilium et consolationem meam, et in remissionem omnium peccatorum meorum, quorum veram contritionem semper habere intendo, conor et cupio: pro salute quoque meorum parentum et consanguineorum, amicorum, inimicorum, benefactorum, in spiritualibus et temporalibus, ac illorum quibus fui gravamen, scandalum et occasio peccandi; pro omni gradu sanctæ catholicæ Ecclesiæ, ac illius conservatione, augmento et exaltatione, christianorum principum unione, hæreseon extirpatione, summi Pontificis salute, et animarum in purgatorio existentium liberatione; pro conservatione et augmento omnium religionum. pro conversione omnium infidelium; pro mihi commissis et commendatis: denique pro illis omnibus vivis atque defunctis, pro quibus Dominus noster Jesus Christus scit et vult me debere orare et sacrificare: sic oro et obsecro, ac orare, obsecrare et sacrificare intendo atque propono. juxta intentionem sanctæ catholicæ Ecclesiæ, ego N., minister licet indignus. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti. Amen.

87. *Oratio ad Spiritum sanctum.* Spiritus gratiæ et misericordiæ, Spiritu sancte Deus, ecce accedo ad sanctum altare, locum terribilem et metuendum; sed quia sine te non possum in ministrando gratus apparere, tu me, quæso, virtute et operatione tua ad digne sacrificandum præpara. Illabere igitur in cor meum, et me dignum effice. Veni, mundator scelerum, curator vulnorum, veni, sanctissime Spiritus, et aufer a me quidquid tibi, Patri et Filio in me displicet: et infunde charismatum tuorum pretiosissima dona, quibus adjutus et sancte celebrare valeam, et postmodum secundum voluntatem Jesu vivere.

88. *Ad B. V. M.* Gloriosissima Mater Dei, Virgo Maria, tota fiducia mea et unicum solatium languentis animæ meæ, precor te ut mihi miserrimo peccatori assistere hac hora digneris qua pretiosissimum Filii tui Corpus et Sanguinem æterno Patri oblaturus sum; sicut amans ac dolens eidem Filio tuo in cruce pendenti, et se pro nostra salute offerenti adstitisti. Ne me despicias, Mater misericordiæ, ob intolerabilem peccatorum meorum fæditatem, neque avertas faciem tuam a me, quem Filius tuus tanto amore dilexit ut pro me mori dignatus sit.

89. *Ad omnes sanctos.* Omnes sancti et sanctæ Dei, qui beatifica jam visione aspicitis, honoratis et adoratis, quem nos hic interim non nisi sub speciebus et quasi in ænigmate, videmus, orate pro me ut per salutiferum hujus sacramenti usum vestro semel dignus consortio inveniri merear.

Feria VI, post Missam.

90. *Pii affectus.* O Jesu bone ! quid mihi est in cœlo, et a te quid volui super terram ? Jam plenum est desiderium meum, plenum gaudium cordis mei : quia tu es plenitudo mea, omne bonum et desiderium meum. Refice, Domine, esurientem animam meam ; accende frigiditatem meam igne amoris tui ; illumina cæcitatem meam claritate præsentiæ tuæ. Verte mihi omnia terrena in amaritudinem ; omnia infima et creata, in contemptum et oblivionem. Erige cor meum ad te in cælum, et ne permittas me vagari super terram. Penetret, quæso, hujus sacramenti virtus omnia intima mea : et quidquid in me pravum, quidquid vitiosum est, mortificet et eradicet. In te, Jesu suavissime, sit omnis delectatio mea : tædeat me gaudii quod est sine te ; amara sit mihi omnis quies quæ non est in te. Emitte ex te, benignissime Jesu, amoris tui radios, qui me succendant et quidquid terrenum in me est comburant et consumant : ut igne inextinguibili caritatis tuæ ardeam, et vetus in me homo totus deficiat. Utinam me rapiat ignita vis amoris tui, quæ me transformet in te, et in te absorbeat, ac me tecum unum efficiat !

91. *Actus amoris.* O Deus ! ego amo te : nec amo te ut salves me, aut quia non amantes te æterno punis igne. Tu, mi Jesu, totum me am-

plexus es in cruce : tulisti clavos, lanceam, multamque ignominiam, innumeros dolores, sudores et angores, ac mortem; et hæc propter me, ac pro me peccatore. Cur igitur non amem te, o Jesu amantissime? non ut in cælo salves me, aut ne æternum damnes me, nec præmii illius spe, sed sicut tu amasti me, sic amo et amabo te, solum quia Rex meus es, et solum quia Deus es. *S. Franc. Xaver.*

92. *Gratiarum actio.* Gratias tibi ago, Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, qui me peccatorem indignum famulum tuum, nullis meis meritis, sed sola dignatione misericordiæ tuæ, satiare dignatus es pretioso Corpore et Sanguine Filii tui Domini nostri Jesu Christi : et precor ut hæc sancta communio non sit mihi reatus ad pœnam, sed intercessio salutaris ad veniam. Sit mihi armatura fidei, et scutum bonæ voluntatis. Sit vitiorum meorum evacuatio, concupiscentiæ ac libidinis exterminatio, caritatis et patientiæ, humilitatis et obedientiæ, omniumque virtutum augmentatio; contra insidias inimicorum omnium, tam visibilium quam invisibilium, firma defensio; motuum meorum, tam carnalium quam spiritualium, perfecta quietatio, in te uno ac vero Deo firma adhesio, atque finis mei felix consummatio. Et precor te ut ad illud ineffabile convivium me peccatorum perducere digneris, ubi te cum Filio tuo et Spiritu sancto sanctis tuis et *ix* vera, satietas plena, gaudium sempiternum, felicitas consummata et felicitas perfecta. Per

eumdem Christum Dominum nostrum. Amen.
S. Thom. Aquin.

93. *Oblatio.* Protector meus, aspice, Deus, et respice in faciem Christi tui. En Filius tuus ita se mihi communicavit ut ego in illo et ille in me sit; en factus est unum mecum, et ego unum cum illo. Ipsum igitur tibi offero, Pater amantissime, ut thymiana suavissimi odoris, ob maximam tui gloriam et honorem, in gratiarum actionem pro universis beneficiis tuis; in remissionem peccatorum meorum, et totius mundi, ad impetrandum mihi et omnibus pro quibus oravi et orare debeo omnia subsidia vitæ temporalis et æternæ; et pro animabus omnium fidelium defunctorum. Suscipe, Domine, cum hac sacratissima oblatione animam meam et corpus meum, omnes vires et affectus meos, ut sim perpetuum holocaustum jugiter ardens Majestati tuæ; præsta ut deinceps nec membra, nec sensus, nec potentias, nec vitam habeam, nisi ut te amem et serviam tibi.

94. *Reparatio injuriarum.* O Jesu patientissime, qui innumeris contumeliis in Sacramento tuo afficeris, detestor et abominor ex toto corde meo omnes illas tibi illatas a peccatoribus injurias. Obsecro te per ineffabilem sacratissimi tui cordis caritatem, ut pro illis sis apud omnipotentem Patrem tuum propitiatio. Accende in me, o Jesu! per Corporis tui præsentiam, zelum urentem; ut et commissa sacrilegia plangere, et committenda avertere satagam.

95. *Invocatio.* Transfige, dulcissime Domine Jesu, medullas et viscera animæ meæ suavissimo ac saluberrimo amoris tui vulnere, vera, serena-que et apostolica sanctissima caritate: ut langueat et liquefiat anima mea solo semper amore et desiderio tui; te concupiscat, et deficiat in atria tua, cupiat dissolvi et esse tecum. Da ut anima mea te esuriat, panem angelorum, refectionem animarum sanctarum, panem nostrum quotidianum, supersubstantialem, habentem omnem dulcedinem et saporem, et omne delectamentum suavitatis; te in quem desiderant angeli prospicere, semper esuriat et comedat cor meum, et dulcedine saporis tui repleantur viscera animæ meæ; te semper sitiatur fontem vitæ, fontem sapientiæ et scientiæ, fontem æterni luminis, torrentem voluptatis, ubertatem domus Dei, te semper ambiat, te quærat, te inveniat, ad te tendat, ad te perveniat, te meditetur, de te loquatur, et omnia operetur in laudem et gloriam nominis tui, cum humilitate et discretione, cum dilectione et delectatione, cum facilitate et affectu, cum perseverantia usque in finem; et tu sis solus semper spes mea, salus mea, tota fiducia mea, divitiæ meæ, delectatio mea, jucunditas mea, gaudium meum, quies et tranquillitas mea, pax mea, suavitas mea, odor meus, dulcedo mea, cibus meus, refectio mea, refugium meum, auxilium meum, sapientia mea, portio mea, et possessio mea, thesaurus meus, in quo fixa et firma, et immobiler sit radicata mens mea et cor meum. Amen.

S. Bonav.

96. *Deprecatio pro aliorum necessitatibus.*
Domine Deus omnipotens, Pater Christi tui benedicti Filii, exauditor eorum qui recte invocant te, cognitor precum etiam eorum qui tacent; gratias agimus tibi quod nos dignos censuisti, qui participaremus sancta tua mysteria, quæ præbuidisti nobis ad plenam eorum quæ bene cognovimus persuasionem, ad custodiam pietatis, ad remissionem delictorum; quoniam nomen Christi tui invocatum est super nos. Qui segregasti nos ab impiorum communione, ad una cum iis qui tibi sunt consecrati; confirma nos in veritate per Sancti Spiritus adventum, quæ ignoramus revela; quæ deficiunt supple; quæ novimus corrobora. Sacerdotes inculpatos conserva in cultu tuo; reges tuere in pace, magistratus in justitia, aerem in temperie, fruges in ubertate, mundum in omnipotente providentia; gentes bellicosas seda; errantes converte; populum tuum sanctifica; virgines conserva; conjuges custodi in fide; castos roboram; debiles firma; cæcos illumina; nosque omnes congrega in regnum cælorum, in Christo Jesu Domino nostro, cum quo tibi gloria, honor ac veneratio et sancto Spiritui in secula.

Amen.

97. *Commendatio B. V. M. Sancta Maria, Mater Dei et Virgo, ego licet indignus qui serviam tibi, attamen de materni cordis tui clementia confisus, eligo te hodie, coram angelo tuo custode et tota cœlesti curia, in meam matrem et peculiarem dominam, patronam et advocatam; firmi-*

terque propono me deinceps Filio tuo servire velle fideliter, et devotus tibi manere perenniter.

Obsecro te, Mater sacratissima, per amorem quo Filius tuus, jam moriturus in cruce, semetipsum Patri suo, te vero discipulo suo et hunc vicissim tibi commendavit; ut me suscipias in curam et tutelam tuam, et adsit mihi in omnibus periculis et angustiis totius vitæ meæ, sed præcipue hora mortis. Amen.

98. *Conclusio.* Mane in me, benignissime Jesu: esto tutamen et continua salus animæ et corporis mei. Repelle a me insidiantes mihi hostes: recedant procul a præsentia potentiæ tuæ; ut foris et intus per te munitus, recto tramite ad regnum tuum perveniam. Amen.

Sabbato ante Missam.

99. *Adoratio.* O Deus trine in personis, et unus in essentia! et tu, Domine Jesu Christe, verus Deus et homo, ex toto corde te adoro; et confiteor te meum esse verum et unicum Creatorem, Salvatorem et meum ultimum finem; et quia adoratio mea nimis exigua et debilis est, tibi offero excellentes illas adorationes quas continuo tibi persolvit tua sanctissima humanitas, et tua gloriosissima Genitrix Virgo Maria, totaque curia cœlestis, ac sancta Ecclesia catholica, tua dilecta sponsa. *S. Franciscus Salesius.*

100. *Amor.* Insuper, o Domine ! ex toto corde et tota anima, ex omnibus viribus te amo, et super omnia amare desidero ; et si possibile esset, te amare cuperem illo amore perfectissimo quo teipsum amas, et quo tua sanctissima humanitas et gloriosissima Virgo Maria, cum tota cœlesti curia et sancta Ecclesia catholica te amant, *S. Franc. Sales.*

101. *Contritio.* Et cum, o Domine ! sis infinite bonus, sapiens, potens, justus et misericors, ideo ex toto corde doleo ; et super omnia detestor omnia mea peccata mortalia et venialia, quæ unquam cogitatione, verbo et opere, a primo instanti quo usum rationis habui, usque ad præsentem horam commisi. Et loco mei imperfecti doloris, tibi offero amaram illam contritionem, quam sanctus propheta David, sanctus Petrus et sancta Maria Magdalena, imo omnes veri pœnitentes unquam habuerunt ab origine mundi usque ad præsens ; cum voluntate absoluta te nunquam amplius, adjuvante tua divina gratia, offendendi. *S. Franc Sales.*

102. *Satisfactio.* Et quia, o Domine ! in mea non est potestate, ut satisfaciam tot debitis, quibus ob mea peccata et offensas me plus quam obligatum profiteor, ideo in satisfactionem eorum offero tibi totam vitam meam, omnia opera mea, omnes labores, pœnas et dolores quos sustinui et adhuc sustenturus sum cum meritis victæ, passionis et mortis tui unigeniti Filii, hu-

millime petens veniam meorum delictorum et efficacem gratiam, ut de iis ante mortem veram pœnitentiam agere possim. *S. Franc. Sales.*

103. *Oblatio.* Præterea, o Domine! cum hocce meo sacrificio me tibi totum ad tuum honorem et æternam gloriam offero et consecro in unione illius ardentissimi amoris et purissimæ intentionis, quibus teipsum in ultima Cœna nobis in cibum tradidisti, et in ara crucis sacrificium cruentum pro nobis obtulisti, et loco meæ exiguæ præparationis, ac præsentis meæ parvæ devotionis, tibi offero profundam illam humilitatem, caritatem, puritatem, cum quibus tua sanctissima Mater et omnes tui fideles et famuli ad hoc SS. Sacramentum accesserunt, et quibus ornati tui Apostoli, imo omnes sancti sacerdotes hocce tremendum sacrificium tibi obtulerunt a prima tua institutione usque ad præsens, et quibus nunc adornata tua sancta Ecclesia catholica ubique locorum offert. *S. Franc. Sales.*

104. *Directio intentionis.* Pater cœlestis, clementissime Pater misericordiarum, suscipe hodie per manus servi tui hoc sacrosanctum Sacrificium, verum Corpus et Sanguinem Filii tui D. N. J. C., in satisfactionem et remissionem omnium peccatorum meorum, in salutem et sanctificationem animæ meæ et omnium illorum quibus aliqua obligatione teneor; omnium Ecclesiæ tuæ pastorum, ut eis gratiam Spiritus sancti impertiri digneris, ad salutem animarum suarum, et regimen

totius populi christiani : omnium peccatorum hujus mundi, ut eos convertas, et ducas in viam salutis : in consolationem omnium tribulorum, ut eis adjutorium et veram pœnitentiam tribuas : in refrigerium et liberationem omnium animarum existentium in purgatorio, et maxime illarum quæ auxilium a me jure expectant ; et ad illuminationem et conversionem omnium gentium infidelium, et hæreticorum, et schismaticorum, ut cognoscant et ament te, summam Veritatem, Patrem omnipotentem, qui cum Filio et Spiritu sancto es laudabilis, Deus, et benedictus in secula seculorum. Amen.

105. *Ad D. N. J. C.* Accende, o Jesu, igne amoris tui cor meum, quod tibi in holocaustum offero, omnesque terreni amoris flammæ extingue ; ut nihil mundo mihi placeat præter te. In amore tui vivere cupio, et mori exopto.

Vota tua, mi Jesu, hæc sunt : Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis, et ego reficiam vos : et expansis in cruce brachiis, me expectas. En venio, o Jesu ! admitte me, obsecro, et concede ut in amoris tui complexu, tibi semper conjunctus permaneam.

Præcipitur mihi ne appaream in conspectu tuo vacuus : sed quid dabo tibi, mi Jesu ? Accipe tuæ bonitatis dona, animæ mea facultates, quas tibi in obsequium offero, memoriam, intellectum, voluntatem. Tui solius meminerim : nihil sciam extra te ; nihil amem præter te ; nec in ulla re, mea sed tua voluntas fiat. Amen.

106. *Ad B. V. M.* Castissima Virgo Maria, rogo te per illam innocentissimam puritatem, qua Filio Dei in utero tuo virginali placitam mansionem præparasti, ut tuis precibus ab omni macula merear emundari.

Humillima Virgo, rogo te per profundissimam illam humilitatem, qua super omnes choros angelorum et sanctorum meruisti exaltari, ut tuis precibus suppleantur omnes negligentia meæ.

Amabilissima Virgo Maria, rogo te per singularem ac tantum illum amorem, qui sanctam tuam animam inseparabiliter Deo conglutinavit, ut tuis precibus præstetur mihi copia requisitorum meritorum. Amen.

107. *Ad sanctos.* Angeli, Archangeli, Throni, Dominationes, Principatus, Potestates, Virtutes cœlorum, Cherubim ac Seraphim, omnes Sancti et Sanctæ Dei, maxime vos N. N. quorum hodie memoriam agimus, succurrite mihi, quæso, precibus vestris, ut SS. hoc Sacrificium viva fide; ferventi caritate et plena devotione perficiam, perque ejus continuum et salutiferum usum, vestro dignus consortio tandem inveniar. Amen.

Sabbato , post Missam.

108. *Adoratio.* Ave, verum Corpus natum de Maria Virgine : vere passum immolatum in cruce pro homine : cujus latus perforatum unda fluxit cum sanguine. Esto nobis prægustatum

mortis in examine. O Jesu dulcis ! O Jesu pie !
O Jesu, Fili Mariæ !

109. *Pii affectus.* Mirantur, bone Jesu, creaturæ omnes, te in purissimum Mariæ matris tuæ uterum descendisse, cum tamen integerrima illa, et omni virtute ac gratia refertissima fuerit. An non mirari magis debeo quod volueris ad me divertere, a me recipi, a me teneri, paupere nudo, misero, miserabili !

Tunc, Domine, sanctus Sanctorum, in me manere dignatus es, qui sum sordes peccatorum ? Itane voluisti honorare me qui tam diu fui immundum vas, ut fierem templum tuum, tabernaculum tuum, et quasi theca sacrarum Reliquiarum Corporis et Sanguinis tui, quæ longe omnes sanctorum reliquias excedunt ? Benedicant te omnes angeli tui, pro tanta in me dignatione. Effice ergo ut jam sciam, et sciam semper vas meum possidere, non in passione desiderii, sicut gentes quæ ignorant Deum, sed in sanctificatione et honore.

Da mihi, dulcissime Jesu, præsentia tuæ effectus persentire. Memini benedictionum quibus cumulasti eos qui te aliquando in domum suam exceperunt. Maria, mater tua, ubi te in suum recepit uterum, omnibus gratiæ donis repleta est. Zachæo publicano cujus usus es hospitio, salus a Deo facta es. Simul atque, obita pro nobis morte, in lymbum descendisti, illum in paradisum quemdam commutasti. Domum Obededom et omnia ejus, propter Arcam testamenti, large be-

nedixisti. Benedic quoque domum cordis mei, in quam ingressus es : eam, quæso, in paradisum converte, et tuo sancto imple Spiritu.

Memini, piissime Jesu, sacris de te litteris esse mandatum quod omnis turba quærebat te tangere, quia virtus de te exibat, et sanabat omnes. Ecce ego te jam non tetigi tantum, sed in me quoque recepi : exeat, quæso, a te virtus illa divina quæ sanet animam meam, curet omnem ejus languorem, et novas ei addat vires, ad serviendum tibi omnibus diebus in sanctitate et justitia.

110. *Gratiarum actio.* O dulcedo cordis mei, et vita animæ meæ, et jucunda requies spiritus mei, dulcis Jesu ! immortales tibi ago gratias pro omnibus beneficiis mihi collatis ; signanter vero, quia hodie me dignum fecisti verum et immaculatum Corpus et Sanguinem tuum prætiosissimum consecrare, pertractare, illudque tibi offerre in memoriam tuorum mirabilium, ad tuam gloriam, et in remissionem omnium peccatorum, tam meorum quam illorum pro quibus orare et offerre proposui, illoque in salutem et consolationem animæ meæ cibari et nutriri. Quapropter vere dicere audeo : Cibus meus Christus, et ego ejus. Multiplico ergo, et quotiescumque respiro, multiplicare intendo meam voluntatem in infinitum in tuis laudibus : precorque beatissimam Virginem, angelos, sanctos, sanctas et universas creaturas, pro me immensas tibi referre gratias. Imo quia ista minime sufficiunt, te supplico ut tibi ipsi gratias agere, te laudare et glorificare con-

placeas; et quia dignatus es istam indignam tuam tamen facere habitationem, dignare quoque apud ipsam perpetuam facere mansionem. Effice me hominem secundum cor tuum. Uni me tibi intime, et totum transforma ac transmuta in te. Salva me, Jesu Christe, et cunctam a me hostis antiqui depelle nequitiam, per tuam innocentissimam passionem. Oro itidem, ut digneris gratias et indulgentias omnes, quas hoc sacrificio vel communione mediante acquirere et lucrari possum, concedere, tam mihi quam aliis vivis et defunctis quibus applicare proposui: quia teipsum et pro ipsis exoro pro quibus et tu vis, et sanctissimus Pontifex intendit hac de causa me debere orare. Amen.

Pater noster. Ave, Maria.

111. *Oblatio et Petitio.* Adoro te et gratias ago tibi, benignissime Domine Jesu Christe, qui me vilissimum peccatorum admittere dignatus es ad splendidum vivificumque sacræ mensæ convivium. Heu mihi! quia nimis indigne complevi hoc sanctum Sacrificium. Miserere mei, ignosce mihi. Ego quod egi commendo divino Cordi tuo emendandum et corrigendum. Suscipe, quæso, hæc sacrosancta corporis tui mysteria quæ tibi obtuli ad gloriam nominis tui sempiternam, ad honorem dulcissimæ Genitricis tuæ Virginis Mariæ, ad honorem omnium sanctorum tuorum omniumque beatorum angelorum, ad salutem meam et omnium fidelium, tam vivorum quam defunctorum. Suscipe hoc præcellentissimum

Sacramentum in plenam emendationem , expiationem atque satisfactionem pro omnibus peccatis ac negligentis meis, et pro peccatis totius mundi.

Per illud sanctifica , o piissime Pater ! Ecclesiam tuam : aufer ab ea omnia scandala et schismata, ut fiat unum ovile et unus pastor. Per illud effunde misericordiam tuam in gentes quæ te non noverunt, et illumina corda illarum ut te cognoscant et ament. Per illud dissipa concilia impiorum, ne regno tuo officiant et propagationi gloriæ tuæ. Da summo Pontifici, prælati et ordinibus ecclesiasticis divinum tuum amorem , ut suo officio rite fungantur : regibus, principibus , cunctisque magistratibus sapientiam qua justitiam fideliter administrent, pacemque sequantur ; ac populo tuo tuam benedictionem. Tribue agonizantibus veram contritionem , tuumque amorem ; inimicis meis tuam caritatem ac dulcedinem ; amicis , benefactoribus et consanguineis tuam dilectionem : nosque et omnia nostra dirige, ut cultus tuus semper et ubique vigeat et perseveret. Animabus in purgatorio detentis, illis maxime quæ suffragiis nostris indigent, vel quibus sum obligatus, requiem sempiternam concede, ad beatam tui fruitionem.

112. *Obsecratio pro peccatoribus.* Æterne rerum omnium effector Deus, memento abs te animas peccatorum esse procreatas, easque ad imaginem et similitudinem tuam conditas. Ecce, Domine, in opprobrium tuum, his ipsis infernus

impletur. Memento Jesum Filium tuum pro illorum salute atrocissimam subiisse necem. Noli, quæso, Domine, ultra permittere, ut isti, in iniquitatibus suis perseverantes, Filium tuum omnium Salvatorem contemnant : sed, precibus sanctorum tuorum et sanctissimæ Ecclesiæ ejusdem Filii tui sponsæ placatus, recordare misericordiæ tuæ; et oblitus inobedientiæ et prævaricationis eorum, effice ut et ipsi tandem ex toto corde convertantur ad eum quem misisti, Dominum nostrum Jesum Christum, per quem salvati et liberati sumus, cui sit gloria per infinita secula seculorum. Amen.

113. *Ad B. V. M.* O beata Maria! quis tibi digne valeat jura gratiarum ac laudum præconia rependere, quæ singulari tuo assensu mundo succuristi perduto? Quas tibi laudes fragilitas humani generis persolvat, quæ solo tuo commercio recuperandi aditum invenit? Accipe itaque quascumque exiles, quascumque meritis tuis impares gratiarum actiones; et cum susceperis vota, culpas nostras orando excusa. Admitte nostras preces intra sacrarium exauditionis, et reporta nobis antidotum reconciliationis. Sit per te excusabile quod per te ingerimus: fiat impenetrabile quod fida mente poscimus; accipe quod offerimus; redona quod rogamus; excusa quod timemus; quia tu es spes unica peccatorum. Per te speramus veniam delictorum; in te beatissima nostrorum est expectatio præmiorum. Sancta Maria, succurre miseris, juva pusillanimes, refove

flebiles, ora pro pro populo, interveni pro clero, intercede pro devoto femineo sexu : sentiant omnes tuum juvamen, quicumque celebrant tuam sanctam commemorationem. *S. Aug. serm. 18 de Sanctis.*

114. *Ad omnes Sanctos.* O vos omnes Sancti et electi Dei, respicite in me, quia dignum objectum oculorum vestrorum nunc factus sum. Loquimini pro me bona summo Regi, qui me Corpore et Sanguine suo suavissime refecit ; et offerte ei merita vestra, in supplementum imperfectionis meæ. Gratias agite ei pro me, et postulate ut sacramentali sua præsentia non recedat a me, nisi relinquat post se animæ meæ largissimam benedictionem.

115. *Conclusio.* Adjuvet nos gratia tua, omnipotens Deus, ut qui officium sacerdotale suscepimus, digne et devote tibi cum omni puritate et in conscientia bona famulari valeamus. Et si non possumus in tanta innocentia vitæ conversari, ut debemus, concede nobis tam digne flere mala quæ gessimus, ut in spiritu humilitatis, ac bonæ voluntatis proposito, tibi ferventius deservire valeamus. Amen.

SEPTEM ORATIONES

In quibus anima Christum tanquam Deum considerat, eque tanquam Deo suo uniri desiderat,

IN SEPTEM HEBDOMADÆ DIES DIVISÆ.

Ex Joan. Lanspergio.

DIES I.

Deus meus, pulchritudo oculorum meorum, satietas cordis, numquid non sufficis amanti? quid extra te evagamur? quid aliud quærimus? quid aliud desideramus? Eia! quæso, vulnera animam meam amoris tui jaculo; imple omnia desideria mea, ut nihil me extra te delectet, nihil afficiat, te solum in omni creatura tua videam, te solum in omni creatura tua diligam, ad te æstuantissimis desideriis semper anhelem et castissimo amore te solum omni momento cōgitem. O Domine Jesu! incende cor meum tui amore sanctissimo ac fidelissimo. Oh! utinam amore tui ardeam! Oh! utinam amore tui langueam! O amantissime Jesu, da mihi continuum

amoris tui incendium, trahe me post te ; curram, et non deficiam. Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum, ita, quæso, sitiât anima mea ad te, Deus meus. Da mihi, benignissime Jesu, insatiabile et immensum desiderium tui, quod nulla creatura consolari possit. O amantissime Domine Jesu Christe , electissime sponse animæ meæ, obsecro per cor tuum e lancea transfixum, et amore vulneratum, transfige, vulnera, et inflamma cor meum amoris tui incendio tam valido ut ex toto corde meo, hoc est, pleno desiderio et perfecta voluntate , te diligam , te quæram, te intendam in omnibus et super omnia. Diligam te , Domine Deus meus, ex tota anima mea, ut omnes sensus meos in te convertam , et tibi soli intendam. Diligam te ex tota mente, ut intellectum et memoriam meam in te solo et ad gloriam tuam occupem , tibi que soli inhæream. Diligam te ex omnibus viribus meis, ut omnes illas, et animæ et corporis, in tui laudem, amorem et beneplacitum tuum expendam. Diligam te, Domine Deus meus , ut tu solus me totum possideas , ut me totum in te absorbeas atque transformes.

DIES II.

DOMINE Jesu Christe , Fili Dei vivi, da mihi toto corde, pleno desiderio, sitienti anima ad te aspirare, et in te dulcissimo atque suavissimo respirare, ac totum spiritum meum et omnia interiora ad te, qui es vera beatitudo, semper an-

helare. Da mihi ut omnis creatura mihi vilescat, et nihil me afficiat, nihil mihi placeat, nisi tu. Dulcis Jesu, vulnera et accende cor meum tui amore castissimo. Trahe omnia desideria mea post te, ut te solum anima mea esuriat, sitiât, te solum concupiscat, ad te indesinenter suspiret et currat, tuique amore langueat, et mundana omnia fastidiat. Dulcis Jesu, imple cor meum castissimis desideriis, quibus anima tui amore semper ardeat, et te semper cogitans præter te aliud nesciat. Oh! utinam tu solus cordi meo dulcescas, tu solus mihi placeas, suavissime Jesu! Heu! Domine Deus, quando perfecte diligam te? Quando constringam te dulciter, o vita mea! inter brachia animæ meæ? Quando amplexabuntur te, o dulcissime amator! omnia desideria cordis mei? O Domine Deus meus! utinam meipsum et universum mundum præ tui amore perfecte contemnam! utinam anima mea tui amore liquefiat! utinam in te rapiatur et absorbeatur!

DIES III.

DULCIS Jesu, da mihi illas divitias, teipsum, et cæteris omnibus sim pauper; fac me pauperem spiritu, ut non quæram aliud nisi te, o adorande, colende, metuende, omnipotens, sempiternus Deus, o amator ardentissime! o zelator fidelissime! Quando redamabo te? oh! quando redamabo te? oh! quando me totum exhibo, et totus in te introibo? utinam meipsum totum relin-

quam, et in te me totum effundam! Excita cor meum, Domine, ut requiram te; illumina cor meum, ut inveniam te; posside cor meum, ut requiescam in te, et obliviscar omnium quæ sunt extra te.

DIES IV.

NOBILISSIME Jesu, quam pulcher, quam amabilis, quam speciosus, quam suavis es tu! beati omnes qui diligunt te. Benignissime et amabilissime Jesu, tu cordis mei thesaurus et unicum gaudium, da mihi ut medullitus exeam et relinquam meipsum, et æstuantissimis desideriis ad te semper aspirem. O lumen verum! o vita indeficiens! o amor semper ardens! da mihi mundo et carni perfecte mori, et omnium rerum temporalium funditus oblivisci, ut pro illis neque gaudeam, neque doleam, neque aliud præter te amatorem meum sentiam. Altissime, potentissime, pulcherrime, nobilissime, dulcissime, benignissime, amabilissime, desiderabilissime, suavissime Domine, fac tibi cor meum secundum cor tuum, ut maneam semper tecum. Suscipe me tibi, et da te mihi. Fac me tibi indissolubili vinculo amoris colligari, ut neque mors, neque vita possint nos ad momentum separare. Domine Jesu, fac me cognoscere vilitatem meam, et majestatem ac bonitatem tuam ut inde crescat in me profundissima humilitas, et hinc accendatur perfectissima caritas. Clementissime Jesu, cum tu aliud nil imperes, et illud

unum ego desiderem, videlicet diligere te ex toto corde meo, tibi que placere in omnibus et super omnia, heu! cur hoc in me non impletur, amantissime Jesu, ego nihil boni desiderare, quanto minus agere possum, nisi quod gratia tua mihi desiderandum, agendum inspiraverit? Quod ergo inspiras, quod præcipis, quod laudas, infunde mihi, ut velim et perficiam. Eia! misericordissime Jesu, nunc eadem repeto: noli mihi negare quod tu mandas; quod tibi acceptum et mihi est desideratissimum. Imple cor meum perfectissima, ardentissima, fidelissima atque perpetua caritate, ut quidquid sum et possum, et quæcumque intra et circa me sunt, colant, quærant, sitiant, diligant te, serviantque et placeant tibi perpetuo et perfectissime.

DIES V.

DOMINE Jesu Christe, ostende virtutem et potentiam tuam in me miserrimo peccatore; ostende quod major est bonitas tua quam malitia mea: fac ut, qui hactenus a te totus aversus et frigidus fui, nunc convertar ad te totus, et tui amoris flamma in te transformer accensus; Deus meus, creator meus, usquequo non cognosco te? Quamdiu lates, et non requiro te? imo præsto es, et non invenio te? tu salus mea unica es, et non quæro te? Ergo amantissime, fidelissimeque zelator, qui cum non essem diligebas me, et ut essem tu fecisti me, da mihi ut desiderem te,

sitiam te, quæram te, curram post te, et præ amore tui cætera omnia fastidiam extra te.

DIES VI.

O BENIGNISSIME Domine Jesu Christe, da mihi ut totus diligam te ferventissime! O fidelissime Domine Jesu Christe, da mihi ut sentiam quam immensa caritate nos dilexisti et diligis! O dulcissime Domine Jesu Christe, quam libenter te amarem! et quia ut hoc velim tu dedisti, da ergo ut diligam te ex toto corde meo, quia sine te nihil possum. Dulcis Jesu, ignosce vilitati ac temeritati meæ; dona quæ peto, et da quod rogo: fac me castissimo ardentissimoque tui amore igniri, in te rapi et absorberi, ac omnium quæ extra te sunt oblivisci. O amator cordis mei! da mihi ut moriatur tui amore.

DIES VII.

O AMABILISSIME Jesu, da mihi amorem erga te fidelissimum, strenuissimum, castissimum atque purissimum, qui incessanter te sentiat, te laudet, tibi gratias agat, tibi obediat, tui honorem ardentissime sitiatur, et totum se tibi impendat. O Jesu pro me crucifixe! transforma, quæso, me in te, et fac ut clavis amoris inseparabiliter sim crucifixus in te. Fac ut placeam tibi totus, semper et perfectissime. O Jesu amabilissime! O amator fidelissime! o amator devotissime! uti-

nam totus tui amore merear inebriari! Oh! quando videbo te facie ad faciem! o utinam tui amore in te absorberi merear! utinam incendio amoris tui in te conflari, tibi uniri, et in te consumi merear! Desiderabilissime Jesu, da mihi desiderium tui, ut vivere sine te nequeam, et amore tui langueam. Esuriam et sitiatur ad te anima mea, vivat et subsistat in te solo anima mea, requiescat in te uno anima mea. Pie Jesu, imple me caritate tua et perfectissima humilitate. Sic tui amore semper perfectissima caritate ardeam, ut vilitatem meam simul attendere non desinam. Ego peccator sum, tu Deus meus, tu mihi omnia es, in manus tuas commendo spiritum meum ac totum meipsum.

MONITA

A SACERDOTIBUS FREQUENTER PERLEGENDA.

1. EXAMINATE sæpius utrum exemplum sitis fidelium in verbo, in conversatione, in caritate, in fide, in castitate.
2. Quotidie saltem dimidiam horam mentali orationi ferventer impendite.
3. Officium divinum recitate, 1° lente, 2° attente, 3° reverenter, 4° devote, corpore religiose composito et anima prius pie præparata.
4. Sanctissimum Missæ sacrificium peragite, 1° sine festinatione, 2° cum reverentia externa quæ fideles ædificet, 3° cum attentione, 4° cum prævia præparatione per quadrantem circiter horæ.
5. Post missam gratias agite, et cum Deo per quadrantem ad minus horæ conversamini.
6. Pro conservanda animi puritate confessionem

ultra octo vel ad majus quindecim dies ne differatis.

7. Pro confessario probum et doctum virum eligite.
8. Quovis anno, tempus pro spiritualibus exercitiis eligite.
9. Examen particulare vel recollectionem cum lectione Novi Testamenti prandio præmittite.
10. Societatem dissolutorum, tam laicorum quam clericorum, ubi nulla est probabilis spes eos ad meliora reducendi, fugite.
11. Consortia, familiaritates et conversationes parum utiles, non necessarias, cum altero sexu vitate.
12. Venationibus et aliis recreationibus quæ scandalum vel vilipensionem clericorum ingerant, sive murmur causant, renuntiate.
13. Altaria, paramenta et sacram suppellectilem curate mundissima esse.
14. Visitate SS. Sacramentum tempore pomeridiano, ubi opportunitas sinet.
15. Vestes clericales gerite, capillos componite, tonsuram ferte ut probatiores sacerdotes.
16. Avaritiam ut pestem fugite, superflua vestra in causas pias impendentes.

17. Instructiones catecheticas tam publicas in ecclesiis, quam privatas in scholis facite, promovete et juvate.
18. Frequentes ad plebem exhortationes habete, utiles quidem, et quæ magis ad compunctionem et emendationem quam ad sterilem admirationem serviant.
19. Infirmis diligenter assistite, eos sacramentis, precibus, piis monitis et auxiliis temporalibus pro posse juvantes.
20. Negotiis sæcularibus et aliorum forensibus litibus ne immisceatis vos.
21. Studiis solum clericalibus, præsertim Scripturæ sacræ, impendite vos.
22. In mensa, recreatione et somno, limites rationabiles ne excedatis.
23. Sub actionibus diurnis mentem ad Deum levate.
24. Mariam Dei Genitricem ferventer colite.
25. Piam lectionem quotidie facere ne negligatis.
26. In gravioris momenti deliberationibus non proprium iudicium, sed Deo invocato, confessorii vel alterius prudentis viri consilium sequimini.

Ant. Asperges me, etc. *Postea :*

ŷ. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

Ŕ. Qui fecit cœlum et terram.

Ant. Ne reminiscaris, Domine, delicta famuli tui (*aut* ancillæ tuæ), neque vindictam sumas de peccatis ejus.

Kyrie, eleison. Christe, eleison. Kyrie, eleison.

Pater noster, etc.

ŷ. Salvum fac servum tuum, *aut* Salvam fac famulam tuam,

Ŕ. Deus meus, sperantem in te.

ŷ. Domine, exaudi orationem meam,

Ŕ. Et clamor meus ad te veniat.

ŷ. Dominus vobiscum,

Ŕ. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

CLEMENTISSIME Deus, Pater misericordiarum et Deus totius consolationis, qui neminem vis perire in te credentem atque sperantem, secundum multitudinem miserationum tuarum respice propitius famulum tuum N. quem (*ancillam tuam*

N. quam) tibi vera fides et spes christiana commendant, visita eum (eam) in salutari tuo, et, per Unigeniti tui passionem et mortem, omnium ei delictorum suorum remissionem et veniam clementer indulge; ut ejus anima, in hora exitus sui, te judicem propitiatum inveniat, et in sanguine ejusdem Filii tui ab omni macula abluta transire ad vitam mereatur perpetuam. Per eundem Christum Dominum nostrum.

℟. Amen.

Unus ex adstantibus dicit Confiteor, et Sacerdos, Misereatur, etc. Deinde :

Dominus noster Jesus Christus, Filius Dei vivi, qui B. Petro, Apostolo suo, dedit potestatem ligandi atque solvendi, per suam piissimam misericordiam recipiat confessionem tuam, et restituat tibi solam primam quam in baptismo recepisti : et ego, facultate mihi ab Apostolica Sede tributa indulgentiam plenariam et remissionem omnium peccatorum tibi concedo.

In nomine Patris, † etc.

Per sacrosancta humanæ reparationis mysteria, remittat tibi omnipotens Deus omnes præsentis et futuræ vitæ pœnas, Paradisi portas aperiat, et ad gaudia sempiterna perducatur. Amen.

Benedicat te omnipotens Deus, Pater † et Filius, et Spiritus sanctus. Amen.

P R O

VISITATIONE SS. SACRAMENTI.

Cum multæ ex præcedentibus precibus possint in sanctissimi Sacramenti visitatione, paucis mutatis adhiberi, index sequens offertur qui orationum huic sacro exercitio magis congruentium locum indicabit.

INVOCATIO S. Spiritus. *Collectæ præparationis ex Missali Romano, pag. 432; item, n° 87.*

Adoratio. N° 33, 55, 98, 108.

Humiliatio. N° 6, 34.

Contritio. N° 2, 17, 65, 84, 101, 102.

Actus Virtutum theologicarum. N° 3, 4, 5, 18, 19, 20, 36, 37, 38, 51, 65, 66, 67, 85.

Actus amoris ad Jesum crucifixum. N° 91, 105.

Pii affectus meditandi. N° 8, 15, 23, 42, 43, 74, 75, 78, 90, 95, 109.

Oblatio. N° 10. Oblatio sui. N° 11, 77.

Oblationes diversæ. N° 12, 30, 36, 57, 93.

Speciales deprecationes pro necessitatibus proximi. N° 31, 58, 96.

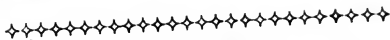
Pro conversione peccatorum. N^o [112](#).

Reparatio sacrilegiorum. N^o [94](#).

Gratiarum actio. N^o [61](#).

Ad B. V. M. N^o [13](#), [26](#), [47](#), [59](#), [87](#), [88](#), [97](#), [106](#),
[113](#).

Ad Sanctos. N^o [14](#), [27](#), [41](#), [60](#), [81](#), [89](#), [114](#).

LITANIÆ SS. NOMINIS JESU.

KYRIE, eleison.
Christe, eleison.
Kyrie, eleison.
Jesu, audi nos.
Jesu, exaudi nos.
Pater de cœlis Deus, miserere nobis.
Fili redemptor mundi Deus,
Spiritus sancte, Deus,
Sancta Trinitas, unus Deus,
Jesu, Fili Dei vivi,
Jesu, splendor Patris,
Jesu, candor lucis æternæ,
Jesu, rex gloriæ,
Jesu, sol justitiæ,
Jesu, Fili Mariæ Virginis,
Jesu, amabilis,
Jesu, admirabilis,
Jesu, Deus fortis,
Jesu, Pater futuri seculi.
Jesu, magni consilii angele,
Jesu, potentissime,
Jesu, patientissime,
Jesu, obedientissime,
Jesu, mitis et humilis corde,
Jesu, amator castitatis,
Jesu, amator noster,
Jesu, Deus pacis, miserere nobis.

Jesu, auctor vitæ, miserere nobis.
Jesu, exemplar virtutum,
Jesu, zelator animarum,
Jesu, Deus noster,
Jesu, refugium nostrum,
Jesu, pater pauperum,
Jesu, thesaurus fidelium,
Jesu, bone pastor,
Jesu, lux vera ,
Jesu, sapientia æterna ,
Jesu, bonitas infinita,
Jesu, via et vita nostra,
Jesu, gaudium angelorum,
Jesu, magister apostolorum,
Jesu, doctor evangelistarum,
Jesu, fortitudo martyrum,
Jesu, lumen confessorum,
Jesu, puritas virginum,
Jesu, corona sanctorum omnium, miserere nobis.
Propitius esto, parce nobis, Jesu.
Propitius esto, exaudi nos, Jesu.
Ab omni peccato, libera nos, Jesu.
Ab ira tua ,
Ab insidiis diaboli,
A spiritu fornicationis ,
A morte perpetua ,
A neglectu inspirationum tuarum ,
Per mysterium sanctæ incarnationis tuæ ,
Per nativitatem tuam ,
Per infantiam tuam ,
Per divinissimam vitam tuam ,
Per labores tuos, libera nos, Jesu.

Per agoniam et passionem tuam, libera nos, Jesu.
Per crucem et derelictionem tuam ,
Per languores tuos ,
Per mortem et sepulturam tuam ,
Per resurrectionem tuam ,
Per ascensionem tuam ,
Per gaudia tua ,
Per gloriam tuam, libera nos, Jesu.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce nobis,
Jesu.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi nos,
Jesu.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere
nobis, Jesu.
Jesu, audi nos.
Jesu, exaudi nos.
Ÿ. Exaudiat nos Dominus Jesus Christus ,
R̃. Nunc et semper. Amen.

OREMUS.

Domine Jesu Christe, qui dixisti : Petite et accipietis, quærite et invenietis, pulsate et aperietur vobis, quæsumus, da nobis petentibus divinissimi tui amoris affectum : ut te toto corde, ore et opere diligamus, et a tua nunquam laude cessemus.

Humanitatis tuæ ipsa divinitate unctæ, Domine Jesu Christe, timorem pariter et amorem fac nos habere perpetuum ; quia nunquam tua gubernatione destituis quos in soliditate tuæ dilectionis instituis, qui vivis et regnas in secula seculorum. Amen.

INDEX

Ad Sacerdotes Gallicanos.	v
CAPUT I. De vocatione ad statum sacerdota-	
lem et sacrum ministerium.	1
II. De statu sacerdotali.	6
III. De necessitate perfectionis in Sa-	
cerdotibus.	10
IV. De possibilitate perfectionis in	
seculo.	14
V. De mediis ad perfectionem asse-	
quendam.	17
VI. De paucitate electorum.	20
VII. De gravitate peccatorum in Sa-	
cerdotibus.	24
VIII. De malis oriundis ex improba	
Sacerdotum vita.	28
IX. De bonis oriundis ex sancta Sa-	
cerdotum vita.	31
X. De differentia inter spiritualem et	
terrenum Sacerdotem.	34
XI. De morte.	39
XII. De iudicio extremo.	44
XIII. De inferno.	50
XIV. De gemitu Sacerdotis in inferno	54
XV. De cœlesti gloria.	57
XVI. De devota consideratione divi-	
næ Majestatis.	62
XVII. De confessione divinitatis Jesu	
Christi Salvatoris nostri.	66
XVIII. De religiosissima devotione	
erga Dominum Jesum Christum.	70

CAP. XIX. De passione D. N. J. C. jugiter memoranda.	75
XX. De cumpunctione cordis ad pedes crucifixi D. N. J. C.	81
XXI. De sincera devotione erga beatissimam Virginem Mariam.	83
XXII. De ardore animæ ad divina.	87
XXIII. De tepore.	90
XXIV. De pura intentione.	92
XXV. De studio fundamentalium virtutum.	97
XXVI. De humilitate.	100
XXVII. De humiliatione sui ipsius.	106
XXVIII. De odio sui ipsius.	110
XXIX. De puritate conscientiæ.	116
XXX. De frequenti confessione.	118
XXXI. De peccato veniali.	122
XXXII. De pœnitentia peccati venialis.	125
XXXIII. De frequenti sacrificii oblatione.	127
XXXIV. De indigna celebratione.	131
XXXV. De præparatione ad Missam.	133
XXXVI. De gratiarum actione post Missam	135
XXXVII. De Dei amore.	137
XXXVIII. De oratione mentali.	143
XXXIX. De variis orationis mentalis speciebus.	145
XL. De tempore orationis mentalis.	148
XLI. De visitatione sanctissimi Sacramenti.	151
XLII. De examine vespertino.	154
XLIII. De consuetis actionibus bene peragendis.	157
XLIV. De tempore caute impendendo.	161

CAP. XLV. De præsentia Dei.	164
XLVI. De fiducia in Deo habenda.	170
XLVII. De studio et lectione.	175
XLVIII. De lectione sacræ Scripturæ.	179
XLIX. De libris perversis et prohibi- tis.	183
L. De officio divino.	189
LI. De officiis publicis.	192
LII. De cura ecclesiarum et altarium.	194
LIII. De zelo animarum.	196
LIV. De vigilia pastorali.	200
LV. De catechizandis parvulis.	204
LVI. De pauperibus et rudibus eru- diendis.	207
LVII. De prædicatione verbi divini.	210
LVIII. De confessionum auditione.	214
LIX. De misericordia in sacro pœni- tentiæ tribunali tenenda.	217
LX. De zelo pro peccatorum conver- sione.	224
LXI. De oratione pro peccatoribus.	226
LXII. De cura infirmorum.	228
LXIII. De benigna caritate erga pro- ximum.	231
LXIV. De robore animi.	234
LXV. De prudentia et simplicitate.	238
LXVI. De mansuetudine.	240
LXVII. De patientia.	243
LXVIII. De voluntate Dei fideliter facienda.	247
LXIX. De scandalo.	251
LXX. De lingua et locutione.	257
LXXI. De castitate.	261
LXXII. De ambitione.	266
LXXIII. De avaritia.	269
LXXIV. De honorum ecclesiasticorum dispensatione.	274

CAP.	LXXV. De eleemosyna.	276
	LXXVI. De temperantia.	283
	LXXVII. De modestia in vestibus.	288
	LXXVIII. De domo Sacerdotis.	290
	LXXIX. De residentia pastoris.	293
	LXXX. De summo Romano Pontifice capite visibili Ecclesiæ, Christi in terris vicario.	297
	LXXXI. De obedientia episcopo præ- tanda.	300
	LXXXII. De amicis seligendis.	303
	LXXXIII. De unione caritatis invicem tenenda.	307
	LXXXIV. De prudentia erga feminas servanda.	313
	LXXXV. Quod consueta aliorum nor- ma non debeat esse Sacerdotis re- gula.	317
	LXXXVI. De secessu sacro.	320
	LXXXVII. De tempore adeundi sa- crum secessum, et modo se in eo gerendi.	322
	LXXXVIII. De recte sancteque vi- vendi regula.	330
	Methodus brevissima pro oratione mentali.	336
	Præparatio ad Missam.	338
	Gratiarum actio post Missam.	345
	Preces ante et post Missam. — Die Dominica, ante Missam.	349
	Die Dominica, post Missam.	354
FERIA	II, ante Missam.	359
—	II, post Missam.	364
—	III, ante Missam.	370
—	III, post Missam.	374
—	IV, ante Missam.	380
—	IV, post Missam.	384

FERIA V, ante Missam.	390
— V, post Missam.	395
— VI, ante Missam.	400
— VI, post Missam.	405
Sabbato, ante Missam.	410
Sabbato, post Missam.	414
Preces septem dierum.	421
Monita.	428
Formula pro impertienda benedictione, etc.	431
Pro Visitatione SS. Sacramenti,	434
Litaniæ SS. Nominis Jesu.	436

FINIS INDICIS.

